A békési
Szegedi Kis István Református Gimnázium, Technikum, Általános Iskola, Óvoda és Kollégium

PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

2025.

Tartalomjegyzék

I. AZ ISKOLA NEVELÉSI PROGRAMJA 7

1. A BÉKÉSI REFORMÁTUS NEVELÉSI INTÉZMÉNY JÖVŐKÉPE 7

1.1. Törvényi háttér 8

1.2. Érvényesség, hatályosság, szakmai önállóság 9

1.3. Pedagógiai programunk szerkezete 10

1.4. Küldetésnyilatkozat 10

1.5. Intézményünk története, jelenlegi helyzete és jövője 14

2. AZ INTÉZMÉNY NEVELÉSI PROGRAMJA 16

2.1.Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai ... 16

2.1.1.Pedagógiai alapelvek 16

2.1.2.Az iskolában folyó nevelő-oktató munka célja 17

2.1.3.Az iskolában folyó nevelő-oktató munka feladatai 19

2.1.4.Az iskolában folyó nevelő-oktató munka eljárásai, eszközei 21

2.1.5. Elvárt eredmények, sikerkritériumok 23

2.2. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok, tevékenységek 24

2.2.1. Alapelvek, célok 25

2.2.2. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok 25

2.2.3. A személyiségfejlesztés színterei 26

2.3. Egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok 28

2.3.1. A teljes körű egészségfejlesztés feladatai, céljai 28

2.3.2. Az iskola feladatai 28

2.3.3. Az iskolai egészségnevelés területei, színterei 29

2.3.4. Kiemelt célok, feladatok 32

2.4. A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok 35

2.4.1. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos általános feladatok 36

2.4.2. A személyiségfejlesztés közösségi magatartásra gyakorolt hatása 37

2.4.3. A közösségfejlesztés színterei 37

2.4.4. Az iskola hagyományrendszere 38

2.5. A pedagógusok helyi intézményi feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai 44

2.5.1. A nevelőtestület és tagjai 44

2.5.2. A pedagógusok általános pedagógiai feladatai 44

2.5.3. A pedagógusok feladatai különösen: 46

2.5.4. Az osztályfőnöki munka tartalma, feladatai 47

2.6. Kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje 48

2.6.1. Általános feladataink 49

2.6.2. A sajátos nevelési igényű gyermekek és tanulók integrált oktatása az intézményben 50

2.6.3. A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő tanulókkal kapcsolatos feladatok 52

2.6.4. A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő tevékenység 53

2.6.5. A tehetség kibontakoztatását segítő tevékenységek 54

2.6.6. A hátrányos helyzetű és a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekekkel, tanulókkal összefüggő pedagógiai tevékenység helyi rendje 57

2.7. A tanulói részvétel jogának gyakorlása az intézményi döntési folyamatokban 60

2.8. Az iskolahasználókkal való kapcsolattartás 61

2.8.1. A szülőkkel való kapcsolattartás, együttműködés formái 61

2.8.2. Az iskolai és a kollégiumi pedagógusok együttműködésének formái 62

2.8.3. Az intézmény kapcsolata a fenntartó gyülekezettel és a megye gyülekezeteivel 63

2.8.4. Az intézmény kapcsolata a református iskolákkal és szervezetekkel 63

2.8.5. Az intézmény kapcsolata a volt diákokkal 63

2.8.6. Kapcsolat külföldi iskolákkal 63

2.8.7. Kapcsolat a szakmai szolgáltató és szakszolgálati, valamint egyéb intézményekkel 64
2.9. Közösségi szolgálat 65
2.9.1. A közösségi szolgálat teljesítésének szabályai 65
2.9.2. A közösségi szolgálat szervezése és dokumentálása 66
2.9.3. A közösségi szolgálat időbeosztásának szabályai 67
2.10. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv 68
3. TANULÁSSZERVEZÉS 69
3.1. A tanulmányok alatti vizsgák és az alkalmassági vizsga szabályai 69
3.2. Felvétel, átvétel szabályai 78
3.2.1. A nevelés, oktatás, képzés meghirdetése 78
3.2.2. Jelentkezés, felvételi eljárás 79
3.2.3. A tanulók átvételének szabályai 81
3.3. Az általános iskolai 16 óráig szervezett egyéb foglalkozásokon való részvétel. 81

II. AZ ISKOLA HELYI TANTERVE 83

1. AZ ISKOLAI NEVELÉS - OKTATÁS 83
1.1. Az iskolai nevelés – oktatás céljai 83
1.2 Az iskola nevelés-oktatási feladatai, szerkezete 83
1.3. Esélyegyenlőség elősegítése 85
2. AZ INTÉZMÉNY TANTÁRGYI RENDSZERE ÉS ÓRATERVEI 86
2.1. Alkalmazott kerettantervi szerkezet 86
2.2. Általános iskolai tantárgyi rendszer és az óratervek 87
2.3. Tantárgyi rendszer és óraterv a gimnázium 7–12. évfolyamán 89
2.4. Tantárgyi rendszer és óraterv a gimnázium 9–12. évfolyamán 90
2.4.1. Általános tantervű gimnáziumi képzés 90
2.4.2. Köznevelési típusú sportiskolai képzés 91
2.5. Alkalmazott kerettantervi szerkezet 9-13. évfolyam (szakképzés) 92
2.5.1.Szakképzés 4.0 szerinti képzések/Technikum - 2020-2021-es tanévtől 92
2.5.1.1. Gazdálkodás és menedzsment ágazat (pénzügyi-számviteli ügyintéző) 92
2.5.1.2. Gazdálkodás és menedzsment ágazat (vállalkozási-ügyviteli ügyintéző) 94
2.5.1.3.Sport ágazat (Sportedző-sportszervező - kézilabda) 95
3. TANKÖNYVEK ÉS MÁS TANESZKÖZÖK KIVÁLASZTÁSÁNAK ELVEI 97
4. A NEMZETI ALAPTANTERVBEN MEGHATÁROZOTT PEDAGÓGIAI FELADATOK HELYI MEGVALÓSÍTÁSÁNAK RÉSZLETES SZABÁLYAI 98
4.1. A kulcskompetenciák fejlesztése 98
4.2. Kiemelt fejlesztési területek - nevelési célok 105
4.3. Nevelési célok helyi megvalósítása 108
4.4. Egyes köznevelési feladatokra vonatkozó szabályok és megvalósításuk 112
4.4.1. A hit- és erkölcstan oktatása 112
4.4.2. Mindennapos testnevelés, testmozgás megszervezése 112
4.4.3. A mindennapos művészeti nevelés 113
4.4.4. Idegennyelv oktatás 113
4.4.5. Nem kötelező tanórán kívüli foglalkozások 116
4.5. Osztálybontás és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei, előírásai 117
4.5.1. A nevelés-oktatás megszervezése, kötelezően biztosítandó órakeretek (Nkt. 27.§) 117
4.5.2. Iskolánk kínálata: 118
4.6. A választható tantárgyak, foglalkozások, és a pedagógusválasztás szabályai 118
4.6.1. A tantárgyválasztás célja, szabályai 119
4.6.2. A tantárgyválasztás eljárásrendje 120
5. A TANULÓ TANULMÁNYI MUNKÁJÁNAK ÉRTÉKELÉSE 121
5.1.Az értékelés módjai 122
5.2. Az értékelés nevelő hatása 123

5.3. Az értékelés fejlesztő hatása ... *123*
5.3.1. Az értékelés esélyegyenlőséget befolyásoló hatása ... 124
5.4. Az értékelés helyi szabályai ... *124*
5.4.1. Az ellenőrzés eszközei ... 125
5.4.2. Az alsó tagozaton használt szöveges értékelés ... 126
5.4.3. A tanulók félévi és év végi összegző minősítése a 2 - 13. évfolyamon ... 127
5.4.4. A modultantárgyak értékelése ... 127
5.4.5. Az iskolai írásbeli beszámoltatások formái, rendje, korlátai ... 127
5.4.6. Az iskolai írásbeli beszámoltatásoknak a tanulók tudásának értékelésében betöltött szerepe, súlya ... 129
5.4.7. A szóbeli feleltetés szerepe és jelentősége ... 130
5.4.8. A projektoktatás értékelési formái ... 131
5.4.9. Az iskola magasabb évfolyamára lépés feltételei ... 131
5.4.9.1. Magasabb évfolyamba lépés ... 132
5.4.9.2. Az egyes tantárgyak tantervi követelményeinek ismerete, teljesítése, továbbhaladás ... 132
5.4.10. Az otthoni felkészülés meghatározása ... 133
5.5. A magatartás és a szorgalom minősítésének elvei ... *134*
5.5.1. Az értékelés alapelvei ... 134
5.5.2. A tanulók jutalmazásával összefüggő elvek ... 135
5.5.3. A magatartás és szorgalom értékelésének és minősítésének követelményei ... 135
5.5.4.Elmarasztalás rendje ... 138
5.5.5. Jutalmazás rendje ... 139
6. A TANULÓK FIZIKAI ÁLLAPOTÁNAK MÉRÉSÉHEZ SZÜKSÉGES MÓDSZEREK ... 142
7. SZAKMAI PROGRAMOK ... 143
7.1. Érettségi vizsga ... *161*
7.2. Ágazati alapvizsga ... *161*
7.2.1. Az eljárásrend célja ... 161
7.2.2. Hatályos jogszabályok ... 161
7.2.3. Az eljárásrend hatálya ... 162
7.2.4. Ágazati alapvizsga bejelentése ... 162
III. KOLLÉGIUMI (INTERNÁTUSI) PEDAGÓGIAI PROGRAM ... 163
1. BEVEZETÉS ... 163
1.1. A pedagógiai program összeállításánál alapul vett főbb jogszabályok ... *163*
1.2. Kollégiumunk társadalmi szerepe ... *163*
1.3.Alapelvek ... *164*
2. A MŰKÖDÉS BELSŐ FELTÉTELRENDSZERÉNEK BEMUTATÁSA ... 165
2.1. Személyi feltétel ... *165*
2.2. Tárgyi, környezeti feltétel ... *165*
2.3. A kollégium kapcsolatrendszere ... *166*
3. AZ INTÉZMÉNYEGYSÉG ALAPVETŐ NEVELÉSI ALAPELVEI, CÉLJAI ÉS KÜLDETÉSE ... 167
4. A TANULÓK ÉLETRENDJE, TANULÁSA, SZABADIDEJE SZERVEZÉSÉNEK PEDAGÓGIAI ELVEI ... 174
5.A TANULÓK FEJLŐDÉSÉT, TEHETSÉGGONDOZÁSÁT, FELZÁRKÓZTATÁSÁT, PÁLYAVÁLASZTÁSÁT, KÖZÉPISKOLAI KOLLÉGIUMOK ESETÉN AZ ÖNÁLLÓ ÉLETKEZDÉST ELŐSEGÍTŐ TEVÉKENYSÉGEK ELVEI ... 175
6.A KOLLÉGIUMI KÖZÖSSÉGI ÉLET FEJLESZTÉSÉNEK MÓDSZEREI, ESZKÖZEI, A MŰVELŐDÉSI ÉS SPORTOLÁSI TEVÉKENYSÉG SZERVEZÉSÉNEK ELVEI ... 176
7.A PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉG SZERKEZETE ... 176
8.FELADATOK, TEVÉKENYSÉGKATEGÓRIÁK ... 179
9.AZ ISKOLÁVAL, A SZÜLŐVEL VALÓ KAPCSOLATTARTÁS ÉS EGYÜTTMŰKÖDÉS FORMÁI ... 181
IV. CSILLAGFÜRT REFORMÁTUS ÓVODA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA ... 184
1.AZ INTÉZMÉNY ADATAI ... *184*
2.TÖRVÉNYI HÁTTÉR ... *185*

3. AZ ÓVODA TÖRTÉNETE *186*
4. AZ ÓVODA BEMUTATÁSA *187*
4. 1. Az óvoda természeti környezete 187
4. 2. Az óvodát igénybe vevő családok szociokulturális helyzete 187
5. A REFORMÁTUS ÓVODAI NEVELÉS FELTÉTELRENDSZERE *188*
5. 1. Személyi feltételek 188
5. 2. Tárgyi feltételek 191
6. PEDAGÓGIAI PROGRAMUNK SZELLEMISÉGE *192*
6. 1. Gyermekkép 192
6. 2. Óvodakép 193
6. 3. Óvodai nevelésünk alapelvei 193
6. 4. Óvodai nevelésünk célja 194
6. 5. Keresztyén szellemű nevelés 195
6. 6. Elvárás munkatársainkkal szemben 198
6. 7. Kívánalom a szülőkkel szemben 199
7. AZ ÓVODAI NEVELÉS FELADATAI *200*
7.1. Az egészséges életmód alakítása 200
7. 2. Az érzelmi, az erkölcsi, és az értékorientált közösségi nevelés megvalósítása 203
7. 3 Az anyanyelvi, az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása 205
8. AZ ÓVODAI ÉLET MEGSZERVEZÉSE *207*
9. AZ ÓVODAI ÉLET TEVÉKENYSÉGFORMÁI *209*
9. 1. Játék 209
9. 2. Munka jellegű tevékenységek 212
9. 3. A tevékenységekben megvalósuló tanulás 213
9. 4. A külső világ tevékeny megismerése 215
9. 5. Verselés, mesélés 217
9. 6. Ének, zene, népi játék, tánc 219
9. 7. Mindennapos mozgás 222
9. 8. Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka 224
9. 9. Német nemzetiségi nyelv és hagyományok ápolása 226
10. AZ ÓVODA PEDAGÓGIAI DOKUMENTUMAI *227*
11. EGÉSZSÉGNEVELÉSI ÉS KÖRNYEZETI NEVELÉSI ELVEK *230*
12. A GYERMEKEK ESÉLYEGYENLŐSÉGÉT SZOLGÁLÓ INTÉZKEDÉSEK *231*
13. A GYERMEKVÉDELEMMEL ÖSSZEFÜGGŐ PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉGEK *233*
14. A SZOCIÁLIS HÁTRÁNYOK ENYHÍTÉSÉT SEGÍTŐ TEVÉKENYSÉGEK *236*
15. A KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ GYERMEKEK EGYÉNI FEJLESZTÉSE, FEJLŐDÉSÉNEK SEGÍTÉSE AZ ÓVODÁBAN *237*
15. 1. Sajátos nevelési igényű gyermek nevelése, fejlesztése 237
15. 2. Kiemelten tehetséges gyermekek nevelése 239
15. 3. Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek 240
15. 4. A hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek 241
16. AZ ÓVODA KAPCSOLATAI *242*
16. 1. A szülő, a gyermek, a pedagógus együttműködése 242
16. 2. Kapcsolat a fenntartóval 244
16. 3. Kapcsolat a gyülekezettel 244
16. 4. Kapcsolat a társintézményekkel, óvodákkal, bölcsődével, iskolával 245
16. 5. Kapcsolat, a munkánkat segítő intézményekkel 246
16. 6. Kapcsolat a közművelődési intézményekkel 246
16. 7. Külső szakmai kapcsolatok 247
17. MEGEMLÉKEZÉSEK, ÜNNEPEK *248*

V. ZÁRÓ DOKUMENTUM 251

I. Az iskola nevelési programja

1. A Békési Református Nevelési Intézmény jövőképe

„Neveld a gyermeket a neki megfelelő módon,
még ha megöregszik, akkor sem tér el attól.” (Péld 22,6)

ÓVODÁTÓL AZ ÉRETTSÉGIIG (és tovább)

A BÉKÉSI REFI a vármegye legnagyobb református oktatási intézményeként azt tűzte ki céljául, hogy a térség keresztyén fiataljait egybegyűjtve a Dél-Alföld reformátusságának központjaként működjön.

Feladatunknak tekintjük, hogy segítsük tanulóinkat Istentől kapott talentumaik kibontakoztatásában. Belső erőforrásaink segítségével a fejlődési problémák korai felismerése révén igyekszünk időben, megfelelő segítséghez juttatni minden befogadott diákot. Mindegyik korosztály fejlesztésében építünk a művészetek és a sport jellem- és közösségformáló erejére, felkészítjük diákjainkat a digitális eszközök megfontolt és tudatos használatára, felhívjuk a figyelmüket a teremtett világunk megóvására. Az érzelmi intelligencia fejlesztését korosztályokon átívelő feladatunknak tekintjük, melyben többek között a Pompás Napok módszertanát sokrétűen alkalmazzuk. Az emelt szintű idegennyelv-oktatással a világban való tájékozódásra készítjük fel diákjainkat, akik képesek megérteni a 21. század kihívásait, eligazodni azok között, de életük középpontja Jézus Krisztus marad.

Esztétikus és inspiráló környezetet, abban pedig értékalapú közösséget építünk, ahol családias légkörben, az egymással való kapcsolat és törődés megélésével intézményegységeink együttműködése folytonosságot, egységet teremt a gyermekek oktatásában-nevelésében. Hisszük, hogy **az oktatás és nevelés ma gyógyítás, ha abban jelen van a krisztusi többlet.**

Isten kegyelméből a közel 500 éves múltunk alatt generációk sokasága nevelkedett intézményünk falai között. Az Úr további gondviselésében bízva van reménységünk arra, hogy a BÉKÉSI REFI újabb és újabb nemzedékeken át fogja erősíteni a református lelkiséget.

„Mert jó az Úr, örökké tart szeretete, és hűsége nemzedékről nemzedékre.”
(Zsoltárok 100:5)

1.1. Törvényi háttér

A pedagógiai program elkészítését, módosítását meghatározó jogszabályi háttér:

- 2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről
- 363/2012. (XII.17.) számú Kormányrendelet az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról
- 229/2012. (VIII. 28.) Kormányrendelet a nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról
- 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról
- 20/2016. (VIII. 24.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet módosításáról
- 2019. évi LXXX. törvény a szakképzésről
- 12/2020. (II.7.) Korm. rendelet a szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról
- 100/1997. (VI. 13.) Kormányrendelet az érettségi vizsga vizsgaszabályzatának kiadásáról
- 19/2016. (VIII. 23.) EMMI rendelet az érettségi vizsga részletes követelményeiről szóló 40/2002. (V. 24.) OM rendelet módosításáról
- 278/2019. (XI.21.) Korm. rendelet az érettségi vizsgaszabályzat módosításáról
- 110/2012. (VI. 4.) Kormányrendelet. a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról
- 22/2016. (VIII. 25.) EMMI rendelet a kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről szóló 51/2012. (XII. 21.) EMMI rendelet módosításáról
- a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet (a továbbiakban NAT), különös tekintettel az 5/2020 (I. 31.) Korm. rendelettel történt módosításra
- A 2003. évi CXXV. törvény az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról
- 2015. évi LXIII. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvénynek az ingyenes bölcsődei és óvodai gyermekétkeztetés kiterjesztése érdekében történő módosításáról

- 245/2024. (VIII. 8.) Korm. rendelet a nevelési-oktatási intézményekben a tiltott és a használatában korlátozott tárgyak köréről, valamint a tárgyakra vonatkozó eljárásrend részletes szabályairól
- 2013. évi V. törvény a Magyarországi Református Egyház 1995. évi I. köznevelési törvényének átfogó módosításáról (továbbiakban: Ekt.)
- A Magyarországi Református Egyház 2013. évi VI. törvénye a református hittanoktatásról szóló 2007. évi II. törvény módosításáról (a módosítással egységes szerkezetben)
- 401/2023. (VIII. 30.) Korm. rendelet a pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII. törvény végrehajtásáról
- 419/2024. (XII. 23.) Korm. rendelet a pedagógus-továbbképzés rendszeréről

1.2. Érvényesség, hatályosság, szakmai önállóság

A nevelő és oktató munka az óvodában, az iskolában, a kollégiumban pedagógiai program szerint folyik.
A pedagógiai programot a nevelőtestület fogadja el és a fenntartó hagyja jóvá. A pedagógiai program azon rendelkezéseinek érvénybelépéséhez, amelyekből a fenntartóra többletkötelezettség hárul, a fenntartó egyetértése szükséges. A pedagógiai programot nyilvánosságra kell hozni.

Pedagógiai Programunk nyilvános, az minden érintett (tanuló, szülő, valamint az iskola alkalmazottai) számára megismerhető, az intézmény pedagógusai számára pedig kötelező.
A Pedagógiai Program egy-egy példánya megtalálható:

- nyomtatott formában:
    - az intézmény főigazgatójánál,
    - a titkárságon
    - a fenntartónál.
- elektronikusan:
    - az intézmény honlapján,
    - a KIR-ben.

A Pedagógiai Program előírásai az intézmény valamennyi feladatellátási helyén érvényesek, valamint ezeket kell alkalmazni a Pedagógiai Program részeként kötelező, a nevelési-oktatási intézményen kívül tartott foglalkozások, programok, a tanítási órák keretében meg nem valósítható osztály, vagy csoportfoglalkozás, így különösen a tanulmányi kirándulás, környezeti nevelési program, a kulturális, sportrendezvény megvalósítása során.

1.3. Pedagógiai programunk szerkezete

1. **Az iskola nevelési programja**
2. **Az iskola helyi tanterve**
3. **Kollégiumi pedagógiai program**
4. **Óvodai pedagógiai program**

1.4. Küldetésnyilatkozat

Intézményünk a Magyarországi Református Egyház iskoláinak küldetésnyilatkozatát sajátjának tekinti, küldetését, jövőképét arra építi.

A Magyarországi Református Egyház iskoláinak küldetésnyilatkozata

Jézus Krisztus missziói parancsa: *„…tegyetek tanítványokká minden népeket…”* (Máté 28,19) nem csupán az Egyháznak szól, hanem a családnak és az iskolának is. A református iskola jó lehetőség arra, hogy segítse a szülőket és a gyülekezeteket abban, hogy valóra válthassák a gyermek keresztelésekor tett ígéretüket, amely szerint úgy nevelik és neveltetik őt, „hogy ha majd felnő, a konfirmáció alkalmával ő maga önként tegyen vallást a Szentháromság Istenbe vetett hitéről a gyülekezet előtt”.

A református iskola keresztyén közösség. Olyan hitvalló (lehetőleg református) pedagógusokat feltételez, akik hivatásukat Istentől kapott küldetésnek tekintik. Életpéldájukkal, minden megnyilvánulásukkal keresztyénné, krisztusi emberekké kívánják nevelni a tanítványaikat.

A magyarországi Református Egyház református vallású diákjaiból öntudatos magyar reformátusokat kíván nevelni iskoláiban.

1.) Reformátusokat, tehát olyan keresztyéneket, akik

- életének zsinórmértéke a Szentírás; elfogadják ősi hitvallásainkat, a Heidelbergi kátét és a II. Helvét hitvallást,
- tudják, hogy Isten választotta ki őket, s ha Tőle kérnek segítséget, a Lélek alkalmassá teszi őket feladataik elvégzésére.

2.) Magyar reformátusokat, akik

- a magyar kultúrát – elsősorban rendkívül gazdag anyanyelvünket és népi kultúránkat – megbecsülik, azt tisztán megőrizni, gazdagítani és továbbadni kívánják,
- ismerik és szeretik hazájukat, az itt élők és a határainkon kívülre szorult magyarok múltját, jelenét, értékeit; szívesen vallják magukat magyarnak, s családjukért, egyházukért, hazájukért áldozatra készek.

3.) Öntudatos magyar reformátusokat, azaz olyan magyar reformátusokat, akik

- tudják, hogy Kiben és miben hisznek,
- képesek önállóan, logikusan gondolkodni, cselekedni,
- törekednek:
  - önmaguk és környezetük megismerésére, megóvására;
  - jellemük, erkölcsi ítélőképességük és ízlésük fejlesztésével a jó és a rossz, az igaz és
  - a hamis, a szép ás a rút egyre biztosabb megkülönböztetésére;
  - a valódi értékek felismerésére és tiszteletére;
  - a különböző tudományterületeken és művészetekben alapos ismeretek megszerzésére;
  - testi-lelki-szellemi harmóniában történő életvitelre;
  - embertársaik segítésére;
  - a hit ajándékának elfogadásához szükséges ismeretek, élmények, tapasztalatok megszerzésére;
  - felelős helytállásra.

4.) A református iskola úgy tudja elérni fenti nevelési céljait, hogy

a.) megismerteti növendékeit a Biblia igazságaival és az egyháztörténet máig érvényes tanulságaival;

- a hiteles krisztuskövetés vonzó személyes példáját nevelői által is a tanulók elé állítja;
- hitéletének közösségi alkalmai révén a gyülekezeti életben való felelős részvételre indít;

b.) növendékeiben felkelti a tudásvágyat, és megalapozza a magas szintű önművelés igényét;

- növendékeit a tudományok segítségével rávezeti a teremtett világ megismerésének és megőrzésének fontosságára;
- a kultúra időtálló értékeinek közvetítése által fogékonnyá teszi őket a szépre;
- a reál és humán tudás átadásával kifejleszti bennük a józan, kritikus és önálló gondolkodást és a felelős cselekvés képességét;

c.) gondosan ápolja az anyanyelvet és a magyar nemzeti hagyományokat;

- megérteti tanítványaival, hogy a világ megismeréséhez elsősorban saját nyelvükön, kultúrájukon keresztül vezet az út;
- rendszerességével és következetességével a személyes és társadalmi szintű kötelességtudat és áldozatvállalás mintáját állítja növendékei elé.

A Magyarországi Református Egyház iskoláiban a nem református vallású diákokat öntudatos magyar keresztyénekké kívánja nevelni. Lehetővé teszi számukra saját vallásuk-felekezetük hitvallásainak megismerését, ugyanakkor elvárja tőlük a református értékek ismeretét és tiszteletét.

A fenti célok elérése érdekében a magyarországi Református egyház iskoláinak az a feladata, hogy imádsággal, igényes nevelő-oktató munkával, a keresztyén közösség nevelőerejének, a legfejlettebb tudományos és technikai eredményeknek-eszközöknek, valamint a családokkal és a gyülekezetekkel kiépített gyümölcsöző kapcsolatoknak a felhasználásával a lehető legtöbbet tegye meg azért, hogy minden növendéke fel tudja mutatni azokat a képességeket, amelyeket csak ő maga kapott a Teremtőjétől.

Az oktatásnak az állandóság és folytonosság elve mellett rugalmasan kell alkalmazkodnia egyrészt a magyarországi Református Egyház törvényeiben megfogalmazott elvárásokhoz, másrészt a társadalmi igényekhez, a kihívásokhoz. A tanulóknak korszerű ismereteket kell nyújtani**.**

Intézményünk küldetése

A békési Szegedi Kis István Református Gimnázium, Technikum, Általános Iskola, Óvoda és Kollégium pedagógusai, dolgozói olyan iskolában kívánnak dolgozni, ahol:

- a hitvalló (elsősorban református) pedagógusok hivatásukat Istentől kapott küldetésnek tekintik,
- tanítványaikat krisztuskövető emberekké kívánják nevelni,
- tanítványaikat öntudatos magyar reformátussá nevelik, akik a magyar kultúrát megbecsülik és ismerik hazájukat, az itt, valamint a határon kívül élő magyarokat,
- olyan sokoldalú tudást, kompetenciákat kapnak tőlük a tanulók, mely alapja lesz megélhetésüknek, nemzetük szolgálatának.

A célok elérése érdekében:

- megismertetik a gyermekekkel, tanítványaikkal a Biblia igazságait,
- széleskörű ismeretátadás alapján kifejlesztik a tanulóikban a kritikus és önálló gondolkodás, értékítélet képességét,
- kialakítják a gyermekekben, tanítványaikban a kötelességteljesítés, a rendszeretet, valamint az állhatatos, igényes munkavégzés igényét,
- a társadalmi igényekhez igazodva szilárd alapismereteket, modern, korszerű ismereteket nyújtanak megvalósítható továbbhaladásuk, egészséges életviteli igényük érdekében,
- a szülőkkel, gondviselőkkel partneri együttműködésben segítik a különleges bánásmódot igénylő gyermekek, tanulók sikeres fejlődését, továbbhaladását,
- nevelési, oktatási módszereiket folyamatosan megújítják,
- személyes példát állítanak a gyermekek és tanítványaik elé.

Feladatuknak tekintik:

- református tanulóiknak egyházunk hitvalló tagjaivá való nevelését,
- más vallású tanulóiknak – vallásuk szabad gyakorlásának biztosítása mellett saját felekezetük és a református egyház értékeinek megbecsülésére történő nevelését,
- a vallási felekezethez nem tartozó tanulók keresztyén értékrend tiszteletére nevelését, lehetőség szerint átvételére felkészítését,
- a kerettanterv ismeretanyagának megfelelő elsajátíttatását,

- felsőbb tanulmányokra felkészítéshez, szakmai érdeklődéshez, munkába álláshoz szükséges kompetenciák kialakítását,
- olyan iskolai közösség kialakítását, amelyben a gyermekek, a tanulók és a pedagógusok a közös munka során az egymásért élés örömét és felelősségét átérezhetik, tevékenységükkel a közösséget tovább gazdagítják.
- olyan tanulási környezet kialakítását, ahol a fiatalok megismerhetik a demokrácia alapelveit, a véleménynyilvánítás kultúráját, elsajátíthatják azokat a magatartásmintákat, ami alkalmassá teszi őket a törvénytiszteletre, az együttélés szabályainak betartására, az emberi méltóság és az emberi jogok tiszteletére.

1.5. Intézményünk története, jelenlegi helyzete és jövője

A Szegedi Kis István Református Gimnázium a Dél-Alföld legrégebbi református gimnáziuma. A békésiek az 1530-as évek közepén ismerték meg a reformáció tanait.
Szegedi Kis István alapította az intézmény elődjéül szolgáló **deákiskolát 1552**-ben, mely a Debreceni Református Kollégium partikulája volt. Az itt tanuló diákok közül többen folytatták tanulmányaikat Debrecenben, néhányan pedig Wittenbergben és Heidelbergben.
Az intézmény **1839-ben vált reálgimnáziummá, 1847-ben főgimnáziumi** rangot kapott. Az állami segély megszerzése érdekében beindult a 8 évfolyamos gimnáziumi képzés, amihez fel kellett építeni a gimnázium ma is használt épületét. Ennek átadására **1903**-ban került sor.

1937-ben a megnyílt internátusnak köszönhetően a tanulói létszám 360 főre emelkedett az I. világháborút követő hezitálás után. Ugyanabban az esztendőben vette fel az intézmény az alapító Szegedi Kis István nevét.

1948-ban a gimnáziumot államosították és megszüntették a nyolc évfolyamos képzést. **Az egyház 1992-ben kaphatta vissza az intézményt**. Szervezetileg az átadás-átszervezés első üteme **1994-ben** befejeződött, amikor az **egyház visszakapott egy általános iskolát** is. Itt a feltételek megléte miatt kezdettől **kötelező hitoktatásban** vesznek részt a tanulók, a gimnáziumban ez viszont csak később valósulhatott meg.

1992-től működteti a Békési Református Egyházközség református általános iskoláját az iskola régi épületében. Az első időben egy-egy osztállyal végezte feladatát az 1-4 évfolyamon először iskolaotthonos, majd napközis rendszerben.

Kollégiumunk a gimnázium és az általános iskola szerves része. Az anyaiskolával közös igazgatású, koedukált kollégium az iskolával közös területen helyezkedik el.

2011. szeptember 1-jén jött létre a **Szegedi Kis István Református Gimnázium, Általános Iskola, Óvoda és Kollégium** - mint többcélú, közös igazgatású köznevelési intézmény. Egykori intézményünk az eddig önkormányzati fenntartású Karacs Teréz Intézményegység 1 - 8 évfolyamos általános iskolai képzésével és egy óvodával (Jantyik utcai Óvoda) bővült. Az óvoda Békés város központjában helyezkedik el. 1868-ban épült, óvodaként 1889 óta működik.

2014. szeptember 1-jén a **Szügyi Dániel Református Általános Iskola** - Dévaványa, Vörösmarty út 2. - fenntartói jogát a Tiszántúli Református Egyházkerülettől átvette a Békési Református Egyházközség, és az általa fenntartott Szegedi Kis István Református Gimnázium, Általános Iskola, Óvoda és Kollégium 8 évfolyamos általános iskolai nevelést-oktatást végző tagintézményeként működtette tovább.

2018. szeptember 1-től intézményünk bővítette képzési kínálatát a középfokú oktatás területén és szakgimnáziumi képzést indított közgazdaság és sport ágazatban. Így intézményünk neve is változott: **Szegedi Kis István Református Gimnázium, Szakgimnázium, Általános Iskola, Óvoda és Kollégium.**

A 2020/2021-es tanév komoly *változásokkal indult a szakképzés területén*. Az ágazati törvénymódosítások értelmében átalakult a szakképzés intézményi szerkezete. A szakképző intézményeknek két típusa lett: a technikum (korábbi szakgimnázium) és a szakképző iskola. E változások következtében **2020. szeptember 1-től** intézményünk a szakképzést **5 éves technikumi képzés** keretei között valósítja meg gazdálkodás és menedzsment, valamint sport ágazatban. Ezen változások következtében intézményünknek ismét új neve lett: **Szegedi Kis István Református Gimnázium, Technikum, Általános Iskola, Óvoda és Kollégium.**

Célunk, hogy az intézmény beiskolázási lehetőségének bővülését maximálisan kihasználjuk, és a 8. évfolyam elvégzése után minél több diák az iskolában maradva a gimnáziumi, szakgimnáziumi/technikumi képzésünkbe kapcsolódjon be.

A csökkenő gyermeklétszám miatt a fenntartói jogkört gyakorló Békési Református Egyházközség Presbitériuma a 45/2022. számú határozatában úgy döntött, hogy a **Szügyi Dániel Tagintézményt 2022. augusztus 31. nappal jogutód nélkül megszünteti.**

2022. szeptember 1-jére készült el a Magyarországi Református Egyház Országos Óvoda Program nyertes pályázatának köszönhetően **új óvodánk**. Az épület az Élővíz –csatorna partján a Földvár bölcsőde szomszédságban található. 100 férőhellyel, 4 tágas, világos csoportszoba, tornaszoba és kiszolgáló helyiségek kerültek kialakításra. A modern kor elvárásainak és a keresztyén nevelés feltételeit kielégítő új eszközök, helyiségek és új játszóudvar készült el óvodás gyermekeink és az itt dolgozó felnőttek nagy örömére.

Intézményegységeinkben a hagyományoknak megfelelően az értéktisztelet, a gyermekszeretet, a tanulói személyiség tiszteletben tartásával neveljük a tanulókat. Célunk az erkölcsös, tájékozott, egyénileg sikeres, a közösség szempontjából értékes állampolgár nevelése. Pedagógusaink magukénak vallják az örök humanista értékrendet, amelynek alapján alakítjuk ki nevelési rendszerünket.

2. Az intézmény nevelési programja

2.1.Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

2.1.1.Pedagógiai alapelvek

A diák személyisége a pedagógus személyiségének megnyilvánulásai által fejlődik. Ezért különleges felelősség hárul mind szakmailag, mind morálisan a pedagógusokra. A református iskola keresztyén közösség, s hitvalló pedagógusokat feltételez, akik hivatásukat Istentől kapott küldetésnek tekintik. Életpéldájukkal, minden megnyilvánulásukkal keresztyénné, krisztusi emberré kívánják formálni tanítványaikat.

Legfontosabb alapelveink:

- A szószék és a katedra közös célt szolgál.
- Isten személyesen szólítja meg az embert, a tanárnak tudnia kell, hogy minden diák önálló, külön személyiség, s így mindenkihez külön út vezet.
- A Teremtő talentumokkal ajándékozta meg az embert. Az iskola feladata, hogy segítse a gyermeket ennek felismerésében, s ráébressze az ezzel járó felelősségre, s úgy oktassa és nevelje a rábízott tehetségeket, hogy azok tanulmányaik végeztével minél magasabb szintre jussanak.

- Nagyon fontosnak tartjuk a tudatos erkölcsiségre való nevelést. Olyan közösséget akarunk formálni, amely tiszteli az értékeket, megkülönbözteti a helyest a helytelentől, s képes a jó mellett dönteni. Arra törekszünk, hogy közösségünk minden tagját az istenszeretetből következő felelősségtudat és a felelősségvállalás jellemezze.
- Fontosnak tartjuk nemzeti és iskolai hagyományaink ápolását, a magyarságtudat őrzését, erősítését, nemzeti és egyházi ünnepeink méltó megünneplését.
- Fontos alapelv, hogy oktató-nevelő munkánk során lehetőleg a dicséretet helyezzük előtérbe. Minden nevelő-oktató tevékenységünket a gyermek okos szeretete hassa át.
- Az iskola valamennyi dolgozója és tanulója kölcsönösen tiszteletben tartja mások és tanulótársai méltóságát.
- A tanulókkal szemben nyilvánuljon meg a pedagógiai tapintat, bizalom, megértés, türelem, igazságosság.
- Alapvető fontosságúnak tartjuk a kulcskompetenciák kialakítását, az egész életen át tartó tanuláshoz szükséges motívumok és tanulási képességek kiművelését.
- Fontos, hogy a követelmények belső igénnyé váljanak. Ez a pedagógiai folyamatban részt vevő diákokra és pedagógusokra egyaránt vonatkozik.
- A nevelésben - különösen a kezdeti periódusokban - fokozott szerepe van a rendszerességnek, egy megszokott és jól követhető ritmus kialakításának. Ennek kitüntetett figyelmet szentelünk.
- Igényesen meghatározzuk a követelményrendszert, melyet következetesen végrehajtunk.
- A személyre szóló szeretetteljes bánásmód, a következetesség, a türelem, a hitelesség, a pedagógusok egymás iránti szeretetének példája, a családokkal való összefogás által kívánjuk nevelni a ránk bízott gyermekeket.

2.1.2.Az iskolában folyó nevelő-oktató munka célja

- Intézményünk tudatosan vállalja Békés és térsége református értelmiségének oktatását és nevelését. Missziónkat - mely hívő ember számára az evangélium hirdetése – az oktatás révén szeretnénk megvalósítani, erősítve ezzel egyházunkat.
- Diákjainkkal megismertetjük a keresztyénség biblikus tanításait és hagyományait, s elsajátíttatjuk az ezekből fakadó erkölcsi normákat és értékeket
- Segítségnyújtás abban a folyamatban, hogy diákjaink a keresztyén értékekre építve művelt emberré, gazdag, fogékony személyiséggé, Istent és embertársaikat szerető,

hitvalló, felelős polgárrá, tisztességes, alkotásra és boldogságra képes emberekké váljanak.

- Az iskola valamennyi tanulója szerezzen olyan általános és középszintű képzettséget, mely alapja a sikeres érettségi vizsgának.
- Az arra alkalmas diákokat minél szélesebb körben készítse föl felsőfokú tanulmányokra.
- Az iskola diákjai szerezzenek olyan, a keresztyén értékeket is magába foglaló általános műveltséget, mely őket alkalmassá teszi nemcsak a társadalmi, hanem az egyházi közéletben való eligazodásra és helytállásra is.
- A diákok morális és esztétikai szemléletének alakítása, kognitív és kommunikációs képességeinek, az értékes tudás és az értékes alkotások iránti igényének megalapozása.
- A tanítási tartalmak feldolgozásának folyamatában korszerű, magas szakmai színvonalú, ugyanakkor megbízható és időtálló ismereteket közvetíteni, alapvető képességeket és alapkészségeket fejleszteni.
- A szellemi képességek kibontakoztatása mellett tanulóinkat az élet tiszteletére, a természet szeretetére nevelni, fizikai erőnlétük, mentális egészségük fejlesztésére ösztönözni.
- A tanulási tevékenységek közben a tanulói közösségben való lét során fejleszteni a diákok önismeretét, együttműködési készségét, akaraterejét, segítőkészségét, együttérzését, empátiáját.
- A diákok kudarc- és sikertűrő készségeit fejleszteni. A tanuló legyen képes az asszertív (egészségesen önérvényesítő) viselkedésre, de tanulja meg az önuralmat és a toleranciát is.
- Kimunkálni a tanulókban az önálló, felelős állásfoglalás, cselekvés alapjait és (életkornak, fejlettségi foknak, saját személyiségjegyeknek megfelelő) készségeit.
- Magas színvonalú és sokrétű ismeretközléssel és hatékony szakmai munkával fejlesztjük a tanulók önálló problémamegoldó készségét, kritikai gondolkodását és kreativitását.
- Nevelési elveinket az oktatás keretében, illetve a tanítás utáni alkalmakon kell megvalósítanunk. Szeretnénk, ha a szülők ebben partnerek lennének, azzal együtt, hogy a nevelés elsődleges színterének a családot tekintjük.

- Természetesnek tartjuk, hogy az iskolában, mint oktatási-nevelési színtéren a diákok és a tanárok kölcsönösen formálják egymást. Fontos a pedagógusok személyes példaadása.
- Azon munkálkodunk, hogy az informatika alkalmazása és az idegen nyelvek tanulása iránti igény fejlesztése is járuljon hozzá az alapműveltség kialakításához.
- Magyarságunk gyökereinek megismertetése (nyelv, történelem, magyarságtudat).
- Hagyományaink, ünnepeink megismertetése, átörökítése, élővé tétele.

Végső soron nevelési, oktatási célunk a sikereknek örülő, és értük Istennek hálát adó, a kudarcokat méltósággal elviselő, harmonikus, magával és a környezetével békességre törekvő személyiség formálása. Ennek érdekében az iskola elvárja, hogy diákjai a fenti pedagógiai program alapelveivel azonosulva az intézmény házirendjének szellemében éljenek és dolgozzanak. Mindehhez kéri és igényli a szülők együttműködő támogatását.

2.1.3.Az iskolában folyó nevelő-oktató munka feladatai

- Bibliai ismeretek és a keresztyén élet etikájának összehangolása a hétköznapok kihívásaival, életkori konfliktusok és a nevelés-oktatás során megjelenő feszültségek kezelése, önismeret-fejlesztés, alkalmazkodási készség növelése és a nyílt, tudatos kommunikáció támogatása.
- Iskolai gyülekezet építése, amelyben a tanulók az egymásért vállalt felelősség örömét is átélhetik.
- Olyan keresztyén közösség megteremtése, amely a fiatalok hitben való megerősödéséhez, nemzeti hovatartozásuk vállalásához lelki-erkölcsi példát, támaszt és keretet ad.
- A pedagógiai munka középpontjában a személyiség harmonikus fejlesztése, az egyénre szabott nevelésre való törekvés álljon, s a pedagógus támogassa az egyéni képességek kibontakoztatását.
- A pedagógus legyen képes a tanulói érdeklődésre épített motivációjával fejleszteni a diákban a felelősségtudatot, kitartást.
- A pedagógiai folyamatban a tanár alkalmazza a kooperatív tanulási technikát és a differenciálást mind a feladatok kiadásában, mind a számonkérésben, ellenőrzésben.
- A pedagógus működjön közre a tanulási hátránnyal érkezők felzárkóztatásában.

- A pedagógus fejlessze a tanulók problémamegoldó gondolkodását, az összefüggések felismerését.
- A pedagógus tehetséggondozó programokkal támogassa az egyéni képességek kibontakozását.
- A pedagógus segítse elő a személyes meggyőződés, keresztyén világszemlélet és világkép kialakítását és érzelmi-szellemi megerősítését, személyre és konkrét közösségekre szabott feladatok alapján.
- Tudatosítani kell a diákokban a szűkebb és a tágabb környezetből megismerhető értékeket.
- Fontos feladat a természeti és a társadalmi környezettel való harmonikus kapcsolat elősegítése, a nemzettudat megalapozása, a nemzeti önismeret, a hazaszeretet elmélyítése és ettől elválaszthatatlan módon a hazánkban és szomszédságunkban élő más népek, népcsoportok értékeinek, történelmének, hagyományainak megbecsülése.
- Tanulóinkat iskolás éveik alatt is olyan ismeretekkel, személyes tapasztalatokkal kell gazdagítani, amelyek birtokában meg tudják találni helyüket az európai nyitott társadalmakban. Fontos az is, hogy európai identitásuk megerősödésével nyitottak és elfogadóak legyenek az Európán kívüli kultúrák iránt is.
- Kellő figyelmet kell fordítani a gazdálkodással és a pénzügyekkel kapcsolatos képességek fejlesztésére, és a személyiségnevelés fontos részének kell tekinteni az okos gazdálkodás képességének a kialakítását, továbbá azt, hogy a tanulók tudjanak eligazodni a fogyasztási javak, szolgáltatások, marketinghatások és viselkedésmódok között.
- A tanulók kapcsolódjanak be közvetlen környezetük értékeinek megőrzésébe, gyarapításába. Életmódjukban a természet tisztelete, a felelősség, a környezeti károk megelőzése váljék meghatározóvá: tudjanak globálisan gondolkodni és lokálisan cselekedni.
- A tanulók kapjanak folyamatos visszajelzést a tanulmányi teljesítményükről és magatartásuk minősítéséről.
- Örömet adó életvitel csak egészségesen, káros szenvedélyek nélkül képzelhető el. A köznevelési törvény közoktatási intézményben és iskolai rendezvényen tiltja a dohányzást, valamint az alkohol és drogfogyasztást. Ez a kérdés a családi és az iskolai nevelés összhangját igényli. Ismeretterjesztő előadásokkal, orvosi véleményekkel folytatjuk a meggyőző munkát. Igyekszünk elérni, hogy minél több tanuló

bekapcsolódjon ebbe a munkába, és nőjön azoknak a száma, akik eleve elutasítják az egészségre ártalmas szereket.

2.1.4.Az iskolában folyó nevelő-oktató munka eljárásai, eszközei

- Mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat - és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni és társas tanulási módszereit.
- Nevelő-oktató munkánk eljárásainak, eszközeinek igazodnia kell a tanulók életkori sajátosságaihoz, értelmi fejlettségéhez, képességeihez, a pedagógusok személyiségéhez.
- A tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont az életkori jellemzők figyelembevétele, az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása.
- A kreativitás fejlesztése, az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára való törekvés, a tanulók egészséges terhelése, érési folyamatuk követése, személyre szóló, fejlesztő értékelésük.
- A tanulók a megszerzett tudásukat, ismereteiket valós, hétköznapi problémák, feladatok megoldásában, konfliktusok kezelésében is alkalmazzák, döntésképességüket különböző élethelyzetekben érvényesítik.
- Az iskolai nevelő-oktató munka mérési, ellenőrzési, értékelési rendszerében meghatározott rend szerint elvégezzük a diagnosztikus, a formatív és szummatív méréseket.
- Kiemelten kezeljük az iskola értékelési rendszerét, a dicséretet, osztályzást, jutalmazást.
- Törekszünk a diagnosztikus és a formatív mérések mérőeszközeinek iskolai szintű egységesítésére, a szummatív tesztek esetében az országosan standardizált mérőeszközök alkalmazására.
- Az iskolába érkező, gyakran komoly tudásbeli és motivációs különbséggel rendelkező tanulók egyre változatosabb módjait igénylik az ismeretszerzésnek. Felgyorsult világunkban meg kell tanítanunk őket a körülmények változásaihoz való alkalmazkodásra, az egész életen át tartó tanulás képességének megszerzésére.
- Lehetőség szerint minden tanuló számára biztosítunk képességeinek, érdeklődésének, továbbtanulási szándékának megfelelő tevékenységi formákat, programokat.
- A kooperatív technikák igazán hatékonyak, az esélyegyenlőség megteremtése érdekében törekszünk a személyre szabott, differenciált foglalkoztatásra.

- Pedagógiai munkánk során alkalmazzuk a korszerű pedagógiai módszereket:
  - az *aktív tanulás*, a tanulói kompetenciafejlesztés
    - ✓ a gyermekek aktivitására épülő módszerek alkalmazása, kooperatív technikák; differenciált egyénre szabott feladatok; drámajátékok; gondolattérképek, ötletbörzék; viták

  - az *egyénre szabott tanulási lehetőségek* térnyerése
    - ✓ motiváló módszerek alkalmazása: pármunka; projekt módszerek; kooperatív tanulásszervezés; drámajátékok
    - ✓ differenciálás – egyéni különbségek figyelembe vétele, a tanítási tartalom, a tanítási idő rugalmas kezelése
    - ✓ A pedagógus legfontosabb eszköze a saját személyisége, amely kulcs a személyre szabott tanuláshoz is!

  - *a tanulói együttműködésen alapuló tanulás,* amelyben az eddiginél nagyobb hangsúlyt kapnak a differenciált tanulásszervezési eljárások
    - ✓ A differenciált tanulásszervezés

    A differenciált tanulásszervezést a tanulók eltérő fejlődési üteme, szokásai, készségei teszik szükségessé. A tanórai és tanórán kívüli foglalkozások megszervezésének alapja az egyéni képességek, készségek, sajátos problémák, haladási tempó számbavétele a gyermekeknél.

    - ✓ A tanulási folyamat hatékonysága egy-egy gyermek fejlődésének eredményességén mérhető le. A differenciáló eljárások kiválasztásának szempontja: a szövegértés-szövegalkotás, a kommunikáció, a kreativitás, az önállóság, a probléma megoldási képesség szintje. Differenciáltan lehet gyakoroltatni, ellenőrizni, számonkérni, feladatot, házi feladatot megoldatni.

2.1.5. Elvárt eredmények, sikerkritériumok

Nevelő-oktató munkánk hatékonyságának mutatói, sikerkritériumok:

- Versenyeken, művészeti pályázatokon való sikeres szereplés (tanulóink, gyerekeink a mezőny első felében végeznek).
- Fegyelmezett diák, gyermek, aki képes az önálló, életkorának megfelelő véleményalkotásra, mások iránti toleranciára.
- A tanulók, gyermekek kifejezésre juttatják, hogy jól érzik magukat az intézményben.
- Tiszta intézmény és környéke. A tanulók, gyermekek elítélik azokat, akik rongálnak, ismerik lakóhelyük és a kistérség értékeit, nevezetességeit.
- Munkájukkal szemben igényesek, munkájuk külalakjára, ruházatukra, felszerelésükre vigyáznak.
- Nő a diákok, gyermekek állóképessége.
- Más kultúrákkal szemben nyitottak, érdeklődők, elfogadók.
- Nincsenek negatív előítéleteik a kisebbségek és a mássággal élő emberek irányában.
- Társaikkal toleránsak, segítőkészek.
- A folyamatos fejlesztés eredményeként javul az intézmény infrastrukturális feltételrendszere, tárgyi felszereltsége.
- Az objektív mutatók, indikátorok alapján végzett, intézményi munkáról készült belső és külső értékelések megerősítik a nevelő-oktató munka hatékonyságát, eredményességét.

Alapvető mutatók, sikerkritériumok az iskolában

Nevelési céljaink megvalósulását illetően akkor tekintjük nevelő és oktató munkánkat sikeresnek:

- ha az 1. osztályba történő beiskolázás sikeres, nő a református gyermekek száma,
- ha a továbbtanulási mutatók azt jelzik, hogy gyermekeink megállják helyüket a választott intézményben,
- ha iskolánk tanulóinak 90 %-a minden tantárgyból megfelel az alapfokú, ill. középfokú nevelés – oktatás kerettanterveiben meghatározott továbbhaladás feltételeinek, illetve egyéni képességei alapján elvárható legjobb szinten felel meg az iskolánk helyi tantervében megfogalmazott követelményeknek,

- ha a 8. évfolyam végén rendelkezik olyan bővíthető, biztos ismeretekkel, készségekkel, képességekkel és jártasságokkal, amelyek képessé teszik őt arra, hogy a középiskolás követelményeknek megfeleljen,
- ha diákjaink a 10. évfolyam végén sikeres ágazati vizsgát, 12. évfolyam végén sikeres érettségi vizsgát tesznek – egyéni képességeihez mérten középszintűt vagy emeltszintűt –, mely lehetővé teszi számukra a felsőoktatásban való részvételt,
- ha végzős diákjaink többsége bekerül az általa választott közép- vagy felsőfokú oktatási intézménybe, s a középiskolai, felsőoktatási követelményeknek az intézményünkből vitt biztos ismeretek és kompetenciák birtokában képes képzésben megfelelni képességeinek megfelelően választott szakmai oktatásban, vagy elhelyezkedni az általa választott szakmában, intézményben,
- ha képes helytállni a munka világában,
- ha diákjaink ismerik a kulturált viselkedéshez, az emberek közötti kapcsolatokhoz, valamint a közösségben éléshez szükséges viselkedés- és magatartásformákat, elképzeléssel bírnak saját közelebbi és távolabbi jövőjüket és sorsukat illetően,
- ha diákjaink megszerezik a református megyei és országos tanulmányi és sport-versenyeken az 1-6. helyek egyikét,
- a jövőben kompetenciamérésen szövegértésből és matematikából el akarjuk érni a megfelelő iskolatípusok átlagát.

2.2. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok, tevékenységek

A személyiségfejlesztés a szervezett, tervszerű nevelő-oktató munka egyik meghatározó alapfunkciója és célja. Alapvető kiindulópontunk a személyiségfejlesztésben a keresztyén pedagógia alapja, a szeretet hármas parancsa: szeretni Istent, szeretni embertársaimat, mint önmagamat. Akiben ezek a tulajdonságok megerősödnek, fogékony lesz a szentre, az igazra, a jóra és a szépre. Az emberi személyiség kialakulása a gyermekkortól kezdve a kamaszkoron át az ifjú korig hosszú folyamat. Minden korszaknak megvan a maga jellemzője mind érdeklődésben, mind emberi példákban, mind olyan értékekben, amelyekre érzékenyek.

Iskolánk alapvető feladata, hogy a tanulók személyiségét széleskörűen fejlessze a különféle iskolai és iskolán kívüli tevékenységek megszervezésével, tiszteletben tartva minden ember egyediségét, fejlődését és az egyetemes emberi értékeket. Végső soron nevelési, oktatási célunk a harmonikus, magával és a környezetével békességre törekvő személyiség formálása.

Mindehhez kérjük és igényeljük a szülők együttműködő támogatását. Tudjuk azt is, hogy a személyiségfejlesztésben a pedagógus szerepe nagyon fontos. Pedagógiai munkánk állandó fejlesztésével szeretnénk elérni, hogy oktatási – nevelési tevékenységünk minél eredményesebbé váljon. Ehhez olyan pedagógusokra van szükség, akik magas szakmai tudással, korszerű módszertani ismeretekkel, keresztyén értékrenddel bírnak és pedagógiájukra a gyerekközpontúság jellemző.

2.2.1. Alapelvek, célok

- Gyermekközpontú elvek alapján motiváljuk gyermekeinket és tanulóinkat a meglévő ismereteik alkalmazására a nevelési-oktatási folyamatban. Ennek érdekben ösztönözzük őket, törekszünk arra, hogy érezzék magukat biztonságban, legyen önbizalmuk, bízzanak környezetükben és a világban, vagyis kialakuljon pozitív gondolkodásuk.
- Intézményünkben folyó nevelés és oktatás legalapvetőbb céljának azt tekintjük, hogy gyermekeinkben és tanulóinkban problémamegoldó (értelmes, kreatív, kritikai) gondolkodás, felelős, fegyelmezett, pozitív életszemlélet alakuljon ki. Alapozzuk meg az olyan autonóm, nyitott embertípussá válásuk lehetőségét, akik tisztelik társadalmi környezetüket, és a természetet.
- A gyermek és tanuló, mint egyéniség iránt figyelmet tanúsítunk, tapintatos bánásmódban részesítjük, elismerjük teljesítményét verbális és nonverbális eszközökkel, tevékenységét nyomon követjük - empatikusan, kritikusan.
- Egyénre szabott oktatással eljuttatjuk őket az önképzés igényéhez.
- A feladatok elvégzése után felelős kritikával értékeljük teljesítményüket, a hibajavítás lehetőségét megadjuk számukra, mellyel a további önálló ismeretszerzést és az elsajátított tudás alkalmazását tesszük lehetővé részükre.

2.2.2. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

Egyetlen tanuló fejlesztéséről sem mondhatunk le, fejlesztenünk kell fejleszthetőségének lehetőségéig. Ennek érdekében feladataink:

- Elő kell segítenünk az önálló gondolkodás, a kezdeményezőkészség, a kötelesség- és egészségtudat kialakulását.
- Tanítványaink a sikereikért, eredményeikért tudjanak hálát adni, a kudarcot pedig alázattal és méltósággal eltűrni.

- Helyzetek teremtése konfliktushelyzetek, problémák keresztyén emberhez méltó megoldására.
- Versengés helyett verseny-helyzeteket teremteni számukra.
- A kommunikációs készségük fejlesztése.
- Keresztyén értékrend iránti igényük kialakítása.
- Toleranciára, önismeretre nevelés.
- A tisztelet, a megértés, a bírálat elfogadásának készsége, a reális önértékelés, a mértéktartó önbizalom és pozitív irányú ambíció kialakítása, megerősítése, fenntartása.
- Célunk következetességgel és keresztyén értékek felvállalásával elérni, hogy intézményünket olyan tanulók, gyerekek szülei válasszák, akik tudatosan vállalják fel intézményünk szellemiségét gyermekeik személyiségének fejlődése szempontjából.
- Feladatunk abban áll, hogy diákjainknak segítsünk megismerni önmagukat, kialakítani olyan értékrendszert, amely lehetővé teszi az egyénben rejlő lehetőségek kibontakoztatását, folyamatos önfejlesztését. Ebben a feladatban segítséget nyújt az iskolai védőnő, az iskolapszichológus és az ifjúsági lelkész, akiknek együttműködése nélkülözhetetlen. Fontos szerepet kapnak az osztályfőnökök a sajátos helyzetek, problémák felismerésében és az együttműködők koordinálásában.

2.2.3. A személyiségfejlesztés színterei

A személyiségfejlesztés terepe a tanóra, valamint a tanórán kívüli foglalkozások (szakkörök, kirándulások, egyéb közösségi programok, közösségi munkára való felkészítés, versenyfelkészítés, énekkar, sportkör…) ahol a pedagógus és az osztályközösség, az egyéb tanulói csoportok egyaránt hatással vannak a diákok személyiségének alakulására.

A személyiségfejlesztés színterei:

- iskolai tanórai nevelés
- iskolai tanórán kívüli nevelés
- iskolán kívüli nevelés

Tanórán:

- A tanórákon lehetőséget adunk az önálló és csoportos munkára: információgyűjtésre, feldolgozásra, feladatmegoldásra. Problémahelyzetek előállításával a megoldások keresése kihívás lesz a tanulók számára. Fontos az önálló véleménynyilvánítás

segítése. Olyan tanulási – tanítási formákat alkalmazunk, amelyek a diákok aktivitását igénylik és színesebbé teszik a tanulást. A játékos tanulási formák nagyon eredményesek lehetnek nevelési céljaink elérésében.

- Differenciált fejlesztéssel segítjük az egyéni előrehaladást. A tanulókat követelményrendszerünkkel és értékelésünkkel motiváljuk az önképzésre és önfejlesztésre. Ezért fontos feladat az elismerésvágy és a bírálatfélelem optimalizálása. Ennek érdekében óvakodunk a közömbös és érdektelen minősítésektől, ok nélküli elmarasztalásoktól.
- Mint univerzális jelentőségű érdeklődést, az olvasás szeretetét minden tanulóra kiterjedő nevelési feladatunknak tekintjük. Megköveteljük a szép és kifejező beszédet. Törekszünk a különböző tantárgyak kapcsolódási pontjainak bemutatására.
- Fontos nevelési feladatok megvalósítására adnak lehetőséget az osztályfőnöki (közösségi nevelés) órák és a hit- és erkölcstan tantárgyi órák.
- Segítjük diákjaink identitástudatának kialakulását, ismerjék meg önmagukat, ösztönözzük őket véleménynyilvánításra, önérvényesítésre anélkül, hogy társaikat gátolnák.
- A dráma-játékok, a csoportos együttműködést segítő játékok hatékony lehetőségek a személyiségfejlesztésben, értékformálásban, kreativitásfejlesztésben. Ezért fontosnak tarjuk a következő viselkedésformák kialakítását és gyakorlását:
  - odafigyelés másokra, a másik meghallgatása
  - agresszív viselkedésformák tudatos kerülése
  - konstruktív konfliktuskezelés
  - együttműködés a közösségben

Tanórán és iskolán kívül:

- Ingergazdag közeg szervezése és fenntartása. Úgy kell alakítani az iskola mindennapi életét, hogy minél több szociális kontaktusra, kötődésre, kommunikációra kínáljon lehetőséget, minél változatosabbak legyenek az iskolai élet információi és élményei. Hagyományőrző foglalkozásaink, kulturális rendezvényeink is ezt a célt szolgálják.
- Fontos, hogy a szakköri tevékenység során elegendő impulzust adjunk a természetes felfedezési vágy fennmaradásához.

- Szabadidős tevékenységek és a tanórán kívüli elfoglaltságok teret adnak az egyéni képességek kibontakoztatására, illetve a szabadidő kulturált eltöltésére. Fontos, hogy a diákok kapjanak lehetőséget és felelősséget életük irányításában.

2.3. Egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok

2.3.1. A teljes körű egészségfejlesztés feladatai, céljai

Az egészségfejlesztési feladatok célja**,** hogy a diákokat képessé tegye arra, hogy többet törődjenek egészségükkel, környezetükkel. Célunk, hogy a nevelési-oktatási intézményben eltöltött időben minden tanuló részesüljön a teljes testi-lelki jóllétét, egészségét, egészségi állapotát hatékonyan fejlesztő, a nevelési-oktatási intézmény mindennapjaiban rendszerszerűen működő egészségfejlesztő tevékenységekben. Célunk, hogy a tanulók korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges készségekkel és jártasságokkal rendelkezzenek egészségük megőrzése és védelme érdekében. Képessé váljanak az egészséges életmód kialakítására, a kiegyensúlyozott életvitelre.

Az egészségfejlesztési program hozzásegíti a tanulókat

- az egészséges életvitel kialakításához
- a helyes értékrend felépítéséhez
- az egészségvédelem kérdéseinek megismeréséhez
- az életmóddal kapcsolatos (biológiai-pszichés) tennivalók elsajátításához
- az ezekhez szükséges képességek erősítéséhez, fejlesztéséhez
- az egészségre káros szokások megismeréséhez, kiküszöböléséhez

2.3.2. Az iskola feladatai

- Helyzetfelmérés készítése az iskola és környezetének egészségi állapotáról és az ezzel kapcsolatos problémákról.
- A kerettantervre épülő helyi tanterv - a személyiségfejlesztés komplex feladataival összhangban - biztosítsa azon feladatok összehangolását, amelyek erősítik az egészség, mint érték gondolatot, segítik annak megőrzését, fejlesztését. Kiemelt lehetőségeket kínálnak erre a Biológia, Földrajz, Természettudomány, a Testnevelés, a Technika tantárgyak tantervei.

- Az osztályfőnöki órák (közösségi nevelés) az egészségnevelés sajátos színterei. Az osztályfőnöki órák helyi tantervei tartalmazzák az egészségfejlesztésre vonatkozó célokat és a feladatokat.
- Fontos feladatunk az egészséget támogató környezet kialakítása, hogy az iskola a diákok, a tanárok és a nem pedagógiai munkát végző dolgozók számára olyan élettér legyen, amely biztonságos, ösztönző, és kellemes közérzetet biztosító hely.
- A diákok számára elérhetővé tenni a megfelelő ismereteket, az egészség megóvása érdekében alternatívákat ajánlani.
- Megismertetni az életkorával járó biológiai, és testi változásokat.
- Kialakítani az igényt az egészséges életmód iránt.
- Rögzíteni a megfelelő higiénés szabályokat.
- Erősíteni a diákoknál az önmaguk iránti felelősségtudatot, a testi edzettség fontosságát.
- Egészséges táplálkozás megvalósítása.
- Mindennapi testnevelés/testedzés minden tanulónak.
- Felismertetni az egészségre káros szokásokat, megismerjék a káros szenvedélyek elkerülésének lehetőségeit, és így a testi-lelki egészség összhangját is felismerjék.
- Elvégezni a fizikai állapotmérést és értékeit egyénileg értékelni.
- Biztosítani az iskolaorvosi feladatok ellátását - rendszeres egészségügyi állapot felmérések, szűrővizsgálatok, életkorhoz kötött kötelező kampányoltások beadása, személyes tanácsadások - az iskolaorvossal kötött megállapodás szerint. Az iskolaorvos munkáját az iskolavédőnő segíti, a szűrővizsgálatok, védőoltások beadása elsődlegesen tanítási időben történik, a diákok iskolai tartózkodása, pedagógiai felügyelete alatt.

2.3.3. Az iskolai egészségnevelés területei, színterei

Az iskolai egészségnevelés területei

Az egészséges életmód, életszemlélet, magatartás szempontjából lényeges területeknek/témáknak az iskola pedagógiai rendszerébe be kell épülnie. Ezen témák a következők:

- az egészséges táplálkozás
- szenvedélybetegségek (dohányzás, alkoholfogyasztás, kábítószer használat)

- szexuális felvilágosítás, párkapcsolatok, családtervezés, AIDS prevenció
- a betegség és gyógyulást segítő magatartások, elsősegélynyújtás
- testi higiénia
- személyes biztonság, balesetvédelem (iskola, közlekedés)
- testedzés, mozgás, egészséges testtartás
- személyiségfejlődés elősegítése, önismeret, tanulási technikák
- egészséges környezet (tanulási környezet, természethez való viszony)

Az iskolai egészségnevelés színterei:

- az **iskola egészségügyi feladatok** ellátását a szerződés szerinti iskolaorvos és a körzet szerint illetékes védőnő látják el

  Feladataik:

  - a tanulók életkorhoz kötött vizsgálata, kötelező szűrővizsgálatok lebonyolítása (általános kötelező szűrővizsgálatok)
  - szakképző évfolyamra jelentkezők számára iskola alkalmassági vizsgálat végzése
    - ✓ sportegészségügyi vizsgálat (testnevelés óra alóli felmentés)
    - ✓ a tanulók elsősegélyben való részesítése
  - közreműködés közegészségügyi-járványügyi, környezet-egészségügyi, táplálkozás egészségügyi és balesetvédelmi feladatok ellátásában az iskola vezetésével egyeztetve
  - védőnői feladat az iskolai egészségnevelésben való részvétel

- **tanórai foglalkozások**
  - **biológia tanórák**: a tanterv tartalmazza az egészségtant, az egészséges életmóddal kapcsolatos problémákat, prevenció és megoldás területét,
  - **osztályfőnöki órák (közösségi nevelés)**: szenvedélybetegségekkel való foglalkozás, párkapcsolat, családtervezés, szexuális felvilágosítás,
  - **testnevelés órák**: testedzés, mozgás, helyes testtartás, délutáni időkeretben érdeklődési körnek megfelelően moduláris programok megvalósítása. A köznevelési törvény jogszabályai alapján fontos feladatunk a mindennapi egészségfejlesztő testmozgás feltételeinek biztosítása. Ehhez a testnevelés tantárgy napi órakeretében osztályonként 5 órát biztosítunk, amelyből lefeljebb heti két óra váltható ki a sportról szóló törvény szerinti igazolt sportolói jogviszonyban álló versenyző tanuló kérelme alapján — versenyengedély

birtokában — a sportszervezet keretei között szervezett edzéslátogatás igazolásával, amennyiben a testnevelésórát közismereti tanóra nem előzi meg, vagy nem követi.

- **minden tantárgy vonatkozásában:** a tantárgyhoz kapcsolódó balesetvédelmi rendszabályok ismertetése az adott tantárgy első foglalkozásán történik.

- **tanórán kívüli foglalkozások**
  - ismeretterjesztő előadások
  - témával kapcsolatos filmvetítések, vetélkedők, versenyek
  - délutáni szabadidős foglalkozások
  - sportprogramok, szakosztályi és tömegsport rendezvények
  - kirándulások, túrák
  - iskolai rendezvények: SZKI nap (diáknap)
  - projektek egyes tevékenységei
  - témahét egyes tevékenységei:
    - ✓ „Ép testben ép lélek!”
      - 1 – 4. évfolyamra öt délutánra kidolgozott program elemek fogápolással, egészséges táplálkozással, mozgással, gyümölcsszobrászattal, vetélkedővel.
      - Boldogságórák tartása havi rendszerességgel – lelki egészség

Egészségfejlesztési programunkat az alábbi szempontrendszerre és lehetőségeinkre kívánjuk építeni:

Feladat megnevezése	**Konkrét és előre tervezhető megvalósíthatósági lehetőségek**
egészséges táplálkozás,	Új ételek megismertetése és kipróbálása. Minél több zöldség és gyümölcs egészséges húsok beiktatása az étrendbe. Iskolatej akció. Iskolai büfé kínálatának reformálása.
mindennapos mozgás, testnevelés,	Tanórai, sportköri csoportos és egyéni foglalkozások, versenyszerű sportolás, turisztikai és sporttábor, szünetben, délután játékok, kirándulás, stb. 1-4. osztályban tanítás közbeni mozgás beépítése.
a testi és lelki	Folyamatos szűrővizsgálatok és orvosi vizsgálatok. Kiszűrtek illetve a

egészség fejlesztése, a viselkedési függőségek, a szenvedély betegségekhez vezető szerek fogyasztásának megelőzése,	szakvizsgálatra utalt tanulók utógondozása. Egészségnevelés felvilágosító órák megtartása folyamatosan, lehetőség szerint. Védőnői fogadóóra tartása. Osztályfőnöki órák, beszélgetések, esetmegbeszélések, stb. Tanórai lehetőségek kihasználása helyi tantervi tervezéssel is. Csendes napok, istentiszteletek, ünnepi alkalmak, hittanórai megbeszélések, bibliai történetek feldolgozása
bántalmazás, iskolai erőszak megelőzése,	Konfliktuskezelés, tolerancia, egymás megbecsülése, viselkedéskultúra.
baleset megelőzés és elsősegélynyújtás	Balesetvédelmi oktatás, balesetvédelem, felügyelet, megelőzés. Nyári szünetben balesetek megelőzésére külön fel kell hívni a gyermekek figyelmét. Az iskola épületén belül balesetveszélyes helyek, helyzetek kiiktatása (eljárásrend az SZMSZ-ben).
személyi higiéné	Védőnői foglalkozás, testnevelési órák, kirándulások, beszélgetések.

2.3.4. Kiemelt célok, feladatok

<u>A dohányzás visszaszorítása</u>

Cél

- A lehető leghatékonyabban próbáljuk a fiatalokat távol tartani a dohányzástól.

Feladatok

- Leszoktatást segítő programok hirdetése.
- Korosztályra bontva a dohányzás megelőzésének, a dohányzás káros hatásainak ismertetése a diákokkal tanórán vagy tanórán kívüli foglalkozás keretében.

Módszerek

- Óvodás korban, ill. 1.- 2. osztályban tanmese beiktatásával, 3. – 4. osztályban „cseresznyés szimbólum” megjelenítésével, 3 -13. osztályban felvilágosító előadások,

videofilm megtekintése, kísérletek végzése, kérdőívek kitöltése, vetélkedők szervezése, plakátkészítés.

Alkohol és drog prevenció

Cél

- Az alkohol és drogfogyasztás illetve az általuk okozott egészségügyi károk visszaszorítása és megelőzése.
- Az alkohol kipróbálásának csökkentése, megszüntetése.

Feladatok

- Legfontosabb a prevenció fejlesztése, különösen a 7.-8. osztályt célozva.
- Ismertetni kell a diákokkal az alkoholfogyasztás és drogozás rövid és hosszú távú hatásait, a társadalomra és a családra gyakorolt negatívumait.

Módszer

- Videofilmek vetítése, kérdőívek, tesztek kitöltése a gyerekekkel, az eredmények közös kiértékelése.
- Iskolai kampány szervezése az alkohol és drogfogyasztás visszaszorítására.

Az egészséges és korszerű táplálkozásra nevelés

Cél

- A táplálkozással összefüggő megbetegedések gyakoriságának csökkentése és a gyerekek egészségi állapotának javítása az egészséges táplálkozással.
- A diákoknak meg kell ismerkedniük az egészséges táplálkozással kapcsolatos tudnivalókkal.

Feladat

- Megismertetni minél több egészséges étellel a diákokat.
- Tudják alkalmazni ismereteiket az étrend összeállításánál, elkészítésénél.
- Gyermekek iskolai étkezésénél felügyeletet biztosítani a megfelelő étkezési szokások kialakításához.

Módszer

- Védőnői prevenciós és felvilágosító tevékenység.

- Egészséges táplálkozás-nap beiktatása az adott tanévben, egészségügyi vetélkedővel, plakátkészítési verseny szervezésével.

A tevékenység színterei:

- Óvodától a 13. évfolyamig

<u>Aktív testedzés beiktatása a mindennapokba</u>

- A rendszeres testmozgás a szellemi, testi fejlődésre, valamint a társas kapcsolatok alakulására egyaránt pozitívan hat.
- Az iskolai testnevelés segítséget nyújthat bizonyos rendellenességek korai észlelésében, és megelőző szerepet tölthet be több, későbbi betegség kialakulásában. Az étrend mellett a gyermekkori mozgás hiánya is vezető szerepet foglal el a gyermekkori elhízás, magas vérnyomás, mozgásszervi megbetegedések kialakulásában. Testnevelés órán alapvető érték legyen a mozgás és a mozgás megszerettetése.

Cél

- A gyerekek és tanulók rendszeresen vegyenek részt a testnevelés foglalkozásokon és órákon, a napi mozgásos játékokban, feladatokban.

Feladatok

- Rendszeres munkával segíteni a fizikai gyarapodást és az ellenálló képesség fejlődését. Színesíteni mozgáskultúrájukat.
- Mozgási-sportolási alkalmak számának emelésével lehetőséget teremteni a mozgás örömének átélésére.
- Fejleszteni akaraterejüket, kitartásukat.
- Megismertetni a szabadidőben végezhető sportolási lehetőségekkel a tanulókat.
- Gyógytestnevelésben és könnyített testnevelésben résztvevő tanulókat folyamatosan figyelemmel kísérni.

Tevékenységek színterei

- Testnevelés óra
- Sportkör
- Foglalkozások -, szünetek alatti közös mozgás, délutáni játék és sportfoglalkozás.
- Iskolai versenyek, országos területi, országos, megyei bajnokságok.
- Városi sportrendezvényeken való részvétel.

- Kiemelkedő sportrendezvények megtekintése.

Lelki egészségvédelem

Cél

- Ismerjék meg a tanulók önmagukat, lehetőségeiket, korlátaikat.

Feladat

- Az önismeret fejlesztése érdekében teret kell adni az öntapasztalás, önkipróbálás élményének.
- Pozitív értékek és normák átadása.
- Én-védelmi technikák, stressz-helyzetek kezelésének elsajátítása.

2.4. A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok

Az egyes személyek beilleszkedését nemcsak személyiségtulajdonságaik, hanem társas helyzetük határozza meg. A gyermek személyisége, de a felnőtt ember szociális természete is döntően az elsődleges csoportokban (pl. osztály, énekkar, egyéb csoportok) formálódik. A csoport közvetítésével veszi át az egyén a társadalmi értékrendet, és követi az elfogadott viselkedésmintákat.

Tanulói összetétel

Tanulóink egy részének családi háttere a mai társadalmi helyzet összes negatívumával (megélhetési nehézségek, munkanélküliség, alkoholizmus, csonkacsalád) rendelkezik. E hatások tükröződnek a gyermekek teljesítményében, viselkedés- és beszédkultúrájukban egyaránt. Ők az átlagosnál is nagyobb odafigyelést, törődést, türelmet, szeretetet igényelnek. Tantestületünk tagjai jó pedagógiai érzékkel és empátiás képességekkel igyekeznek a nemkívánatos környezeti hatások, a kedvezőtlen személyiségvonások ellenére a gyerekekben levő lehetőségeket feltárni.
A társas együttélés és a közös tevékenységek megkívánják a következő magatartásformák hangsúlyos megalapozását:

- önfegyelem,
- másokat toleráló magatartás,
- segítőkészség, együttérzés,

- őszinteség.

2.4.1. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos általános feladatok

A közösségfejlesztés színterei a család, iskola, kollégium, és az egyén egyéb társas kapcsolatai. A gyermek primer közössége a család. Sok esetben a tanulók, gyerekek számára ezt az otthonház jelenti. Ennek a nélkülözhetetlen közösségnek a megismerése mindennél fontosabb az óvónők, gondozónők, az osztályfőnökök, a tanítók/tanárok és a gyermekekkel kapcsolatba kerülő nevelők számára.

- Alapvető feladat az iskola életében a csoportfejlesztés. A keresztyén nevelés magában foglalja az erkölcsi fejlesztést is. Nevelni kell annak érdekében, hogy a ránk bízott gyermekek, fiatalok felnőve alkalmasak legyenek elsősorban önmaguk erkölcsi bíróévá.
- Az erkölcsi nevelés eredményessége szempontjából a legalapvetőbb kritérium, hogy a pedagógusok „hiteles személyiségek" legyenek. Ez azt jelenti, hogy van határozott állásfoglalásunk, véleményünk konkrét kérdésekkel, problémákkal, véleményekkel, nézetekkel, cselekedetekkel kapcsolatban.
- Arra kell törekedni, hogy a csoport, osztály, iskola életében szervezett rend alakuljon ki, ami a működés alapját képezi.
- Fontos a közösségfejlesztés területén a feszültségek tisztázása és konstruktív rendezése is a csoport közreműködésével, a konfliktusok kezelése, kezeltetése. Különösen oda kell figyelnünk az erkölcsi konfliktusokra.
- Elő kell segíteni, hogy a különböző csoportok valóban, mint csoportok a szociális tanulás terepévé váljanak. Az interakciókon keresztül meg kell teremteni annak feltételeit, hogy kialakuljanak és stabilizálódjanak a csoport tagjait egymáshoz és az óvoda, iskola egészéhez, az egyházhoz, a környezethez kapcsoló tapasztalatok, tevékenységek és normák. Célja tehát, hogy a csoport tagjai a környezetükbe – az óvodába, iskolába, egyházba, a tágabb társadalomba – integrálódjanak.
- Legyünk tisztában tanítványaink személyes életével, főleg problémáikkal. Alakuljon ki olyan kapcsolat diák, gyermek és pedagógus között, hogy a tanítványok merjék a problémáikat megbeszélni intézményünk pedagógusaival.

2.4.2. A személyiségfejlesztés közösségi magatartásra gyakorolt hatása

- A tanuló és gyermek kulturált viselkedése a másokkal szembeni tiszteletben is megnyilvánul.
- Önként vállal egyéniségének megfelelő feladatokat, melyeket teljesít is.
- A rábízott feladatokat lelkiismeretesen elvégzi.
- Ismeri önmagát és képes önkritikát gyakorolni.
- Képes a csoport céljaiért egyéni érdekérvényesítéséről esetenként önként, vagy meggyőzésre lemondani.
- Tevékenyen részt vesz a közösségi munkában, a csoport közéletében.
- Kulturált a véleménynyilvánítása.
- Képes segítségnyújtásra.
- Elfogadja a sajátos nevelési igényű tanulók együtt nevelkedését a többiekkel.
- Beszélgetés közben tartja a szemkontaktust.
- Baráti kapcsolatok alakulnak ki.
- Betartják az udvariassági szokásokat.
- A gyermekek betartják az együttélés szabályait.
- A nagyok segítik a kicsiket.
- Egymás és a felnőtt mondanivalóját türelmesen végig hallgatják.
- Észreveszik, ha valamelyik társuknak segítségre van szüksége.
- Érzelmeiket kifejezik gesztussal, metakommunikációs jelekkel.
- Érdeklődnek egymás iránt, észreveszik, ha valaki hiányzik a csoportból, osztályból.

2.4.3. A közösségfejlesztés színterei

A közösségfejlesztés formái, színterei:

- tanórák
- osztályfőnöki órák
- tanórán kívüli foglalkozások, fakultatív tevékenységek
- szakkörök
- áhítatok, gyülekezeti vasárnapok, hitéleti alkalmak, Csendesnapok
- szabadidős tevékenységek (diáknap, egészségnap, osztálykirándulások, Budapesti kirándulás)
- énekkar

- iskolai sportkör
- sportjátékok (egyéni és csapatsportágakban való részvétel: kézilabda, kosárlabda, labdarúgás)
- kulturális tevékenység (színház-, múzeum, hangverseny és kiállítás látogatás)
- tehetséggondozó műhely
- a közösségi szolgálat alkalmai
- kulturális tevékenység (műsorok, kiállítások készítése, versenyeken való részvétel, daltanulás)
- vetélkedők (Az intézmény ütemtervében megfogalmazott programokon, vetélkedőkön való részvétel)
- szakköri munka (kézműves, sport, nyelvi foglalkozásokon való részvétel)
- Diákpresbitérium által szervezett intézményi szintű programok: Gólyaavató, Diákigazgató választás és kampányhét, Farsang, SZKI nap
- karácsonyi nyelvi vetélkedő
- pályaorientációs nap
- témahetek minden évben a munkatervben rögzített időpontban

A tanórákon és a délutáni foglalkozások során figyelmet fordítunk a tehetségek gondozására, a hátrányos helyzetű diákok felzárkóztatására, a tanórai differenciálásra, az egyéni fejlesztésre.

A közösségfejlesztés során figyelembe vesszük a diákok életkori sajátosságait. Igyekszünk a diákok személyiségét fejleszteni, a szociális készségeik készletét gyarapítani. Igyekszünk a diákokban az osztályközösséghez és az iskolához való tartozás fontosságát tudatosítani. Ebben a legfontosabb szerepe az osztályfőnöki tevékenységnek van.

2.4.4. Az iskola hagyományrendszere

Intézményünk pezsgő életet él, vannak rendszeresen visszatérő éves programjaink és *hagyományaink.*

Hagyományaink

A közösségi eszmék és értékek megbecsülését a valahová tartozás tudatát, az identitástudatot a hagyományok közvetítik. A hagyomány közösségteremtő és megőrző erő, amely állandóságot és folytonosságot teremt az iskola mindennapi életében. Iskolánk tudatosan

ápolja, őrzi és bővíti hagyományait. A rendszeresen ismétlődő események, a tudatosan kialakított szokások és jelképek erősítik az iskolához, a református keresztyén közösséghez való tartozást.

Célunk:
Az iskola eddigi hagyományrendszerének működtetése, olyan egyéni, református jellegű arculat formálása, amely jól megkülönbözteti más iskoláktól.

A hagyományápolás közösségfejlesztési feladatai:

- Kötetlenebb jellegével, érzelemmel teli élményt adjon erősítve a közösséghez való tartozás érzését.
- Nevelje a tanulókat egymás segítésére, mások munkájának, eredményeinek elismerésére, megbecsülésére
- A változatos tevékenységi formák, kulturális rendezvények, a közös ünnepek erősítsék az együvé tartozást, az egymásért való felelősség érzését.
- A különböző korosztályok egymáshoz való alkalmazkodása, együttélése, az egymás iránti türelem kialakítása olyan rendezvényekkel, amelyek iskolánk valamennyi tanulóját érintik.
- Jó kapcsolat kialakítása a tevékenységeket segítő felnőttekkel, szülőkkel, más iskolák tanulóival.

Hagyományteremtő és hagyományápoló munkánk során tudatosan támaszkodunk a nevelőtestület, a tanulóközösség, a szülői közösség, a református gyülekezet, a civil szervezetek véleményére, javaslataira.
Az iskola hagyományainak ápolása, fejlesztése, bővítése és az iskola jó hírének megőrzése az iskolai közösség minden tagjának joga és kötelessége. A hagyományok ápolásával kapcsolatos feladatokat, időpontokat és felelősöket a nevelőtestület az éves munkatervben határozza meg.

Megjelenés
Ünnepségeken, vizsgákon a lányok fehér blúzt, legalább térdig érő szoknyát vagy nadrágot, a fiúk fehér inget, sötét nadrágot, illetve öltönyt, nyakkendőt, mind a fiúk, mind a lányok ünnepi cipőt viseljenek (a végzős osztályok a gombavató ünnepségen és az utána következő ünnepélyeken, az érettségi vizsgán viselhetik az osztályonként készíttetett ruhájukat).

Iskolai rendezvények hagyományai

A rendezvények iskolánk egész életét átfogják, a személyiségformálás fontos eszközei. A nyilvánosság előtt zajlanak, ezért az iskoláról alkotott jó vélemény, az iskola jó hírnevének letéteményesei. Ezek a rendezvények az iskola nevelő-oktató munkájának szerves részét alkotják.

A Diákpresbitérium (továbbiakban: DP) az osztályok, az osztályfőnökök segítségével több rendezvényt szervez a tanév során:

Rendezvény	résztvevők	szervezők
Gólyaavatás Játékos vetélkedő, fogadalomtétel	7. és 9. osztály tanulói	DP tagok
12 órás kosárlabda mérkőzés	Középiskola fiú és leány csapatai, öreg diákok, tanárok	DP, testnevelés munkaközösség
Hulladékgyűjtés	Az intézmény általános iskolás diákjai	DP
Diák-igazgató választás és DÖK hét	5-13. osztályok tanulói	DP, végzős középiskolás tanulók
Mikulás napi és karácsonyi ajándékozás	1-13. osztályok tanulói	DP, alapítvány
Karácsonyi parti és nyelvi vetélkedő	7-13. osztályok tanulói	10. évfolyamos diákok, DP
Gombavató Gombtűzés, ünnepi műsor, nyitótánc, paródiák az iskolai életből	Végzős évfolyamok, ballagtató osztályok, tantestület, szülők	Végzős középiskolás tanulók
Iskolai farsang Jelmezes felvonulás, játékos vetélkedők, tánc	1-13. osztályos tanulók	alsós tanítók, 10. évfolyamos diákok
Magyar napok Előadások, felolvasások, vetélkedők	Felső tagozat, középiskola	DP, magyar munkaközösség
Szegedi Kis István Nap (SZKI) Sportdélután	Alsó tagozat, felső tagozat, középiskola	alsós tanítók, DP, munkaközösségek

Szellemi vetélkedő		
Iskolai kirándulás Múzeumlátogatás Budapesten	1-13. osztályok tanulói	DP, osztályfőnökök
Jótékonysági gála Műsoros est a Kulturális központban	1-13. osztályok tanulói	DP, osztályfőnökök, tanárok, tanítók
Sportversenyek	1-13. osztályok tanulói	DP, testnevelés munkaközösség, tanítók
REFI Kupa	1-4. osztályok tanulói	tanítók
Családi nap	Felső tagozat	osztályfőnökök, pedagógusok
Témanapok - Egészséghét ősszel: „Ép testben, ép lélek! - helyes táplálkozás, fogápolás, mozgásos játékok; Boldogságórák! – lelki egészség - Adventtől karácsonyig - Fenntarthatósági témahét - Tavaszi témanap - Nemzeti összetartozás napja-témanap	Alsó tagozat Felső tagozat, középiskola	tanítók osztályfőnökök, pedagógusok
Beiskolázási rendezvények - nyílt napok - játszóházak - bemutató órák - „Hív a Refi, vár a Szegedi”	Alsó tagozat Felső tagozat Középiskola	tanítók osztályfőnökök, pedagógusok

Az iskolai állami és egyházi ünnepek és megemlékezések egy-egy osztály szervezésében, az osztályfőnökök, szaktanárok, vallástanárok irányításával kerülnek megrendezésre az alsó és felső tagozat, valamint a középiskolás tanulók részvételével:

Állami ünnepek

- Aradi Vértanúk Emléknapja
- 1956-os Forradalom és Szabadságharc Ünnepe
- A Kommunista Diktatúrák Áldozatainak Emléknapja
- 1848/1849-es forradalom és szabadságharc emlékünnepsége
- Holokauszt Emléknap
- Nemzeti Összetartozás Napja – Trianoni emlékünnepség

Egyházi ünnepek

- Reformáció
- Karácsony
- Virágvasárnap
- Húsvét
- Mennybemenetel ünnepe
- Pünkösd
- Családi istentisztelet keretében az osztályok szervezésében: Anyák napja

Iskolai ünnepségek

- **Tanévnyitó ünnepély**: Ünnepi istentisztelet: Fogadalomtétel az 1. a 7. és a 9. osztályos tanulók, valamint az érkező új pedagógusok részére.

- **Középiskolai ballagási ünnepség**: az érettségiző diákok búcsúztatása. Szervezők a ballagtató osztályok. Szegedi Kis István Emlékérem, Szegedi Kis István Református Gimnázium Jó Tanulója, Jó Sportolója Emlékérem, Nevelőtestületi díj és BÖDE Díj átadása.

- **Ballagási ünnepség**, a 8.-os diákok búcsúztatása. Szervezők a 7. évfolyam diákjai. Általános Iskola Kiváló Tanulója díj átadása.

- **Tanévzáró ünnepély**. Ünnepi istentisztelet. A kitűnő és jeles diákok jutalmazása, MYRA díj és Alapítványi díj átadása.

Tanulmányi versenyek

- **Polgár Lajos Emlékverseny**, iskolánk köztiszteletben álló igazgatójának emlékére. A város és a megye állami és egyházi fenntartású iskolái számára kerül meghirdetésre, matematika, angol nyelv, történelem, természettudományos és rajz tantárgyakból.
- **Tanulmányi és sportversenyek**. Országosan meghirdetett állami és egyházi versenyekre készítjük fel diákjainkat.
- **Jelentős regionális és felekezeti sportversenyeknek** adunk otthont és fontosak számunkra a helyi tömegsportrendezvények is (mint pl. a maratoni kosármeccs, melyen diákjaink mellett a fiatalabb „öregdiákok" is részt vesznek).

Hagyományosak az *Igei alkalmaink:*

- Tanévnyitó és tanévzáró istentisztelet, karácsonyi Csendes nap, kedd reggelente minden felső tagozatos és középiskolás tanuló számára hétkezdő áhítat a templomban. Csütörtökönként a negyedik órában zajlik minden alsó tagozatos tanulónak a hétzáró áhítat énektanulással.
- Az első tanítási óra előtt az első órát tartó pedagógus felolvassa az iskolai bibliaolvasó kalauz szerinti igehelyet és annak rövid magyarázatát, majd a diákokkal közösen elmondják a reggeli imádságot. Az utolsó órát közös imádsággal fejezzük be.
- Kollégistáink részére hetente egyszer tart az iskolalelkész bibliaórát.
- Az iskola diákjai a gyülekezeti ifjúsági csoportba kapcsolódhatnak be.
- Természetesnek tekintjük és elvárjuk, hogy tanulóink minden más istentiszteleti alkalmon – saját gyülekezetük alkalmain - részt vegyenek, ahogyan pedagógusaink részéről különösképpen is, de legfőbbképpen az osztályfőnököktől. A nevelőtestületnek havonta egy bibliaórát tartunk.
- Az egyházmegye gyülekezeteivel kiszállások alkalmával tartjuk a kapcsolatot, ahol a tanulók szolgálnak műsorral, bizonyságtétellel, az intézmény történetének, életének bemutatásával saját élményeiket, tapasztalataikat is megosztva a gyülekezetekkel.
- Evangelizációs alkalmainkat az ifjúsági munkában jártas vendég igehirdetők szolgálatával rendezzük. Ilyenkor is lehetőségük van esténként a tanulóknak beszélgetni.

A tanítási időn kívül szervezett programok másik része (a tehetséggondozástól a felzárkóztatásig) szorosan kapcsolódnak a tanórákon folyó nevelő, oktató munkához. Ezek különböző differenciált képességfejlesztő, valamint tantárgyakhoz kötődő szakkörök, mint: énekkar, tömegsport, atlétika, kézilabda, kosárlabda, labdarúgás, néptánc.

Továbbá a különböző lehetőségek szerinti versenyek: bibliamondó, szavaló, helyesírási, olvasási, matematika, ének, levelező feladatmegoldó versenyek.

2.5. A pedagógusok helyi intézményi feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai

2.5.1. A nevelőtestület és tagjai

Az iskola nevelési és oktatási feladatait a nevelőtestület végzi. A nevelőtestület tagjainak tevékenysége kiterjed a tervezésre, a megvalósításra és a teljes nevelési folyamat értékelésére. A tanárok szakmai felkészültsége, szaktárgyi és módszertani tudásuk folyamatos karbantartása és bővítése – az önképzés és a továbbképzés keretei között –, biztosítja azt a szellemi alapot, amely a diákok által a tanítási-tanulási folyamatban hozzáférhetővé válik.
A pedagógusok feladatainak részletes leírását a személyre szabott munkaköri leírásuk tartalmazza, amely a tanítással szorosan összefüggő és a megbízásokkal kapcsolatos teendőket is részletezi. A pedagógus a főigazgató megbízása alapján látja el feladatát.

2.5.2. A pedagógusok általános pedagógiai feladatai

- Gondoskodjék a gyermek, tanuló személyiségének fejlődéséről, tehetségének kibontakoztatásáról figyelembe véve egyéni képességeit, adottságait, fejlődésének ütemét, szociokulturális helyzetét.
- Különleges bánásmódot igénylő gyermekkel egyénileg foglalkozzon, működjön együtt gyógypedagógussal, fejlesztőpedagógussal, más szakemberekkel, a hátrányos gyermek felzárkózását segítse.
- Kísérje figyelemmel a tehetséges tanulókat (beleértve az élsportoló tanulókat) , segítse felismerésüket, tehetségük kiteljesedését tanulásukat elektronikus levelezés útján is segítse, esetleges gyakori hiányzásuk miatt a pótlandó tananyag és a beszámolási kötelezettség időpontjának megjelölésével.

- Személyes megnyilvánulásaival segítse elő a tanuló keresztyén hitének erősödését, erkölcsi fejlődését, a közösségi lét magatartási szabályainak elsajátítását, betartását.
- Nevelje egymás szeretetére, tiszteletére, a családi élet értékeinek megismerésére és megbecsülésére, együttműködésre, környezettudatosságra, egészséges életmódra, hazaszeretetre a gyermekeket tanulókat.
- A szülőt rendszeresen tájékoztassa gyermeke fejlődéséről, teljesítményéről, magatartásáról, az észlelt problémákról, az iskola döntéseiről, a lehetőségekről.
- Minden lehetséges erőfeszítést tegyen meg a gyermek, tanuló testi-lelki egészségének fejlesztése, megóvása érdekében.
- Maradéktalanul tartsa tiszteletben a gyermek, a tanuló, a szülő, a munkatárs emberi méltóságát és jogait. Javaslataikra, kérdéseikre érdemi választ adjon.
- Az ismereteket tárgyilagosan, sokoldalúan és változatos, korszerű módszerekkel közvetítse. A tanulócsoporthoz igazítsa, tervezze, irányítsa a tanulók tevékenységeit.
- Tanulóinak értékelése az előírásoknak megfelelve érdemjegyekkel vagy szövegesen, sokoldalúan, a követelményekhez igazodva történjen.
- Képezze folyamatosan magát, vegyen részt pedagógus-továbbképzéseken.
- Folyamatosan irányítsa tanítványai pályaorientációját, az aktív életútra való felkészítést.
- A nevelőtestület értekezletein, a fogadórákon, a szülői értekezleteken, az intézmény ünnepségein pontosan, aktívan vegyen részt érezve és éreztetve megjelenésével is azok jelentőségét.
- Őrizze meg a hivatali titkot.
- Tanúsítson hivatásához méltó magatartást.
- Működjön együtt munkatársaival és más intézményekkel a gyermekek, tanulók érdekében.
- A pedagógus köteles az egynapos iskolai – tanulmányi kirándulásokat a tervezett időpont előtt legalább egy héttel az intézményben használatos nyomtatványon (Iskolán kívüli tanulmányi kirándulások bejelentő lap) az érintett intézményegység-vezetőnek bejelenteni.
- A pedagógus köteles a többnapos tanulmányi és a külföldi iskolai kirándulásokat a tervezett időpont előtt legalább két héttel az intézményben használatos nyomtatványon (Iskolán kívüli tanulmányi kirándulások bejelentő lap) az iskola főigazgatójának és az érintett intézményegység-vezetőnek bejelenteni.

2.5.3. A pedagógusok feladatai különösen:

- a tanítási órákra való felkészülés,
- a tanítási órák megtartása,
- minden pedagógus feladata a tanítási óra védelme, a pontos órakezdés, a tanulókat megillető szünet biztosítása,
- a tanulók munkájának rendszeres értékelése,
- összeállítja, megíratja és két héten belül kijavítja a szükséges iskolai dolgozatokat, a témazáró dolgozat időpontjáról az osztályt (csoportot) legalább egy héttel a kijelölt időpont előtt tájékoztatja,
- tanítványai számára az osztályzatokon kívül visszajelzéseket ad előrehaladásuk mértékéről, az eredményesebb tanulás érdekében elvégzendő feladatokról,
- az elektronikus napló naprakész vezetése, az óraszám, a tananyag, a hiányzók pontos bejegyzése,
- az elmaradó és a helyettesített órák vezetése,
- érettségi, különbözeti, felvételi, osztályozó vizsgák, ágazati alapvizsgák lebonyolítása,
- tanulmányi versenyek összeállítása és értékelése,
- a tanulmányi versenyek lebonyolítása,
- a különleges bánásmódot igénylő gyermekekkel (kiemelkedően tehetséges, továbbá SNI, BTMN, HH, HHH) egyénileg foglalkozzon, szükség szerint működjön együtt iskolapszichológussal, fejlesztőpedagógussal vagy a nevelést, oktatást segítő más szakemberekkel, a hátrányos helyzetű gyermek, tanuló komplex fejlődését segítse elő, segítse a tehetségek felismerését, kiteljesedését, kövesse haladásukat,
- felügyelet a vizsgákon, tanulmányi versenyeken, iskolai méréseken,
- iskolai kulturális, és sportprogramok szervezése,
- osztályfőnöki, munkaközösség-vezetői, diákönkormányzatot segítő feladatok ellátása,
- heti fogadóóra biztosítása,
- részvétel nevelőtestületi értekezleteken, megbeszéléseken,
- részvétel a munkaközösségi értekezleteken,
- részvétel a munkáltató által elrendelt továbbképzéseken,
- a tanulók felügyelete óraközi szünetekben,
- tanulmányi kirándulások, iskolai ünnepségek és rendezvények megszervezése,

- részvétel ünnepélyek, megemlékezések, a hagyományok ápolásával kapcsolatos feladatokat ellátásban,
- iskolai dokumentumok készítésében, felülvizsgálatában való közreműködés,
- a szaktanár kötelessége, hogy az elégtelenre álló tanuló szülőjét december első hetében, illetve május első hetében írásban értesítse,
- bizalmasan kezeli a kollégákkal, az osztályokkal és az iskolával kapcsolatos információkat,
- a munkáltató és a munkatársak iránt elvárható együttműködési készség,
- munkavégzéshez kapcsolódóan pontos adatszolgáltatás, tájékoztatás, beszámolás,
- a pedagógiai program, a Házirend és az SZMSZ ismerete, elfogadása és megvalósítása,
- minden pedagógus feladata az iskola hírnevének, kollégái szakmai és emberi tekintélyének védelme, az általános etikai szabályok betartása.

2.5.4. Az osztályfőnöki munka tartalma, feladatai

A gyermekközösségekben meghatározó szerepe van az osztályfőnöknek. Az osztályfőnöki munka nem csupán az osztályfőnöki óra megtartását jelenti. Az óra csupán keret, lehetőség, hogy fejlesszük a tanulók kommunikációs képességét, logikus gondolkodását, problémamegoldó képességét és leginkább szociális kompetenciáját. Lehetőség a kezében az órán kívüli tevékenységek szervezése, ahol ő is más helyzetben, más körülmények között ismerheti meg diákjait, felismerheti sajátos tehetségüket, képességeiket, amire a tanórai keretek nem mindig biztosítanak lehetőséget. A kirándulások, színházlátogatások, az ünnepek, a közös munkavégzés mind-mind ezt szolgálják. Az osztályfőnököt a vezetőség javaslatára a főigazgató bízza.

Osztályfőnök legfontosabb feladatai:

- az iskola pedagógiai programjának szellemében neveli osztályának tanulóit, munkája során maximális tekintettel van a személyiségfejlődés jegyeire;
- együttműködik az osztály diákbizottságával, segíti a tanulóközösség kialakulását;
- segíti és koordinálja az osztályban tanító pedagógusok munkáját;
- kapcsolatot tart az osztály szülői munkaközösségével;
- figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztály fegyelmi helyzetét;

- minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát, minősítési javaslatát a nevelőtestület elé terjeszti;
- szülői értekezletet tart;
- ellátja az osztályával kapcsolatos ügyviteli teendőket: digitális napló vezetése, ellenőrzése, félévi és év végi statisztikai adatok szolgáltatása, bizonyítványok megírása, továbbtanulással kapcsolatos adminisztráció elvégzése, hiányzások igazolása;
- segíti és nyomon követi osztálya kötelező orvosi vizsgálatát;
- tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskola előtt álló feladatokról, azok megoldására mozgósít;
- javaslatot tesz a tanulók jutalmazására, büntetésére;
- nyomon követi a tanulók szociális helyzetét;
- részt vesz az osztályfőnöki munkaközösség munkájában, segíti a közös feladatok megoldását;
- kapcsolatot tart az iskola ifjúságvédelmi felelősével;
- rendkívüli esetekben órát látogat az osztályban.

2.6. Kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje

Iskolai nevelő-oktató munkánk egyik alapvető feladata a kiemelt figyelmet igénylő tanulók fejlesztése, melynek alapja a tanulók egyéni képességeinek, fejlettségének, ismereteinek figyelembe vétele, a differenciálás, valamint különféle fejlesztő módszerek és szervezeti formák alkalmazása a tanítási folyamatban**.**

Munkánk során kiemelten kezeljük

- a sajátos nevelési igényű,
- a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő,
- a kiemelten tehetséges,
- a hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók egyéni fejlesztését.

Intézményünkben a különleges bánásmódot igénylő gyermekeket, tanulókat a Református Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény szakemberei látják el köznevelési megállapodás alapján.

2.6.1. Általános feladataink

Helyzetfelmérés

Segítő munkánk csak akkor lehet eredményes, ha tájékozódunk

- a gyermekek családban elfoglalt helyéről, életmódjáról, életviteléről,
- a fiatalok káros szenvedélyeiről,
- önértékelési gondokról, a kudarcról, az önmegvalósítási nehézségekről,
- a tanulók tanulási, beilleszkedési stb. nehézségeiről,
- különleges érdeklődéséről, teljesítményeiről, stb.

Szervezési feladatok

- Kapcsolattartás a szülőkkel, diákokkal, iskolalelkésszel, iskolapszichológussal, ifjúsági- és gyermekvédelmi felelőssel.
- Fogadóóra keretében, ahol a szülők tájékoztatást, segítséget kaphatnak a felmerülő problémáik megoldásához.
- Kapcsolattartás az osztályfőnökökkel, a nevelőtestülettel, szakmai szolgáltatókkal, az illetékes Gyámhivatallal, Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálattal.
- Egyéni és csoportos problémafeltáró beszélgetési lehetőségek szervezése tanulókkal, szülőkkel.
- Segítségnyújtás ahhoz, hogy a diákok egyéni problémáikhoz külső szakember segítségét igénybe vehessék.
- Előadások szervezése a tanulókat érintő témakörökben.
- Rendhagyó osztályfőnöki órák tartásához szakemberek meghívása.

Eljárások, módszerek, eszközök

- a gyermekek és tanulók személyes adottságainak, gondjainak feltárása, pedagógiai eszközökkel történő segítése,
- napköziotthon működtetése,
- gyermekétkeztetés biztosítása, szociális helyzettől függő támogatása a fenntartó segítségével,
- a hátrányos helyzet enyhítésére, a nehéz családi és anyagi helyzet jelzése a fenti intézményekhez, az ilyen jellegű problémák nyomon követése,
- a tanuló veszélyeztetett helyzetének javítása érdekében a gyermekjóléti szolgálat és a Gyámhivatal megkeresése,

- különböző előadások, rendezvények szervezése,
- kapcsolattartás és tájékoztatás a szülők részére,
- a továbbképzési lehetőségek kihasználása,
- ingyenes kollégiumi elhelyezés.

Prevenciós munka

- A prevenciós tevékenység részben tanórai keretben, részben megelőző programok keretében történik.
- A pedagógusok, szülők és diákok számára előadásokat szervezünk.
- Felmérést végzünk az osztályokban a káros szenvedélyekről, egyéb adottságokról.
- Szakemberhez irányítjuk a rászorulót, elbeszélgetünk vele.
- Egészségügyi szűrővizsgálatok szervezése.

Szociális jellegű feladatok

- Kapcsolattartás az osztályfőnökökkel, a problémával küzdő, hátrányos helyzetű tanulók segítése érdekében.
- Krízishelyzetben lévő tanulók gondjainak jelzése, megoldási lehetőség keresése pedagógiai eszközökkel.
- A szülő és a tanuló gyermekvédelmi, rendőri, gyámügyi problémáiban való segítségnyújtás.
- Változatos tevékenységi formákkal bontakoztathatjuk ki a tehetségeket. Hagyjuk és ösztönözzük, hogy a diákok törekedjenek az eredeti, egyéni, különleges megoldásokra.

2.6.2. A sajátos nevelési igényű gyermekek és tanulók integrált oktatása az intézményben

Cél és feladat

A Nemzeti köznevelésről szóló törvény 4.§ 25. pontja alapján ellátjuk:

- azt sajátos nevelési igényű gyermeket, tanulót, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján:
  - mozgásszervi, érzékszervi (de ép értelmű),
  - egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd.

Iskolánkban a sajátos nevelési igényű tanulók nevelése, oktatása a többi tanulóval együtt, integrált formában folyik.
A sajátos nevelési igényű tanulók a tanítási órákon túl gyógypedagógus vezetésével - habilitációs, rehabilitációs fejlesztést szolgáló órakeretben - egyéni fejlesztési terv alapján terápiás fejlesztő foglalkozásokon vesznek részt.

Az együttnevelés legfontosabb szempontjai

- A közösség felkészítése, a gyermek és tanuló fogadására.
- A gyermek és tanuló beilleszkedése, a többi gyermekkel/tanulóval való együtt haladás.
- A habilitációs, rehabilitációs szemlélet kialakítása.
- A tanítás-tanulást segítő eszközök alkalmazása, fejlesztő pedagógus közreműködése.
- Kapcsolattartás a szülővel a rehabilitáció sikerességét szolgáló ismeretek átadásával.

A sajátos nevelési igényű gyermekek iskolai nevelésének feladatai

- Az elvárások alkalmazkodjanak az eltérő képességekhez.
- A differenciált nevelés, oktatás megvalósítása során egyénre szabott módszerek, technikák alkalmazása szükséges.
- A tananyag feldolgozásnál figyelembe kell venni a tantárgyi, foglalkozási anyag tartalmának esetleges módosulásait, szükség esetén egyéni haladási ütemet kell biztosítani.
- A diagnózisában szereplő javaslatokat be kell építeni a pedagógiai munkába.

A pedagógus feladatai

- A részképesség zavar tüneteinek és kezelési lehetőségeinek megismerése.
- A differenciált nevelés - oktatás módszertanának alkalmazása.
- Szaktanári tanmenetekben feltüntetni az egyéni bánásmód lehetőségeit, alkalmazásait.
- Érvényesíteni a sajátos helyzetben lévő tanulók szakértői véleményében megfogalmazott javaslatokat, biztosítani az egyéni bánásmód szerinti foglalkoztatást.
- A teljesítmény mérésénél a tanuló önmagához mért fejlődésének értékelése.

2.6.3. A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő tanulókkal kapcsolatos feladatok

A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek és tanuló fejlesztő foglalkozásra jogosult. Megítéléséről a nevelési tanácsadó megkeresésére – melyet a szülő, az iskola kezdeményez – a szakértői és rehabilitációs bizottság dönt. A fejlesztő foglalkoztatás a nevelési tanácsadás, az óvodai nevelés, az iskolai nevelés és oktatás, a kollégiumi nevelés és oktatás kereteiben valósítható meg.

Az iskola az élet és tevékenységi rendjével, érzelmi légkörével segítheti a gyermek harmonikus, kiegyensúlyozott fejlődését, továbbá növelheti fizikai és pszichikai teherbíró képességét. Elsődlegesen nevelési eszközökkel igyekszünk segíteni a problémákkal küzdő tanulóinkon.

Az intézményben megjelenő beilleszkedési, tanulási, magatartási problémák okai összetettek: etnikai hovatartozás problémájának nehézségei, szociális okok, családi okok, egészségügyi okok, tanulási nehézségek okozta problémák. Ezek felismerése az óvónő, az osztályfőnök, kollégiumi nevelő és az osztályban tanító pedagógusok feladata.

Ahhoz, hogy nevelő-oktató munkánk eredményes legyen fontos, hogy a hozzánk érkező gyermekek és fiatalok minél hamarabb és minél jobban integrálódjanak az iskola közösségébe, vagyis elfogadják a szabályokat, normákat. Arra kell törekednünk, hogy a gyermekek és tanulók az intézmény normáit és értékeit elsajátítsák.
A pedagógusoknak, elsősorban az osztályfőnököknek a kötelessége és felelőssége, hogy a devianciák okát feltárják és igyekezzenek orvosolni keresztyén pedagógiai eszközökkel. Mindenképpen szükséges a konfliktusok feltárása és megoldási kísérlete.

Konkrét feladatok az iskolában, kollégiumban

- Biztonságérzet kialakítása szeretetteljes légkörben.
- A fejlesztőpedagógus osztályfőnökkel, illetve a problémás tanulókat tanító pedagógusokkal és az iskolalelkésszel együttműködik, hogy közösen segítséget nyújtsanak.
- A szülőkkel való együttműködés, feladatunk megismerni a tanulók és gyerekek családi hátterét.

- A hátrányos helyzetű gyerekek készségfejlesztése és felzárkóztatása, tanulók, gyerekek esélyegyenlőségének egyéni bánásmóddal, differenciált foglalkoztatással elősegítése.
- Figyelembe vesszük az eltérő képességű, tapasztalatú, érdeklődésű, családi és társadalmi hátterű tanulók sokféleségét. Egyéniségük, jellemük fejlesztése, önállóságuk, felelősség-tudatuk és függetlenségük megélés mellett a különbözőségek elfogadására, megértésére is neveljük őket.
- Osztályfőnökeink támaszkodnak a gyermek- és ifjúságvédelmi felelős és a fejlesztő pedagógus, valamint a gyógypedagógus, iskolapszichológussal való együttműködésre.
- Szükség esetén felvesszük a kapcsolatot a gyermekvédelmi jelzőrendszer tagjaival.

2.6.4. A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő tevékenység

Kudarcot megélő gyermekek azok, akik pszichés funkcióik fejletlensége, képességstruktúrájuk hiányossága, zavara miatt előreláthatóan ki lesznek téve e negatív élménynek, illetve akik átmenetileg alulteljesítenek.
Feladatunknak tartjuk olyan iskolai légkör megteremtését, amelyben a tanulók által megélt, a tanuláshoz vagy az önértékeléshez kapcsolódó kudarcok számát minimálisra tudjuk csökkenteni.

Kudarc megelőző tevékenységeink

- A pedagógiai folyamat rendszeres ellenőrzése, értékelése.
- Belső és külső képességvizsgálatok.
- A tanulói klíma vizsgálata, elemzése.
- A tanulók motivációinak vizsgálata.
- Az elégedettségi vizsgálatokból levonható következtetések beépítése a nevelési – oktatási folyamatba.
- Pedagógus-továbbképzések szervezése.

Kudarckezelő tevékenységeink

- A kudarccal küzdő tanulóink megismerése.
- Az okok feltárása megfigyeléssel, a szülőkkel történő beszélgetésekkel.
- Az aktuálisan alulteljesítők esetében a tanulóval szemben támasztott elvárások felülvizsgálatával, iskolába lépéskor iskolai szűréssel.

- Szakszolgálatok – nevelési tanácsadó, szakértői bizottság, logopédia – vizsgálatainak igénybe vétele.
- Egyéni vagy kiscsoportos képesség kibontakoztató foglalkozás szervezése a fejlesztő pedagógus irányításával.
- Tanórai differenciált foglalkoztatás anyagrészek egyénre szabott feldolgozásával, egyes tevékenységek kihagyásával, kicserélésével, az időtényező megnövelésével.
- Aktuálisan alulteljesítők esetében egyéni fejlesztéssel, korrepetálással, tanulási szokások, stratégiák átadásával.
- Felmentés egyes tantárgyak, tananyagrészek osztályzattal történő minősítése alól.

2.6.5. A tehetség kibontakoztatását segítő tevékenységek

Kiemelten tehetséges az a különleges bánásmódot igénylő tanuló, aki átlag feletti általános vagy speciális képességek birtokában magas fokú kreativitással rendelkezik, és felkelthető benne a feladat iránti erős motiváció, elkötelezettség.
Minden gyermeknek meg kell kapnia a lehetőséget és a segítséget, hogy képességének megfelelően teljesítsen.

Célok

- A tehetségek felismerése, mentorálása, az egyéni képességekhez optimálisan igazodó tanulási folyamat megszervezése, a továbbfejlesztés lehetőségeinek biztosítása az iskolán belül és a tanuló képességeinek megfelelő speciális irányítással.
- A tehetséggondozás a tehetség felismerésével kezdődik. A pedagógusoknak ismerniük kell azokat a kritériumokat, amelyek a tehetséget jelzik, melyek azok a tevékenységi, magatartási formák, amelyek a tehetség kibontakozását serkentik vagy gátolják.
- A tehetséggondozás feladata, hogy a kiemelkedő képességű diákok is megfelelő terhelést kapjanak. Ezt a differenciált órai munka, a különböző szakkörök, iskolai, területi és országos versenyekre való felkészülés, a tanárral való rendszeres beszélgetés, pluszfeladatok kiadása szolgálja.

Elvárt eredmények

- A tehetséges tanuló felismerése, beilleszkedésének segítése.
- A tehetséges gyermek egyéni adottságához igazodó optimális tanulásszervezés, fejlesztés biztosítása.
- Az eredmények elismerése, széles körű nyilvánosságra hozatala.

- A tanulók tevékenységeinek, kezdeményezésének önállóságának, alkotóképességének, problémamegoldásainak előtérbe állítása.
- A kulcskompetenciák megalapozása, bővítése, megszilárdítása, egyénhez igazodó fejlesztése.

A fejlesztés lehetőségének biztosítása

- kiscsoportos, illetve egyéni foglalkozásokkal,
- magasabb óraszámmal,
- adaptív tanulásszervezési eljárások alkalmazásával,
- egységes, differenciált és egyénre szabott tanulmányi követelmények, ellenőrzési-értékelési eljárások alkalmazásával,
- kooperatív tanulási technikákkal a tanulók aktivitásának optimális kibontakoztatására.

A tehetséggondozás területei

- tanórán végzett tevékenység
- tanórán kívüli (szabadidőben is végezhető) tehetséggondozás

Tanórán végzett tevékenység (emelt óraszám, csoportbontás)

- Képesség szerinti csoportbontással elősegítjük az idegen nyelv, valamint a digitális kultúra tantárgyak oktatását magas osztálylétszámoknál általános iskolai és középiskolai osztályoknál.
- Képzés szerinti csoportbontást alkalmazunk magas osztálylétszám esetén a középiskolában magyar nyelv és irodalom, matematika és történelem tantárgyakból.
- Differenciált csoportok kialakításával, képességek szerinti feladatlapok készítésével segítjük a megfelelő szintű ismeretszerzést általános iskolai és középiskolai osztályoknál.
- Tanulmányi versenyekre történő felkészítés differenciált feladatok adásával.
- Kiegészítő anyagok tanulói feldolgozása, majd kiselőadás formájában tanórán történő ismertetése.
- Igyekszünk elérni, hogy minél több tanulónk tegyen emelt szintű érettségi vizsgát. Ennek érdekében 11. és 12. évfolyamon heti négy órában érettségi felkészítést tartunk fakultáció keretében.

Tanórán kívüli tehetséggondozás

- Pályázatok elnyerésével a szemléltető eszközök bővítésének elősegítése.
- A tanulók igényeinek, az iskola profiljának megfelelő szakkörök kialakítása.
- Tanulmányi versenyekre, sportversenyekre és kulturális rendezvényekre egyéni és kiscsoportos formában készítjük fel tanulóinkat.
- Színvonalas művészeti, sport és tanulmányi versenyek rendezésével lehetőség nyílik a tehetséges tanulóink kiemelkedésére.
- Rendezvényeinkre más iskolák meghívásával tanulóink megmérettetését biztosítjuk.
- A házi versenyek győzteseinek lehetőséget teremtünk a felmenő rendszerű versenyeken való részvételre.
- Figyelemmel kísérjük az országos vagy megyei szervek, különböző alapítványok, napilapok által meghirdetett pályázatokat, s azokon indítjuk tanulóinkat.
- Bekapcsolódunk az egyház, a város közművelődési intézményei, az önkormányzat által szervezett programokba.
- Középiskolánkban a tehetséges tanulók számára szorgalmazzuk az OKTV-n való részvételt

Alsó tagozatunk a MATEHETSZ által akkreditált kiváló tehetségpont. A tehetségfoglalkozások órarendbe építve kerülnek megszervezésre heti egy órában.

- Intézményünkben nagy hagyománya van a tehetséggondozó munkának, folyamatosan keressük a tehetségígéreteket. E tevékenységüket kezdetben a tanítási órák mellett, szakköri formában végeztük.

- A 2013/2014 – es tanévben lehetőségünk nyílt pályázati keretek között bekapcsolódni a MATEHETSZ tehetségsegítő munkájába. Iskolánk alsó tagozata egy gazdagító programot dolgozott ki, melyet támogatásra méltónak ítéltek, és megvalósításával elnyertük az Akkreditált Kiváló Tehetségpont cím használatának jogát.

- Alsó tagozaton az alábbi területeken, órarendi keretek között nyújtunk lehetőséget diákjaink számára a tehetségműhely foglalkozásokba való részvételre:

    - matematika tehetségterület
    - dráma tehetségterület
    - vizuális tehetségterület

- mozgásos tehetségterület

- Programjainkat felmenő rendszerben biztosítjuk tanulóink számára.

2.6.6. A hátrányos helyzetű és a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekekkel, tanulókkal összefüggő pedagógiai tevékenység helyi rendje

Fogalom

Hátrányos helyzetű az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az alábbi körülmények közül egy fennáll:

- a szülő vagy a családbafogadó gyám alacsony iskolai végzettsége, ha a gyermeket együtt nevelő mindkét szülőről, a gyermeket egyedül nevelő szülőről vagy a családbafogadó gyámról - önkéntes nyilatkozata alapján - megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor legfeljebb alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezik,
- a szülő vagy a családbafogadó gyám alacsony foglalkoztatottsága, ha a gyermeket nevelő szülők bármelyikéről vagy a családbafogadó gyámról megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor az Szt. 33. §-a szerinti aktív korúak ellátására jogosult vagy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontját megelőző 16 hónapon belül legalább 12 hónapig álláskeresőként nyilvántartott személy,
- a gyermek elégtelen lakókörnyezete, illetve lakáskörülményei, ha megállapítható, hogy a gyermek a településre vonatkozó integrált településfejlesztési stratégiában szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben vagy félkomfortos, komfort nélküli vagy szükséglakásban, illetve olyan lakáskörülmények között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéséhez szükséges feltételek.

Halmozottan hátrányos helyzetű az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében a fentebb meghatározott körülmények közül legalább kettő fennáll,

- a nevelésbe vett gyermek,
- az utógondozói ellátásban részesülő és tanulói vagy hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt.

A gyámhatóság a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság elbírálásával egyidejűleg kérelemre - külön döntésben, a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsággal egyező időtartamra - megállapítja a gyermek, nagykorúvá vált gyermek hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetének fennállását. A hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzet fennállásának megállapítása a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapítását követően is kérelmezhető.

Intézményünkben a gyermek- és ifjúságvédelmi felelős egyik fő feladata a HH, ill. HHH gyermekek után követése. Feladata ezen gyermekek, illetve szüleik számára Ösztöndíjak ismertetése, programok szervezése, melyeket az osztályfőnökök, szaktanárok segítségével valósítanak meg. Minden tanévben lehetőséget biztosítanak pedagógusaink az Útravaló Ösztöndíjprogramba való sikeres bejutáshoz.

JELZŐRENDSZERI TAGOK:

- az egészségügyi szolgáltatást nyújtók, így különösen a védőnői szolgálat, a háziorvos, a házi gyermekorvos,
- a személyes gondoskodást nyújtó szolgáltatók, így különösen a családsegítő szolgálat, a családsegítő központ,
- a közoktatási intézmények, így különösen a nevelési-oktatási intézmény, a nevelési tanácsadó,
- a rendőrség,
- az ügyészség,
- a bíróság,
- a menekülteket befogadó állomás, a menekültek átmeneti szállása,
- a társadalmi szervezetek, egyházak, alapítványok.

A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységek

A területileg illetékes gyermekjóléti szolgálatok, a családsegítő központok, az intézményünk ifjúsági- és gyermekvédelmi felelőse és a gyermeket körülvevő nevelői közösség az első és legfontosabb észlelője és jelzője a családi problémáknak. Így együttműködésük szakmai szempontból rendkívül fontos.

Célunk

Az intézmény gyermekvédelmi munkáján keresztül a gyermek problémáit minél korábban ismerjük fel, és kezeljük minél hatékonyabban, megelőzve súlyosabbá válásukat.

Megfeleljünk a pedagógiai tevékenységgel szemben támasztott alapvető követelménynek, annak, hogy minden gyermek részére biztosítsuk:

- a fejlődéséhez szükséges feltételeket,
- lehetőségeket adjon a tanuló képességeinek, tehetségének kibontakoztatásához,
- segítséget nyújtson, hogy szükség esetén leküzdhesse azokat a hátrányokat, amelyek születésénél, családi, vagyoni helyzeténél vagy bármilyen más oknál fogva fennállnak.

Feladatok

A szülőket rendszeresen tájékoztatjuk a segítségnyújtás lehetőségeiről. Segélyezésnél a szempontunk az, hogy egyetlen családnak se okozzon aránytalanul nagy terhet a gyermek taníttatása. Ennek megvalósításához elengedhetetlen, hogy az osztályfőnökök ismerjék a tanulók valós szociális, szociokulturális hátterét.

A ***segélyezést lehetővé tevő alapítványaink:***

- Szegedi Kis István Gimnáziumért Alapítvány
- Békési Református Általános Iskola Gyermekeiért Alapítvány
- Békési Öregdiákok Egyesülete
- „Diákjainkért” Alapítvány

Elvárt eredmények

- A jogszabályi háttér ismerete, alkalmazása.
- A pedagógusok ismerik és felismerik a szociálisan hátrányos helyzetű tanulók személyes problémáit, kezdeményezésükre fenntartói és egyéb támogatással a hátrányok kompenzálásában eredményt ér el az iskola.
- Az intézményben biztosítható szociális ellátások enyhítenek a rászoruló tanulók helyzetén.
- Szociális helyzete miatt egyetlen tanulót sem ér hátrányos megkülönböztetés az iskolában.
- Az önismeret, konfliktuskezelés és feszültségoldás technikáinak ismerete és a megfelelő eljárások gyakoroltatása.
- A tanuló egyéni adottságaihoz, képességeihez optimálisan igazodó megoldások alkalmazása.
- Az intézmény gyermek- és ifjúságvédelmi felelőse a tanuló anyagi veszélyeztetettsége esetén kezdeményezi, hogy az iskola főigazgatója indítson eljárást a tanuló lakó-,

illetve ennek hiányában tartózkodási helye szerint illetékes települési önkormányzat polgármesteri hivatalánál rendszeres vagy rendkívüli gyermekvédelmi támogatás megállapítása, szükség esetén a támogatás természetbeni ellátás formájában történő nyújtása érdekében.

2.7. A tanulói részvétel jogának gyakorlása az intézményi döntési folyamatokban

Az érdekegyeztetés, érvényesítés, érdekvédelem

Intézményünkben Diákpresbitérium (továbbiakban DP) működik. A Diákpresbitérium az a szervezet, amely a diákok érdekvédelmével, az iskolai diákélet koordinálásával, egyes meghatározott esetekben szervezésével foglalkozik. A DP-nek tagja lehet minden, az iskolával tanulói jogviszonyban álló diák. A Diákpresbitérium feladata, hogy a jogszabályok és saját SZMSZ-e által meghatározottak szerint a tanulói jogoknak és kötelességeknek érvényt szerezzen, az egyének és közösségeik érdekeinek képviseletében lehetőségeinek megfelelően járjon el.

A Diákpresbitérium (továbbiakban DP) munkáját elsődlegesen a főigazgató által felkért, és megbízott, az iskolában tanító pedagógus(ok) irányítja, akit az iskolalelkész segít. A DP munkáját segítő pedagógus(ok) feladata a kapcsolattartás az iskola vezetésével, a tantestülettel.

Az iskolai DP legfelsőbb szerve a ***Diákközgyűlés***. A Diákközgyűlés az iskola tanulóinak tájékoztató és tájékozódó fóruma, amelyet évenként legalább egy alkalommal össze kell hívni.

A Diákpresbitérium jogai

A DP-nek döntési joga van (a nevelőtestület véleményének kikérésével) az alábbi kérdések szabályozásakor:

- saját működéséről, hatáskörei gyakorlásáról,
- saját szervezeti és működési szabályzatának megalkotásáról,
- saját tájékoztatási rendszerének megalkotásáról és működtetéséről,
- a működéséhez biztosított anyagi eszközök felhasználásáról,
- egy tanítás nélküli munkanap programjának meghatározásáról.

A diákönkormányzat véleményt nyilvánít

- A DP-nek az iskola életével, a tanulókkal kapcsolatos minden kérdésben véleményezési joga van.
- Kötelező a DP véleményének kikérése a házirend elfogadása előtt.
- A DP véleményét – az előzőekben meghatározottakon túl – ki kell kérni a Nevelőtestületi munkatervek mentén a tanulók közösségét érintő nem tanulmányi kérdések kapcsán.

2.8. Az iskolahasználókkal való kapcsolattartás

Az iskola és a kollégium tanári közössége, a szülők és a tanulók szervezetei között az elmúlt évek hagyományai alapján élő munkakapcsolat alakult ki. A kapcsolatokat törvényi előírások, az intézményi Szervezeti és Működési Szabályzat és a Házirend szabályozza. Az együttműködés alapvetően a nevelési-oktatási információcserén alapszik.
Az együttműködés során közösen kell törekedni az oktatási- nevelési célokban megfogalmazott normák elfogadtatására, a kulturált viselkedés kialakítására, a deviáns magatartás megelőzésére.
Biztosítani kell a szülői szervezet részvételét az intézményegységek közösségformáló és nemzeti öntudatra nevelő programjában is.

2.8.1. A szülőkkel való kapcsolattartás, együttműködés formái

Nevelési céljainkat csak a szülőkkel együttműködve érhetjük el optimális szinten. A család alapvető feladata és felelőssége a gyermekeik nevelése. Az óvoda és iskola az otthoni nevelést egészíti ki intézményes keretek között.
Kapcsolattartás formái:

- *Jelentkezés:* az intézménybe jelentkezést megelőzően a beíratási vagy beiskolázási tájékoztatók alkalmával és a nyílt napokon bemutatjuk az intézményt, az intézmény által nyújtott képzési lehetőségeket. Ezeken a találkozásokon mód van a szülőkkel való beszélgetésre, a kérdésekre való válaszadásra.
- *Beiratkozáskor* minden szülő megkapja a házirendet. Nyilatkozatban kötelezi el magát, hogy egyetért az azokban foglaltakkal, s gyermeke nevében is vállalja a szabályzatok betartását és betartatását.

- *Fogadóóra:* az intézmény valamennyi pedagógusa fogadóórát tart heti rendszerességgel, az intézményi szintű szülői értekezletek előtt, valamint az eseménynaptárban meghatározott időpontokban.
- *Tájékoztatás* a tanuló előmeneteléről, viselkedéséről: hagyományosan a tájékoztató füzet, ellenőrző, valamint a digitális napló (KRÉTA) a szülők rendszeres tájékoztatásának módja. Az elektronikus naplóban nyomon követhető a tanulók tanulmányi eredményei, a mulasztások száma. A rendszer megkönnyíti a kommunikációt, az adminisztrációt, az ügyintézést. Levélben, valamint a digitális napló üzenet funkcióján keresztül hívjuk fel a szülők figyelmét arra, ha gyermekük tanulmányi munkája nem kielégítő vagy mulasztásainak száma magas.
- *Szülői értekezlet*: szülői értekezletet három alkalommal tartunk, de vannak rendhagyó értekezletek is. Itt tájékoztatjuk a szülőket az iskola aktuális eseményeiről, problémáiról, örömeiről, az osztály életéről, a gyermekek és tanulók viselkedéséről, tanulmányi előmeneteléről.
- *Családi nap*: az általános iskolában az osztályfőnökök félévenként legalább egy alkalommal olyan programot szerveznek, amikor a szülők a gyermekeikkel, pedagógusokkal együtt lehetnek kötetlen beszélgetés, szórakozás keretében. Az ilyen alkalmak segítenek a közvetlenebb, személyesebb kapcsolatok kialakítására nem csak a pedagógusok és a tanulók között, hanem a pedagógusok és a szülők között is.
- *Szülői munkaközösség*: az osztályok szülői közössége delegál két-két szülőt ebbe a testületbe, mely a törvény alapján az egyeztetési, véleményezési jogok gyakorlásán túl az iskolai élet minden területén állást foglal. Az intézményegységek szülői munkaközösségének vezetői (képviselői) alkotják az intézményi szülői képviseletet.
- *Iskolai rendezvények, ünnepségek, megemlékezések*: tanévnyitó és tanévzáró istentisztelet és ünnepség, ballagás, Gombavató, igei alkalmak.

2.8.2. Az iskolai és a kollégiumi pedagógusok együttműködésének formái

A kollégiumi nevelés nem választható el az iskolaitól, szorosan együtt kell működnie a két nevelőtestületnek. Az együttműködés módjai:

- Személyes kontaktus az iskolai és kollégiumi nevelők között.
- Az iskolai tantestületi értekezleteken való részvétel.
- Az iskolai nevelési értekezleteken való részvétel.
- Közös, intézményi továbbképzéseken való részvétel.

- Az osztályfőnökök által vezetett megbeszéléseken való részvétel, ahol egy-egy osztály tanulóközösségével kapcsolatos eredmények és problémák megbeszélése, valamint megoldási alternatívák kidolgozása történik az osztályban tanító tanárok és a kollégiumi nevelők között.

2.8.3. Az intézmény kapcsolata a fenntartó gyülekezettel és a megye gyülekezeteivel

Az intézmény egyházi jellegéből adódóan kapcsolatot tartunk a békési gyülekezettel. Ennek formái:

- Együttműködéssel, információátadással a megyei, kerületi református gyülekezeti lelkészek támogathatják beiskolázási munkánkat, illetve egyházközségük gyermekeinek, tanulóinak továbbhaladási, képzési lehetőségeit.

2.8.4. Az intézmény kapcsolata a református iskolákkal és szervezetekkel

Szükség van a megyei általános iskolákkal, illetve az ország református középiskolákkal történő tapasztalatcserére. Ennek megvalósíthatóságai:

- szaktárgyi versenyek
- sport versenyek
- az SDG országos programjai
- testvériskolai kapcsolatok kölcsönös látogatásokkal, programokkal
- a Református Pedagógiai Intézet által szervezett továbbképzéseken, szakmai napokon való részvétel.

2.8.5. Az intézmény kapcsolata a volt diákokkal

- A Békési Öregdiákok Egyesülete (BÖDE) főleg szellemi, de anyagi támogatása is elmélyíti tanulóinkban az iskolához való ragaszkodást. Az általuk létrehozott alapítványok segítik az iskola működését, másrészt támogatják a rászoruló, tehetséges tanulók tanulását.
- A 12 órás kosármeccs jó alkalom a fiatalabb „öregdiákoknak” az iskola jelenlegi tanulóival való találkozásra, közös játékra.

2.8.6. Kapcsolat külföldi iskolákkal

A testvériskolai kapcsolatokban három szempontot veszünk figyelembe: hasonló értékrend; szakmai tapasztalatcsere; nyelvtanulási, gyakorlási lehetőség.

- Határon túli magyar testvériskolánk: Zilahi Református Wesselényi Kollégium- Zilah, Mihai Viteazul 59/A
- A Határtalanul pályázatok keretében diákjaink - a kirándulás során, és a hozzá kapcsolódó programok révén - határon túli református oktatási intézmények diákjaival találkozhatnak. Nemzettudatuk, történelmi ismeretük gyarapodik. A pályázati kiírásban rögzített valamennyi irányelvet elfogadjuk.

2.8.7. Kapcsolat a szakmai szolgáltató és szakszolgálati, valamint egyéb intézményekkel

Szakmai szervezetek

- Békés Megyei Kormányhivatal
- Békés Megyei Pedagógiai Szakszolgálat
- Békés Megyei Pedagógiai Oktatási Központ
- Esély Pedagógiai Központ
- Munkaügyi Központ
- Oktatási Hivatal
- Debreceni Hittudományi Egyetem
- Szegedi Tudományegyetem
- Kodolányi János Egyetem
- Zsinati Oktatási Iroda
- Zsinati Oktatási Iroda
- Református EGYMI
- MATEHETSZ
- Református EGYMI Országos Értéktermő Tehetség központja
- MRE – Református Tananyagfejlesztő csoport
- Rákóczi Szövetség
- Békéscsabai Járási Hivatal Hatósági Főosztály
- Nemzeti Szakképzési és Fejlesztési Hivatal
- Békés Megyei Kereskedelmi és Iparkamara
- Békés Város Önkormányzata,
- Gyermekjóléti Szolgálat,
- Családsegítő Központ

Társ és testvérkapcsolataink

- Mezőberényi Német Nemzetiségi Óvoda
- Nagyszalontai „Toldi” Napközi Otthonos Óvoda

Kulturális intézmények

- Kecskeméti Gábor Sport, Turisztikai és Kulturális Központ
- Dr. Hepp Ferenc Általános Iskola
- Békés Város Dr. Püski Sándor Könyvtára
- Jantyik Mátyás Múzeum

Egészségügyi intézmények

- Iskola-egészségügyi Szolgálat
- Gyermekorvosi rendelő
- Gyermekfogászat
- Védőnői szolgálat

2.9. Közösségi szolgálat

2.9.1. A közösségi szolgálat teljesítésének szabályai

- A közösségi szolgálat: szociális, környezetvédelmi, a tanuló helyi közösségének javát szolgáló, szervezett keretek között folytatott, anyagi érdektől független, egyéni vagy csoportos tevékenység és annak pedagógiai feldolgozása.
- A középiskola feladata és az intézmény vezetőjének felelőssége a tanuló választása alapján az iskolai közösségi szolgálat megszervezése állami, önkormányzati, civil, nonprofit szervezetnél, illetve a lelkiismereti és vallásszabadság jogáról, valamint az egyházak, vallásfelekezetek és vallási közösségek jogállásáról szóló törvény hatálya alá tartozó szervezetnél, középiskola magánszeméllyel kötött megállapodása alapján magánszemélynél vagy saját intézményben. Ennek keretében meg kell szervezni a tanuló közösségi szolgálatának teljesítésével, dokumentálásával összefüggő feladatok ellátását.
- A rendes érettségi vizsga megkezdésének feltétele ötven óra közösségi szolgálat elvégzésének igazolása. A sajátos nevelési igényű tanulók esetében a szakértői bizottság ez irányú javaslata alapján a közösségi szolgálat mellőzhető.

- A közösségi szolgálat igazolása a projekt megvalósulásának leírását tartalmazó, az egyén szerepét tükröző dokumentumban történik. A felnőttoktatásban és sajátos nevelési igényű tanulók esetében e kötelezettség nem áll fenn.
- A diákokat fogadó intézményekkel, helyszínekkel folyamatos a kapcsolattartás, együttműködési megállapodást kötünk, egyeztetéseket folytatunk. Az együttműködő intézmények, szervezetek listája az intézmény honlapján megtalálható, ami segíti a tanulók választását. Az elektronikus kapcsolattartás mellett a személyes és telefonos megkeresések is működőképesek. Célunk, hogy a közösségi szolgálat gyakorlásával a kötelezően teljesítendő feladat ne szükséges rossz legyen, hanem járuljon hozzá diákjaink szociális érzékenységének fejlesztéséhez, a keresztyén élet diakóniai szemléletének elsajátításához, illetve támogassa tanulóink pályaválasztási törekvéseit önsegítő módon

2.9.2. A közösségi szolgálat szervezése és dokumentálása

- A tanuló osztályfőnöke, valamint az ezzel a feladattal megbízott pedagógus (IKSZ koordinátor) a tanuló előmenetelét rögzítő dokumentumokban -az iratkezelési szabályok megtartásával -, valamint az elektronikus naplóban nyilvántartja és folyamatosan vezeti, szükség szerint felügyeli a közösségi szolgálattal összefüggő egyéni vagy csoportos tevékenységet.
- A közösségi szolgálat keretei között a szociális és jótékonysági, az oktatási, a kulturális és közösségi, a környezet-és természetvédelemi, valamint a katasztrófavédelmi területen folytatunk tevékenységet saját intézményben, illetve fogadó intézménynél. A tanulót fogadó intézménynek a meghatározott tevékenységi területen minden esetben, szükség szerint mentort kell biztosítania.
- A közösségi szolgálatot az adott tanuló esetében koordináló pedagógus az ötven órán belül –szükség szerint a mentorral közösen –legfeljebb öt órás felkészítő, majd legfeljebb öt órás záró foglalkozást tart.
- A közösségi szolgálat teljesítése körében egy órán hatvan perc közösségi szolgálati idő értendő azzal, hogy a helyszínre utazás és a helyszínről hazautazás ideje nem számítható be a teljesítésbe. A közösségi szolgálat helyszínén a szolgálattal érintett személy segítése alkalmanként legkevesebb egy, legfeljebb háromórás időkeretben végezhető. A közösségi szolgálat során a tanuló naplót köteles vezetni, amelyben rögzíti, hogy mikor, hol, milyen időkeretben és milyen tevékenységet folytatott. A közösségi szolgálat dokumentálásának kötelező elemeként a tanulónak közösségi szolgálati jelentkezési lapot kell kitöltenie, amely tartalmazza a közösségi szolgálatra

való jelentkezés tényét, a megvalósítás tervezett helyét és idejét, valamint a szülő egyetértő nyilatkozatát.

- Az osztálynaplóban és a törzslapon a kijelölt pedagógusnak, osztályfőnöknek dokumentálnia kell a közösségi szolgálat teljesítését. Az iskola a közösségi szolgálat teljesítéséről igazolást állít ki két példányban, amelyből egy példány a tanulónál, egy pedig az intézménynél marad.
- Az iskola a közösségi szolgálattal kapcsolatos dokumentumok kezelését az iratkezelési szabályzatban rögzítettek szerint végzi. Az iskolán kívüli külső szervezet és közreműködő mentor bevonásakor az iskola és a felek együttműködésükről megállapodást kötnek, amelynek tartalmaznia kell a megállapodást aláíró felek adatain és vállalt kötelezettségein túl a foglalkoztatás időtartamát, a mentor nevét és feladatkörét.

2.9.3. A közösségi szolgálat időbeosztásának szabályai

A tizennyolcadik életévét be nem töltött személy, illetve a korlátozottan cselekvőképes nagykorú személy olyan közérdekű önkéntes tevékenységet folytathat, amely megfelel életkorának, testi, értelmi és erkölcsi fejlettségének, illetve képességeinek, valamint amely nem veszélyezteti egészségét, fejlődését és tankötelezettségének teljesítését.

A tizenhatodik életévét be nem töltött önkéntes és a korlátozottan cselekvőképes nagykorú önkéntes közérdekű önkéntes tevékenységet külföldön nem végezhet.

A tizennyolcadik életévét be nem töltött önkéntes közérdekű önkéntes tevékenységet 20 óra és 6 óra között nem végezhet.

A tizenhatodik életévét be nem töltött önkéntes által a közérdekű önkéntes tevékenységre fordítható idő nem haladhatja meg:

- tanítási szünet ideje alatt a napi három órát és a heti tizenkét órát,
- tanítási időben a heti hat órát és
- tanítási napon a napi két órát
- tanítási napon kívül a napi három órát
- a tizenhatodik életévét betöltött, de tizennyolcadik életévét be nem töltött önkéntes által a közérdekű önkéntes tevékenységre fordítható idő nem haladhatja meg a napi négy és fél órát és a heti tizennyolc órát.

A tizennyolcadik életévét be nem töltött önkéntes részére a közérdekű önkéntes tevékenység befejezése és másnapi megkezdése között legalább tizennégy óra pihenőidőt kell biztosítani.

2.10. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása a tanírási órákon (osztályfőnöki-közösségi nevelés, biológia, testnevelés), a szakmai gyakorlatokon és a délutáni kollégium csoportfoglalkozásokon valósul meg.
Ezt a feladatot az iskolai védőnő, illetve az iskola megfelelő végzettségű szaktanárai látják el.
Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának célja, hogy a tanulók ismerjék meg az elsősegélynyújtás fogalmát. Ismerjék meg az élettannal, anatómiával kapcsolatos legfontosabb alapfogalmakat. Ismerjék fel a vészhelyzeteket, tudják a leggyakrabban előforduló sérülések élettani hátterét, várható következményeit, sajátítsák el a legalapvetőbb elsősegély-nyújtási módokat. Ismerjék meg a környezet – elsősorban a háztartás, az iskola és a közlekedés, a veszélyes anyagok – egészséget, testi épséget veszélyeztető leggyakoribb tényezőit, sajátítsák el, mikor és hogyan kell mentőt hívni.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos kiemelt feladatok:

- a tanulók korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges készségekkel és jártasságokkal rendelkezzenek elsősegély-nyújtási alapismeretek területén;
- a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten –a tanórai és a tanórán kívüli(egyéb) foglalkozások keretében –foglalkoznak az elsősegély-nyújtással kapcsolatos legfontosabb alapismeretekkel.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítását elsősorban a következő tevékenységformák szolgálják:

- a helyi tantervben szereplő tantárgyak tanórái (biológia, kémia, fizika, testnevelés, osztályfőnöki órák, a szakképzés tantárgyainak tanórái, gyakorlati foglalkozásai),
- szakkörök (Ifjúsági Vöröskereszt, elsősegély-nyújtó);
- előadás,
- projekt,
- bemutató,
- IKT eszközök használata.

3. Tanulásszervezés

3.1. A tanulmányok alatti vizsgák és az alkalmassági vizsga szabályai

A tanulmányok alatti vizsgák fajtái

- ***osztályozó vizsga*** (a félévi és év végi osztályzatok megállapítására)
- ***különbözeti vizsga*** (iskolaváltás esetén),
- ***pótló vizsga*** (fel nem róható okból nem valósult meg egy kiírt, vagy megkezdett vizsga)
- ***javítóvizsga*** (a nyári szünet végén)
- ***ágazati alapvizsga*** *(10. évfolyamon a technikumban)*

Osztályozó vizsga

Osztályozó vizsgát kell tennie a tanulónak a félévi és a tanév végi osztályzat megállapításához, ha

- felmentették a tanórai foglalkozásokon való részvétele alól,
- engedélyezték, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget,
- a tanulónak egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen meghaladja a 250 órát, illetve egy adott tantárgyból a tanítási órák harminc százalékát, és a nevelőtestület engedélyezi, hogy osztályozó vizsgát tegyen. Ha a tanuló mulasztásainak száma már az első félév végére meghaladja a meghatározott mértéket, és emiatt teljesítménye érdemjeggyel nem volt minősíthető, félévkor osztályozóvizsgát kell tennie,
- a tanuló a félévi, év végi osztályzatának megállapítása érdekében független vizsgabizottság előtt tesz vizsgát,
- a tanuló átvétellel tanulói jogviszonyt létesít és eltérő tanterv szerinti tanulmányokat folytatott,
- a tanuló előrehozott érettségi vizsgát kíván tenni olyan tantárgyból, amelynek a tanítása az Intézmény helyi tanterve szerint csak magasabb évfolyamon fejeződik be. Ilyenkor a hiányzó év/évek tananyagából kell az írásbeli érettségi vizsgák megkezdéséig osztályozó vizsgát tennie.

Tanévenként legalább két vizsgaidőszakot jelöl meg az iskola a tanév bármely időszakában.

Osztályozó vizsgára vonatkozó szabályok egyéni munkarendben

- Egyéni munkarendben a tanuló mentesül a kötelező tanórai és egyéb foglalkozásokon való részvétel alól; felkészítéséről a szülő gondoskodik, a tanuló egyénileg készül fel;
- a tanuló magatartását és szorgalmát nem kell értékelni,
- félévi és tanév végi osztályzatainak megállapításához az iskolában osztályozó vizsgát kell tennie valamennyi tantárgyból az iskola pedagógiai programjában foglaltak szerint. Az életvitel-szerűen külföldön tartózkodó tanuló a félévi minősítése a főigazgató döntése alapján mellőzhető; ez esetben a tanuló csak az év végén ad számot tudásáról.
- a sajátos nevelési igényű (SNI) vagy a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő (BTMN) tanulók esetében a tanuló neveléséről és oktatásáról, felkészítéséről, osztályzatainak megállapításáról, az ehhez szükséges pedagógusokról a szakértői véleményben foglaltak szerint az iskola köteles gondoskodni;
- a tartós betegségben szenvedő, tartós gyógykezelés alatt álló tanuló felkészítéséről, osztályzatainak megállapításáról az iskola köteles gondoskodni;
- tanuló az iskola főigazgatójának előzetes engedélyével részt vehet a tanórai vagy egyéb foglalkozásokon;
- Az egyéni munkarendben tanulónak minden tantárgyból – tehát a készségtárgyakból is – félévkor és év végén, személyes megjelenés keretében osztályozó vizsgát kell tennie.
- Évközben érvényes érdemjegyeket – amit be lehetne számítani a félévi, illetve az évvégi osztályzatokhoz – nem szerezhet a tanuló akkor sem, ha a főigazgató engedélyével részt vesz bizonyos tanórákon. Értékelése csupán tájékoztató jellegűnek tekinthető, annak érdekében, hogy a tanuló képet kaphasson aktuális felkészültségéről.
- Az osztályozó vizsgák letétele alól felmentés nem adható.
- Egy osztályozó vizsga egy adott tantárgy és egy adott évfolyam követelményeinek teljesítésére vonatkozik. A tanítási év lezárását szolgáló osztályozó vizsgát az adott tanítási évben kell megszervezni.
- Osztályozó vizsga esetén a vizsgát megelőző három hónapon belül kell a vizsgaidőszakot kijelölni azzal, hogy osztályozó vizsgát az iskola a tanítási év során bármikor szervezhet.
- A vizsgák időpontjáról a vizsgázót a vizsgára történő jelentkezéskor írásban tájékoztatni kell.

- Az iskolában tartott tanulmányok alatti vizsga esetén az igazgató a vizsgázó - kiskorú vizsgázó esetén a törvényes képviselő - írásbeli kérelmére engedélyezheti, hogy a vizsgázó a kijelölt időponttól eltérő időben tegyen vizsgát.
- A vizsgázó pótló vizsgát tehet az igazgató által meghatározott vizsganapon, ha a vizsgáról neki fel nem róható okból elkésik, távol marad, vagy a megkezdett vizsgáról engedéllyel eltávozik, mielőtt a válaszadást befejezné. (A vizsgázónak fel nem róható ok minden olyan, a vizsgán való részvételt gátló esemény, körülmény, amelynek bekövetkezése nem vezethető vissza a vizsgázó szándékos vagy gondatlan magatartására.
- Az osztályozó vizsgáktól való távolmaradást is igazolni kell. Amennyiben kiderül, hogy önhibáján kívüli okból (például súlyos betegség) nem tudott megjelenni a tanuló, az egyéni munkarend nem kerül visszavonásra.
- Amennyiben a vizsgázó nem jelenik meg az osztályozó vizsgán, vagy két alkalommal nem teljesíti a tanulmányi követelményeket, a következő félévtől csak iskolába járással teljesítheti a tankötelezettségét.

Különbözeti vizsga

Iskolaváltás esetén - előzetes kérelemmel - abban az intézményben teszi le, ahol tanulmányait folytatni kívánja.

Iskolaváltoztatás, iskolán belüli képzési típus, illetve irány változtatása, valamint külföldi tanulmányok magyarországi folytatása feltételeként írhatja elő az Intézmény a különbözeti vizsga letételét. Abból a tantárgyból vagy tantárgyrészből kell különbözeti vizsgát tennie a tanulónak, amelyet az Intézmény a megkezdeni tervezett évfolyamtól alacsonyabb évfolyamon tanított, s amely tantárgy, tananyag ismerete feltétele a sikeres tovább haladásnak, a magasabb évfolyamra lépésnek.

Pótló vizsga

A vizsgázó pótló vizsgát tehet az igazgató által meghatározott vizsganapon, ha

- a vizsgáról neki fel nem róható okból elkésik,
- távol marad,
- vagy a megkezdett vizsgáról engedéllyel eltávozik, mielőtt a válaszadást befejezné.

A vizsgázónak fel nem róható ok minden olyan, a vizsgán való részvételt gátló esemény, körülmény, amelynek bekövetkezése nem vezethető vissza a vizsgázó szándékos vagy gondatlan magatartására.

Javítóvizsga

Javítóvizsgát tehet a vizsgázó, ha

- a tanév végén - legfeljebb három tantárgyból - elégtelen osztályzatot kapott,
- az osztályozó vizsgáról, a különbözeti vizsgáról számára felróható okból elkésik, távol marad, vagy a vizsgáról engedély nélkül eltávozik.

Rendeletileg meghatározott időszaka: augusztus 15-étől augusztus 31-éig.

Amennyiben a kijelölt időpontban a tanuló önhibáján kívül nem tud megjelenni a vizsgán, az intézményvezetőhöz benyújtott kérelemben indokolnia kell. Az intézményvezető engedélyezheti a vizsga lebonyolítását egy másik időpontban. A tantárgy jellege határozza meg a vizsga típusát:

- Az **írásbeli vizsga** feladatlapjait a vizsgáztató pedagógus kijavítja, a hibákat, tévedéseket a vizsgázó által használt tintától jól megkülönböztethető színű tintával megjelöli, röviden értékeli a vizsgakérdésekre adott megoldásokat.
- A **szóbeli vizsgán** a vizsgázó tantárgyanként tételt húz, majd kiválasztja a tétel kifejtéséhez szükséges segédeszközt. Az egyes tantárgyak szóbeli vizsgáihoz szükséges segédeszközökről a vizsgáztató tanár gondoskodik.
- A **gyakorlati vizsgatételek**, vizsgakörülmények tantárgy-specifikusak.

Független vizsgabizottság előtti vizsga

A tanulónak, vagy nevében a szülőnek joga van az iskola igazgatójánál kérelmezni a független vizsgabizottság előtti vizsgázási szándékot, amit az igazgató köteles nyolc napon belül továbbítani a kormányhivatalnak.

Érettségi vizsgák

Az érettségi rendjéről és a lebonyolítás szabályairól a 100/1997. (VI. 13.) Korm. rendelet rendelkezik. A tanulói jogviszonyban lévő diáknak abban a középiskolában kell jelentkeznie érettségi vizsgára, amellyel tanulói jogviszonyban van. A tanulói jogviszonyban lévő és még az érettségi bizonyítvány megszerzése előtt álló jelentkező csak olyan vizsgatárgyból tehet érettségi vizsgát, amelynek a helyi tantervben a jelentkező számára az adott tantárgyra vonatkozóan meghatározott követelményeit teljesítette, tudását osztályzattal értékelték, és ezt bizonyítvánnyal igazolni tudja az írásbeli vizsgák megkezdéséig. Ha a tanuló olyan vizsgatárgyból kíván érettségi vizsgát tenni, amelyből középiskolájának helyi tanterve szerint

nem tehet érettségi vizsgát, e vizsgatárgy esetében a jelentkezési feltételt vendégtanulói jogviszonyban, másik középiskolában teljesítheti. A középiskola elvégzését közvetlenül követő érettségi vizsgaidőszakban az érettségi vizsgák megkezdésének feltétele az ötven óra közösségi szolgálat elvégzésének igazolása. Az egyéni munkarendet választó tanulónak és az évismétlőnek is teljesítenie kell a közösségi szolgálatot. A közösségi szolgálat dokumentálását a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet tartalmazza, eszerint a vizsgázó iskolai törzslapján kell záradék formájában feltüntetni azt a tényt, hogy a vizsgázó teljesítette a rendes érettségi vizsga megkezdéséhez szükséges közösségi szolgálatot. Ha a tanuló az írásbeli érettségi vizsgaidőszak kezdetéig nem rendelkezik a közösségi szolgálat teljesítésére meghatározott feltétellel, az érettségi vizsgáit nem kezdheti meg, az adott vizsgaidőszakra vonatkozó összes érettségi jelentkezését az intézményvezető törli.

Az érettségi vizsgán a vizsgázó az érettségi bizonyítvány megszerzéséhez a következő vizsgatárgyakból ad számot tudásáról:

- magyar nyelv és irodalom,
- történelem,
- matematika,
- idegen nyelv,
- kötelezően választandó vizsgatárgy.

Előrehozott érettségi vizsga a tanulói jogviszony fennállása alatt, a helyi tantervben a jelentkező számára az adott tantárgyra vonatkozóan meghatározott követelmények teljesítését követően a középiskolai tanulmányok teljes befejezését megelőző első vagy második tanév május-júniusi vizsgaidőszakában első alkalommal letett érettségi vizsga, idegen nyelvekből, továbbá informatikából kerülhet sor. Érettségi bizonyítványt ekkor még nem kaphat, vizsgaeredményei törzslapkivonatra kerülnek. A sikertelen előrehozott érettségi vizsga esetében az adott vizsgatárgyból javító vagy pótló vizsgára legkorábban csak a rendes érettségi vizsga vizsgaidőszakában lehet jelentkezni.

A vizsgázó érettségi bizonyítványa, tanúsítványa, ha idegen nyelvből emelt szintű érettségi vizsgát tett, és sikeresen teljesítette az érettségi vizsga írásbeli és szóbeli vizsgáit, azoknak minden vizsgarészét a részletes követelményekben meghatározott módon,

- ha legalább 60%-ot ért el, középfokú (B2) komplex típusú,
- 40-59% elérése esetén alapfokú (B1) komplex típusú, államilag elismert nyelvvizsgabizonyítvánnyal egyenértékű okiratnak minősül.

A vizsgabizottság tagjai az elnök és a vizsgáztató tanárok. Az iskola intézményvezetője nem tagja a vizsgabizottságnak, azonban elláthat vizsgáztató tanári feladatot, melyhez megbízását az iskola fenntartója adja, ebben az esetben az intézményvezető feladatait az adott vizsgabizottság tekintetében másra kell átruháznia. Nem tagja a vizsgabizottságnak a jegyző sem. Jegyzői feladatokkal vizsgáztató tanár is megbízható. A vizsgabizottság értekezletein az elnök és a tagok vesznek részt, de jelen van az intézményvezető és a jegyző is. A vizsgabizottság munkájában tanácskozási joggal részt vehet a fenntartó, az iskolai szülői szervezet és a diákönkormányzat képviselője. A nyilvánosság esetükben nem korlátozható. A törvényesség fontos eleme, hogy az elnököt, a vizsgabizottság többi tagját, jegyzőjét, az intézményvezetőt és a vizsgabizottság munkájában közreműködőket a vizsgabizottság döntéseinek meghozatalát illetően titoktartás kötelezi.

Ágazati alapvizsga

Az ágazati alapoktatás ágazati alapvizsgával zárul.

Az ágazati alapvizsga állami vizsga, amely a tanulónak, illetve a képzésben részt vevő személynek az adott ágazatban történő munkavégzéshez szükséges szakmai alaptudását és kompetenciáit országosan egységes eljárás keretében méri. A tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy az ágazati alapoktatás elvégzését követően tehet ágazati alapvizsgát.

Ágazati alapvizsgát az intézmény oktatóiból és az elnökből álló vizsgabizottság előtt kell letenni. A vizsgabizottság elnökét az intézmény székhelye szerint illetékes területi gazdasági kamara delegálja.

Az ágazati alapvizsgák értékelésére a Képzési és kimeneti követelményekben foglalt eredményesség feltételét kell alkalmazni, ezen túl a további osztályzatok megállapítására a 12/2020. (II.7.) a szakképzési törvény végrehajtásáról szóló kormányrendelet 290.§ (2) bekezdésében foglalt, a szakmai vizsgákra vonatkozó százalékos határokat kell alkalmazni:

0 - 39 % 1

40 - 49 % 2

50 - 59 % 3

60 - 79 % 4

80 – 100 % 5

A tanuló magasabb évfolyamra nem léphet, ha elégtelen ágazati alapvizsgát tett.

Tanulmányok alatti intézményi vizsgákkal kapcsolatos általános szabályok

A jelentkezés

- A vizsgákra történő jelentkezéskor a vizsgázót írásban tájékoztatja az intézmény a vizsga tervezett időpontjáról úgy, hogy a tájékoztatás kézbesítésének és átvételének időpontja megállapítható legyen.
- A főigazgató engedélyezheti az iskolai vizsga, a kormányhivatal vezetője a független vizsgabizottság előtti vizsga időpontjának indokolt megváltoztatását.
- A szabályosan megtartott vizsga nem ismételhető.

A jelentkezés beadásának időpontjai:

- A félév vagy a tanítási év végét megelőző harmincadik napig;
- Ha a tanuló teljesítménye a mulasztásai miatt az érdemjegyei alapján nem volt értékelhető és a nevelőtestület határozata alapján tehet osztályozó vizsgát, akkor az engedély megadása után öt napon belül;
- Ha a tanuló teljesítménye elégtelen a bizonyítványban és ezért javítóvizsgát kell tennie, akkor a bizonyítvány átvételét követő harmincadik napig.

A tanulmányok alatti vizsga helye és egyéb szabályok

- A független vizsgabizottság előtti vizsga kivételével a tanulmányok alatti vizsgát az iskolánkkal jogviszonyban álló tanuló a Szegedi Kis István Református Gimnázium, Technikum, Általános Iskola, Óvoda és Kollégium intézményben teszi le.
- A vizsga naponta reggel nyolc órától délután tizenhat óráig tartható.
- A vizsgát háromtagú vizsgabizottság előtt teszi le a jelentkező.
- Egy tantárgy írásbelijének vizsga ideje maximum hatvan perc, amit minden körülmények között biztosítani kell.
- Egy napon legfeljebb öt vizsgadolgozat írható, illetve három szóbeli tehető közbe iktatott minimum tíz, maximum harminc perces szünetekkel. A szóbeli vizsga előtt harminc perc a felkészülési idő.
- A sajátos nevelési igényű és a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók a rájuk vonatkozó, érvényes szakvélemény alapján kérik vizsgájuk rendjének módosítását az iskola igazgatójától. Az igazgató írásbeli határozatot ad.
- A független vizsgabizottság előtt szerzett vizsgajegyet a kormányhivatal vagy a vizsgáztató iskola három napon belül megküldi a vizsgázó iskolájának.

- A független vizsgabizottság előtt vizsgázó és a vendégtanuló magasabb osztályba lépéséről is az a nevelőtestület dönt, amelyikkel a vizsgázó tanulói jogviszonyban áll.

Alkalmassági vizsga

A meghirdetett köznevelési típusú sportiskolai képzésre (gimnázium) való felvétel feltétele a sportegészségügyi alkalmassági vizsgálaton való megfelelés:

- A vizsgálat sportáganként különböző lehet. A felvételhez a választott sportág szakszövetségének ajánlásával kell rendelkeznie a felvételre jelentkezőnek.
- A sportegyesületi igazolással rendelkező tanulónak nem kell alkalmassági vizsgát tennie.
- A sportegészségügyi vizsgálat a sportorvossal egyeztetett időpontban van.

Vizsgaidőszakok

A tanulmányok alatti vizsgát a rendes vizsgaidőszakokban lehet letenni. Osztályozó vizsgát az iskola tanítási év (szorgalmi idő: szeptember 1-jétől a következő év június 15-éig terjedő időszak) során bármikor szervezhet.

A vizsgák követelménye, részei, az értékelés rendje

A vizsgák követelménye a helyi tantervben szereplő, az adott tanévre vonatkozó tananyag. A vizsgák részeit és az értékelés rendjét a helyi tanterv alapján az alábbiak szerint határoztuk meg:

	Vizsgarész típusa		
Tantárgy	**Írásbeli**	**Szóbeli**	**Gyakorlati**
Magyar nyelv és irodalom	X	X	
Idegen nyelvek	X	X	
Történelem	X	X	
Állampolgári ismeretek	X	X	
Matematika	X	X	
Biológia	X	X	
Kémia	X	X	
Fizika	X	X	

Földrajz	X	X	
Komplex természettudomány	X	X	
Ének-zene		X	X
Egyházi ének		X	X
Vizuális kultúra	X		X
Digitális kultúra		X	X
Hon- és népismeret	X	X	
Média	X	X	
Hittan	X		
Természettudományos modul tantárgyak (11. évfolyam)			X
Testnevelés		X	X
Technika és tervezés	X		X
Sportpszichológia		X	
Sportetika		X	
Edzéselmélet		X	X
Sporttörténet	X		
Sportági ismeretek	X		
Testnevelés elmélet	X		
Sportegészségtan	X		
Sport és szervezetei	X		
Tanulásmódszertan	X		
Szakmai tárgyak (gazdálkodás és menedzsment)	X		
Digitális alkalmazások			X
Irodai szoftverek alkalmazása			X
Elektronikus adóbevallás gyakorlata			X
Számítógépes könyvelés			X

Az értékelés helyi rendje

Osztályozó, különbözeti, javító és pótló vizsga esetén:

- 0 - 29% - 1
- 30 - 49% - 2
- 50 - 69% - 3
- 70 - 84% - 4
- 85 -100 % - 5

3.2. Felvétel, átvétel szabályai

Felvétel

A beiskolázás alapját a fenntartóval egyeztetett beiskolázási keretek adják.

3.2.1. A nevelés, oktatás, képzés meghirdetése

A meghirdetés alapját képezi a fenntartó *Határozata*, melyben megadja az indítható képzéseket és a csoportok számát. Ez összhangban van az iskola *Pedagógiai Programjával.*

A tanév rendjének megfelelően az indítandó képzési kínálatot és lehetőségeket megjelenteti az intézmény a saját honlapján, valamint rögzíti a KIFIR-ben.

Ezen kívüli szokásos hirdetési helyek:

- *Városi, megyei kiadványok,*
- *Megyei Munkaügyi Központ,*
- *Békés Megyei Hírlap,*
- *Békéscsabai Rádiók,*
- *Bekesmatrix.hu*
- *Békési Újság*

Az iskolavezetés tagjai és a felkért szaktanárok az intézménnyel kapcsolatban álló általános iskolákban, osztályfőnöki órákon, az iskolák továbbtanulási szülői értekezletein tartanak továbbtanulási tájékoztatót, illetve, ha lehetőséget kapnak, felkeresik az általános iskolákat.
Az általános iskolai felvételre várók az iskola „suliváró” programjára jönnek. Nyílt napokat szervezünk korcsoportonként, ahol tájékoztatókra, óralátogatásokra kerül sor. „Hív a Refi, vár a Szegedi” elnevezési játékos délutánt rendezünk a hat évfolyamos képzés iránt érdeklődő hatodikos diákoknak

„Polgár Lajos” (volt igazgató) tantárgyi emlékversenyt szervezünk általános iskolásoknak, mely a kapcsolatépítést, az iskolánkkal való megismerkedést, annak népszerűsítését is szolgálja.
Azon kívül meghívásokat teljesítünk érdeklődő intézmények, szülői csoportok számára, illetve pályaválasztási rendezvények alkalmával. Rendszeresen részt veszünk a Békéscsabai Pályaválasztási Vásáron kiállítóként.

3.2.2. Jelentkezés, felvételi eljárás

Az Szegedi Kis István Református Gimnázium, Technikum, Általános Iskola, Óvoda és Kollégium, mint elkötelezett intézmény vallásra vonatkozó előfeltételeket nem köt ki.
A felvételi eljárásokban a köznevelési megállapodás és az egyoldalú nyilatkozat figyelembe vételével jár el.

Óvodába
A *fenntartó a* beiratkozás, előjegyzés idejét a döntési és jogorvoslati határidővel együtt a beiratkozás előtt legalább 30 nappal közli hirdetmény formájában.
Az óvoda a gyermek hároméves korától a tankötelezettség kezdetéig nevelő intézmény. Az óvoda felveheti azt a gyermeket is, aki a harmadik életévét a felvételétől számított fél éven belül betölti.
A gyermek abban az évben, amelynek augusztus 31. napjáig a harmadik életévét betölti, a nevelési év kezdő napjától legalább napi négy órában óvodai foglalkozáson vesz részt.
A beiratkozás a gyermek személyazonosítására alkalmas, nevére kiállított személyi azonosító és lakcímet igazoló hatósági bizonyítvány bemutatásával történik.
A gyermek felvételéről a vezetőség dönt (főigazgató, egyházközség vezető lelkésze, iskolalelkész, iskolaügyi gondnok és az óvodai intézményegység-vezető).

Első évfolyamra
A tankötelezettség megkezdésének feltétele a gyermek iskolába lépéshez szükséges fejlettségének megléte és igazolása.
A beiratkozás időpontját – a területileg illetékes tankerületi központ véleményének kikérésével – a köznevelési feladatokat ellátó hatóság jelöli ki.
A beiratkozás a gyermek személyazonosítására alkalmas, nevére kiállított személyi azonosító és lakcímet igazoló hatósági bizonyítvány bemutatásával történik.
A felvételről az intézmény főigazgatója az általános iskolai intézményegység vezetőjének egyetértésével dönt és értesítést küld a jelentkezőnek.

Hetedik és kilencedik évfolyamra

A középfokú felvételi eljárást a középfokú intézmények felvételi információs rendszerében kell lebonyolítani. A felvételi eljárásokkal kapcsolatos határidőket a tanév rendjéről szóló miniszteri rendelet határozza meg. A felvételről az iskola dönt az általános iskolai tanulmányi eredmények alapján.

A középfokú iskolai felvételi kérelmet a hivatal által kiadott jelentkezési lap és tanulói adatlap (a továbbiakban: felvételi lapok) felhasználásával kell benyújtani a középfokú iskolába és a Felvételi Központba. A felvételi kérelmeket a tanév rendjéről szóló miniszteri rendeletben meghatározott időszakban kell benyújtani és elbírálni.
A hatévfolyamos képzésre jelentkező diákok számára az intézmény központi felvételi eljárást ír elő.
A négyévfolyamos általános tantervű gimnáziumi és az ötéves technikumi képzésre felvételi vizsgát nem szervezünk. Az elbírálás és a rangsorolás nyolcadikos diákok esetében a magyar nyelv, irodalom, idegen nyelv, matematika és történelem tantárgyak 5.-7. évfolyam év végi és a 8. évfolyam félévi eredményének átlaga alapján történik. A jelentkezőknek előzetes időpont egyeztetés alapján motivációs elbeszélgetést tartunk.
A felvételi kérelmekről az általános iskolai tanulmányi eredmények alapján dönt az intézmény főigazgatója a középiskolai intézményegység vezetőjének egyetértésével. Az egyeztetett felvételi jegyzék alapján az iskola értesítést küld a jelentkezés elfogadásáról vagy elutasításáról a kiskorú tanuló szülőjének, továbbá a tanuló általános iskolájának is.

Köznevelési típusú sportiskolai osztályba

Meghirdetése a Felvételi tájékoztatóban jelenik meg az intézmény egyéb képzéseivel együtt.
A sportiskolai osztályba való felvételhez szükséges alkalmassági vizsga követelményeit a Felvételi tájékoztatóban kell megjelentetni a hirdetéssel egy időben. Felvétel az „alkalmassági vizsga” fejezetben leírtaknak megfelelően.
A felvételről az intézmény főigazgatója a középiskolai intézményegység-vezetőjének egyetértésével dönt és értesítést küld a jelentkezőnek.

Kollégiumba

Külön felvételi kérelmet kell beadni (kollégium, externátus). A gyámhatóság által kezdeményezett felvétel nem tagadható meg. A felvétel a tanulói jogviszony idejére szól.

3.2.3. A tanulók átvételének szabályai

- Előzetes megbeszélés és jelentkezés alapján az intézmény főigazgatójával történő egyeztetés a lehetőségekről.
- Az illetékes intézményegység-vezetővel az elhelyezési lehetőségek megállapítása.
- A tanulmányi előélet, a tantervi követelményeknek való megfelelés megállapítása esetleg szaktanár (ok) bevonásával.
- Az átvétel különbözeti vizsgával, évfolyam ismétlésével, egyéni segítségnyújtással, türelmi idő biztosításával történhet.

Helyi szabályok:

- A tantervi követelmények összevetésének megfelelően átvétel, vagy szakmai munkaközösségi meghallgatás.
- A meghallgatás vagy különbözeti vizsga anyaga lehet évfolyamra vonatkozó, vagy témakörre.
- A vizsgaanyagot az illetékes szakmai munkaközösség dolgozza ki a beszámolást megelőző - megállapodás szerinti – idővel.
- A tanuló a felkészülési időszakban részt vehet a tanítási órákon megállapodásnak megfelelően.

Az átvételről az illetékesek véleményének figyelembe vételével a főigazgató dönt. A tanulót lehetőleg előzetes tanulmányainak megfelelő, ha ez nem lehetséges, továbbhaladási irányával legjobban megegyező csoportba, osztályba kell besorolni a maximális létszámokra vonatkozó törvényes lehetőségek szerint.

Vendégtanulói jogviszony létesítése

Az évfolyam(ok)ra vonatkozó tantervi követelmények teljesítésére vonatkozó kérelmezés esetén lehetséges. A vendégtanulói jogviszony létesítése a főigazgató jogosult dönteni jogszabályi és egyéb feltételek mellett.

3.3. Az általános iskolai 16 óráig szervezett egyéb foglalkozásokon való részvétel.

A köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (Nkt.) 2013. szeptember 1-jétől hatályos 27.§ (2) bekezdése szerint az általános iskolában 16 óráig foglalkozásokat kell tartani. Ugyanezen

törvény 46.§ (1) bekezdés a) pont szerint a tanulóknak kötelessége a 16 óráig szervezett egyéb foglalkozásokon részt venni. Ezek a szabályok minden évfolyamra vonatkoznak. (1-8.)

Az intézmény a kötelező tanórai foglalkozásokon kívül az alábbi egyéb foglalkozásokat biztosítja a tanulók számára:

- napközis foglalkozás
- iskolaotthonos oktatás
- tanulószoba felső tagozaton
- tehetséggondozó szakkörök
- felzárkóztató foglalkozás az órarend, tantárgyfelosztás és igények szerint
- énekkar
- kézműves foglalkozások
- tömegsport
- edzések
- Alapfokú Művészeti Iskola hangszeres és néptánc foglalkozásai

Az Nkt. 55.§ (1) bekezdése szerint a szülő kérésére a főigazgató az intézményben használatos kérelem benyújtása után adhat felmentést ezen foglalkozások alól.

II. Az iskola helyi tanterve

1. Az iskolai nevelés - oktatás

1.1. Az iskolai nevelés – oktatás céljai

Az iskolai nevelés-oktatás folyamatában alapvető értékként jelenik meg az iskolai tanítási-tanulási folyamatok hatékonysága és az elsajátított tudás és kompetenciák használhatósága, hasznossága. Ennek érdekében alapvető cél a felnőtt élet sikeressége szempontjából kiemelt fontosságú kulcskompetenciák fejlesztése, az egész életen át tartó tanulásra való felkészítés, a hatékonyság egyik feltétele pedig a modern személyközpontú, interaktív, tapasztalati tanulásra alapozó tanulásszervezési eljárások, módszerek, pedagógiai kultúra általánossá válása.

Az oktatásnak alapvető szerepe van abban, hogy a diákok megszerezzék azokat a kulcskompetenciákat, amelyek elengedhetetlenek a változásokhoz való rugalmas alkalmazkodáshoz, a változások befolyásolásához, saját sorsuk alakításához. A kulcskompetenciák azok a kompetenciák, amelyekre minden egyénnek szüksége van személyes boldogulásához és fejlődéséhez, az aktív állampolgári léthez, a társadalmi beilleszkedéshez és a munkához.

Az intézmény nappali rendszerben alap és középfokú oktatást végez.

Az intézmény tantervében biztosítja a Nemzeti alaptantervre és a kerettantervre épülő tantárgyi követelmények elsajátítását.

1.2 Az iskola nevelés-oktatási feladatai, szerkezete

Az oktatásnak – mind társadalmi, mind gazdasági funkciója miatt – alapvető szerepe van abban, hogy az európai polgárok megszerezzék azokat a kulcskompetenciákat, amelyek elengedhetetlenek a változásokhoz való rugalmas alkalmazkodáshoz, a változások befolyásolásához, saját sorsuk alakításához.

A kulcskompetenciák azok a kompetenciák, amelyekre minden egyénnek szüksége van személyes boldogulásához és fejlődéséhez, az aktív állampolgári léthez, a társadalmi beilleszkedéshez és a munkához.

A nevelés-oktatás 12 évfolyama egységes folyamat, amely három képzési szakaszra oszlik:

Alapfokú nevelés-oktatás szakasza:

- 1-4. évfolyam;
- 5-8. évfolyam;

Középfokú nevelés-oktatás szakasza:

- 9-12. évfolyam
  - a 6 osztályos gimnáziumi osztályaink a középfokú intézmények közé tartoznak.

Az alsó tagozat (1-4. évfolyam):

A Nat az első négy évfolyamot tekinti az első önálló képzési szakasznak.

- Az első két évben az ebben életkorban különösen jelentős egyéni különbségek kezelése a feladat
- A 3-4. évfolyamon erőteljesebbé válnak - a negyedik évfolyam végére már meghatározóan - az iskolai teljesítmény-elvárások által meghatározott tanításitanulási folyamatok. A motiválás és a tanulásszervezés a Nat fejlesztési feladataiban is kifejeződő elvárásokra összpontosít.

A felső tagozat (5-8. évfolyam):

A Nat a második négy évfolyamot tekinti a második önálló képzési szakasznak.

Funkciója:

- elsősorban a sikeres iskolai tanuláshoz, a tanulási eredményességhez szükséges kulcskompetenciák, készségegyüttesek és tudástartalmak megalapozásának a folytatása.
- a 7-8. évfolyam alapvető feladata a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, azaz megerősítése, bővítése, finomítása, hatékonyságuk, változékonyságuk növelése.

A középfokú nevelés-oktatás szakasz:

Funkciója:

- a korábbi képzési szakaszban kibontakozott képességek továbbfejlesztése,
- a készségek és a tudástartalmak elmélyítése és megszilárdítása.
- a munkavállalói szerephez szükséges kompetenciák
- a pályaválasztáshoz kapcsolódó, készségek, fejlesztése.

A középfokú iskola az általános iskola befejezése után (hat évfolyamos gimnázium esetében az általános iskola hatodik évfolyamának elvégzése után) kezdődik, és a tankötelezettség végéig, illetve a középfokú tanulmányok lezárásáig végzi nevelő-oktató tevékenységét.

Feladata - a fiatalok felkészítése:

- a felnőtt társadalomba való beilleszkedésre

- műveltségtartalom biztosítása a felnőtt társadalomba való beilleszkedéshez
- pályaorientáció,
- felkészítés a felsőfokú tanulmányok megkezdésére
- felkészítés a munkába állásra.

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 4.§ 25. pontja alapján az intézmény ellátja azt a sajátos nevelési igényű, különleges bánásmódot igénylő tanulót, akit a szakértői bizottság véleménye alapján: egyéb pszichés fejődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem-vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd.

Az alsó tagozaton napközi otthonos rend szerint és iskolaotthonos oktatás keretében is folyik a tanítás. A felső tagozaton napközis foglalkozást biztosítunk.
A tanórán kívüli foglalkozások keretein belül szakköröket, korrepetálásokat, kézműves foglalkozásokat, könyvtári délutánokat, sportköri foglalkozásokat tartunk. Tehetséggondozó munkánk lehetővé teszi, hogy gyermekeink versenyeken vegyenek részt.

1.3. Esélyegyenlőség elősegítése

Az intézmény az országos felmenő rendszerű tanulmányi versenyek, egyházi versenyek, diákolimpiai versenyek nevezési díjait és az útiköltséget a tanulók számára biztosítja.
Az egyéb foglalkozások tervezésénél elsődleges szempont a lemaradók fejlesztése, a tehetségek kutatása, gondozása.
A kötelező egészségügyi és pedagógiai célú habilitációs és rehabilitációs tanórai foglalkozáshoz szükséges heti foglalkozási időkeret számításának módja a rendeletben meghatározottak alapján történik.
Költségtérítés, térítési díj könnyítésére - az előírt feltételek teljesítése mellett (SZMSZ) – javaslatot tehet az osztályfőnök.
Az arra jogosultak kollégiumi (internátusi), externátusi férőhely biztosításában, valamint ingyenes tankönyvellátásban részesülnek.

2. Az intézmény tantárgyi rendszere és óratervei

2.1. Alkalmazott kerettantervi szerkezet

Iskolánk helyi tanterve az általános iskola 1. évfolyamától az érettségi bizonyítvány megszerzésére felkészítő 12. évfolyam befejezéséig a 51/2012. (XII. 21.) EMMI rendelet mellékleteiben kiadott központi kerettantervekre épül, illetve az Oktatási Hivatal által közzétett kerettantervek a 2020. szeptember 1-jétől felmenő rendszerben (1., 5., 9. évfolyamokon, valamint a 6 évfolyamos gimnáziumok 7. évfolyamán) bevezetésre kerülő Nemzeti alaptantervben (a továbbiakban: Nat 2020) foglalt szabályozásnak megfelelnek. Ezeket a Nat 2020 bevezetésével párhuzamosan, felmenő rendszerben alkalmazzuk. 2020. január 31-én megjelent 110/2012 (VI.4.) kormányrendelet a Nemzeti alaptanterv kiadásáról módosított változata alapján készültek az órahálók.

Szabályozás alapjai

A 2020/2021. tanévben vagy azt követően megkezdett általános iskolai és középiskolai képzések esetében a szabályozás alapja:

A 2020-as NAT-hoz illeszkedő, a miniszter által kiadott kerettantervek, a következők szerint;

- Kerettanterv az általános iskolák 1-4. évfolyamára
- Kerettantervek az általános iskolák 5-8. évfolyamára
- Kerettanterv a gimnáziumok 9-12. évfolyamára
- Kerettantervek a gimnáziumok 7.12. évfolyamára
- Az Innovációs és Technológiai Minisztérium javaslata az iskolai rendszerű szakképzésben az intézmények óratervére vonatkozóan (megjelent az IKK honlapján). A szakmák Képzési és Kimeneti Követelményei, valamint Programtantervei megtalálhatók a https://szakkepzes.ikk.hu/kkk-ptt honlapon.

Óraszám-felhasználás, tananyag-tervezés

A központi kerettanterv által meghatározott rendelkezésre álló órakereten felül az intézmény egyházi elkötelezettsége miatt az egyházi ének és a hittan órákkal emelkedett az óraszám. Évfolyamonkénti megoszlását lásd: 2.2. – 2.4. fejezetek táblázataiban.

A tanulók kötelesek heti öt testnevelés órán részt venni, amelyből lefeljebb heti két óra váltható ki a sportról szóló törvény szerinti igazolt sportolói jogviszonyban álló versenyző tanuló kérelme alapján - versenyengedély birtokában - a sportszervezet keretei között

szervezett edzéslátogatás igazolásával, amennyiben a testnevelésórát közismereti tanóra nem előzi meg, vagy nem követi.

Minden tanuló köteles a 11. évfolyamon heti 2 órában természettudományos tantárgyat választani. (Biológia, földrajz) Ezek a foglalkozások nem közvetlenül az érettségire készítenek fel, hanem a természettudományos ismeretek bővítését szolgálják. A természettudományos tantárgy tanulásának kötelezettségét az érettségi felkészítést célzó emelt vagy középszintű fakultációs órákkal is lehet teljesíteni.

Minden tanuló köteles a 11. évfolyamon heti 2 órában, a 12. évfolyamon heti 4 órában érettségi felkészítő órán részt vennie a gimnáziumban tanított valamelyik tantárgyból vagy tantárgyakból.
A 11. évfolyamon heti 2 óra természettudományos tantárgy és heti 2 óra érettségi felkészítés, a 12. évfolyamon heti 4 óra érettségi felkészítés kötelezően választható.

Az intézmény úgy határozott, hogy a helyi tantervben nem ír elő további tananyagot, helyi jelentőségű tartalmakat; nem választ a választható tantárgyakból, hanem az egyes tematikai egységek között osztja el a rendelkezésre álló időkeretet az alkalmazható tudás megszerzése vagy a képességek fejlesztése céljából.

2.2. Általános iskolai tantárgyi rendszer és az óratervek

Tantárgyi rendszer és óraterv az 1-4. évfolyamon

2020-2021. tanévtől

Óraterv a kerettantervekhez – 1–4. évfolyam				
Tantárgyak	**1. évf.**	**2. évf.**	**3. évf.**	**4. évf.**
Magyar nyelv és irodalom	7+2	7+2	5+2	5+1
Első élő idegen nyelv	-	-	-	2
Matematika	4	4	4	4+0,5
Digitális kultúra	-	-	1	1
Hittan 1.	1	1	1	1
Környezetismeret	-	-	1	1+0,5
Ének-zene	2	2	2	2
Vizuális kultúra	2	2	2	1
Technika és tervezés	1	1	1	1
Testnevelés	5	5	5	5
Kötelező óraszám	**22**	**22**	**22**	**23**
Szabadon tervezhető óra	**2**	**2**	**2**	**2**
Hittan 2.	**1**	**1**	**1**	**1**

Egyházi ének	-	-	-	**1**
Összesen	**25**	**25**	**25**	**27**

Tantárgyi rendszer és óraterv az általános iskola 5–8. évfolyamán

2020-2021. tanévtől

Óraterv a kerettantervekhez – 5–8. évfolyam				
Tantárgyak	**5. évf.**	**6. évf.**	**7. évf.**	**8. évf.**
Magyar nyelv és irodalom	4	4	3	3+1
Első élő idegen nyelv	3	3	3	3
Matematika	4	4	3+0,5	3+0,5
Történelem	2	2+0,5	2+0,5	2+0,5
Állampolgári ismeretek				1
Hittan I. (etika/hit és erkölcstan)	1	1	1	1
Természettudomány	2	2+0,5	-	-
Biológia			2	1
Fizika			1+0,5	2
Kémia			1+0,5	2
Földrajz			2	1
Ének-zene	2	1+0,5	1	1
Vizuális kultúra	1	1+0,5	1	1
Egyházi ének	+1			
Hon- és népismeret	1			
Dráma és színház			1	
Digitális kultúra	1	1	1	1
Technika és tervezés	1	1	1	
Testnevelés	5	5	5	5
Közösségi nevelés	1	1	1	1
Rendelkezésre álló órakeret	**28**	**28**	**31**	**30**
Szabadon tervezhető óra	**1**	**2**	**2**	**2**
Hittan II.	**1**	**1**	**1**	**1**
Összesen	**29**	**29**	**32**	**31**

2.3. Tantárgyi rendszer és óraterv a gimnázium 7–12. évfolyamán

2020-2021. tanévtől

Tantárgy	7. évf.	8. évf.	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.
Magyar nyelv és irodalom	3	3+1	3+1	4	4	4+1
Matematika	3+0,5	3	3	3	3+1	3+1
Történelem	2+0,5	2	2	2	3+1	3+1
Állampolgári ismeretek	-	1	-	-	-	1
Etika/hit és erkölcstan	1	1	-	-	-	-
Természettudomány	-	-	-	-	2	-
Kémia	1	2	1	2	-	-
Fizika	1	2	2	3	-	-
Biológia	2	1	3	2+0,5	-	-
Földrajz	2	1	2	1+0,5	-	-
Első élő idegen nyelv	3+1	3+1	3+1	3+1	4+2	4+2
Második idegen nyelv	-	-	3	3	3	3
Művészetek*	-	-	-	-	1	-
Dráma és színház	1	-	-	-	-	-
Technika és tervezés	1	-	-	-	-	-
Ének-zene	1	1	1	1	-	-
Vizuális kultúra	1	1	1	1	-	-
Mozgóképkultúra és médiaismeret	-	-	-	-	-	1
Digitális kultúra	1	1	2	1	2	-
Testnevelés	5	5	5	5	5	5
Kötött célú órakeret/Érettségi tantárgyakhoz rendelendő	-	-	-	-	4 2	4
Osztályfőnöki/Közösségi nevelés	1	1	1	1	1	1
Szabadon tervezhető órakeret	2	2	2	2	4	5
Kötelező alapóraszám	**28**	**28**	**32**	**32**	**30** 30	**29**
Óraszám összesen	**30**	**30**	**34**	**34**	**34**	**33**
Hittan	**1**	**1**	**2**	**2**	**2**	**2**

***11. évfolyamon egyházi ének

2.4. Tantárgyi rendszer és óraterv a gimnázium 9–12. évfolyamán

2.4.1. Általános tantervű gimnáziumi képzés

2020-2021. tanévtől

Tantárgy	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.
Magyar nyelv és irodalom	3+1	4	4	4+1
Matematika	3	3	3+1	3+1
Történelem	2	2	3+1	3+1
Állampolgári ismeretek				1
Természettudomány				2
Kémia	1	2		
Fizika	2	3		
Biológia	3	2+0,5		
Földrajz	2	1+0,5		
Első élő idegen nyelv	3+1	3+1	4+2	4+2
Második idegen nyelv	3	3	3	3
Művészetek*			1	
Ének-zene	1	1		
Vizuális kultúra	1	1		
Mozgóképkultúra és médiaismeret				1
Digitális kultúra	2	1	2	
Testnevelés	5	5	5	5
Kötött célú órakeret/Érettségi tantárgyakhoz rendelendő			4 | 2	4
Osztályfőnöki/Közösségi nevelés	1	1	1	1
Szabadon tervezhető órakeret	**2**	**2**	**4**	**5**
Kötelező alapóraszám	**32**	**32**	**30 | 30**	**29**
Óraszám összesen	**34**	**34**	**34**	**33**
Hittan	**2**	**2**	**2**	**2**

***11. évfolyamon egyházi ének

2.4.2. Köznevelési típusú sportiskolai képzés

2020-2021. tanévtől

Tantárgy	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.
Magyar nyelv és irodalom	3+0,5	4	4	4+1
Matematika	3	3	3+1	3+1
Történelem	2	2	3+1	3+1
Állampolgári ismeretek	-	-	-	1
Természettudomány	-	-	2	-
Kémia	1	2	-	-
Fizika	2	3	-	-
Biológia	3	2+0,5	-	-
Földrajz	2	1+0,5	-	-
Első élő idegen nyelv	3+0,5	4	4+2	4+2
Második idegen nyelv	3	3	3	3
Művészetek	-	-	1	-
Ének-zene	1	1	-	-
Vizuális kultúra	1	1	-	-
Mozgóképkultúra és médiaismeret	-	-	-	1
Digitális kultúra	2	1	2	-
Testnevelés (Sportismeretek)*	2+2+1 4+1	2+2+1 4+1	2+2+1 4+1	2+2+1 4+1
Tanulásmódszertan	1	-	-	-
Sporttörténet*	1	-	-	-
Testnevelés-elmélet*	-	0,5	-	-
Sportegészségtan*	-	-	0,5	-
Edzéselmélet*	-	0,5	-	-
Sport és szervezetei*	-	-	0,5	-
Sportpszichológia*	-	-	-	0,5
Sportetika*	-	-	-	0,5
Kötött célú órakeret/Érettségi tantárgyakhoz rendelendő	-	-	4 2	4
Közösségi nevelés	1	1	1	1

Kötelező alapóraszám	**33**	**33**	**30**	**30**	**29**
Szabadon tervezhető órakeret	**1**	**1**	**4**		**5**
Óraszám összesen	**34**	**34**	**34**		**34**
Hittan	**2**	**2**	**2**		**2**

A Testnevelés (Sportismeretek) tantárgy és az abba beépülő tárgyak. A beépülő tárgyak óraszámát „” jelöltük. A 2+2+1, vagy 4+1 óraszámi struktúra lényege, hogy a tárgynak a heti óraszáma 5, mely ténylegesen egy elméleti és két gyakorlati órát jelent az iskolában, továbbá két olyan alkalmat, amelyet a tanuló a sportszervezetében tölt és igazol, tekintettel arra, hogy a hatályos jogszabályok ezt lehetővé teszik. Annak, aki utóbbi igazolással nem rendelkezik a négy gyakorlat, egy elmélet heti óraszám felosztás az irányadó.

2.5. Alkalmazott kerettantervi szerkezet 9-13. évfolyam (szakképzés)

2.5.1.Szakképzés 4.0 szerinti képzések/Technikum - 2020-2021-es tanévtől

2.5.1.1. Gazdálkodás és menedzsment ágazat (pénzügyi-számviteli ügyintéző)

Tantárgy	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.	13. évf.
Magyar	4+1	5	3+1	3+1	0
Idegen nyelv	4	4	3	3+1	3
Matematika	4	4	3+1	3+1	0
Történelem	3	3	2+1	2+1	0
Állampolgári ismeretek	0	0	0	1	0
Digitális kultúra	1+2	+1	0	0	0
Testnevelés	4	4	3	3	0
Osztályfőnöki/Közösségi nevelés	1	1	1	1	1
Komplex természettudomány	3	0	0	0	0
Ágazathoz kapcsolódó tantárgy (földrajz)	0	2	2	0	0
Pénzügyi és vállalkozói ismeretek	0	1	0	0	0
Érettségire felkészítő tantárgy			2	2	
Szabadon tervezhető órakeret (közismereti)	3	1	1	2	
Munkavállalói ismeretek	0,5				
Munkavállalói idegen nyelv					2

Gazdasági és jogi alapismeretek	3	3			
Vállalkozások működésének alapismerete		4			
Kommunikáció	1				
Digitális alkalmazások	2,5	2			
Gazdálkodási ismeretek			2	2	1
Gazdasági számítások			1	1	
Pénzügy			5	5	2
Irodai szoftverek alkalmazása					3
Adózás				1	3
Elektronikus bevallás					4
Számvitel			4	4	4
Számviteli esettanulmányok			2	1	1
Számítógépes könyvelés					4
Hittan	2	2	2	2	2
Összesen	**34+2**	**34+2**	**34+2**	**34+2**	**28+2**

Érettségire felkészítő tantárgy felhasználása

9. évfolyam	10. évfolyam	11. évfolyam	12. évfolyam
-	-	összesen: 2 óra 1 óra matematika 1 óra történelem	összesen 2 óra 1 óra matematika 1 óra történelem

Szabadon tervezhető órakeret felhasználása

9. évfolyam	10. évfolyam	11. évfolyam	12. évfolyam
összesen: 3 óra 1 óra magyar 2 óra digitális kultúra	összesen: 1 óra 1 óra digitális kultúra	összesen: 1 óra 1 óra magyar	összesen 2 óra 1 óra magyar 1 óra idegen nyelv

2.5.1.2. Gazdálkodás és menedzsment ágazat (vállalkozási-ügyviteli ügyintéző)

Tantárgy	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.	13. évf.
Magyar	4+1	5	3+1	3+1	0
Idegen nyelv	4	4	3	3+1	3
Matematika	4	4	3+1	3+1	0
Történelem	3	3	2+1	2+1	0
Állampolgári ismeretek	0	0	0	1	0
Digitális kultúra	1+2	+1	0	0	0
Testnevelés	4	4	3	3	0
Osztályfőnöki/Közösségi nevelés	1	1	1	1	1
Komplex természettudomány	3	0	0	0	0
Ágazathoz kapcsolódó tantárgy (földrajz)	0	2	2	0	0
Pénzügyi és vállalkozói ismeretek	0	1	0	0	0
Érettségire felkészítő tantárgy			2	2	
Szabadon tervezhető órakeret (közismereti)	3	1	1	2	0
Munkavállalói ismeretek	0,5				
Munkavállalói idegen nyelv					2
Gazdasági és jogi alapismeretek (elmélet)	3	3			
Vállalkozások működésének alapismerete		4			
Kommunikáció	1				
Digitális alkalmazások	2,5	2			
Üzleti adminisztráció			3	1,5	
Pénzforgalmi nyilvántartások					4
Kis és középvállalkozások gazdálkodása			2	1	4
Munkaerő gazdálkodás				2	2
Adózási ismeretek			1	1,5	4,5
Könyvvezetési alapismeretek				2	2,5

Szövegbevitel számítógépen			2	1	1
Dokumentumszerkesztés			1	3	
Titkári ügyintézés			1,5	1	2
Ügyfélszolgálati kommunikáció			2		
Kommunikáció a titkári munkában			0,5	1	2
Hittan	2	2	2	2	2
Összesen	**34+2**	**34+2**	**34+2**	**34+2**	**28+2**

Érettségire felkészítő tantárgy felhasználása

9. évfolyam	10. évfolyam	11. évfolyam	12. évfolyam
-	-	összesen: 2 óra 1 óra matematika 1 óra történelem	összesen 2 óra 1 óra matematika 1 óra történelem

Szabadon tervezhető órakeret felhasználása

9. évfolyam	10. évfolyam	11. évfolyam	12. évfolyam
összesen: 3 óra 1 óra magyar 2 óra digitális kultúra	összesen: 1 óra 1 óra digitális kultúra	összesen: 1 óra 1 óra magyar	összesen 2 óra 1 óra magyar 1 óra idegen nyelv

2.5.1.3.Sport ágazat (Sportedző-sportszervező - kézilabda)

Tantárgy	**9. évf.**	**10. évf.**	**11. évf.**	**12. évf.**	**13. évf.**
Magyar	4+1	5	3+1	3+1	0
Idegen nyelv	4	4	3	3+1	3
Matematika	4	4	3+1	3+1	0
Történelem	3	3	2+1	2+1	0
Állampolgári ismeretek	0	0	0	1	0
Digitális kultúra	1+2	+1	0	0	0
Testnevelés	4	4	3	3	0
Osztályfőnöki/Közösségi nevelés	1	1	1	1	1
Komplex természettudomány	3	0	0	0	0
Ágazathoz kapcsolódó tantárgy (biológia)	0	2	2	0	0
Pénzügyi és vállalkozói ismeretek	0	1	0	0	0

Érettségire felkészítő tantárgy			2	2	
Szabadon tervezhető órakeret (közismereti)	3	1	1	2	
Munkavállalói ismeretek	0,5				
Munkavállalói idegen nyelv					2
Anatómiai-élettani ismeretek	2	2			
Egészségtan		2			
Edzéselmélet I.	1	2			
Edzésprogramok I.	2	1			
Gimnasztika I.	1,5	2			
Elsősegélynyújtás			1		
Funkcionális anatómia				2	
Terhelésélettan			2		
Edzéselmélet II.			2		
Edzésprogramok II.			2		
Gimnasztika II.			1		
Kommunikáció			2		
Sportszervezési ismeretek			1		
Sporttörténet				1	
Sportági alapok			1	1	9
Sportági szakismeretek					5
Pedagógia				2	
Pszichológia				2	
Sportjog					1
Pénzügyi ismeretek					1
Sportmenedzsment és marketing				3	
Számviteli ismeretek					1
Vállalkozási ismeretek					1
Szabad sáv			2	3	4
Hittan	2	2	2	2	2
Összesen	**34+2**	**34+2**	**32+2**	**31+2**	**28+2**

Érettségire felkészítő tantárgy felhasználása

9. évfolyam	10. évfolyam	11. évfolyam	12. évfolyam
-	-	összesen: 2 óra 1 óra matematika 1 óra történelem	összesen 2 óra 1 óra matematika 1 óra történelem

Szabadon tervezhető órakeret felhasználása

9. évfolyam	10. évfolyam	11. évfolyam	12. évfolyam
összesen: 3 óra 1 óra magyar 2 óra digitális kultúra	összesen: 1 óra 1 óra digitális kultúra	összesen: 1 óra 1 óra magyar	összesen 2 óra 1 óra magyar 1 óra idegen nyelv

Készült az IKK (Innovatív Képzéstámogató Központ) honlapján megjelenő, a technikumi közismereti oktatás javasolt óraszámait tartalmazó munkaanyag alapján.

3. Tankönyvek és más taneszközök kiválasztásának elvei

Iskolánkban a nevelő-oktató munka során a pedagógusok csak olyan nyomtatott taneszközöket (tankönyv, munkafüzet, térkép stb.) használnak a tananyag feldolgozásához, amelyek a hivatalos tankönyvjegyzékben szerepelnek.

Az egyes évfolyamokon a különféle tantárgyak feldolgozásához szükséges kötelező tanulói taneszközöket a pedagógusok szakmai munkaközösségei határozzák meg, amelyekről részletes információ a tantárgyak helyi tantervében található.

A taneszközök kiválasztásánál a szakmai munkaközösségek a következő szempontokat veszik figyelembe:

- A taneszköz feleljen meg az iskola helyi tantervének.
- Az egyes taneszközök kiválasztásánál azokat az eszközöket kell előnyben részesíteni, amelyek több tanéven keresztül használhatóak.
- A taneszközök használatában a hosszú távú alkalmazásra és az egymásra épülésre törekszünk: új taneszköz használatát csak nagyon szükséges, az oktatás minőségét lényegesen jobbító esetben vezetünk be.

4. A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályai

4.1. A kulcskompetenciák fejlesztése

Intézményünk fontosnak tartja, hogy a tanulók elsajátítsák a kulcskompetenciákat, amelyek elengedhetetlenek a változásokhoz való rugalmas alkalmazkodáshoz, a változások befolyásolásához, saját sorsuk alakításához. Az ún. kulcskompetenciák egyformán fontosak, mivel a sikeres élethez egy tudás alapú társadalomban mindegyik szükséges. Sok kompetencia azonban részben fedi egymást, mivel az egyikhez szükséges elemek támogatják a másik terület kompetenciáit. Ezért a kulcskompetenciák kialakulása nem tantárgyhoz kötött, de még műveltségterülethez sem. Számos fejlesztési terület van, amely az összes kompetencia kialakulásához hozzájárul. Ilyen például a kritikus gondolkodás, a kreativitás, a kezdeményezőképesség, a problémamegoldás, a kockázatértékelés, az észszerű kockázatvállalás, a döntéshozatal és az érzelmek kezelése. A kulcskompetenciák kialakulásának segítését minden pedagógustól elvárjuk. Kiemelt figyelmet fordítunk arra, hogy a tanulóknak feladott kérdések, problémák és feladatok életszerűek legyenek és a kulcskompetenciák kialakulását segítsék.

- A tanulás kompetenciái
- A kommunikációs kompetenciák (anyanyelvi és idegen nyelvi)
- A digitális kompetenciák
- A matematikai, gondolkodási kompetenciák
- A személyes és társas kapcsolati kompetenciák
- A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái
- Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák

A tanulás kompetenciái

A hatékony, önálló tanulás azt jelenti, hogy az egyén képes kitartóan tanulni, saját tanulását megszervezni egyénileg és csoportban egyaránt, ideértve az idővel és az információval való hatékony gazdálkodást is. Felismeri szükségleteit és lehetőségeit, ismeri a tanulás folyamatát. Ez egyrészt új ismeretek szerzését, feldolgozását és beépülését, másrészt útmutatások keresését és alkalmazását jelenti. A hatékony és önálló tanulás arra készteti a tanulót, hagy előzetes tanulási és élettapasztalataira építve tudását és képességeit helyzetek sokaságában

használja, otthon, a munkában, a tanulási és képzési folyamataiban egyaránt. A motiváció és a magabiztosság e kompetencia elengedhetetlen eleme.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

A munka- vagy karriercélok teljesítését szolgáló tanuláshoz az egyénnek megfelelő ismeretekkel kell rendelkeznie a szükséges kompetenciákról, tudástartalmakról, képességekről és szakképesítésekről. A hatékony és önálló tanulás feltétele, hogy az egyén ismerje és értse saját tanulási stratégiáit, készségeinek és szaktudásának erős és gyenge pontjait, valamint képes legyen megtalálni a számára elérhető oktatási és képzési lehetőségeket, útmutatást/támogatást.

A hatékony és önálló tanulás olyan alapvető képességek meglétét igényli, mint írás, olvasás, számolás, valamint az IKT-eszközök használata. Ezekre épül az új ismeretek, elsajátítása, feldolgozása és beépítése. A hatékony és önálló tanulás további feltétele a saját tanulási stratégia kialakítása, a motiváció folyamatos fenntartása, a figyelem összpontosítása, valamint a tanulás szándékának és céljának kritikus mérlegelése. Az egyénnek képesnek kell lennie a közös munkára és tudásának másokkal való , saját munkája értékelésére és szükség esetén tanács, információ és támogatás kérésére.

A pozitív attitűd a tanulás iránti motivációt feltételez, folyamatos fenntartásához elengedhetetlen, hogy korábbi tanulási és élettapasztalatainkat felhasználjuk, új tanulási lehetőségeket kutassunk fel, és a tanultakat az élet minden területén széles körben alkalmazzuk.

Kommunikációs kompetenciák (anyanyelvi és idegen nyelvi)

Az anyanyelvi kommunikáció magában foglalja a fogalmak, gondolatok, érzések, tények és vélemények kifejezését és értelmezését szóban és írásban egyaránt, valamint a helyes és kreatív nyelvhasználatot az élet minden területén.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

Az anyanyelvi kommunikáció az anyanyelv elsajátításának eredménye, amely természeténél fogva kapcsolódik az egyén kognitív képességének fejlődéséhez. Az anyanyelvi kommunikáció feltétele a megfelelő szókincs, valamint a nyelvtan és az egyes nyelvi funkciók ismerete. Ez a tudásanyag felöleli a szóbeli kapcsolattartás fő típusainak, az irodalmi és nem irodalmi szövegek egész sorának, a különféle nyelvi stílusok fő sajátosságainak, valamint a nyelv és a kommunikáció változásainak ismeretét különféle helyzetekben.

Az egyén rendelkezik azzal a képességgel, hogy különféle kommunikációs helyzetekben, szóban és írásban kommunikálni tud, kommunikációját figyelemmel kíséri és a helyzetnek

megfelelően alakítja. Képes megkülönböztetni és felhasználni különféle típusú szövegeket, megkeresni, összegyűjteni és feldolgozni információkat, képes különböző segédeszközöket használni, saját szóbeli és írásbeli érveit a helyzetnek megfelelő módon meggyőzően megfogalmazni és kifejezni.

A pozitív attitűd magában foglalja a kritikus és építő jellegű párbeszédre való törekvést, az esztétikai minőség tiszteletét és mások megismerésének az igényét. Ehhez ismernünk kell a nyelv másokra gyakorolt hatását és a társadalmilag felelős nyelvhasználat jelentőségét.

Az idegen nyelvi kommunikáció nem más, mint az anyanyelvi kommunikáció elemeivel jellemezhető fogalmak, gondolatok, érzések, tények és vélemények megértése, kifejezése és értelmezése szóban és írásban idegen nyelven. Az idegen nyelvi kommunikációban tükröződik az egyén életkora, kulturális meghatározottsága, szociális kompetenciája, érzelmi intelligenciája és kognitív képessége is.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

Az idegen nyelvi kommunikáció feltételezi a szókincsnek és a funkcionális nyelvtannak, valamint a szóbeli interakciók főbb típusainak és a nyelvi stílusoknak az ismeretét. Fontos a társadalmi hagyományoknak, valamint a nyelvek kulturális vonatkozásainak és változatosságának az ismerete is.

Az idegen nyelvi kommunikációhoz szükséges képességek felölelik a szóbeli üzenetek megértését, beszélgetések kezdeményezését, folytatását és lezárását, valamint a szövegolvasást, az olvasott szöveg megértését és a szövegalkotást az egyéni igényeknek megfelelően. Az idegen nyelv tanulása során az egyénnek meg kell tanulnia a segédeszközök megfelelő használatát, amely képessé teszi az egész életen át tartó tanulás részeként a nyelv nem formális keretekben történő elsajátítására is, valamint arra, hogy az iskolában elért idegen nyelvi kommunikációs szintjét megtartsa, illetve növelje.

A pozitív attitűd magában foglalja a kulturális sokféleség tiszteletben tartását és a nyelvek, kultúrák közötti kommunikáció iránti érdeklődést és kíváncsiságot.

Digitális kompetencia

A digitális kompetencia felöleli az információs társadalom technológiáinak magabiztos és kritikus használatát a munka, a kommunikáció és a szabadidő terén. Ez a következő készségeken, tevékenységeken alapul: információ felismerése, visszakeresése, értékelése, tárolása, előállítása, bemutatása és cseréje; továbbá kommunikációs és hálózati együttműködés az interneten keresztül.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

A digitális kompetencia a természetnek, az IKT (digitális információközlő technológiák) szerepének és lehetőségeinek értését, alapos ismeretét jelenti a személyes és társadalmi életben, valamint a munkában. Magában foglalja a főbb számítógépes alkalmazásokat - szövegszerkesztés, adattáblázatok, adatbázisok, információtárolás, információkezelés, az internet által kínált lehetőségek és az elektronikus média útján történő kommunikáció (e-mail, hálózati eszközök) - a szabadidő, az információmegosztás, az együttműködő hálózatépítés, a tanulás és a kutatás terén. Az egyénnek értenie kell, miként segíti az IKT a kreativitást és az innovációt, ismernie kell az elérhető információ hitelessége és megbízhatósága körüli problémákat, valamint az IKT interaktív használatához kapcsolódó etikai elveket.

A szükséges képességek felölelik az információ megkeresését, összegyűjtését és feldolgozását, a kritikus alkalmazást, a valós és a virtuális kapcsolatok megkülönböztetését. Idetartozik a komplex információ előállítását, bemutatását és megértését elősegítő eszközök használata, valamint az internet alapú szolgáltatások elérése, a velük való kutatás, az IKT alkalmazása a kritikai gondolkodás, a kreativitás és az innováció területén.

Az IKT használata kritikus és megfontolt attitűdöket igényel az elérhető információ és az interaktív média felelősségteljes használata érdekében. A kompetencia fejlődését segítheti továbbá a kulturális, társadalmi és/vagy szakmai célokat szolgáló közösségekben és hálózatokban való részvétel.

Matematikai, gondolkodási kompetencia

A matematikai kompetencia a matematikai gondolkodás fejlesztésének és alkalmazásának képessége, felkészítve ezzel az egyént a mindennapok problémáinak megoldására is. A kompetenciában és annak kialakulásában a folyamatok és a tevékenységek éppúgy fontosak, mint az ismeretek. A matematikai kompetencia felöleli a matematikai gondolkodásmódhoz kapcsolódó képességek kialakulását, használatát, a matematikai modellek alkalmazását (képletek, modellek, struktúrák, grafikonok/táblázatok) valamint a törekvést ezek alkalmazására.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

A matematika terén szükséges ismeretek magukban foglalják a számok, mértékek és struktúrák, az alapműveletek és alapvető matematikai reprezentációk fejlődő ismeretét, a matematikai fogalmak, összefüggések és koncepciók és azon kérdések megértését, amelyekre a matematika választ adhat.

A matematikai kompetencia birtokában az egyén rendelkezik azzal a képességgel, hogy alkalmazni tudja az alapvető matematikai elveket és folyamatokat az ismeretszerzésben és a

problémák megoldásában, a mindennapokban, otthon, és a munkahelyen. Követni és értékelni tudja az érvek láncolatát, matematikai úton képes indokolni az eredményeket, megérti a matematikai bizonyítást, a matematika nyelvén kommunikál, valamint alkalmazza a megfelelő segédeszközöket.
A matematika terén a pozitív attitűd az igazság tiszteletén és azon a törekvésen alapszik, hogy a dolgok logikus okát és érvényességét keressük.

Személyes és társas kapcsolati kompetencia
A személyes, értékorientációs, interperszonális, interkulturális, szociális és állampolgári kompetenciák a harmonikus életvitel és a közösségi beilleszkedés feltételei, a közjó iránti elkötelezettség és tevékenység felöleli a magatartás minden olyan formáját, amely révén az egyén hatékony és építő módon vehet részt a társadalmi és szakmai életben, az egyre sokszínűbb társadalomban, továbbá ha szükséges, konfliktusokat is meg tud oldani. Az állampolgári kompetencia képessé teszi az egyént arra, hogy a társadalmi folyamatokról, struktúrákról és a demokráciáról kialakult tudását felhasználva, aktívan vegyen részt a közügyekben.
Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök
A személyes és szociális jólét megköveteli, hogy az egyén rendelkezzék saját és mentális egészségére vonatkozó ismeretekkel, megértse az egészséges életvitelnek ebben játszott meghatározó szerepét. A sikeres kapcsolatok és társadalmi részvétel érdekében elengedhetetlen a normatudat, a viselkedési és az általánosan elfogadott magatartási szabályok megértése. Fontos az egyénnel, a csoporttal, a munkaszervezettel, a nemek közti egyenlőséggel, a megkülönböztetés-mentességgel, a társadalommal és a kultúrával kapcsolatos alapvető koncepciók ismerete. Kívánatos a tájékozódás az európai társadalmak multikulturális és társadalmi-gazdasági dimenzióiban, továbbá a nemzeti kulturális identitás és az európai identitás kapcsolatának a megértése.

E kompetencia alapja az a képesség, hogy különféle területeken hatékonyan tudjunk kommunikálni, figyelembe vesszük és megértjük a különböző nézőpontokat, tárgyalópartnereinkben bizalmat keltünk, és empatikusak vagyunk. Idetartozik még a stressz és a frusztráció kezelése, a változások iránti fogékonyság. Az attitűdök vonatkozásában az együttműködés, a magabiztosság és az integritás a legfontosabb. Idetartozik még a társadalmi-gazdasági fejlődés, az interkulturális kommunikáció iránti érdeklődés, a sokféleség

elismerése. Fontos része ennek az attitűdnek a személyes előítéletek leküzdésére és a kompromisszumra való törekvés.

A szociális kompetencia a demokrácia, az állampolgárság fogalmának és az állampolgári jogoknak az ismeretén alapul, ahogyan ezek az Európai Unió Alapjogi Chartájában szerepelnek, s ahogyan ezeket helyi, regionális, nemzeti, európai és nemzetközi szinten alkalmazzák. A kompetencia magában foglalja az aktuális események, valamint a nemzeti, az európai és a világtörténelem fő eseményeinek és tendenciáinak, továbbá a társadalmi és politikai mozgalmak céljainak, értékeinek és politikáinak az ismeretét. Idetartozik az európai integráció és az EU struktúráinak, főbb célkitűzéseinek és értékeinek az ismerete, valamint az európai sokféleség és a kulturális identitás tudatosítása is.

Az állampolgári kompetencia olyan képességeket igényel, mint a közügyekben való hatékony együttműködés, a helyi és a tágabb közösséget érintő problémák megoldása iránti szolidaritás és érdeklődés. Magában foglalja a közösségi tevékenységek és a különböző szinteken - a helyi szinttől a nemzeti és európai szintig - hozott döntések kritikus és kreatív elemzését, a döntéshozatalban való részvételt, elsősorban szavazás útján.

A pozitív attitűdök az emberi jogok teljes körű tiszteletén alapulnak, ideértve az egyenlőség és a demokrácia tiszteletét, a vallási és etnikai csoportok kulturális színűségének megértését. Magában foglalja a településhez, az országhoz, az EU-hoz és általában az Európához való tartozást, a részvétel iránti nyitottságot a demokratikus döntéshozatal valamennyi szintjén, valamint a felelősségérzetnek és a közösségi összetartást megalapozó közös értékek elfogadásának és tiszteletben tartásának a kinyilvánítását (pl. a demokratikus elvek tiszteletben tartása). Az alkotó részvétel az állampolgári tevékenységeket, a társadalmi sokféleség és kohézió, valamint a fenntartható fejlődés támogatását és mások értékeinek, magánéletének a tiszteletét is jelenti.

A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái

Az esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség magában foglalja az esztétikai megismerés, illetve elképzelések, élmények és érzések kreatív kifejezése fontosságának elismerését mind a tradicionális művészetek nyelvein, illetve a média segítségével, ideértve különösen az irodalmat, a zenét, a táncot, a drámát, a bábjátékot, a vizuális művészeteket, a tárgyak, épületek, terek kultúráját, a modern művészeti kifejezőeszközöket, a fotót és a mozgóképet.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

Az esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség feltételezi a helyi, a nemzeti, az európai és az egyetemes kulturális örökségnek, valamint az egyénnek, közösségeinek a világban elfoglalt helyének a tudatosítását, a főbb művészeti alkotások értő és beleérző ismeretét, a népszerű kortárs kultúra és kifejezésmódok vonatkozásában is. Idetartozik Európa (az európai országok, nemzetek és kisebbségek) kulturális és nyelvi sokféleségének a megőrzésére irányuló igénynek, a közízlés fejlődésének, valamint az esztétikum mindennapokban betöltött szerepének a megértése. Olyan képességek tartoznak ide, mint művészi önkifejezés, műalkotások és előadások elemzése, saját nézőpont összevetése mások véleményével, a kulturális tevékenységben rejlő gazdasági lehetőségek felismerése és kiaknázása.

A pozitív attitűdök alapját a művészi kifejezés sokfélesége iránti nyitottság és az esztétikai érzék fejlesztésére való hajlandóság képezi. A nyitottság, az érdeklődés, a fogékonyság fejleszti a kreativitást és az arra való készséget, hogy a művészi önkifejezés és a kulturális életben való részvétel révén gazdagítsuk önismeretünket, emberi viszonyainkat, eligazodjunk a világban.

Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák

A kezdeményezőképesség és vállalkozói kompetencia segíti az egyént a mindennapi életben - a munkahelyén is - abban, hogy megismerje tágabb környezetét, és képes legyen a kínálkozó lehetőségek megragadására. A tudást, a kreativitást, az újításra való beállítódást és a kockázatvállalást jelenti, valamint azt, hogy célkitűzései érdekében az egyén terveket készít és hajt végre. Alapját képezi azoknak a speciális ismereteknek és képességeknek, amelyekre a gazdasági tevékenységek során van szükség.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

A szükséges ismeretek egyrészt az egyén személyes, szakmai és/vagy üzleti tevékenységeihez illeszthető lehetőségek, kihívások felismerését, értelmezését, másrészt a gazdaság működésének átfogóbb megértését, a pénz világában való tájékozódást foglalják magukban. Az egyénnek tudatában kell lennie a vállalkozások pénzügyi és jogi feltételeivel is. Olyan készségek, képességek tartoznak ide, mint tervezés, szervezés, irányítás, vezetés, delegálás, az elemzés, a kommunikálás, a tapasztalatok értékelése, kockázatfelmérés és vállalás, egyéni és csapatmunkában történő munkavégzés.

A pozitív attitűdöt a függetlenség, a kreativitás és az innováció jellemzi a személyes és társadalmi életben, valamint a munkában egyaránt. Feltételezi a célok elérését segítő

motivációt és elhatározottságot, legyenek azok személyes, másokkal közös és/vagy munkával kapcsolatos célok vagy törekvések.

4.2. Kiemelt fejlesztési területek - nevelési célok

A Nemzeti alaptanterv a köznevelés feladatát alapvetően a nemzeti műveltség, a hazai nemzetiségek kultúrájának átadásában, megőrzésében, az egyetemes kultúra közvetítésében, az erkölcsi érzék és a szellemi-érzelmi fogékonyság elmélyítésében jelöli meg. Feladata továbbá a tanuláshoz és a munkához szükséges képességek, készségek, ismeretek, attitűdök együttes fejlesztése, az egyéni és csoportos teljesítmény ösztönzése, a közjóra való törekvés megalapozása, a nemzeti, közösségi összetartozás és a hazafiság megerősítése.
A fejlesztési területek – nevelési célok a teljes iskolai nevelési-oktatási folyamat közös értékeit jelenítik meg, így áthatják e pedagógiai folyamatok egészét. E területek –összhangban a kulcskompetenciákban megjelenő ismeretekkel, képességekkel, attitűdökkel – egyesítik a hagyományos értékeket és a XXI. század elején megjelent újtársadalmi igényeket.
A nevelési célok intézményi szintű tudatos követése, valamint a hozzájuk rendelt feladatok végrehajtása és végrehajtatása az intézményi pedagógiai kultúra és a színvonalas pedagógiai munka meghatározó fokmérője, a pedagógiai-szakmai ellenőrzés egyik fontos kritériuma.

Nevelési céljaink:

Az erkölcsi nevelés

A köznevelés alapvető célja a tanulók erkölcsi érzékének fejlesztése, a cselekedeteikért és azok következményeiért viselt felelősségtudatának elmélyítése, igazságérzetük kibontakoztatása, társadalmi beilleszkedésük elősegítése. Az iskolai közösség élete, tanárainak példamutatása támogatja olyan, a tanulók életében nélkülözhetetlen készségek megalapozását és fejlesztését, mint a kötelességtudat, a mértéktartás, az együttérzés, segítőkészség és a tisztelet.

Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

A tanulók ismerjék meg nemzeti, népi kultúránk értékeit, hagyományait. Tanulmányozzák a jeles magyar történelmi személyiségek, tudósok, feltalálók, művészek, írók, költők, sportolók munkásságát. Sajátítsák el azokat az ismereteket, gyakorolják azokat az egyéni közösségi tevékenységeket, amelyek az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza és népei megismeréséhez,

megbecsüléséhez vezetnek. Alakuljon ki bennük a közösséghez való tartozás, a hazaszeretet és az a felismerés, hogy szükség esetén Magyarország védelme minden állampolgár kötelessége.

Állampolgárságra, demokráciára nevelés

A demokratikus jogállam működésének alapja az állampolgári részvétel, amely erősíti a nemzeti öntudatot és kohéziót, összhangot teremt az egyéni célok és a közjó között. Ezt a cselekvő állampolgári magatartást a törvénytisztelet, az együttélés szabályainak betartása, az emberi méltóság és az emberi jogok tisztelete, az erőszakmentesség, a méltányosság jellemzi.

Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése

Az önismeret – mint a személyes tapasztalatok és a megszerzett ismeretek tudatosításán alapuló, fejlődő és fejleszthető képesség – a társas kapcsolati kultúra alapja. Elő kell segíteni a tanuló kedvező adottságainak, szellemi és gyakorlati készségeinek kifejezésre jutását és kiművelését. Hozzá kell segíteni, hogy képessé váljék érzelmei hiteles kifejezésére, empátiára és kölcsönös elfogadásra.

A családi életre nevelés

A családnak kiemelkedő jelentősége van a gyerekek, fiatalok erkölcsi érzékének, önismeretének, testi és lelki egészségének, közösségi létének alakításában. Ezért társadalmi elvárásként fogalmazódik meg a nevelési-oktatási intézményeknek a gyermekek nevelésében, az erkölcsi normák közvetítésében, a harmonikus családi minták közvetítésében való fokozott részvétele. A szűkebb és tágabb környezet változásai, az értékrendben jelentkező átrendeződések a családok egy részének működésében bekövetkező zavarok szükségessé teszik a családi életre nevelés beemelését a köznevelés területére. A családi életre való felkészítés segítséget nyújt a gyermekeknek és fiataloknak a felelős párkapcsolatok kialakításában, valamint a családi életükben felmerülő konfliktusok kezelésében.

A testi és lelki egészségre nevelés

Az egészséges életmódra nevelés hozzásegít az egészséges testi és lelki állapot örömteli megéléséhez. A pedagógusok feladata, hogy készítsék fel a tanulókat arra, hogy legyen igényük a helyes táplálkozásra, a mozgásra, a stressz-kezelés módszereinek alkalmazására. Legyenek képesek lelki egyensúlyuk megóvására, gondozására, társas viselkedésük szabályozására, a társas konfliktusok kezelésére.

Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

A nevelési oktatási intézmény feladata kialakítani a gyerekekben, fiatalokban a beteg, sérült, fogyatékkal élőemberek iránti együtt érző és segítő magatartást. Saját élményű tanuláson keresztül fejlessze ki a tanulókban a szociális érzékenységet és számos olyan képességet (együttműködés, problémamegoldás, önkéntes feladatvállalás és -megvalósítás), amelyek gyakorlása elengedhetetlen a tudatos, felelős állampolgári léthez.

Fenntarthatóság, környezettudatosság

A felnövekvő nemzedéknek ismernie és becsülnie kell az életformák gazdag változatosságát a természetben és a kultúrában. Meg kell tanulnia, hogy az erőforrásokat tudatosan, takarékosan és felelősségteljesen, megújulási képességükre tekintettel használja. A nevelés célja, hogy a természet szeretetén és a környezet ismeretén alapuló környezetkímélő, értékvédő, a fenntarthatóság mellett elkötelezett magatartás váljék meghatározóvá a tanulók számára.

Pályaorientáció

Az iskolának – a tanulók életkorához igazodva és a lehetőségekhez képest – átfogó képet kell nyújtania a munka világáról. Ennek érdekében olyan feltételeket, tevékenységeket kell biztosítania, amelyek révén a tanulók kipróbálhatják képességeiket, elmélyülhetnek az érdeklődésüknek megfelelő területeken, és képessé válnak hivatásuk megtalálására, foglalkozásuk és pályájuk kiválasztására és a hozzájuk vezető erőfeszítések megtételére.

Gazdasági és pénzügyi nevelés

A felnövekvő nemzedéknek hasznosítható ismeretekkel kell rendelkeznie a világgazdaság, a nemzetgazdaság, a vállalkozások és a háztartások életét meghatározó gazdasági-pénzügyi intézményekről és folyamatokról. Cél, hogy a tanulók felismerjék saját felelősségüket az értékteremtő munka, a javakkal való ésszerű gazdálkodás, a pénz világában és a fogyasztás területén.

Médiatudatosságra nevelés

A médiatudatosságra nevelés lehetővé teszi, hogy a tanulók a mediatizált, globális nyilvánosságnak felelős résztvevői legyenek; értsék az új és hagyományos médiumok nyelvét. Az értelmező, kritikai és tevékenybeállítódás kialakítása révén felkészít a demokrácia részvételi kultúrájára és a médiumoktól is befolyásolt mindennapi élet értelmes és értékelvű megszervezésére, tudatos alakítására.

A tanulás tanítása

A tanulás tanítása az iskola alapvető feladata. Minden pedagógus teendője, hogy felkeltse az érdeklődést az iránt, amit tanít, és útbaigazítást adjon a tananyag elsajátításával, szerkezetével, hozzáférésével kapcsolatban.

4.3. Nevelési célok helyi megvalósítása

- A fenti nevelési célokat az iskola dolgozói (pedagógusok és nem pedagógusok) elsősorban személyes példamutatással – életvitelükkel, magatartásukkal – valósítják meg. A vasárnapi és ünnepi istentiszteletek, a reggeli áhítatok, a heti 2 hittanóra, az egyházi énekórák és egyéb hitéleti alkalmak is hozzájárulnak a pedagógiai feladataink (elsősorban az erkölcsi nevelés, a családi életre nevelés, a testi és lelki egészség és a felelősségvállalás) megvalósításához.
    - Közösségi nevelés (osztályfőnöki) órákon diákjaink megismerkednek az erkölcsi normákkal, erkölcsi dilemmahelyzetek megvitatásával, szituációs játékokkal fejlesztjük az erkölcsi ítéletalkotást. A mindennapi feladatok, a közösségi programok, szabadidős tevékenységek közben a tanulók megtanulják az erkölcsi normáknak a gyakorlatban való alkalmazását.

- Az állampolgárságra, demokráciára nevelés elméletét elsősorban a történelem és társadalomismeret tantárgy keretein belül, gyakorlatát a diák-önkormányzati munkában sajátíthatják el diákjaink. Arra törekszünk, hogy a mindennapi feladatok, a közösségi programok (pl. SZKI-nap, családi nap, farsang stb.) során kialakuljon diákjainkban a felelős, cselekvő állampolgári magatartás, az együttműködés képessége.

- A történelem és az irodalom tanításában kiemelt szerepet kapnak a magyar történelem sorsfordító eseményei, példaképként felmutatható személyiségei, sőt a gimnázium történetének megismerésére is nagy hangsúlyt fektetünk.
    - Nemzeti ünnepeinkről iskolai szinten megemlékezünk, melyre az osztályok színvonalas műsorral készülnek. Ennek előkészületeiben a diákok aktívan részt vesznek. A műsor előadásának, illetve megtekintésének köszönhetően a tanulók mélyebben átérzik az adott ünnep jelentőségét, erősödik magyarságtudatuk.

- Közösségi nevelés (osztályfőnöki) órákon a tanulók megismerkednek hazánk eredetével, nagyjaival, hagyományaival, továbbá lakóhelyünk történelmével, értékeivel.
- Tanulmányi, osztálykirándulások alkalmával felkeressük a magyar történelem nevezetes helyszíneit, törekszünk rá, hogy a program során diákjaink jobban megismerjék hazánk értékeit.
- A Szegedi Kis István-nap egyes programelemei rendszeresen történelmi kapcsolódásúak: hazánk történelme, várostörténet, iskolatörténet.
- Intézményünk minden évben részt vesz a Határtalanul programban, melynek célja a magyar-magyar kapcsolatok építése, személyes kapcsolatok kialakítása, elmélyítése. A program a nemzetpolitikai célt fordítja le konkrét tapasztalatokra, azaz **a Határtalanul a nemzeti összetartozás operatív programja.** A program keretében magyarországi iskolák tanulói az állam támogatásával osztálykiránduláson vesznek részt a szomszédos országok magyarlakta területein, így személyes tapasztalásokat szereznek a külhoni magyarságról.

- A biológia, kémia, földrajz és fizika tantárgyak tanítása során törekszünk a környezettudatosság és a fenntartható fejlődés szempontjait előtérbe helyezni.
  - Minden évben regisztrálunk és megvalósítjuk az országos Fenntarthatósági témahét programjait, kiegészítve iskolakertünk gondozásával, virágok, vetemények ültetésével, melyet a tanév hátralévő részében folyamatosan ápolunk, a terméseket betakarítjuk, elfogyasztjuk. A témahét során, a tanórákon egységesen és differenciáltan látjuk el a tanulókat feladatokkal, valamint több tantárgy ismereteit integráljuk.
  - Az őszi és tavaszi hulladékgyűjtés a környezettudatos magatartást erősíti. Épületeinkben lehetőséget teremtettünk tanulóinknak a szelektív hulladékgyűjtésre, használt olaj, elemek gyűjtése.
  - A folyosókat és a tantermeket élő, zöld növényekkel tesszük otthonossá, hangulatosabbá.
  - Óraközi szünetekben a hetesek átszellőztetik a tantermeket és lekapcsolják a villanyt, kikapcsolják a projektort.

- Fontosnak tartjuk, hogy kialakítsuk a gyermekekben, fiatalokban a beteg, sérült, fogyatékkal élő emberek iránti együtt érző és segítő magatartást.
    - Tanévenként két alkalommal, a 4. évfolyamos diákok a Dr. Illyés Sándor Óvoda, Általános Iskola, Szakiskola, Készségfejlesztő Iskola, Kollégium és EGYMI-ben óralátogatáson vesznek részt, ahol aktívan együtt tevékenykednek a sérült tanulókkal, ezzel erősítve a szociális érzékenységet, segítő magatartást. A gyógypedagógiai intézmény Karácsonyi Gálaműsorán iskolánk tanulói műsorszámmal lépnek fel, valamint nézőként is ellátogatnak az elfogadás jegyében. Suli-vár(ó) sportnapunkra szeretettel meghívjuk és vendégül látjuk az EGYMI óvodásait.
    - Minden decemberben bekapcsolódunk a Magyar Református Szeretetszolgálat Nyilas Misi-pakk – Egy cipős doboznyi szeretet elnevezésű akciójába és Szeretetdoboz nevű programjába, hogy próbáljuk szebbé tenni a szükséget szenvedő gyerekek, családok karácsonyát.
    - Középiskolás diákjaink közül sokan az 50 órás közösségi szolgálatot szociális területen végzik, társadalmi érzékenységüket fejlesztve ezzel.

- Nagy hangsúlyt fektetünk pályaorientációs tevékenységünkre. Célunk, hogy tanulóink – az életkori sajátosságok figyelembevételével – átfogó képet kapjanak a munka világáról. Ennek keretében:
    - stratégiai partnerségi együttműködési megállapodást kötöttünk a Kodolányi János Egyetemmel. Az együttműködés célja az, hogy közösen előmozdítsuk Békés megyében a helyben maradó értelmiség és szakemberképzést. Az Egyetem segíti a középiskolánk munkáját összehangolt pályaválasztási tevékenységgel. Az Egyetem munkatársai részt vesznek a pályaválasztási iskolaorientációs tevékenységünkben. Az együttműködés keretében diákjaink és osztályfőnökeik ellátogatnak az egyetem nyílt napjaira, továbbá az osztályfőnökök az egyetem által szervezett szakmai továbbképzéseken vesznek részt.

    - Intézményi szinten élünk a felsőfokú intézmények interaktív bemutatóinak lehetőségével, sikeres életpályák bemutatásával, projektnapok, pályaorientációs napok lebonyolításával.

- Látogatást szervezünk felsőfokú intézményekbe, ipari területeket bemutató munkahelyekre.

- Rendszeresen részt veszünk a Békéscsabai Munkaügyi Központ által szervezett Pályaválasztási Vásáron egyrészt kiállítóként, másrész látogatóként.

- Pályaorientációs tevékenység színterei:

  - ✓ „Pályaorientációs tájoló" osztályfőnöki óra keretében történő szakember által tartott tájékoztatás.
  - ✓ Pályaorientációhoz kapcsolódó műhelyfoglalkozások, műhelymunka, workshopok.
  - ✓ Nyílt napok a középiskolában, általános iskolában
  - ✓ Rendhagyó, tematikus órák, találkozók (végzett diákok, sikeres emberek, szülők életpályáinak bemutatása).
  - ✓ Szünidei és nyári tematikus, szakmai programú táborok

- Ma a köznevelésben jelenlévő diákok a Z-generációhoz tartoznak, akik számára a média eszközeinek használata a mindennapi élet bevett gyakorlata. Feladatunk és egyben komoly felelősségünk, hogy tudatos, értékelvű médiafogyasztóvá váljanak, kritikai beállítódásukat fokozzuk, ismertessük fel a valóságos és a virtuális kapcsolatok, a nyilvános és a bizalmas érintkezés etikai normáit. Ennek elsődleges szinterei a tanórák.
  - Törekszünk arra, hogy a tömegtájékoztatás eszközeinek optimalizált használói, jogkövető fogyasztói legyenek, amihez a kritikai gondolkodás, az érveléstechnika, a véleménykülönbségek ütköztetésének módját alkalmazzuk.
  - Az osztályfőnök osztályának tagjaival rendszeresen kommunikál digitális felületeken is, így a gyakorlatban is tudjuk alkalmazni az órákon megbeszélt elveket.

- Gazdasági és pénzügyi nevelés:
  - Közösségi nevelés (osztályfőnöki) órákon foglalkozunk gazdasági és pénzügyi alapismeretekkel, a pénz értékével, a tudatos vásárlással, az anyagi tervezéssel. Szabadidős programjaink, az osztálykirándulások szervezésekor bevonjuk diákjainkat a költségvetés tervezésébe.

- Rendszeresen részt veszünk a K&H Vigyázz, kész, pénz! pénzügyi vetélkedőjén, melynek célja, hogy a felnövekvő generáció tagjai mielőbb elsajátítsák az alapvető pénzügyi ismereteket, és így felnőttként jobban eligazodjanak a pénz világában, tudatos pénzügyi döntéseket hozzanak, ezáltal teljesebb életet élhessenek.

A felsorolt területekkel foglalkoznak tanulóink az osztályfőnöki (közösségi nevelés) órák keretében is, valamint segíti őket az iskolalelkész és az iskolapszichológus egyéni és csoportos konzultációk formájában. A tanórán kívüli iskolai programok (előadások, kirándulások, közösségi szolgálat) is segítenek nevelési céljaink megvalósításában.

Eredménynek azt tekintjük, ha a diákok képesek lesznek saját képességeik, kompetenciáik és érdeklődésük felmérésére, ez alapján ésszerű oktatási, képzési és foglalkoztatási döntéseket hoznak, egyéni életútjukat optimálisan tudják irányítani.

4.4. Egyes köznevelési feladatokra vonatkozó szabályok és megvalósításuk

4.4.1. A hit- és erkölcstan oktatása

Intézményünkben minden osztályban hittan oktatása folyik kötelező jelleggel:
Református hit- és erkölcstan, katolikus hit- és erkölcstan, baptista hit- és erkölcstan, valamint hit gyülekezet hit- és erkölcstan. Az iskolai keretek között folyó hit- és erkölcstan oktatás szervezését, tartalmának meghatározását és felügyeletének ellátását az egyházak nevében eljáró jogi személy hatáskörébe utalta a köznevelési törvény. Intézményünkben ennek megfelelően folyik a hittan oktatása.

4.4.2. Mindennapos testnevelés, testmozgás megszervezése

A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósítása a nemzeti köznevelési törvény 27. § (11) bekezdésében meghatározottak szerint történik. A tanulók kötelesek heti öt testnevelés órán részt venni, amelyből lefeljebb heti két óra váltható ki a sportról szóló törvény szerinti igazolt sportolói jogviszonyban álló versenyző tanuló kérelme alapján - versenyengedély birtokában - a sportszervezet keretei között szervezett edzéslátogatás igazolásával, amennyiben a testnevelésórát közismereti tanóra nem előzi meg, vagy nem követi. Ha ennek tényét leigazolja az egyesület, a sportklub hivatalos képviselője, akkor felmentést adunk az

órarend feletti két testnevelés óra látogatása alól. A kérelmet és az igazolást tanévenként 1 alkalommal kell benyújtani a testnevelő szakos pedagógusnak, a benyújtás határideje a tanévkezdés első két hete

Az iskola a kötelező tanórák keretében gondoskodik a könnyített testnevelés megszervezéséről.
Minden évfolyamon lehetséges az iskolai sportkörben való sportolás, hiszen az intézmény kötelezően biztosítja a sportkör működését (Nkt.27.§ (13).

4.4.3. A mindennapos művészeti nevelés

Iskolai művészeti nevelésünk a klasszikus és kortárs művészetek értő befogadáson túl a hagyományok őrzését, ápolását is feladatként határozza meg. Fontosnak tartjuk, hogy az élmények befogadása közvetlen tapasztalatszerzés útján valósuljon meg.
Az alsó tagozatos nevelés-oktatás egyik kiemelt feladata a mindennapos művészeti nevelés. Az iskola délutáni foglalkozási keretében kiegészíthető különféle egyéni, kisközösségi művészeti tevékenységeinek fejlesztésére.
Az 5-12. évfolyamokon folyamatosan biztosítjuk a művészeti nevelés tanórai és tanórán kívüli feltételeit, lehetőségeit. Ezt a műveltségterületet elsősorban a művészeti tantárgyak (ének-zene, vizuális kultúra, technika) keretében valósítjuk meg.
A művészeti nevelés tanórán kívüli színterei:

- énekkar,
- hagyományos iskolai rendezvények (farsang, karácsonyi ünnepkör, diáknapok, Gombavató, ballagás),
- nemzeti ünnepeink megemlékezései, templomi szolgálatok,
- partnerintézmények által szervezett tevékenységek (Békési Alapfokú Művészeti Iskola),
- hangverseny és színházlátogatás,
- tehetségnapok,
- aktuális művészeti pályázatokon való részvétellel (rajz, kézműves, műveltségi, kórus minősítő).

4.4.4. Idegennyelv oktatás

Az első idegen-nyelv oktatása legkésőbb a negyedik évfolyamtól kezdődően kötelező.

- Az általános iskola alsó tagozatán az első, második és harmadik évfolyamokon heti egy órában, szakköri formában biztosítjuk az idegen nyelv tanulásának lehetőségét. (Választható: angol nyelv)
- A második idegen nyelv oktatása a kilencedik évfolyamon kezdődik. Választható: német, vagy spanyol nyelv.
- A nyelvoktatás folyamatosságának biztosítása céljából a kilencedik évfolyamtól emelt óraszámú nyelvoktatást biztosítunk.
- Az intézmény emelt szintű idegen nyelvoktatást nem folytat.

Az idegennyelv-oktatás módszertanának megújítása intézményünk pedagógiai programjának részeként, deklarált oktatási-nevelési munkánkkal összhangban

Iskolánk oktató-nevelő munkájának alapelveivel és céljaival összhangban, a megfogalmazott irányok mentén, a tanulók idegen nyelvi kompetenciáinak fejlesztésére külön figyelmet fordítunk. Változó világunkban elengedhetetlen, hogy az idegennyelv-tanítás a megváltozott tanulói, illetve munkaerő-piaci igényekhez folyamatosan képes legyen alkalmazkodni. A bevált, eredményesen működő módszertani gyakorlatok mellett, új gyakorlatokat is igyekszünk bevezetni, amelyek feltérképezéséhez, elsajátításához és bevezetéséhez célzottan keresünk segítséget.

A **Szegedi Tudományegyetem (SZTE) Bölcsészettudományi Karának idegen nyelvi tanszékeivel, valamint a Juhász Gyula Pedagógusképző Kar Modern Nyelvek és Kultúrák Tanszékével** olyan együttműködést alakítunk, amely lehetővé teszi számunkra, hogy a felsőoktatásban folyó kutatások legfrissebb eredményeivel és az ezekre épülő jó gyakorlatokkal megismerkedjünk, ezeket elsajátítsuk és saját oktatási-nevelési munkánkba beillesszük, így biztosítva a minőségi oktatáshoz való hozzáférés jogát tanulóink számára.

Az **SZTE-n a Nyelvtanulással a boldogulásért *EFOP-3.2.14-17-2017-00001* számú pályázat keretében *Legyen Élmény a Nyelvtanulás Együtt (LÉNYEg) – Élményalapú nyelvtanulás és nyelvoktatás*** címmel olyan új, informális módszertani anyagot dolgoztak ki, amely az idegennyelv-oktatás terén a változó világunk igényeit képes kielégíteni, valamint a tanulás- és neveléselmélet kutatási legfrissebb eredményeire támaszkodik. Iskolánk idegen nyelvi munkaközösségei az intézményünkben folyó idegennyelv-oktatás megújítása érdekében megismerkednek a kidolgozott élményalapú módszertannal. Az SZTE által kidolgozott és akkreditált pedagógus továbbképző programok elvégzésével, ill. az SZTE

oktatói által tartott workshopokon, ismeretterjesztő előadásokon való részvétellel biztosítjuk, hogy nyelvtanáraink a gyakorlatban is elsajátítsák az új, informális, IKT-eszközökkel támogatott élményalapú nyelvoktatási és nyelvtanulási módszert.

Az élményalapú tanulás alapja a nem frontális, hanem a nyelvtanulók saját élményein és tapasztalatain alapuló, a nyelvtanulót a tanulásba aktívan bevonó módszer, amely alternatív eszköztárral bővíti a hagyományos nyelvtanítás módszertanát olyan módon, hogy az idegen nyelvi kulcskompetenciák fejlesztése továbbra is fontos szerepet játszik, ugyanakkor a nyelvtanulók igényei, céljai meghatározzák a nyelvtanulás módját.

Az élmény alapú nyelvtanulás célja, hogy a megszokott osztálytermi rutinok, a hagyományos oktatási formák, a tipikus nyelvtanulási feladatok helyett találjunk olyan eszközöket, tevékenységeket, módszereket, amelyek lehetővé teszik, hogy a tanulók teljességükkel vegyenek részt a tanulási folyamatban: olyan szemléletet és módszereket alkalmazunk, amellyel élmény a nyelvtanulás és amely célzottan növeli diákjaink motivációját, önbizalmát, miközben a kulcskompetenciák területein fejleszti idegennyelv-tudásukat, elsősorban a beszédkészségüket.

Az élményalapú nyelvoktatás elemeit, ahogy azok az SZTE munkacsoportja által az EFOP-3.2.14-17-2017-00001 számú pályázat keretei között kidolgozott *Legyen Élmény a Nyelvtanulás Együtt (LÉNYEg) – Élményalapú nyelvtanulás és nyelvoktatás Módszertani Kézikönyv*ben szerepelnek, beépítjük idegen nyelvi képzésünk mindennapi gyakorlatába olyan módon, hogy a képzési programok már megfogalmazott céljai semmilyen mértékben ne csorbuljanak, hanem ezekkel kiegészüljenek. Ehhez a gyakorlatban elsődlegesen a kézikönyvet kísérő feladatgyűjteményt használjuk. (Mind a kézikönyvet, mind a kidolgozott feladatötleteket az SZTE munkacsoportja bocsátja rendelkezésünkre.)

A megújulás egyik kiemelt feladata, hogy tanulóinknak segíthessünk olyan autonóm nyelvtanulókká válni, akik az iskolai kereteken kívül, illetve formális tanulmányaik befejezése után is képesek lesznek idegen nyelvi készségeiket fejleszteni, kompetenciáikat mélyíteni, a rendkívül gyorsan változó piaci igényekre személyes szinten is reagálni. Az eredményes nyelvtanulási minták elsajátítása a középiskolai nyelvoktatás feladata is, ezért ennek a mintának a megalapozása, bevezetése és használata idegen nyelvi munkaközösségünk feladata is. A hagyományos tananyagot kiegészítő és időnként felváltó, korszerű, a mindennapi életben használt, alkalmazásképes tudást célozzuk meg, mely a

kulcskompetenciák mentén fejleszti diákjaink nyelvtudását, illetve erősíti a tanulásszervezési modellek, az egyént segítő módszerek kialakítását is.

LanguageCert módszertan

A LanguageCert Vizsgaközpont és a Szegedi Kis István Református Gimnázium, Technikum, Általános Iskola, Óvoda és Kollégium együttműködési megállapodása értelmében a Szegedi Kis István Református Gimnázium, Technikum, Általános Iskola, Óvoda és Kollégium vizsgafelkészítő partnerintézmény, mely vállalja az alábbiakat:

- a diákokat a VFPI által megfelelőnek tartott tanári kapacitás maximálisan lehetséges bevonásával készíti fel a LanguageCert Vizsgaközpont vizsgáira, azonban a diákokkal és tanárokkal való kommunikáció során egyértelművé teszi, hogy a LanguageCert Vizsgaközponttal való kapcsolata kizárólag a vizsgafelkészítésre vonatkozik, a vizsgaszervezéssel járó jogok kizárásával és mellőzésével,
- a diákoknak minőségi vizsgafelkészítést biztosít a LanguagCert vizsgákkal összhangban álló kommunikatív módszertan alkalmazásával,
- gondoskodik arról, hogy a vizsgához illeszkedő kommunikációs készségekre épülő vizsgafelkészítési módszertan része legyen a nyelvórai munkának,
- a diákoknak folyamatos konzultáció keretében hozzáférést biztosít a vizsga leírására, feladattípusaira, ajánlott felkészítő irodalomra illetve vizsgafelkészítő módszertanra vonatkozóan.

4.4.5. Nem kötelező tanórán kívüli foglalkozások

- művészeti csoportok: énekkar
- szakkörök, gazdagító programok: a tanulók érdeklődése, igénye és tehetsége szerint
- kompetencia-fejlesztő foglalkozások
- érettségi- és felvételi előkészítők: a tanulók igénye szerint
- felzárkóztató csoportok: a tanulmányi eredmény, illetve igény szerint
- fejlesztő foglalkozások
- iskolai sportkörök, tömegsport
- tanulószoba, iskolaotthon, napközi
- nem osztálykerethez kötődő, érdeklődésen alapuló fakultatív tevékenységek
- ünnepségeken, alkalmi előadások műsoraiban szereplő tanulók alkalmi csoportjai;

Jelenleg intézményünkben tanulóink 16 óráig történő nevelése, oktatása iskolaotthonos, napközis és tanulószobás munkaformákban valósul meg.

Biztosítja:

- a segítségnyújtást a házi feladatok elkészítéséhez,
- többlet pedagógiai támogatást a tananyag megértéséhez és elsajátításához azon tanulók számára, akik bármely okból egyéni tanulási nehézséggel, a tananyag értelmezési problémájával küzdenek.

Az intézményben az alsó tagozaton évfolyamonként működtetünk napközis és iskolaotthonos osztályokat is.

4.5. Osztálybontás és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei, előírásai

4.5.1. A nevelés-oktatás megszervezése, kötelezően biztosítandó órakeretek (Nkt. 27.§)

- A nappali oktatás munkarendjét az alábbi foglalkozások keretében lehet megszervezni:
  - kötelező és választható;
  - egyéni és csoportos,
  - tanórai és egyéb foglalkozások.
- Általános iskolában a nevelés-oktatást a délelőtti és délutáni időszakban legalább tizenhat óráig terjedően kell megszervezni.
- A tanuló heti kötelező tanóráinak száma (a választhatóval együtt) és az osztályok engedélyezett heti időkerete különbözetét egyéb foglalkozás megtartásához és osztálybontáshoz lehet igénybe venni.
- Az előbbi időkeret különbözet terhére az általános iskola és a középfokú iskola köteles megszervezni az alábbi foglalkozásokat:
  - tehetség kibontakoztatása,
  - a hátrányos helyzetű tanulók felzárkóztatása,
  - a beilleszkedési, tanulási nehézség, magatartási rendellenességgel diagnosztizált tanulók, továbbá az első – negyedik évfolyamra járó tanulók eredményes felkészítésére szolgáló, differenciált fejlesztést (egy-három fő).
- Az elsőtől negyedik évfolyamig az eredményes felkészítés érdekében lehetővé kell tenni legalább heti két alkalommal az egyéni foglalkozáson való részvételt, ha arra szükség van az eredményes felkészülés érdekében.

- A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézség vagy a sajátos nevelési igény miatt a szakértői bizottság véleménye alapján, vagy súlyos betegség miatt magántanuló egyéni felkészítésére az iskolának tanulónként az osztályok heti időkeretén felül átlag heti tíz óra áll rendelkezésre. Az időkeret az egyes hetek, és tanulók között átcsoportosítható.

4.5.2. Iskolánk kínálata:

A tanulók felvétele és oktatása a meghirdetett képzési formák szerint osztálykeretekben, más néven tanulócsoportokban történik. Az osztályokon belül a helyi tantervben meghatározott egyes tantárgyak oktatása csoportbontásban történik. Szakmai indokok esetén a csoportalakítás évfolyam szinten történik.

- Iskolánkban emelt szintű oktatást emelt szintű kerettantervvel nem folytatunk.
- Emelt óraszámban, csoportbontásban tanítjuk a hat évfolyamos és a négy évfolyamos gimnáziumi képzésben, valamint a szakképzésben a választott idegen nyelvet.
- Csoportbontásban oktatjuk felső tagozaton, a négy, és a hat évfolyamos gimnáziumi képzésben, valamint szakképzésben a magyar nyelv és irodalom, matematika, valamint az idegen nyelv tantárgyakat, ha a képzési forma és a létszám ezt igényli/lehetővé teszi.
- Csoportbontást alkalmazunk a hitoktatásban felekezetek szerinti bontásban.

4.6. A választható tantárgyak, foglalkozások, és a pedagógusválasztás szabályai

A középiskolai oktatásban a választott tantárgyra vonatkozó jogszabályi előírásokat a *Nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendeletben,* valamint *Az érettségi vizsga vizsgaszabályzatának kiadásáról szóló 100/1997. (VI. 13.)* Kormányrendeletben találjuk.
A kínált foglalkozási lehetőségeket a diákönkormányzati, szülői igényeknek megfelelően a pedagógiai program célkitűzéseinek figyelembe vételével, valamint az óratervi, tantárgyfelosztási lehetőségek összehangolásával határozzuk meg.

Pedagógusválasztásra nem tudunk lehetőséget biztosítani, de a csoportok meghirdetésekor igyekszünk az adott tantárgyat tanító tanár nevét is közölni az érintett diákokkal, így ennek ismeretében választhatnak fakultációt.

4.6.1. A tantárgyválasztás célja, szabályai

Tanórai keretek között kötelezően választható a négy, valamint a hat évfolyamos képzésben a kilencedik évfolyamon induló második idegen nyelv (választható nyelvek: német, spanyol).
A középiskolai képzés utolsó két évfolyamán választható tantárgyak célja és feladata a kétszintű érettségi vizsga közép, ill. emelt szintjére, és a felsőfokú tanulmányokra való eredményes felkészítés. A tantárgy választásának lehetőségével minden tanuló élhet. A választás önkéntes. Egy tanuló legfeljebb két tárgyat választhat. A választott tantárgy heti óraszáma 2 óra. A választott tantárgyra való jelentkezés 2 évre szól. Választható vizsgatárgyak **közép szinten:**

Kötelező érettségi vizsgatárgyak:

- magyar nyelv és irodalom
- történelem,
- matematika
- élő idegen nyelvek: angol, német

Egyéb, szabadon választható:

- biológia,
- fizika
- földrajz
- református hittan
- informatika
- testnevelés
- vizuális kultúra

Emelt szintű foglalkozások, mint választható tárgyak:
Az előzetes igények felmérése és összesítése után a kötelező érettségi vizsgatárgyakból (magyar nyelv és irodalom, matematika, történelem, élő idegen nyelv: angol, német) mindenképpen indul, a nem kötelező érettségi tárgyakból 6 fő feletti (biológia, informatika, testnevelés) létszámhatár esetén. A felkészítés a helyi tanterv részletes tantárgyi követelményei szerint történik.
A diák, függetlenül attól, hogy egy adott tantárgyból választotta-e az emelt szintű érettségire való felkészítést, jelentkezhet közép- vagy emelt szintű érettségire. Az a tanuló kezdheti meg az érettségi vizsgát, aki a helyi tanterv minimumkövetelményeit teljesítette valamennyi tantárgyból, tehát legalább elégséges osztályzatot kapott a 12. évfolyam végén.

4.6.2. A tantárgyválasztás eljárásrendje

A következő tanévre szóló választható tantárgyak körét a szakmai munkaközösségek írásbeli javaslata alapján állítjuk össze, figyelembe véve a Pedagógiai programban meghatározott érettségi vizsgatárgyakat.

A szakmai munkaközösségek április15-igírásban tájékoztatják a tanulókat a meghirdetésre kerülő választott órák céljáról, tematikájáról, követelményeiről. A választott órát oktató tanár személyéről a tanulók a jelentkezéskor tájékoztatást kapnak, de a tantárgyfelosztás csak a tanév elején válik véglegessé. A választott órára való jelentkezés írásban történik, legkésőbb május 20-ig. (Az alacsony létszám miatt nem induló választott órára jelentkezett tanulók a szorgalmi időszak végéig módosíthatják jelentkezésüket.)

A választott órán való részvétel a tanítási év végéig kötelező. A választott tanórai foglalkozást az értékelés és minősítés, a mulasztás, továbbá a magasabb évfolyamra lépés tekintetében úgy kell tekinteni, mint a kötelező tanítási órát.

A tanuló egy évben egyszer a főigazgató engedélyével megváltoztathatja döntését. Ez a megszerzett osztályzatot nem érinti. Változtatás esetén a tanulónak különbözeti vizsgát kell tenni az újonnan választott tantárgy előző évi tananyagából.

5. A tanuló tanulmányi munkájának értékelése

A pedagógus a tanuló teljesítményét, előmenetelét tanítási év közben rendszeresen érdemjeggyel értékeli, félévkor és a tanítási év végén osztályzattal minősíti. A tanuló magatartásának és szorgalmának értékelését és minősítését az osztályfőnök – az osztályban tanító pedagógusok véleményének kikérésével – végzi. Az érdemjegyekről a tanulót és a kiskorú tanuló szülőjét rendszeresen értesíteni kell. A félévi és az év végi osztályzatot az érdemjegyek alapján kell meghatározni. Az iskola az osztályzatról a tanulót és a kiskorú tanuló szülőjét félévkor értesítő, év végén bizonyítvány útján értesíti.

Az értékelés, a tanulók munkájának minősítése összetett pedagógiai folyamat, az oktató-nevelő munka megvalósításának egyik eszköze.
Az értékelési rendszer kialakítása és alkalmazása során szem előtt kell tartanunk, hogy azzal nemcsak építhetünk, hanem rombolhatunk is személyiségeket, amennyiben az értékelési módot rosszul alakítjuk ki. A tanulók eredményei a mi munkánk tükörképét jelentik!

Általános értékelési alapelvek

- Az objektivitás, az érvényesség, a megbízhatóság elve érvényesüljön.
- Személyre szóló, igazságos, tárgyilagos, mentes minden elfogultságtól, rendszeres és előremutató legyen.
- Jóindulatú, segítőszándékú, az emberek iránti bizalomra épülő, akár méltányló, akár bíráló jellegű.
- Igazodjon a tantárgy jellegéhez, a tanulók életkori sajátosságához, a tanuló különleges adottságaihoz (esélyegyenlőség).
- Fejlesztő hatású legyen, ami kifejezi a tanuló önmagához viszonyított előrehaladását.
- Terjedjen ki a tanulónak az adott tantárggyal összefüggő minden lényeges szóbeli vagy írásbeli, gyakorlati megnyilatkozására, munkájára.
- Az érdemjegy, illetőleg az osztályzat megállapítása a tanuló teljesítményének, szorgalmának értékelésekor, minősítésekor nem lehet fegyelmezési eszköz.

Az értékelés célja

A tanulói teljesítmény minősítésével a teljesítménymotivációt, a tanulási tevékenységet kívánjuk erősíteni. Ezzel a feladat- és funkciómegosztással biztosítanunk kell:

- a pedagógiai szabadság, autonómia és felelősség elvének érvényesülését,
- a tanulók személyiségjogainak védelmét,

- az iskola és család közötti partneri viszony harmóniáját,
- a személyiség sokoldalú fejlesztését,
- a tanulók önértékelési képességének kialakítását és fejlesztését,
- az önálló tanulásra, ismeretszerzésre való képesség és igény kialakítását.
- a pedagógus és a tanuló is képet kapjon az elvégzett, illetve az elsajátított tudásról,
- a kulcskompetenciák megfelelő alkalmazásáról, melynek további kettős célja:
    - a diák lássa azokat a hiányosságokat, melyeket pótolnia kell tudásának elmélyítésében,
    - pedagógus is vegye észre azokat a szakmai hiányosságokat, melyek nem feltétlen a tanuló hibájából keletkeznek, hanem egy esetleges szaktanári mulasztásból.

A tanulók értékelésének alkalmai

- Osztályozó értekezletek.
- Osztályfőnöki értékelés: a szülői értekezleteken a szülők közösségének – félévkor és a tanévzáró alkalmával osztályszinten értékeli a tanulói közösség évi munkáját.
- Szaktanári értékelés: osztályszinten, tantárgyi óráikon, iskolai szinten egy-egy tantárgyi versenyen.
- Fogadóórán egyénileg.
- Főigazgatói értékelés:
    - A tanulói közösség munkáját a heti áhítatokon.
    - A tanévzáró ünnepélyen közösségi és egyéni teljesítményt.
    - Alkalomszerűen.

5.1.Az értékelés módjai

- A pedagógus az első évfolyamon félévkor és év végén, a második évfolyamon félévkor *szöveges* minősítéssel fejezi ki, hogy a tanuló kiválóan, jól vagy megfelelően teljesített, illetve felzárkóztatásra szorul.
- Folyamatos a *verbális* értékelés, melynek célja, hogy elősegítse a kommunikatív készség és a személyiség fejlesztését.
- *Diagnosztikus* (előzetes helyzetfeltáró) mérés. Célja a tájékozódás egy-egy nagyobb tematikus egység előtt. A tanulási szakasz kezdetén segítse a célok, feladatok

kidolgozását, a tanulók előzetes tudásának, képességének feltárását. A tanulók hozott tudását mérjük fel százalékos formában.

- A diagnosztikus értékelést megalapozó mérések: szövegértés, számolási készség mérése, ok-okozati összefüggések, eseményeket alakító tényezők feltárása.
- A *formatív* mérés során a tudáselemekre és nem a komplex tudásra irányuló, állandóan jelenlevő értékelést végzünk. Célja az eredményes tanulás elősegítése, az oktatási folyamat optimalizálását szolgáló, folyamatos visszajelzés.
- *Szummatív* (összegző) mérés a nagyobb témák és a tanév végén. Célja, hogy információt adjon arról, milyen mértékben tudta a tanuló elsajátítani globálisan az anyagot, és mennyire fejlődött szelektív készsége.
- Minden tantárgynál a gyermek tájékozottságának, gondolkodásának folyamatos megfigyelése a legfontosabb feladat.

5.2. Az értékelés nevelő hatása

Feltétel:

- legyen kiszámítható és megalapozott,
- legyen objektív, igazságos és széleskörű,
- legyen ösztönző és fejlesztő hatású,
- legyen személyre szóló,
- legyen rendszeres.

5.3. Az értékelés fejlesztő hatása

- A pedagógusoknak folyamatosan és rendszeresen össze kell vetniük a tanulók fejlődéséről kapott adatokat a tanulók fejlődése iránt támasztott követelményekkel.
- Az ismeretek, készségek értékelése mellett folyamatosan kell értékelnünk a tanulók egyéni képességeinek, egész személyiségének önmagához mért fejlődését.
- A tanulók mechanikus emlékezetének vizsgálata mellett fejlesztjük okkereső, problémamegoldó gondolkodásukat is.
- Az ellenőrzés, értékelés nem lehet fegyelmezés, retorzió eszköze. Az ellenőrzéshez megfelelő légkört kell teremteni.

5.3.1. Az értékelés esélyegyenlőséget befolyásoló hatása

Feltételek

- A tanév elején történő felmérések, a tanuló előző tanévi eredményei, a szakértői vélemények alapján történő összevetés alapja a tanuló megfelelő kerettanterv alapján kialakított helyi tanterv szerinti továbbhaladásának, teljesítménye értékelésének.
- Továbbhaladását a rá vonatkozó előírásoknak megfelelő tanári segítése az együttnevelés során. Az előírt kedvezmények, fejlesztő lehetőségek lehetővé tétele.
- Az önbizalom fejlesztésére és a kitartó erőfeszítésre, a követelmények teljesítésére ösztönző rendszeres szóbeli értékelés.

Eredmény

A minden egyes tanulóra vonatkozó feltételek biztosítása mellett a tanuló harmonikusan fejlődhet és a vonatkozó feltételek melletti számonkérést eredményesen teljesítheti.

5.4. Az értékelés helyi szabályai

A tanuló joga, hogy a tanév első napjaiban megismerkedjék a tantárgyi követelményekkel, az értékelés alapelveivel, mert az ezeknek való megfelelés mértékét fejezik ki a minősítő félévi/év végi osztályzatok.

Az osztályzatok

- A tanév első óráján minden szaktanár tájékoztatja tanulóit a követelményekről, a számonkérés módjairól, gyakoriságáról, az értékelés szempontjairól.
- A második évfolyamtól kezdődően numerikus jegyekkel, osztályzattal értékelünk (5,4,3,2,1). Tört jegyet nem használunk.
- A jegyeknek időarányosan kell kialakulniuk és bekerülniük az osztályozó naplóba/digitális naplóba.
- Félévkor és év végén minden tantárgyból osztályzatot kapnak a tanulók. A félévi és az év végi osztályzatokat az érdemjegyek alapján, az órai munka és a tanuló fejlődési tendenciája alapján kell meghatározni, figyelembe véve a témazárók kiemelt szerepét.
- Az év végi osztályzat a tanuló hátrányára lényegesen nem térhet el a tanítási év közben szerzett érdemjegyek átlagától.
- A dicséretes értékelésnél „jeles (5) Dicséret” jelölést használunk félévkor az értékelő naplóban és a tájékoztató füzetben. Év végén az általános iskolában a tantárgyi

dicséretet a bizonyítványban és a törzslapon a „jeles (5) Dicséret” jelöléssel rögzítjük. Középiskolában év végén a tantárgyi dicséretet a bizonyítványban és a törzslapon a jegyzet rovatban rögzítjük.

- A tanév végén az egész éves teljesítményt kell értékelni, figyelembe véve a fejlődési tendenciát.

Alapkövetelmény a rendszeres számonkérés, ezért a heti

- 1 órás tantárgyak esetén félévente minimum 3,
- 2 órás tantárgyból félévenként minimum 4, melyekből legalább 1 nagyobb, összefoglalt egységet öleljen át,
- 3 vagy ennél nagyobb óraszámú tantárgyakból havonta legalább 1-2 érdemjegy alapján osztályozható a tanuló.

Az értékelés közlése, indoklása

- A tanulókkal valamennyi tantárgyi osztályzatukat közölni kell szóbeli értékeléssel kiegészítve, s a jegyeknek az osztályozó naplóba (digitális naplóba) a megfelelő szabály szerint be kell kerülniük.
- A tanulót a szorgalmi időszakban az osztályozó értekezletekig (félévi, év végi) megilleti az osztályzat javításának lehetősége. A pedagógus 1, 65-től köteles javítási lehetőséget biztosítani a tanuló számára. Elégséges félévi, év végi osztályzat 2, 00 átlagtól adható.

5.4.1. Az ellenőrzés eszközei

- A tanulók ismereteikről, jártasságaikról, készségeikről *szóban és írásban* adhatnak számot. A készségtantárgyaknak megfelelő teljesítmények (ének-zene, technika, vizuális kultúra), *gyakorlatok* (digitális kultúra, testnevelés) is az értékelés alapjául szolgálnak.
- A különböző tantárgyak esetén a folyamatos szóbeli, írásbeli ellenőrzés, értékelés alapjául szolgáló <u>lehetőségek:</u>

  - órákon való aktivitás
  - beszámolók
  - gépi programok
  - tanulói kísérletek
  - tanulói önértékelések
  - tanulói kiselőadások
  - feladatlapos ellenőrzés
  - témazáró feladatlapok
  - tudáspróbák
  - év eleji, évközi, év végi felmérések

- társak értékelése
- gyűjtőmunka
- rajzok, zenei, technikai produktumok
- házi feladatok
- mozgásformák értékelése
- versenyek szervezése és azokon való részvétel
- röpdolgozatok
- iskolai dolgozatok
- házi dolgozatok
- szakaszvizsgák („kisérettségi”)
- csoportmunka
- iskolai rendezvények szervezése azokon való részvétel

5.4.2. Az alsó tagozaton használt szöveges értékelés

Az első évfolyamon félévkor és év végén és a második évfolyamon félévkor szöveges értékelést végzünk a tanév végén, amely értelmében a tanuló kiválóan, jól, vagy megfelelően teljesített vagy felzárkóztatásra szorul (Nkt. 54.§).

A tanulók teljesítményének szöveges értékelésénél támpontot jelentenek **azok a fejlesztési követelmények,** amelyeket **a helyi tantervünkben** minden tantárgynál megfogalmaztunk, a **fejlesztés várt eredményeinél** összegeztünk.

- **Kiválóan teljesített az a tanuló**, aki: a fejlesztés várt eredményeinél felsorolt követelményeket optimálisan teljesítette. %-ban kifejezett teljesítménye 90%-100% között van.
- **Jól teljesített az a tanuló**, aki: a fejlesztés várt eredményeinél megfogalmazott követelményeket nem tudta teljes mértékben elsajátítani, kisebb hiányosságai vannak. %-ban kifejezett teljesítménye 89-75% között van.
- **Megfelelően teljesített az a tanuló**, akinek: a fejlesztés várt eredményeinél felsorolt követelmények elsajátításában nagyobb hiányosságai mutatkoznak. Az elsajátított ismereteket pontatlanul, esetenként felszínesen, több hibával alkalmazza. %-ban kifejezett teljesítménye 74-35% között van.
- **Felzárkóztatásra szorul az a tanuló**, aki: a fejlesztés várt eredményeinél kiemelt minimum követelményt sem tudta teljesíteni. Kizárólag nevelői segítséggel, vagy azzal sem képes önálló feladat megoldására. %-ban kifejezett teljesítménye 34-0% között van.

Szöveges értékeléskor az 1. és 2. (*első félév)* évfolyamon				
100	**-**	**90**	**%**	**kiválóan teljesített**
89	**-**	**75**	**%**	**jól teljesített**
74	**-**	**35**	**%**	**megfelelően teljesített**
34	**-**	**0**	**%**	**felzárkóztatásra szorul**

5.4.3. A tanulók félévi és év végi összegző minősítése a 2 - 13. évfolyamon

- Kitűnő az a tanuló: akinek minden tantárgyból ötös érdemjegye van.
- Jeles az az általános iskolai tanulmányokat folytató tanuló, - a tantárgyak számától függetlenül - akinek csak két négyese van.
- Jeles az a középiskolai tanulmányokat folytató tanuló, akinek tanulmányi átlaga legalább 4,70.
- Az 1. évfolyamos tanulók közül jutalmat (oklevél, könyv) azok a tanulók kapnak, akik a tantervi követelményeiket kiválóan teljesítették.

5.4.4. A modultantárgyak értékelése

A tanulók természettudomány modult önálló modultantárgyként tanulják a 11. évfolyamon, a tanulók teljesítményét érdemjeggyel értékeljük.

5.4.5. Az iskolai írásbeli beszámoltatások formái, rendje, korlátai

A tanulók írásbeli beszámoltatásának formái

Év eleji felmérés:
Aktuális tudásszint felmérése, a továbbhaladáshoz szükséges tudásszint ellenőrzése. Ha nem előzi meg ismétlés, akkor csak a tájékozódást szolgálja. Ilyenkor nem osztályozzuk.

Írásbeli felelet:

Néhány tanórai tanegység és azzal szorosan összefüggő ismeretek számonkérése, melynek időtartama legfeljebb egy tanítási óra. Ezt a tanár egy héttel hamarabb nem, de legkésőbb az írásbeli feleletet megelőző órán köteles előre bejelenteni.

Röpdolgozat:

Egy tanegység részismereteire vonatkozik (1-3 tanóra). Időtartama maximum 20 perc.

Javító dolgozat:

Íratása a szaktanár belátásától függ, ez csupán lehetőség a tanuló számára. A dolgozat megírásának időpontját, a tantárgyi követelményt, a szaktanár jelöli ki, amiről a dolgozat íróját tájékoztatni köteles.

Témazáró dolgozat:

Egy teljes tantervi téma számonkérésére szolgáló, egy tanórát kitöltő, az ismeretek felidézését és alkalmazását egyaránt megkövetelő írásbeli számonkérési forma, a témazáró dolgozatban szereplő feladattípusok arányai megfelelnek a tananyag és a tantervi követelmények belső arányainak.

Év végi felmérés:

Több órás ismétlésnek kell megelőznie, legalább egy héttel előre be kell jelenteni. Súlya a témazáró dolgozattal egyenértékű.

Az éves tantárgyi tanmenetekben betervezett –témazáró dolgozatok értékelése

Érdemjeggyel történő értékeléskor a 2 -13. évfolyamon					
100	**-**	**90**	**%**	**=**	**5**
89	**-**	**75**	**%**	**=**	**4**
74	**-**	**50**	**%**	**=**	**3**
49	**-**	**35**	**%**	**=**	**2**
34	**-**	**0**	**%**	**=**	**1**

Egyéb szabályok

- Egy tanítási napon legfeljebb két témazáró dolgozat, próba érettségi vagy írásbeli vizsgarész íratható.
- Témazáró dolgozatot kell íratni – félévenként legalább egyet – a kötelező érettségi tárgyakból (magyar nyelv és irodalom, történelem, matematika, idegen nyelvek).
- A témazáró dolgozatok számának legalább a felét, de minimum félévente egy dolgozatot minden tanulónak meg kell írnia.
- Ha a szaktanár a témazáró dolgozatokra kapott érdemjegyeket a félévi és a tanév végi osztályzatok megállapításakor kétszeres súllyal kívánja figyelembe venni, akkor erre a tényre a tanév elején felhívja a tanulók figyelmét. A figyelemfelhívás elmulasztása esetén a tanuló kérheti, hogy a témazáró dolgozatok érdemjegyeit a félévi és a tanév végi osztályzatok kialakításakor a szaktanár egyszeres súllyal vegye figyelembe.
- A témazáró dolgozatokat két héten belül ki kell javítani a szaktanárnak. Amennyiben a dolgozat kijavítása 10 tanítási napon belül nem történik meg, a tanuló dönt arról, hogy az osztályzat bekerüljön-e a naplóba.
- Az elégtelen témazárót írt tanulónak ugyanabból a témakörből legalább egyszer javítási lehetőséget kell adni.
- Ha a tanuló (a naplóban bizonyíthatóan) azon a napon vagy a dolgozatírás időpontjában igazolatlanul hiányzott, dolgozatát bármikor, a tanár által meghatározott időpontban pótolnia kell.
- Az írásbeli felelet dolgozatának íratását a szaktanár legkésőbb az előző tanítási órán bejelenti, a dolgozatot két héten belül kijavítja.
- A röpdolgozat írásának időpontját a pedagógus nem köteles előre bejelenteni. A dolgozatot azonban egy héten belül ki kell javítania.
- A szaktanár egy tantárgyból nem írat újabb dolgozatot mindaddig, amíg az előző dolgozatot kijavítva ki nem adta a tanulóknak.

5.4.6. Az iskolai írásbeli beszámoltatásoknak a tanulók tudásának értékelésében betöltött szerepe, súlya

Az írásbeli beszámoltatás szerepe

- A tanulók tudásának, önálló feladatmegoldásának mérése.
- A hiányosságok felmérése, pótlásuk megszervezése.

- Típushibák feltárása, a tapasztaltak felhasználása a tanulási folyamatban.

Az írásbeli beszámoltatás súlya

- Az írásbeli beszámoltatások eredménye nem lehet a tanuló félévi és év végi minősítésének (osztályzatának) egyedüli meghatározója, lehetőséget kell adni szóbeli feleletre is, és minősítéskor figyelembe kell venni a tanuló egész éves munkáját.
- Egyes tanulói teljesítmények – így például a témazáró dolgozatok – nagyobb súllyal való értékeléséről a szaktanár dönt a munkaközösség véleményének figyelembevételével.
- A szaktanár a tanév elején tájékoztatja a tanulókat arról, hogy melyek azok a tanulói teljesítmények, amelyeket a félévi és a tanítási év végi osztályzatok kialakításánál nagyobb súllyal fog figyelembe venni. Ilyen teljesítmény értékelésekor a naplóba (digitális naplóba) és a tanuló ellenőrzőjébe, tájékoztató füzetébe piros színnel megkülönböztetett érdemjegy kerül.

5.4.7. A szóbeli feleltetés szerepe és jelentősége

- A tanulók szóbeli kifejezőkészségének fejlesztése érdekében a pedagógusok rendszeresen ellenőrzik a követelmények elsajátítását szóbeli felelet formájában. A szóbeli felelet elsősorban az előző órán tanult és megtanulásra feladott anyagrész teljes tartalmára, másodsorban ismétlésre, tehát az adott témakör korábbi anyagrészeinek fontosabb, lényegesebb mozzanataira vonatkozhat.
- A felelet után a tanár köteles szóban értékelni a felelő teljesítményét.
- A szóbeli feleltetés függ a beszédkészségtől, fellépéstől. Megnyilvánulnak mindazok a metakommunikációs mozzanatok, amelyek elárulják az anyag megértését vagy hiányosságait.
- A szóbeli feleletek értékelése:
    - 5 (jeles) kiválóan, önállóan, esetleg kisebb segítő kérdésekkel előadott ismeretanyag, logikusan és hiánytalanul megadott válaszok
    - 4 (jó) összefüggően, jól felépített és előadott ismeretanyag, az összefüggések kis hányadára a tanuló csak tanári segédlettel emlékezik
    - 3 (közepes) akadozva előadott ismeretanyag, a tanuló összefüggő feleletre nem képes, a tények többségét felsorolja, az összefüggések kisebb hányadát segítő kérdések alapján felismeri

- 2 (elégséges) nehézkesen és igen hiányosan előadott ismeretanyag, a tények többségét segítő kérdésekre fel tudja idézni, de azokat rendszerezni, magyarázni, közöttük összefüggéseket feltárni nem képes a tanuló
- 1 (elégtelen) elfogadhatatlan, igen hiányos tartalom, a tények döntő többségét nem tudja még segítő kérdésekre sem felidézni a tanuló

5.4.8. A projektoktatás értékelési formái

- Az értékelés célja: visszatekintés a munkára/ folyamatokra, a teljesített és nem teljesített feladatokra.
- Az értékelés szempontjait a projektmunka megkezdése előtt ismerjék meg a tanulók.
- Az értékelés lehet szöveges és/vagy pontozásos.
- Értékelési szempontok:
    - munkavégzés, véleményalkotás önállósága
    - együttműködés foka
    - saját ötletek
    - önbizalom
    - dominancia
    - vitakészség
    - megalapozott ítéletalkotás
    - kitartás
    - kreativitás
    - elkészült produktum esztétikai színvonala

- Az értékelés egyik formája a tanulói önértékelés: A munka végén a tanulóknak vissza kell csatolniuk projekttervükhöz, és összegző beszámolót kell megfogalmazniuk.

5.4.9. Az iskola magasabb évfolyamára lépés feltételei

Magasabb évfolyamba akkor léphet a tanuló, ha teljesítette a helyi tantervekben rögzített minimum követelményeket. A minimum követelményeket a helyi tantervek rögzítik tantárgyanként.

Az a tanuló, aki a tanév végén egy vagy több (legfeljebb 3) tantárgyból elégtelen osztályzatot kapott, csak eredményes javítóvizsga után léphet felsőbb osztályba.

5.4.9.1. Magasabb évfolyamba lépés

- Az egyes tanulók év végi osztályzatát a nevelőtestület osztályozó értekezleten áttekinti és a pedagógus, az osztályfőnök által megállapított osztályzatok alapján dönt a tanuló magasabb évfolyamba lépéséről.
- Ha az év végi osztályzat a tanuló hátrányára lényegesen eltér a tanítási év közben adott érdemjegyek átlagától, a nevelőtestület felhívja az érintett pedagógust, hogy adjon tájékoztatást ennek okáról és indokolt esetben változtassa meg döntését. Ha a pedagógus nem változtatja meg döntését, és a nevelőtestület ennek indokaival nem ért egyet, az osztályzatot az évközi érdemjegyek alapján a tanuló javára módosítani kell.
- A tanuló az iskola magasabb évfolyamába akkor léphet, ha az előírt tanulmányi követelményeket sikeresen teljesítette.
- Az iskola főigazgatója a szülő kérésére legfeljebb egy alkalommal engedélyezheti az iskola első évfolyamának megismétlését akkor is, ha a tanuló az előírt tanulmányi követelményeket sikeresen teljesítette. Ekkor a megismétlésre kerülő évfolyamról nem kap bizonyítványt a tanuló.
- A szülő kérésére az iskola magasabb évfolyama is megismételhető legfeljebb egy alkalommal.
- A tanuló az iskola főigazgatójának engedélyével az iskola két vagy több évfolyamára megállapított tanulmányi követelményeket egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt teljesítheti.
- Egyéni továbbhaladás esetén, amennyiben a tanuló a negyedik évfolyam végéig nem teljesíti a helyi tantervben meghatározott tanulmányi követelményeket, a negyedik évfolyam megismétlésével folytathatja tanulmányait.
- A tanuló az első évfolyamon csak abban az esetben utasítható évfolyamismétlésre, ha a tanulmányi követelményeket az iskolából való igazolt és igazolatlan mulasztás miatt nem tudta teljesíteni.

5.4.9.2. Az egyes tantárgyak tantervi követelményeinek ismerete, teljesítése, továbbhaladás

- Pedagógiai tevékenységünk során a minősítő, kategorizáló és a diagnosztizáló, elemző értékelés egyensúlyának megteremtésére törekszünk.
- A tantárgyakban elért teljesítményt ötfokozatú skálával minősítjük, értékeljük.

- A szakszolgálatok, rehabilitációs bizottságok javaslata alapján valamely tantárgyból felmentett tanuló nem kap osztályzatot. A bizonyítványba a törzslapra érdemjegy helyett a „Mentesítve” szót kell bejegyezni.
- A testnevelésből állandó jelleggel felmentett tanulót nem kell osztályozni. A bizonyítványba és a törzslapra érdemjegy helyett „Felmentve” szót kell bejegyezni.
- A könnyített testnevelésről orvosi vélemény és javaslat alapján a testnevelő tanárok döntenek. Ezek a tanulók a normál testnevelés órán vesznek részt, de bizonyos gyakorlatokat nem, vagy más módon végeznek el. Értékelésük, minősítésük is ennek alapján, osztályzattal történik.
- A gyógytestnevelést nem a kötelező órakeret terhére oldjuk meg, hanem – iskolaorvosi javaslatra – városi szervezésben járnak tanítványaink. Az itt kapott érdemjegyet megküldik, az kerül be a naplóba félévi, illetve év végi érdemjegyként.

Az értékelés szempontjai

- az ismeretek mennyisége és minősége,
- a tanuló szorgalma, a tanulásba fektetett munka,
- a tanuló képességeinek figyelembe vételével a teljesítményben mutatkozó fejlődés vagy visszaesés,
- az elkövetett hibák minősége,
- a tanuló kifejezésmódja.

5.4.10. Az otthoni felkészülés meghatározása

A házi feladatok kitűzésében világosan érvényesülni kell a háromféle szándéknak:

- erősíteni kívánják az órákon megtanultakat,
- fejleszteni akarják az adott témában a tanulók különféle készségeit,
- az új anyagot akarják előkészíteni a kijelölt feladatokkal.

Minden esetben érvényes, hogy csak a tanítási órán már begyakorolt írásbeli feladattípusok adhatók fel házi feladatként. Az írásbeli leckéket ellenőrizni kell, akár ön-, akár tanári ellenőrzéssel.

Minden pedagógusnak szem előtt kell tartania a mértékletességet. A házi feladatok adása során is érvényesülnie kell a differenciálásnak. Fontos, hogy a feladatadás mennyisége és

minősége alkalmazkodjon az életkori sajátosságokhoz. Meg kell határozni, hogy a házi feladatok elkészítése milyen súllyal számít be a tanulói teljesítmények értékelésébe.

Alsó tagozat

Maximum egy óra tanulási idő alatt elvégezhető szóbeli és írásbeli lecke adható.

Felső tagozat, középiskola

Felső tagozaton maximum két óra, középiskolában maximum három óra tanulási idő alatt elvégezhető írásbeli és szóbeli feladat adható.

A fenti időkeretek egy átlagos felkészültségű és képességű tanulóra vonatkoznak.

A nyári vakációra szabadon választhatóan adjuk fel a házi olvasmányokat.

5.5. A magatartás és a szorgalom minősítésének elvei

5.5.1. Az értékelés alapelvei

- Az iskolai közösség fejlettségének megfelelő magatartás és szorgalom követelményrendszerének megállapítása – a diákönkormányzat, az osztályközösségek, a szülői közösség véleményének meghallgatása után – a nevelőtestület feladata.
- A magatartás és szorgalom követelményrendszerét a tanév elején a tanulókkal ismertetjük. Az osztályfőnökök folyamatosan ellenőrzik a tanulók magatartásában, szorgalmában mutatkozó változásokat és a tapasztalataikról tájékoztatják a szülőket. A magatartást és szorgalmat az osztályfőnökök havonta érdemjeggyel értékelik.
- A tanuló magatartásának és szorgalmának értékelését és minősítését az osztályfőnök – az osztályban tanító pedagógusok véleményének kikérésével – végzi.
- A tanulók magatartási és szorgalmi minősítését félévkor és tanév végén az osztályfőnökök, az osztályközösség, az osztályban tanító pedagógusok, gyermek- és ifjúságvédelmi felelős, fejlesztő pedagógus, napközis nevelők véleményének meghallgatásával állapítjuk meg. Véleményeltérés esetén a nevelőtestület határoz. Ha szavazategyenlőség áll be, az osztályfőnök véleménye a döntő.
- A magatartási osztályzat a tanuló életkori sajátosságához igazodva kifejezi a közösséghez, annak tagjaihoz való viszonyát, felelősségérzetét, önállóságát, tanórai és tanórán kívüli viselkedését, hangnemét.

- A *magatartási jegyekben* azt értékeljük, amiről a nevelőtestületnek biztos tudomása van, amit rendszeresen figyelemmel lehet kísérni. A minősítésnél minden iskolai keretben végzett tevékenységet értékeljük.
- A *szorgalmi osztályzat* az egyéni képességeket és körülményeket mérlegelve fejezi ki a tanuló tanulmányi munkához való viszonyát, kötelességtudatát, cselekvőkészségét, fegyelmét, pontosságát, önmagához viszonyított fejlődését, vagy visszaesését. A végleges minősítés a közösség és az egyén részére nevelő hatású kell, hogy legyen.

5.5.2. A tanulók jutalmazásával összefüggő elvek

- Konkrét feladat elvégzése, teljesítmény elérése (közösségi, kulturális, versenyeredmény, stb.) esetén - a Házirendben foglaltaknak megfelelően – az adható dicséretek megfelelő fokozatát kapja a tanuló.
- Folyamatos, önzetlen segítőmunka, közösségi tevékenység, erőfeszítéssel végzett, önmagához viszonyítottan fejlődést mutató magatartási, vagy tanulmányi teljesítmény esetén – amennyiben szaktanár, szaktanárok is kezdeményezik - az adható dicséretek megfelelő fokozatát kapja a tanuló.
- A dicséretek – tantestületi döntés alapján (Házirend) - a magatartás és szorgalom osztályzatának megállapításában – egyéb tevékenységeinek értékelésével (követelmények) összevetve - meg kell jelenjen, tanév végi jutalomra terjesztést, vagy anyagi természetű kedvezményre vonatkozó javaslatot vonjon maga után.

5.5.3. A magatartás és szorgalom értékelésének és minősítésének követelményei

A magatartás és szorgalom elbírálásakor az egyes érdemjegyek, illetve osztályzatok eléréséhez a felsorolt szempontok közül legalább háromnak az együttes megléte (vagy megsértése) szükséges.

Magatartás

Példás (5) az a tanuló, aki:

- a Házirendet betartja;
- a tanórán és a tanórán kívül példamutatóan, rendesen viselkedik;
- kötelességtudó, feladatait teljesíti;

- önként vállal feladatokat és azokat teljesíti;
- tiszteletteljes;
- társaival, nevelőivel, a felnőttekkel szemben udvariasan, előzékenyen, segítőkészen viselkedik;
- az osztály és az iskolai közösség életében aktívan részt vesz;
- óvja és védi az iskola felszerelését, a környezetet;
- nincs írásbeli figyelmeztetése, intője vagy megrovása;
- nincs igazolatlan hiányzása;

Jó (4) az a tanuló, aki:

- a házirendet betartja;
- tanórán vagy a tanórán kívüli foglalkozásokon rendesen viselkedik;
- feladatait a tőle elvárható módon teljesíti;
- feladatokat önként nem, vagy ritkán vállal, de a rábízottakat teljesíti;
- az osztály- vagy az iskolaközösség munkájában csak felkérésre, biztatásra vesz részt;
- nincs írásbeli intője vagy megrovása;
- három igazolatlannál több hiányzása nincs.

Változó (3) az a tanuló, aki.

- az iskolai házirend előírásait nem minden esetben tartja be;
- a tanórán vagy tanórán kívül többször fegyelmezetlenül viselkedik;
- feladatait nem minden esetben teljesíti;
- előfordul, hogy társaival, a felnőttekkel szemben udvariatlan, durva;
- a közösség, az iskola szabályaihoz nehezen alkalmazkodik;
- igazolatlanul mulasztott;
- osztályfőnöki intője van;
- nyolc igazolatlannál több hiányzása nincs.

Rossz (2) az a tanuló, aki:

- a házirend előírásait sorozatosan megsérti;
- feladatait egyáltalán nem, vagy csak ritkán teljesíti;

- magatartása fegyelmezetlen, rendetlen;
- társaival, a felnőttekkel szemben rendszeresen udvariatlanul, durván viselkedik;
- viselkedése romboló hatású, az iskolai nevelést, oktatást akadályozza;
- több alkalommal igazolatlanul mulaszt;
- több szaktanári figyelmeztetést kapott, illetve van osztályfőnöki megrovása vagy ennél
- magasabb fokozatú büntetése.

Szorgalom

Példás (5) az a tanuló, aki:

- képességeinek megfelelő, egyenletes tanulmányi teljesítményt nyújt;
- félévkor, illetve tanév végén elégtelen osztályzata nincs, tanulmányi eredménye 3,5-nél jobb;
- tanulmányi feladatait minden tantárgyból rendszeresen elvégzi;
- társait segíti;
- a tanórákon aktív, szívesen vállal többlet feladatokat is, és azokat elvégzi;
- munkavégzése pontos, megbízható;
- a tanórán kívüli foglalkozásokon, versenyeken önként részt vesz;
- taneszközei tiszták, rendesek, és ezeket a tanítási órákra mindig elhozza.

Jó (4) az a tanuló, aki:

- képességeinek megfelelő, viszonylag egyenletes tanulmányi teljesítményt nyújt;
- rendszeresen, megbízhatóan dolgozik;
- a tanórákon többnyire aktív;
- többlet feladatot, tanórán kívüli foglalkozáson vagy versenyeken való részvételt önként nem
- vagy ritkán vállal, de az ilyen jellegű megbízatást teljesíti;
- taneszközei tiszták, rendezettek.

Változó (3) az a tanuló, akinek:

- tanulmányi eredménye elmarad képességeitől;

- tanulmányi munkája ingadozó, a tanulásban nem kitartó, feladatait nem mindig teljesíti;
- felszerelése, házi feladata gyakran hiányzik;
- érdemjegyeit, osztályzatait több tárgyból is lerontja;
- önálló munkájában figyelmetlen, a tanórán többnyire csak figyelmeztetésre, felügyelettel dolgozik.

Hanyag (2) az a tanuló, aki:

- képességeihez mérten keveset tesz tanulmányi fejlődése érdekében;
- az előírt követelményeknek csak minimális szinten felel meg;
- tanulmányi munkájában megbízhatatlan, figyelmetlen;
- feladatait többnyire nem végzi el;
- felszerelése hiányos, taneszközei rendetlenek;
- a tanuláshoz nyújtott nevelői vagy tanulói segítséget nem fogadja el, annak ellenszegül;
- félévi vagy év végi osztályzata valamely tantárgyból elégtelen.

5.5.4.Elmarasztalás rendje

Követendő elvek

Az iskolai büntetések kiszabásánál a fokozatosság elvének kell érvényesülnie, a jobbítás szándékára ösztönözzön. A tényállást és az alkalmazott fegyelmi intézkedést írásba kell foglalni, és azt a szülő tudomására kell hozni. Az iskolai fegyelmezéssel kapcsolatos szabályok a Házirendben pontosan megfogalmazottak.

Fegyelmező intézkedésben részesül az a tanuló, aki

- tanulmányi kötelezettségeit folyamatosan nem teljesíti;
- a tanulói Házirend előírásait megszegi;
- igazolatlanul mulaszt.

Az iskolai fegyelmező intézkedések formái és fokozatai:

- szaktanári, nevelői figyelmeztetés szóban,
- írásbeli szaktanári megrovás (2 alkalom a Krétában rögzítve);
- osztályfőnöki figyelmeztetés a Krétában rögzítve
- osztályfőnöki megrovás a Krétában rögzítve;

- az osztályfőnöki megrovás után esetmegbeszélésre kerül sor a diák, a szülő, az osztályfőnök, az iskolalelkész és az intézményegység-vezető részvételével. (Az esetmegbeszélés nem fegyelmezési fokozatként szerepel, hanem a problémamegoldás eszközeként.);
- főigazgatói megrovás;
- a főigazgatói megrovás után kötelezően esetmegbeszélésre kerül sor a diák, a szülő, az osztályfőnök, az iskolalelkész és a főigazgató részvételével. (Az esetmegbeszélés nem fegyelmezési fokozatként szerepel, hanem a problémamegoldás eszközeként.)
- fegyelmi eljárás;
- amennyiben a tanuló társaival és tanáraival minősíthetetlen magatartást tanúsít a tanév folyamán, az adott intézményegység nevelőtestületének döntése alapján eltiltható/kitiltható az intézvény rendezvényeiről (pl. osztálykirándulás, ballagás, farsang).

5.5.5. Jutalmazás rendje

A rendszeres, erőfeszítéssel végzett munkára, eredmények elérésére ösztönöz, ha elismerést kap az a tanuló, aki rendszeresen magas színvonalon, illetve képességeihez mérten folyamatosan, erőfeszítéssel többletet teljesít.

Az elismerést érdemlő többletteljesítmény esetei lehetnek:

- példamutató magatartás;
- folyamatosan legalább 4,5 átlagot elérő tanulmányi eredmény, vagy aki országos szintű versenyen vesz részt és ott 1-6. helyezést ér el, vagy bármely sportágban válogatott versenyző lesz. (Világkupán, Európa Bajnokságon, Világbajnokságon vagy Olimpián elért helyezések előnyt élveznek);
- az osztály, illetve az iskola érdekében végzett közösségi munka;
- az intézményi, illetve az intézményen kívüli tanulmányi, sport, kulturális stb. versenyeken, vetélkedőkön való eredményes részvétel, vagy előadásokon, bemutatókon részvétel;
- az intézmény jó hírnevének megőrzéséhez és növeléséhez bármely más módon történő hozzájárulás.

Tanév közben elismerésként a következő dicséretek adhatók:

- szaktanári dicséret,
- nevelői dicséret,
- osztályfőnöki dicséret,
- kollégium intézvényvezetői dicséret,
- főigazgatói dicséret,
- nevelőtestületi dicséret.

Az elismerést érdemlő tevékenykedés folyamatossá tétele érdekében

- három szaktanári dicséret egy osztályfőnöki dicséretet ér,
- három osztályfőnöki dicséret egy főigazgatói dicséretet ér,
- három főigazgatói dicséret következménye nevelőtestületi dicséret, amelyet a tanévzáró ünnepségen vehet át a tanuló emléklap, vagy könyvjutalom, stb. kíséretében.

Az egész évben példamutató magatartást tanúsító, kiemelkedő tanulmányi és közösségi munkát végzett tanulók a tanév végén *dicséretet kapnak az alábbiaknak megfelelően:*

- szaktárgyi teljesítményért;
- példamutató magatartásért;
- kiemelkedő szorgalomért;
- példamutató magatartásért és kiemelkedő szorgalomért, tanulmányi eredményért.

A kapott elismerést a tanuló *bizonyítványába be kell vezetni* a vonatkozó záradékoknak megfelelően.

Tanulmányi szakaszok sikeres befejeztével elnyerhető, a tanévzáró ünnepélyen átvehető elismerések, intézményi kitüntetések:

Szegedi Kis István Emlékérem.

- Gimnáziumi, technikumi tanulmányok négy utolsó tanévében kitűnő, illetve jeles tanulmányi eredmény, vagy kimagasló tanulmányi előmenetel, közösségi munka.

Általános Iskola Kiváló Tanulója.

- Általános iskolai tanulmányok alatt elért kitűnő vagy jeles tanulmányi eredmény és országos szaktárgyi, vagy megyei versenyen elért helyezésért vagy kiemelkedő közösségi munkáért, vagy kiemelkedő sporteredményért.

Szegedi Kis István Református Gimnázium Jó Tanulója, Jó Sportolója Emlékérem

- Középiskolai tanulmányai alatt országos szintű versenyeken képviseli az iskolát és ott 1-6. helyezést ér el, vagy bármely sportágban válogatott versenyző. Magatartása példamutató (nincs semmilyen figyelmeztetése, intése, rovója), tanulmányi eredményei jók.

Békési Öregdiákok Egyesületének díja

- Középiskolai tanulmányai alatt legalább 4,0 tanulmányi átlaggal rendelkezik, kiemelkedő közösségi munkát végzett, felsőfokú tanulmányait felsőoktatási intézményben kívánja folytatni.

Gimnázium Nevelőtestületének Díja

- Középiskolai tanulmányai alatt legalább 4,0 tanulmányi átlaggal rendelkezik, kiemelkedő közösségi munkát végzett

MYRA díj

- Negyedik évfolyam végén a nevelőtestület döntése alapján annak ítélhető oda, aki alsó tagozatos tanulmányait kiemelkedően teljesítette, és emellett a közösségi munkája is példamutató.

Alapítványi díj

- Negyedik évfolyam végén a nevelőtestület döntése alapján annak ítélhető oda, aki alsó tagozatos tanulmányait kiemelkedően teljesítette, tanulmányi, vagy sport versenyeken eredményesen szerepelt, és emellett az alsó tagozatos közösségi életnek is aktív részese.

Egymásért Díj

- Olyan felső tagozatos diák nyerheti el a díjat, aki a tanév során kiemelkedő közösségi munkát végzett. A díjjal járó ezüst nyaklánc a Diákjainkért Alapítvány felajánlása. A díjazott személyéről a felső tagozatos tantestület dönt szavazással az osztályfőnökök javaslatai alapján.

Oklevél és könyvjutalom bármelyik tanév befejeztével

- Az intézményi szintű versenyek első három helyezettje oklevelet és könyvjutalmat kap. A megyei (1-3.) és az országos (1-10.) versenyeken elért helyezésekért oklevél, jutalomkönyv, főigazgatói dicséret jár.
- A **kiváló sportolók** (országos 1-3. hely) a középiskolai ballagáson elismerésben (oklevél) részesülnek.

Szóbeli főigazgatói dicséret

- Az intézményen kívüli versenyeken, vetélkedőkön, illetve előadásokon, bemutatókon eredményesen szereplő tanulók.

6. A tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek

A Nemzeti Egységes Tanulói Fittségi Teszt (NETFIT®) a magyar köznevelési rendszer kötelező és egységes fittség mérési módszere. A korábbi tanévekkel azonos módszertannal elemezzük és dolgozzuk fel az eredményeket, így biztosítva az összehasonlíthatóságot. A mérés 4 fő célja: áttekintjük az iskolai ill. az országos mérés előzményeit, körülményeit és hátterét, tájékoztatást kapunk az iskolánk és a magyarországi köznevelési intézményekben tanuló 5–12. évfolyamos diákok fittségi állapotáról, összehasonlíthatóságot biztosítunk a bevezetés tanévében megvalósult mérések eredményeivel, további alapadatokat szolgáltatunk a következő években megvalósuló mérésekkel történő összehasonlításokhoz, a változások idősoros követéséhez.

Az országos mérésekkel, így a fizikai állapot mérésével kapcsolatos fő szabályokat a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 80. §-a tartalmazza. Az Nkt. értelmében az oktatásért felelős miniszter gondoskodik az országos mérési feladatok ellátása körében a nevelési-oktatási intézményekben folyó pedagógiai tevékenységek méréséről, értékeléséről, továbbá a tanulók fizikai állapotának méréséről

A NETFIT® egészségközpontú fittségi tesztjei segítségével jellemezni tudjuk az egyén általános fizikai állapotát, konkrétabban testösszetételét, aerob és vázizomzati fittségét, valamint hajlékonyságát. A tesztrendszer az alábbi méréseket tartalmazza: testtömeg index (BMI), testzsír százalék - mérés (TZS%), 20 vagy 15 méteres állóképességi ingafutás teszt (ÁIT), ütemezett hasizom teszt (ÜHT), törzsemelés teszt (TET), kézi szorítóerő mérése (KSZ), ütemezett fekvőtámasz teszt (ÜFT), helyből távolugrás teszt (HTU) és hajlékonysági

teszt (HT). A tesztek felmérését – jogszabály alapján – az érintett osztályok testnevelést tanító pedagógusa végzi iskolai körülmények között, a testnevelésórák keretein belül. A mérési adatokat a NETFIT® informatikai rendszerébe töltjük fel az Oktatási Hivatal MAZON rendszeréből generált mérési azonosítók segítségével.

A jogszabályi előírások meghatározták a mérések időbeli lehetőségeit. A jogszabály alapján 19 hét állt a pedagógusok rendelkezésére a mérések lebonyolítására.

A NETFIT® alkalmas a tanulók és szüleik, továbbá a pedagógusok, iskola- egészségügyi szolgáltatók, valamint az oktatásügyi, az egészségügyi és a sportirányítás információkkal történő ellátására a gyermekek, tanulók fizikai fittsége kapcsán annak érdekében, hogy megvalósíthatók legyenek az adekvát individuális, intézményi vagy területi szintű (akár országos) beavatkozások.

Az adatfeltöltés az Oktatási Hivatal központi rendszeréből generált mérési azonosítók segítségével, azonosításra alkalmatlan módon és a jogszabályi előírásoknak megfelelően történik.

7. Szakmai programok

2020/2021. tanévtől indított technikumi szakmai képzések

A szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 12/2020. (II. 7.) Korm. rendelet 1. sz. mellékletének szakmajegyzéke szerinti technikumi szakmai képzések
A képzési és kimeneti követelmények és a programtanterv alapján a szakképző intézményre konkretizált képzési program. A szakmák Képzési és Kimeneti Követelményei, valamint Programtantervei megtalálhatók a https://szakkepzes.ikk.hu/kkk-ptt honlapon!

Ágazat	Szakma azonosító száma	Szakma	Szakmai oktatás időtartama	
			Alapfokú iskolai végzettséggel	Érettségi végzettséggel
Gazdálkodás és menedzsment	5 0411 09 01	Pénzügyi-számviteli ügyintéző	5 év	2 év
Sport	5 1015 20 01	Sportedző sportszervező (kézilabda)	5 év	2 év

GAZDÁLKODÁS ÉS MENEDZSMENT ÁGAZATHOZ TARTOZÓ 5 0411 09 01 PÉNZÜGYI-SZÁMVITELI ÜGYINTÉZŐ

A tanulási területekhez rendelt tantárgyak és témakörök óraszáma évfolyamonként

	Évfolyam	9.	10.	11.	12.	13.	A képzés összes óraszáma	1/13.	2/14.	A képzés összes óraszáma
	Évfolyam összes óraszáma	**252**	**324**	**454**	**456**	**753**	**2239**	**1119**	**974**	**2093**
Munkavállalói ismeretek	**Munkavállalói ismeretek**	**18**	**0**	**0**	**0**	**0**	**18**	**18**	**0**	**18**
	Álláskeresés	5					5	5		5
	Munkajogi alapismeretek	5					5	5		5
	Munkaviszony létesítése	5					5	5		5
	Munkanélküliség	3					3	3		3
Munkavállalóói idegen nyelv	**Munkavállalói idegen nyelv**	**0**	**0**	**0**	**0**	**62**	**62**	**0**	**62**	**62**
	Az álláskeresés lépései, álláshirdetések					11	11		11	11
	Önéletrajz és motivációs levél					20	20		20	20
	„Small talk” – általános társalgás					11	11		11	11
	Állásinterjú					20	20		20	20
	Gazdasági és jogi alapismeretek	**108**	**108**	**0**	**0**	**0**	**216**	**108**	**0**	**108**
	Gazdasági alapfogalmak	24					24	10		10

Gazdálkodási alaptevékenység ellátása	A háztartások gazdálkodása	26					26	6		6
	Fogyasztói magatartás	8					8	6		6
	A vállalat termelői magatartása	50					50	28		28
	Az állam gazdasági szerepe, feladatai		56				56	12		12
	A nemzetgazdaság ágazati rendszere		13				13	10		10
	Nemzetközi gazdaság kapcsolatok		6				6	4		4
	Marketing alapfogalmak		5				5	4		4
	Jogi alapismeretek		10				10	10		10
	Tulajdonjog		8				8	8		8
	Kötelmi jog		10				10	10		10
	Vállalkozások működtetésének alapismeretei	**0**	**144**	**0**	**0**	**0**	**144**	**114**	**0**	**114**
	A vállalkozások gazdálkodása		27				27	20		20
	A gazdálkodási folyamatok eredménye		27				27	22		22
	Statisztikai alapismeretek		54				54	36		36
	Banki alapismeretek		18				18	18		18
	Könyvvezetési alapok		18				18	18		18
	Tanulási terület összóraszáma	108	252	0	0	0	360	222	0	222

Üzleti kultúra és kommunikációkezelés	**Kommunikáció**	**36**	**0**	**0**	**0**	**0**	**36**	**36**	**0**	**36**
	Kapcsolatok a mindennapokban	10					10	10		10
	A munkahelyi kapcsolattartás szabályai	10					10	10		10
	Kommunikációs folyamat	8					8	8		8
	Ön- és társismeret fejlesztése	8					8	8		8
	Digitális alkalmazások	**90**	**72**	**0**	**0**	**0**	**162**	**162**	**0**	**162**
	Munkavédelmi ismeretek	4					4	4		4
	Tízujjas, vakon gépelés	68	36				104	104		104
	Levelezés és iratkezelés		18				18	18		18
	Digitális alkalmazások	18	18				36	36		36
	Tanulási terület összóraszáma	126	72	0	0	0	198	198	0	198
Vállalkozások gazdálkodási feladatai	**Gazdálkodási ismeretek**	**0**	**0**	**66**	**54**	**36**	**156**	**72**	**73**	**145**
	A vállalkozások gazdasági feladatai			12			12	12		12
	Gazdálkodás a befektetett eszközökkel			36			36	26		26
	Készletgazdálkodás, logisztikai rendszer			18	26		44	34	9	43
	Munkaerő és bérgazdálkodás				28	10	38		38	38
	A vállalkozás vezetése, szervezete és stratégiája					14	14		14	14

	A vállalkozások válsága					12	12		12	12
	Gazdasági számítások	**0**	**0**	**18**	**36**	**0**	**54**	**36**	**18**	**54**
	Pénzügyi számítások				18		18	18	18	36
	Statisztikai számítások			18	18		36	18		18
	Tanulási terület összóraszáma	0	0	84	90	36	210	108	91	199
Pénzügyi ügyintézői feladatok	**Pénzügy**	**0**	**0**	**162**	**166**	**67**	**395**	**214**	**160**	**374**
	A pénzügyi intézményrendszer			20			20	18		18
	Bankügyletek			24			24	22		22
	A pénz időértéke			26			26	25		25
	A pénzforgalom			18			18	18		18
	A pénzkezelés bizonylatai			36			36	31		31
	A vállalkozások finanszírozása			20	25		45	42		42
	A vállalkozások pénzügyi teljesítményének mérése			18	11		29	22		22
	Nemzetközi pénzügyek				20		20		18	18
	Pénzügyi piacok és termékeik				50	7	57		50	50
	Befektetések értékelése				50	6	56		50	50
	Biztosítási alapismertek				10		10		10	10

	Komplex pénzügyi feladatok					54	54	36	32	68
	Irodai szoftverek alkalmazása	**0**	**0**	**0**	**0**	**93**	**93**	**0**	**93**	**93**
	Irodai szoftverek szakmai alkalmazása					93	93		93	93
	Adózás	**0**	**0**	**0**	**36**	**92**	**128**	**69**	**59**	**128**
	Az államháztartás rendszere				8		8	8		8
	Az adózás rendje, az adóigazgatási rendtartás				12		12	12		12
	Személyi jövedelemadózás és bért terhelő járulékok				16	15	31	31		31
	Az egyéni vállalkozó jövedelemadózási formái					18	18	18		18
	Társaságok jövedelemadózása					18	18		18	18
	Általános forgalmi adó					18	18		18	18
	Helyi adók					15	15		15	15
	Gépjárműadó és cégautóadó					8	8		8	8
	Elektronikus bevallás	**0**	**0**	**0**	**0**	**109**	**109**	**0**	**109**	**109**
	A gyakorlat előkészítése					8	8		8	8
	Az elektronikus bevallás gyakorlata					93	93		93	93
	A bevallások ellenőrzése					8	8		8	8

	Tanulási terület összóraszáma	0	0	162	202	361	725	283	421	704

Könyvvezetés és beszámolókészítés feladatai	**Számvitel**	**0**	**0**	**136**	**128**	**114**	**378**	**218**	**184**	**402**
	A számviteli törvény és az éves beszámoló			36			36	36		36
	A számlakeret, könyvelési tételek szerkesztése			52			52	52		52
	Tárgyi eszközökkel és immateriális javakkal kapcsolatos elszámolás			48			48	48		48
	Vásárolt készletek elszámolása				36		36	46		46
	Jövedelemelszámolás				36		36	36		36
	Kötelezettségekkel kapcsolatos elszámolások				28		28		30	30
	Költségekkel kapcsolatos elszámolások				28		28		30	30
	Saját termelésű készletekkel kapcsolatos elszámolások és eredménymegállapítás					31	31		31	31
	Pénzügyi és hitelműveletekkel kapcsolatos elszámolások					31	31		31	31
	A zárás, az éves beszámoló					52	52		62	62
	Számviteli esettanulmányok	**0**	**0**	**72**	**36**	**36**	**144**	**72**	**72**	**144**
	Számviteli bizonylatok			24			24	24		24
	Könyvelési tétel szerkesztése			24			24	24		24

	A pénzkezeléshez kapcsolódó bizonylatok			12			12	12		12
	Tárgyi eszközök nyilvántartása			12			12	12		12
	Vásárolt készletek bizonylatai				20		20		20	20
	Jövedelemelszámolás bizonylata				16		16		16	16
	Komplex számviteli esettanulmányok					36	36		36	36
	Számítógépes könyvelés	**0**	**0**	**0**	**0**	**144**	**144**	**0**	**144**	**144**
	Szoftverjog és etika, adatvédelem					4	4		4	4
	A könyvelési programokkal kapcsolatos követelmények					4	4		4	4
	Főkönyvi és folyószámla-könyvelési rendszer					31	31		31	31
	Tárgyieszköz-nyilvántartó program					31	31		31	31
	Készletnyilvántartó program					31	31		31	31
	Bérelszámoló program alkalmazása					31	31		31	31
	Integrált vállalati rendszerek					12	12		12	12
	Tanulási terület összóraszáma	0	0	208	164	294	666	290	400	690
Egybefüggő szakmai gyakorlat:		0	0	0	0	0			0	

SPORT ÁGAZATHOZ TARTOZÓ 5 1014 20 02 SPORTEDZŐ (A SPORTÁG MEGJELÖLÉSÉVEL) – SPORTSZERVEZŐ SZAKMÁHOZ

A tanulási területekhez rendelt tantárgyak és témakörök óraszáma évfolyamonként

	Évfolyam	9.	10.	11.	12.	13.	A képzés összes óraszáma	1/13.	2/14.	A képzés összes óraszáma
	Évfolyam összes óraszáma	**252**	**324**	**432**	**432**	**620**	**2060**	**1080**	**930**	**2010**
Munkavállalói ismeretek	**Munkavállalói ismeretek**	**18**	**0**	**0**	**0**	**0**	**18**	**18**	**0**	**18**
	Álláskeresés	5					5	5		5
	Munkajogi alapismeretek	5					5	5		5
	Munkaviszony létesítése	5					5	5		5
	Munkanélküliség	3					3	3		3
Munkavállalói idegen nyelv	**Munkavállalói idegen nyelv**	**0**	**0**	**0**	**0**	**62**	**62**	**0**	**62**	**62**
	Az álláskeresés lépései, álláshirdetések					11	11		11	11
	Önéletrajz és motivációs levél					20	20		20	20
	„Small talk” – általános társalgás					11	11		11	11

	Állásinterjú					20	20		20	20
Sport ágazati alapozás	**Anatómiai-élettani ismeretek**	**72**	**72**	**0**	**0**	**0**	**144**	**144**	**0**	**144**
	Az anatómia és az élettan tárgya, módszere	4					4	4		4
	Az emberi szervezet szövetei	12					12	12		12
	A mozgató szervrendszer felépítésének és működésének alapja	8					8	8		8
	A vázrendszer felépítése és működése	17					17	17		17
	Az izomzat felépítése és működése	17					17	17		17
	A légzés szervrendszerének felépítése és működése	14					14	14		14

	A szív és a keringési rendszer felépítése, működése		20				20	20		20
	A kiválasztás szervrendszerének felépítése, működése		8				8	8		8
	A szabályozás élettani törvényszerűségei, a hormonrendszer működése		22				22	22		22
	Az idegrendszer felépítése és működése		22				22	22		22
	Egészségtan	**0**	**72**	**0**	**0**	**0**	**72**	**72**	**0**	**72**

	Sport és életmód		10				10	10		10
	A tápcsatorna felépítése és működése		10				10	10		10
	Az egészséges táplálkozás		16				16	16		16
	Az immunológia alapjai, egészségtani vonatkozásai		18				18	18		18
	Sportsérülések		18				18	18		18
	Edzéselmélet I.	**36**	**72**	**0**	**0**	**0**	**108**	**108**	**0**	**108**
	Edzéselméleti alapfogalmak	36					36	36		36
	Motoros képességek		40				40	40		40
	Az edzés és versenyzés összefüggései		16				16	16		16
	Az edzésfolyamatot befolyásoló tényezők		16				16	16		16
	Edzésprogramok I.	**72**	**36**	**0**	**0**	**0**	**108**	**108**	**0**	**108**
	Motoros képességfejlesztés I.	72					72	36		36
	Edzés (foglalkozás) látogatás, dokumentálás I.		36				36	72		72
	Gimnasztika I.	**54**	**72**	**0**	**0**	**0**	**126**	**126**	**0**	**126**

	A gimnasztika mozgásrendszere	54					54	54		54
	Gimnasztikai gyakorlattervezés és gyakorlatvezetés		72				72	72		72
	Tanulási terület összóraszáma	234	324	0	0	0	558	558	0	558
Sport ágazati közös tartalmak	**Elsősegélynyújtás**	**0**	**0**	**36**	**0**	**0**	**36**	**0**	**31**	**31**
	Újraélesztés			16			16		14	14
	Sebzések, sebellátás			10			10		9	9
	Traumás sérülések			10			10		8	8
	Funkcionális anatómia	**0**	**0**	**0**	**72**	**0**	**72**	**0**	**62**	**62**
	Szöveti struktúrák élettani vetületei				7		7		5	5
	A vázrendszer felépítése és működése				14		14		12	12
	Az izomrendszer felépítése és működése				14		14		12	12
	Keringési rendszer részeinek szerepe az életműködések fenntartásában				12		12		10	10
	Légzőrendszer részeinek szerepe az életműködések fenntartásában				10		10		9	9
	Szabályzórendszer egyes elemeinek szerepe az érző és mozgató területek működésének összehangolásában				15		15		14	14

	Terhelésélettan	**0**	**0**	**72**	**0**	**0**	**72**	**72**	**0**	**72**
	Edzéselméleti összefoglalás, a terhelés során a szervezetben végbemenő változások			6			6	6		6
	Energiaszolgáltató folyamatok a szervezetben			4			4	4		4
	Terhelés hatása a mozgató szervrendszerre			12			12	12		12
	Terhelés hatása a légzési szervrendszerre			6			6	6		6
	Terhelés hatása a keringési rendszerre			10			10	10		10
	A terhelés és a szabályozó rendszer kapcsolata			10			10	10		10
	A terhelés és a táplálkozás kapcsolata			4			4	4		4
	Különböző életkorok terhelésélettani sajátosságai			8			8	8		8
	Fogyatékkal élők, krónikus betegek és terhesek terhelésének sajátossága			6			6	6		6
	A teljesítményfokozás			6			6	6		6
	Edzéselmélet II.	**0**	**0**	**72**	**0**	**0**	**72**	**72**	**0**	**72**
	A motoros képességfejlesztés módszertana			40			40	40		40

A mozgástanulás			12			12	12		12
Edzéstervezés, foglalkozástervezés			20			20	20		20
Edzésprogramok II.	**0**	**0**	**72**	**36**	**0**	**108**	**108**	**0**	**108**
Motoros képességfejlesztés II.			72			72	72		72
Edzés (foglalkozás) látogatás, dokumentálás II.				36		36	36		36
Gimnasztika II.	**0**	**0**	**36**	**0**	**0**	**36**	**36**	**0**	**36**
Kéziszerrel- és egyéb szerrel végzett gyakorlatok			36			36	36		36
Kommunikáció	**0**	**0**	**72**	**0**	**0**	**72**	**72**	**0**	**72**
A kommunikáció szerepe és alapformái			10			10	10		10
Befolyásolás, meggyőzés és asszertivitás a kommunikációs folyamatokban			26			26	26		26
A szakmaspecifikus interakciók hatékony kezelése			36			36	36		36
Sportszervezési ismeretek	**0**	**0**	**36**	**0**	**0**	**36**	**36**	**0**	**36**
A magyar testnevelés és sport területei és szervezetei			12			12	12		12

	Sportesemények szervezése			24			24	24		24
	Sporttörténet	**0**	**0**	**0**	**36**	**0**	**36**	**36**	**0**	**36**
	Olimpiatörténet				10		10	10		10
	Sportági ismeretek				26		26	26		26
	Tanulási terület összóraszáma	0	0	396	144	0	540	432	93	525
Sportedzői és sportvezetési ismeretek	**Sportági alapok**	**0**	**0**	**36**	**36**	**279**	**351**	**0**	**341**	**341**
	Kondicionális képességfejlesztés és az életkor kapcsolata			36			36		32	32
	Koordinációs képességek fejlesztése				36		36		32	32
	Az ízületi mozgékonyság fejlesztése					10	10		10	10
	A bemelegítés módszertana					14	14		14	14
	Levezetés, relaxáció					8	8		8	8
	Saját sportágra jellemző motoros képességek					110	110		108	108
	Sportági mozgásformák oktatása					137	137		137	137
	Sportági szakismeretek	**0**	**0**	**0**	**0**	**155**	**155**	**0**	**155**	**155**

	Az edzés tervezése, adminisztrációja					19	19		19	19
	Az edzés szervezési feladatai					12	12		12	12
	Az edző elemző munkája					62	62		62	62
	Az edzői kommunikáció, viselkedés					62	62		62	62
	Pedagógia	**0**	**0**	**0**	**72**	**0**	**72**	**0**	**62**	**62**
	Az oktatás-nevelés folyamata				12		12		10	10
	Edzői szerepek				18		18		16	16
	Az edző-sportoló kapcsolat jellemzői				24		24		20	20
	Tehetség, tehetséggondozás				18		18		16	16
	Pszichológia	**0**	**0**	**0**	**72**	**0**	**72**	**0**	**62**	**62**
	A személyiség jellemző jegyei				30		30		26	26
	A sporttevékenység pszichológiai jellemzői				42		42		36	36
	Sportjog	**0**	**0**	**0**	**0**	**31**	**31**	**36**	**0**	**36**
	Polgári jogi alapismeretek					9	9	10		10
	A sporttevékenységre és a sportolóra					10	10	12		12

vonatkozó rendelkezések									
Sportszervezetek jogi szabályozása					7	7	8		8
Sportszövetségek jogi szabályozása					5	5	6		6
Pénzügyi ismeretek	**0**	**0**	**0**	**0**	**31**	**31**	**36**	**0**	**36**
Pénzügyi bizonylatok kezelése					3	3	4		4
Házipénztár működése					4	4	4		4
Kötelezettségek elszámolása, teljesítése					8	8	10		10
Könyvvitel					5	5	6		6
Pénzügyi alapok					11	11	12		12
Sportmenedzsment és marketing	**0**	**0**	**0**	**108**	**0**	**108**	**0**	**93**	**93**
Általános vezetési ismeretek				20		20		16	16
A sportvezetés módszertani alapjai				36		36		29	29
Sportmarketing				52		52		48	48
Számviteli ismeretek	**0**	**0**	**0**	**0**	**31**	**31**	**0**	**31**	**31**
A vállalkozás vagyona					13	13		13	13

	A vállalkozás eredménye					18	18		18	18
	Vállalkozási ismeretek	**0**	**0**	**0**	**0**	**31**	**31**	**0**	**31**	**31**
	Vállalkozás indításának gyakorlata					7	7		7	7
	Munkaügyi gyakorlat					6	6		6	6
	A sport üzleti kérdései					6	6		6	6
	A vállalkozás formái					12	12		12	12
	Tanulási terület összóraszáma	0	0	36	288	558	882	72	775	847
Egybefüggő szakmai gyakorlat:		0	0	35	35			70		

7.1. Érettségi vizsga

Az érettségi vizsgán a tanuló az Nkt.-ban meghatározott vizsgatárgyakból ad számot tudásáról azzal, hogy az érettségi vizsga kötelezően választandó vizsgatárgya helyett szakmai vizsgát tesz. A technikumban folytatott tanulmányokhoz kapcsolódóan letett szakmai vizsga a tanuló emelt szintű érettségi vizsgájának felel meg. Az érettségi vizsgán az érettségi vizsga kötelező vizsgatárgyai helyett a sajátos nevelési igényű tanuló - jogszabályban meghatározottak szerint - másik tantárgyat választhat.

Előrehozott érettségi vizsga –a szakmai vizsga kivételével –legfeljebb három, az Nkt.-ban meg-határozott vizsgatárgyból a tanulói jogviszony fennállása alatt, a szakképző intézmény szakmai programjában a jelentkező számára az adott vizsgatárgyra vonatkozóan meghatározott követelmények teljesítését követően is letehető.

7.2. Ágazati alapvizsga

7.2.1. Az eljárásrend célja

A gazdálkodás-menedzsment ágazat és sport ágazat szakmajegyzékében található szakmák képzési és kimeneti követelménye meghatározza a gyakorlati ágazati alapvizsga leírását, mérését és értékelési szempontjait. Cél a gazdálkodás-menedzsment ágazatban és a sport ágazatban történő munkavégzéshez szükséges szakmai alaptudás és kompetenciáik országosan egységes mérésének biztosítása. Az eljárásrendben rögzítésre kerülnek az ágazati alapvizsga lebonyolításához szükséges eszközök meghatározása, az értékelésre vonatkozó szabályok és egyéb információk.

7.2.2. Hatályos jogszabályok

Az ágazati alapvizsga eljárásrendjének kialakítása és tartalmi kereteinek meghatározása során az alábbi jogszabályok és szabályozó dokumentumok figyelembe vételével kerültek összeállításra:

- a szakképzésről szóló 2019. évi LXXX. törvény,
- a szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 12/2020. (II.7.) Korm. rendelet,
- a gazdálkodás-menedzsment ágazathoz és a sport ágazathoz tartozó szakképesítések képzési és kimeneti követelményeinek és

- a gazdálkodás-menedzsment ágazathoz és a sport ágazathoz tartozó szakképesítések programtantervinek útmutatásai.

7.2.3. Az eljárásrend hatálya

Az ágazati alapoktatás alapiskolai végzettséggel rendelkező tanulók számára 9-10. évfolyamon, az érettségi utáni képzésben résztvevők számára a 13. évfolyam első félévében kell megszervezni, a szakirányú oktatást megelőző időszakban történik. Az ágazati alapvizsga az ágazati alapoktatást zárja le. Az adott ágazatban történő munkavégzéshez szükséges szakmai alaptudást és kompetenciáit méri egységes eljárás keretében. Az alapvizsga az ágazati alapoktatást követően tehető, melynek tartalma magában foglalja a gazdálkodás-menedzsment ágazat és a sport ágazat közös szakmai tartalmait.

Az ágazati alapvizsga állami vizsga, mely a gazdálkodás-menedzsment ágazatban és a sport ágazathoz tartozó valamennyi szakma tekintetében azonos, szakmai tartalmát a képzési és kimenetei követelmények határozzák meg.

Az alapvizsgára bocsátás feltétele: az első két év teljesítése, az érettségire épülő képzés esetén az első fél év teljesítése.

Az alapvizsga összeállításánál a képzési és kimeneti követelményekben meghatározott alapozó ismeretek témaköreit kell figyelembe venni.

7.2.4. Ágazati alapvizsga bejelentése

A szakképzésről szól 2019. évi LXXX. törvény 91. § (3) bekezdése értelmében a szakképző intézmény által szervezett ágazati alapvizsgát a szakképző intézmény oktatóiból és az elnökből álló vizsgabizottság előtt kell letenni. Az ágazati alapvizsga elnökét a Békés Megyei Kereskedelmi és Iparkamara delegálja. Vizsgabejelentés a kamara honlapján történik.

III. Kollégiumi (internátusi) pedagógiai program

1. Bevezetés

1.1. A pedagógiai program összeállításánál alapul vett főbb jogszabályok

- 2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről
- 229/2012. (VIII. 28.) Korm. Rendelet a nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról
- 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról
- 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról, illetve annak módosításáról szóló 5/2020. (I. 31.) Korm. rendelet
- a kollégiumi nevelés országos alapprogramja (https://www.oktatas.hu/kozneveles/kerettantervek/2020_nat/iranyelvek_alapprogramok

1.2. Kollégiumunk társadalmi szerepe

Kiemelt társadalompolitikai szerepünk és feladatunk, hogy segítsük a vidékről érkező tanulóinkat a hátrányok leküzdésében, teremtsünk számukra felzárkózási esélyeket, biztosítsuk integrációjukat, a minőségi tudás elérhetőségével javítsunk életminőségükön, járuljunk hozzá társadalmi mobilitásukhoz, rakjuk le diákjainknál az egész életen át tartó tanulás alapjait, bontakoztassuk ki és erősítsük bennük az ehhez szükséges készségeket és képességeket, kulcskompetenciákat, közreműködjünk a tehetséges gyermekek kibontakoztatásában és zárkóztassuk fel a tanulmányaikban elmaradottakat.

A nevelőtanárokra bízott diákok lelki és testi javát szem előtt tartva arra kell törekedniük, hogy növendékeik a közösségi nevelés segítségével az iskolájuk lelkiismeretes tanulóivá, gyülekezetük áldozatkész tagjaivá, nemzetük hasznos, hű tagjaivá, végső soron pedig becsületes és dolgos magyar állampolgárokká váljanak. Ezért különös gondot fordítunk a keresztyén, nemzeti elkötelezettség kialakítására. A keresztyén értékrend és a nemzeti hagyományok átadásával erősítjük a családhoz, egyházhoz és a hazához, nemzethez való tartozás tudatát. Kollégiumunk tevékenysége során - kiegészíti a családi és iskolai nevelést, egyben szociális ellátást, biztonságot és érzelmi védettséget nyújt.

A kollégium a megfelelő pedagógiai környezet biztosításával elősegíti az egyén sokoldalú jellemformálását, a társadalmi szerepek tanulását, a diákok önszerveződését. Elősegíti, hogy az evangélium szellemének megfelelően gondolkodjanak önmagukról és embertársukról. Erősíti a személyes döntés és felelősség vállalását, illetve a krisztusi szeretet és megbocsájtás gyakorlását. Ezzel készíti fel diákjainkat a teljes emberi élet megéléséhez a társadalomban. Hisszük és valljuk, hogy kollégiumunk olyan pedagógiai, emberi, lelki és szellemi környezet, amely alkalmas a folyamatos fejlődésre, megújulásra. A nevelési elképzeléseink a múlt tisztelete mellett a magyar oktatási rendszer jogszabályi előírásaihoz és a kor követelményeihez igazodnak

1.3.Alapelvek

Kollégiumunk olyan személyiség és jellemformáló, értékteremtő alkotó műhely, amelyben teret kap:

- a biztonságot adó, jó hangulatú, egymást segítő közösség
- szereteten és bizalmon alapuló családias nevelés
- a partneri és társadalmi igények figyelembe vétele
- ismeret és értékközvetítés, melynek alapja a hagyománytisztelő, a haza értékrendjeinek megfelelő, családközpontú értékrend.

Középiskolai Kollégiumunk elsődleges feladata az iskolai tanulmányokat folytató diákok ellátásának és a tanulás feltételeinek biztosítása, a sportiskolások sportolásának teljes körű biztosítása, továbbá az önálló életkezdéshez szükséges ismeretek nyújtása.

Arra törekszünk, hogy minden kollégistánk olyan alapvető emberi értékeket szerezzen, amelynek birtokában versenyképessé válik a társadalmi munkaerőpiacon, megfelel a társadalmi kihívásoknak.

Fontosnak tartjuk, hogy tanulóink az itt töltött évek alatt megtanulják a társadalmi együttélés és konfliktuskezelés alapvető szabályait, felkeltsük a tanulás iránti vágyukat, megszerettessük a csoportban végzett alkotó munkát.

Arra törekszünk, hogy a diákjogok gyakoroltatásával diákjaink alapjaiban elsajátítsák a közösségi és személyi demokratikus joggyakorlati technikát, toleránsak legyenek a másik személyiségének, adottságának elfogadására.

Ezt megalapozza nevelési elvünk, amely nagy hangsúlyt helyez a közösségi és személyes autonómiára.

Kollégiumunk szellemisége arra kötelez bennünket, hogy

- az általunk fontosnak tartott érékeket a gyermekközpontúság jegyében kiemelten kezeljük,
- a legjobb szakmai tudásunkkal és emberi képességeinkkel segítsük ezeknek az értékeknek az átadását.
- elkötelezettek vagyunk önmagunk, egymás és a kollégium egészének fejlődéséért, az értékeinek, jó hírnevének megőrzéséért, a vállalt, vagy ránk bízott feladatok felelősségteljes elvégzéséért.

2. A működés belső feltételrendszerének bemutatása

2.1. Személyi feltétel

A kollégium, mint szakmailag önálló intézményegység végzi munkáját, szakmai felelős vezetője a kollégium-intézményegység-vezető, aki közvetlen az intézmény főigazgatójához tartozik. A közvetlen nevelő – oktató munkát önállóan a nevelőtanárok tervezik, szervezik és végzik. A kollégiumi tanáraink képzettsége a törvényben előírtaknak megfelelő, valamennyien felsőfokú képesítéssel rendelkeznek.

A kollégiumi nevelők élnek a szervezett továbbképzésekbe való bekapcsolódás, szakvizsgával záruló továbbképzésekbe való beiskolázás, továbbképzés, önképzés lehetőségeivel.

Az intézmény a törvényi előírásoknak megfelelően továbbtanulási, továbbképzési tervet készít, amelyben a nevelőtanárok is részt vesznek.

2.2. Tárgyi, környezeti feltétel

A kollégium belső és külső környezete biztosítja a nevelési célok megvalósíthatóságát, szolgálja a kollégisták biztonságát, kényelmét, megfelel az otthonosság általános kritériumainak. Megteremti – a jogszabályi előírásoknak megfelelően – a nyugodt tanulás, az önálló ismeretszerzés, a kulturális, a sport és egyéb szabadidős tevékenységek, valamint a diákkörök, szakkörök működésének feltételeit. A kollégium gondoskodik a tanulók nyugodt pihenéséről, az egyéni visszavonulás lehetőségéről.

A kollégium a város középpontjában a Petőfi u. 6 szám alatt található. A teljes egészében megújult, újjáépült, a mai kornak megfelelő modern kollégiumi épületet 2025/26-os tanév

kezdetével vehették birtokukba a diákok. Az épületben 10 lakószobával rendelkezünk 4 ágyas szobákkal, így mindösszesen 40 férőhellyel. A szobákhoz saját előszoba, hűtő, fürdőszoba és WC tartozik. Szobáink komfortosak. Ezenkívül a kollégium épülete rendelkezik egy akadálymentes szobával és ahhoz tartozó mosdóhelyiséggel. Található az épületben még egy szilencium terem, étkező helyiség, valamint egy teljesen felszerelt, minden igényt kielégítő modern teakonyha is. A kollégium felszerelt a mai kornak megfelelő füstjelző érzékelő készülékkel, riasztó berendezéssel, kihangosító és kiépített wi-fi rendszerrel. Az épület rendelkezik egy különálló nevelőtanári helyiséggel is.

A kikapcsolódást segíti a szilenciumos teremben, valamint az étkezőben elhelyezett televízió készülékek is. A közösségi programok elősegítésére a tanulószoba hátsó részében egy családias közösségi tér került kialakításra.

A sportolni vágyók rendelkezésére áll a szemben lévő gimnáziumi épület tornaterme, valamint sportudvara.

Kollégium – belső életének szabályozása során – biztosítja a gyermekek optimális testi-lelki fejlődésének feltételeit, figyelembe véve a speciális tanulói, szülői és iskolai igényeket, valamint az intézményi szokásokat. A tanulók napi életének kereteit úgy szervezzük, hogy az egyes tevékenységek belső aránya – a jogszabályi keretek között – a tanulók egyéni és életkori sajátosságaihoz igazodjanak. A belső szabályozás kiemelt eszköze a pedagógiai ösztönző rendszer működtetése. A gyerekek kötelességeit és jogait szabályozza a kollégium házirendje.

2.3. A kollégium kapcsolatrendszere

A kollégium, nevelési feladatainak eredményes megoldása érdekében, rendszeres kapcsolatot tartunk a szülőkkel és az anyaintézménnyel a beköltözéstől kezdve. Év elején a kollégium intézményegység-vezetője tájékoztatót tart, majd a nevelőtanárok kerülnek szükség esetén napi kapcsolatba a szülőkkel.

Szülőkkel való kapcsolattartás és együttműködés formái:

- évente legalább 3 szülői értekezlet az iskolai ütemtervnek megfelelően,
- a szülők írásbeli, elektronikus tájékoztatása a tanulók tanulmányi munkájával, magatartásával összefüggő eseményekről, különböző kollégiumi szintű programokról, dicséretekről, illetve fegyelmezésekről,
- személyes egyéni elbeszélgetések szülő vagy a tanár kezdeményezésére,

- telefonos kapcsolattartás.

Iskolákkal való kapcsolattartás és együttműködés formái:

- a nevelők az osztályfőnökökkel személyes munkakapcsolatban állnak,
- a diákok kollégiumi eredményeiről (versenyek, dicséret, jutalom), fegyelmezéseiről értesíti a kollégium az iskolát,
- szaktanárokkal a tantárgyi tanulás eredményességének érdekében rendszeresen konzultálnak a nevelőtanárok,
- gyermek- és ifjúságvédelmi feladatokban különösen fontos az együttműködés a kollégium és az iskola között.

3. Az intézményegység alapvető nevelési alapelvei, céljai és küldetése

Általános pedagógiai elveink

A kollégium értékközpontú kollégium.

Olyan értékrenddel rendelkező diákok kerüljenek ki falaink közül, akik tisztában vannak az ország fejlődéséhez, megmaradásához szükséges feltételekkel: a család elsőrendű szerepével, a hazához való hűséggel, a keresztyén erkölcsiséggel, a tenni akarás igényével.

A Kollégium diákközpontú kollégium.

Fontos alapelvünk, hogy a működés középpontjában az gyermek áll. Ezért a kollégium szocializáló, ismeretközvetítő, képességfejlesztő, érték- és normaközvetítő feladatra egyaránt vállalkozik. Minden egyes gyermek számára igyekszünk teljesíteni a számára fontos és szükséges funkciókat.

A Kollégium nyitott kollégium.

A nyitottság egyrészt fogadókészséget is jelent, mivel sok diák számára a kollégium az egyetlen, ami lehetőséget, elérhetőséget biztosít a szervezett oktatásban való részvételre.
Másrészt kollégiumunk nyitott a társadalomban újonnan keletkező szakmai értékekre.
Fontos, hogy városi és regionális szinten azokkal összhangban, egymást segítve, erősítve működjék.

Nevelési céljaink, feladataink és küldetésünk

Célok:

Célunk, hogy diákjaink eredményesek legyenek iskolájukban, tanulási, sporttevékenységbeli kudarcok miatt ne legyen lemorzsolódás.

Célunk, hogy tanulóink rendelkezzenek az önálló ismeretszerzés igényével és eszközeivel, alakuljon ki vágyuk a magasabb műveltség megszerzésére, a sportolásra, az egészséges életmódra.

Célunk, hogy önfegyelemmel, önismerettel, hasznosítható ismeretekkel, sporttudással rendelkező diákokat bocsássunk ki kollégiumunkból, akik megállják a helyüket felnőtt életükben, rendelkezzenek olyan önfejlesztő aktivitással, amely képessé teszi őket a továbbtanulás, a munka világába való belépésre. Legyen igényük történelmi gyökereink ismeretére, tiszteletére, nemzetünk építkezésének, jövőjének érdekében.

Teremtsük meg a feltételeit annak, hogy a magyar református iskolák évszázadok során kialakult hitbéli örökségének és pedagógiai kultúrájának átvétele és továbbfejlesztése megtörténhessen. Tanulóink váljanak művelt, keresztyén emberekké, az egyetemes emberi értékek tisztelőjévé, a magyar haza és nemzet hűséges és áldozatkész, alkotó polgáraivá, akik mindenkor képesek az örökölt és jelenkori kultúra valódi értékeit befogadni, gyarapítani, közvetíteni.

Meg kell valósítani református tanulóink egyházunk hitvalló tagjaivá való nevelését, nem református tanulóink – vallásuk szabad gyakorlása mellett – saját felekezetük és a református egyház értékeinek megbecsülésére történő nevelését.

A cél elérését szolgáló legfontosabb feladataink:

- tanulástechnikák fejlesztése,
- önismeret fejlesztése,
- személyre szabott tanulási stratégiák kidolgozása,
- a tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatása,
- megfelelő tanulási környezet biztosítása,
- megfelelő humán erőforrás biztosítása,
- a szociális hátrányok enyhítése,
- beilleszkedési, magatartási nehézségek megoldása,
- önálló ismeretszerzés fejlesztése,
- az információkhoz való hozzájutás módszereinek megismertetése,
- folyamatos értékelés, visszajelzés, megerősítés, szokásformálás,

- tanulói önértékelés, közösségi értékelés.
- a sportiskolások edzésinek, versenyzésének segítése, az önállóság fokozása.
- a keresztyén értékek megismertetése

Célunk elérése érdekében végzett jelentősebb tevékenységeink:

- Csoportfoglalkozásokat tartunk önismeret témakörben.
- A nevelőtanárok figyelembe veszik a tanulás szervezésekor az egyéni diák és szülői igényeket, az eredményességet.
- Szükség esetén foglalkozásokat szervezünk a szükséges tantárgyakból, hogy a tudásbeli különbségek a legkisebbre csökkenjenek.
- Biztosítjuk az egyéni korrepetálás lehetőségét is.
- Pedagógusaink megfelelő időkeretben biztosítják az egyéni törődést.
- Minden anyagi és szellemi támogatást megadunk, hogy diákjaink eredményesen szerepeljenek versenyeken, pályázatokon.
- A megszerezhető támogatásokról információt nyújtunk diákoknak, szülőknek.
- Folyamatosan kapcsolatot tartunk iskolával, szülővel.
- A diákok olyan önálló feladatokat kapnak, melyek megvalósításához szükséges a számítógép, könyvtár.
- Lehetővé tesszük, hogy minden diákunk használhasson számítógépet.
- Egyéni és közösségi szinten rendszeresen értékeljük kollégistáink teljesítményét.

A feladat teljesítésével akkor vagyunk elégedettek, ha:

- csökken a lemorzsolódás tanulási vagy sportkudarcok miatt,
- csökken az elégtelenre lezárt tanulók száma,
- diákjaink szívesen és önként vesznek részt csoportfoglalkozásokon, és az ott szerzett ismereteiket hasznosítják mindennapjaikban,
- diákjaink kialakítják egyéni szokásrendszerüket, a nekik legmegfelelőbb helyes időbeosztást.,
- a szülő, diák, pedagógus együttműködése nemcsak eseti, hanem folyamatos,
- a számítástechnikai gép- és programállományunkat bővíteni tudjuk,
- a diákok az értékelés eredményeként pozitív irányba mozdulnak el,

- a diákok a keresztyén erkölcsi normák helyességét felismerik.

Célunk, hogy az egyén egész személyiségének fejlesztésével egy időben erősítsük diákjaink emberi, erkölcsi tartását.

Célunk, hogy a közéletben, emberi kapcsolatokban, konfliktusokban eligazodni tudó kollégistákat neveljünk.

Célunk, hogy felébresszük tanulóinkban a helyes értékrend kialakításának igényét, fejlesszük a felelős döntésképesség és tolerancia, de ezzel együtt a helyes értékrend melletti kiállás személyiségbeli alapjait.

A cél elérését szolgáló legfontosabb feladataink:

- adjunk példát az erkölcsös magatartásra,
- ösztönözzük a tanulókat, hogy minél inkább közösségi emberekké váljanak,
- támogassuk őket abban, hogy megismerhessék és elfogadják önmagukat,
- a diákok önszerveződésének ösztönzése, támogatása,
- az érdeklődés felkeltése a társadalmi jelenségek iránt, igény kialakítása a közéletben való részvételre,
- a konfliktusokat közösen, a diákokkal együtt oldjuk meg, ezzel is nevelve őket az emberi erkölcsi tartásra, egymás elfogadására, a saját vélemény kulturált előadására és a helyes vitakultúrára,
- a személyiségformálás folyamatában tovább erősítjük a következő személyiségjegyeket:
- egészséges önbizalom, munkaszeretet, igényesség önmagunkra, környezetünkre, humánum, tisztelet, hazaszeretet, tolerancia, alkalmazkodó képesség, segítőkészség, nyitottság, kompromisszumkészség,
- az emberek által végzett munka értékének tudatosítása,
- olyan személyes kapcsolat kialakítása a felnőttek és diákok, diákok és diákok között, amely révén megvalósulhatnak kitűzött céljaink.
- az érdeklődőbb diákok vezető képességeinek fejlesztése, bekapcsolása a konkrét munkába,
- előadások, konferenciák szervezése,

A feladat teljesítésével akkor vagyunk **elégedettek, ha:**

- a diákok részt vesznek a részükre szervezett foglalkozáson,

- önállóan kezdeményezik valamely foglalkozás, program megszervezését,
- a kollégistákban kialakul az igény a közéleti szerepvállalásra,
- kialakulnak azon képességeik, melyek segítségével képviselni tudják elért eredményeiket, munkájukat,
- megbecsülik más ember munkáját,
- szereteten és bizalmon alapuló, alkotó kapcsolat alakul ki a felnőttek és diákok, diákok és diákok között.
- ha sportbeli aktivitásuk a tehetségeiknek megfelel
- ha erkölcsi normáik a református anyaiskola normáihoz igazodnak

A cél elérését szolgáló legfontosabb feladataink:

- tehetség felkutatása, a képességek feltárása, felismerése,
- olyan tevékenységformák szervezése, melyek lehetővé teszik a fejlesztést,
- műsorok, ünnepélyek, rendezvények készítése, előadása,
- a diákok mozgósítása versenyekre, pályázatokra,
- fejlesztő értékelés
- tehetséggondozás.

***Legjelentősebb* tevékenységeink**:

- a diákok érdeklődésének megfelelő foglalkozások szervezése,
- az ünnepségeink megszervezése oly módon, hogy a tehetség több területen is mutatkozzon meg,
- információ nyújtása pályázatokról, versenyekről, a résztvevők anyagi, szellemi támogatása,
- az eredmények közösség előtti értékelése, elismerése.

A feladat teljesítésével akkor vagyunk elégedettek, ha:

- minden kollégistánkban felfedezzük azt a területet, amelyben tehetséges,
- ha tevékenységrendszerünk, műsoraink, ünnepségeink olyan minőségben szerveződnek, hogy diákjaink jelentős számban részt akarjanak venni azokban.
- nő azon diákok száma, akik részt vesznek versenyeken, pályázatokon.
- háziversenyeinken való szereplés rangot jelentsen,
- iskolai aktivitásokon részt vesznek,

- sportedzéseken, sportversenyeken tehetségüknek megfelelő teljesítménnyel részt vesznek

Célunk világossá tenni diákjaink számára az egészség jelentőségét. Fő célunk olyan fiatalok nevelése kollégiumunkban, akik tisztában vannak a testi-lelki egészség fontosságával.

Célunk, hogy aminél többen találják meg a fizikum, az értelem, érzelem harmóniáját.

A cél elérését szolgáló legfontosabb feladataink:

- csoportfoglalkozások, előadások szervezése a témában,
- tudatosítani a különböző egészségkárosító szerekkel történő élés egészségi és jogi kockázatát,
- személyes higiéné elsajátíttatása,
- sporttevékenység megszervezése,
- sportversenyek, sporttalálkozók szervezése.

Legjelentősebb tevékenységeink:

- különböző foglalkozások, előadások szervezése kollégistáinknak,
- egyéni foglalkozások,
- heti rendszerességgel tartott sportprogramok.

A feladat teljesítésével akkor vagyunk elégedettek, ha:

- kollégistáink közül minél többen vesznek részt a foglalkozásokon, előadásokon,
- ha különböző (a fenti tevékenységekhez kapcsolódó) versenyeken rendszeresen részt vesznek diákjaink.
- személyi higiéniájuk megfelel az együttélés szabályainak.

Célunk a hagyományok ápolása.

Kollégiumi hagyományaink őrzése, ápolása és továbbfejlesztése szervesen illeszkedik nevelési elgondolásainkba. A hagyományok ápolásának célja, hogy diákjaink ne csak racionálisan, hanem érzelmileg is kötődjenek kollégiumunkhoz.

Az évente megrendezett ünnepélyeink - aktualitásuk mellett - jó alkalmat teremtenek kulturális céljaink megvalósítására (*március 15-e, október 6-a és október 23-a,* a *tanévnyitó, a ballagás s a tanévzáró),* lehetőséget kínál irodalmi és zenei betétek meghallgatására.

A *nagy ünnepek* megünneplésében a műfaji sokszínűségre törekszünk. Az irodalmi színpados megemlékezés helyett időnként közösen filmet nézünk, emlékhelyeket látogatunk, vetélkedőket szervezünk.

Kollégiumunk (*internátusunk*) kiemelt célja a sportolók támogatása, az élsportolók tevékenységének segítése, tanulásuk összehangolása a sportolással kapcsolatos elfoglaltságaikkal.

A cél elérését szolgáló legfontosabb feladataink, tevékenységeink:

- megismertetjük az új kollégistákkal a kollégiumi hagyományokat, az iskola, az egyház, a város és a megye történetét.

A feladat teljesítésével akkor vagyunk elégedettek, ha:

- hagyományos rendezvényeink éves gyakorisággal lebonyolításra kerülnek
- a rendezvényeken résztvevők aktívak

Célunk tudatossá tenni diákjainkban az ember és környezete, az ember és természet szoros összefüggésrendszerét, az egymástól való függés és a beavatkozás következményeit, felhívni figyelmüket a környezetminőség jelentőségére.

A cél elérését szolgáló legfontosabb feladataink, legjelentősebb tevékenységeink:

- környezettudatos életmód elemeinek szocializációja,
- a lakókörnyezet közös megóvása,
- a kollégiumi környezet esztétikus fejlesztése,
- kirándulások szervezése itthon és külföldön.

A feladat teljesítésével akkor vagyunk elégedettek, ha:

- a környezettudatos életmód megismerése érdekében szervezett foglalkozásokon a diákok részt vesznek, és az ismereteiket megpróbálják alkalmazni,
- minden diákunk odafigyel a lakókörnyezet állapotára, annak állaga nem romlik gondatlanság következtében,
- a diákok saját munkáikkal is hozzájárulnak a kollégium környezetének esztétikájához,
- a kollégium által szervezett kirándulásokon a fiatalok nagy számban részt vesznek,

- a kirándulások megszervezéséhez a feltételeket biztosítani tudjuk.

4. A tanulók életrendje, tanulása, szabadideje szervezésének pedagógiai elvei

A tanulók tanulása szervezésének pedagógiai elvei

Minden diákunk számára megfelelő környezetet, a különböző tanulási szokások figyelembe vételével megfelelő, nyugodt tanulási körülményeket biztosítsunk.

Egyéni képességekhez, eredményekhez igazodva biztosítjuk az önálló időbeosztás lehetőségét.

Folyamatos ellenőrzés biztosítása a hatékony tanulás érdekében.

Az iskolai munkára, továbbtanulásra való felkészüléshez mindenki számára megfelelő személyi, tárgyi feltételek álljanak rendelkezésre.

Minden gyerek számára biztosítva legyen a tanári segítség.

A humán erőforrás fejlesztésénél fontosnak tartjuk az igényeknek leginkább megfelelő végzettségű pedagógusok alkalmazását, hogy a különböző előképzettségű, képességű diákunk hátrányai leküzdéséhez a számára szükséges megfelelő segítséget megkapja.

A nevelőtestület elkötelezett, módszereiben, eszközeiben felkészült az egész életen át tartó tanulás igényének kialakítására.

A tanulók életrendje, életvitele szervezésének pedagógiai elvei

A kollégium külső és belső környezetét úgy alakítjuk ki, hogy családias, otthonos és esztétikus legyen.

Minden berendezési tárgy, eszköz, díszítő elem azt szolgálja, hogy a fiatalok otthon érezzék magukat, és a kollégiumot sajátjuknak tekintsék.

A különböző szabályozók létrehozásánál figyelembe vesszük az életkori sajátosságokat.

A kollégium tevékenységrendszer kialakításánál figyelembe vesszük az iskolai munkarendet.

Az egyéni és közösségi érdekek összehangolásával a munka, az aktív pihenés és a pihenés egyensúlyát biztosítjuk, szem előtt tartva az egészséges életmód, életritmus követelményeit.

A tanulók szabadideje szervezésének pedagógiai elvei

A szabadidejével a jogi normák betartása mellett minden tanuló maga rendelkezik.

Kollégiumunk biztosítja a feltételeket a szabadidő kulturált eltöltéséhez. A tárgyi feltételeket a kellő időben biztosítjuk számukra.

A szabadidős programokat a tanulók igényei szerint szervezzük.

A szabadidős foglalkozások szervezésében meghatározó szerepet kap az egészséges és kulturált életmódra nevelés, az önkiszolgáló képességek fejlesztése, a sport, a környezet megóvása, ápolása. Hangsúlyt fektetünk a fiatalok irodalmi, kulturális képességeinek, valamint hitéletük fejlesztésére.

A diákkörök továbbfejlődését személyi és tárgyi feltételek biztosításával támogatjuk.

Megkeressük a lehetőségeket kirándulások szervezésére.

5.A tanulók fejlődését, tehetséggondozását, felzárkóztatását, pályaválasztását, középiskolai kollégiumok esetén az önálló életkezdést elősegítő tevékenységek elvei

A tanulók tehetséggondozását segítő tevékenység elvei

Minden fiatal tehetséges valamiben. Ennek felszínre hozása érdekében vállaljuk a segítő pedagógus szerepet.

A kollégium tevékenységrendszerét úgy alakítjuk, hogy ingergazdag környezetben, különböző területeken minden diákunknak lehetősége legyen tehetsége kibontakoztatására, a megmutatkozásra.

Lehetőséget és segítséget nyújtunk ahhoz, hogy a tudatos önfejlesztés igénye minden fiatalban kialakuljon.

A tehetséggondozásban az iskolával, családdal együttműködve az egész személyiség fejlesztésére figyelünk.

A tanulók felzárkóztatását elősegítő tevékenység elvei

A felzárkóztatást segítő tevékenységek valós igényekhez igazodnak. A lemaradás mértékének megállapításául az egyén képességei adnak alapot.

A kollégium olyan támogató környezetet hoz létre, olyan módszerbeli megoldásokat alkalmaz, hogy a tanulók motiváltakká váljanak, a felzárkózás belső igényből fakadjon. Így

biztosítjuk annak esélyét, hogy diákjaink választott iskolájukban eredményesen végezzék tanulmányaikat.

A felzárkóztatás egyénileg, illetve kiscsoportokban történik a hatékonyság érdekében.

A pedagógusok az - igényeknek megfelelően - mindig a diákok rendelkezésére állnak.

A tanulók önálló életkezdését, pályaválasztását elősegítő tevékenység elvei

A fiatalokban tudatosítjuk, hogy a társadalmi pozíciók mindenki számára nyitottak, és saját szerepében minden egyes ember hasznos lehet.

Az intézményen belüli kapcsolat- és tevékenységrendszer szervezésével a kollégium elősegíti, hogy kialakuljon a reális önismeret, énkép, ezáltal a belső motiváltság.

Személyiségfejlesztés során hangsúlyt kap a sikerorientáltságra, önmenedzselésre nevelés.

Olyan hiteles információkat nyújt a kollégium, amely segíti a fiatalokat egy ilyen fontos stratégiai döntés meghozatalában.

6.A kollégiumi közösségi élet fejlesztésének módszerei, eszközei, a művelődési és sportolási tevékenység szervezésének elvei

A tanulók sportolási tevékenysége szervezésének elvei

Minden kollégista számára biztosítjuk a szabadidősport feltételrendszerét, pedagógus nyújtotta segítséget, felügyeletet.

Figyelembe vesszük a diákok érdeklődését, igényeit, életkori sajátosságaikat.

A rendszeres foglalkozások segítik az egészséges életmód állandó elemmé válását.

A sportiskolai és tehetséges diákok versenyeken való részvételét segítjük és támogatjuk.

A tanulók művelődési tevékenysége szervezésének elvei

Minden kollégistánk számára megfelelő információkat nyújtunk az őket körülvevő lehetőségekről. A kollégium olyan támogató környezetet hoz létre, olyan módszerbeli megoldásokat alkalmaz, hogy a tanulók motiváltakká váljanak, a művelődés iránti igény belső indíttatásból fakadjon.

A tehetséges diákok pályázatokon való részvételét segítjük.

7.A pedagógiai tevékenység szerkezete

A kötelezően biztosítandó foglalkozások rendszere és szerkezete

Felkészítő foglalkozások:

Felkészítő, fejlesztő foglalkozások, amelyek megszervezése során a kollégium figyelmet fordít a pozitív tanulási attitűd kialakítására és megerősítésére, a kreativitás fejlesztésére, e téren is feltárja és figyelembe veszi a tanulók személyiségének az egyéni sajátosságait

Tanulást segítő foglalkozások, amelyek az alábbiak lehetnek:

A tanulószobai foglalkozás a napi felkészülést szolgáló tevékenység, közvetlen tanári irányítással, mely meghatározott időkeretben és nyugodt felkészülést biztosító tárgyi környezetben, csoportos illetve egyéni foglalkozás keretében zajlik. A tanulószobai foglalkozáson való részvétel minden kollégista diák számára kötelező.

A kollégiumba bekerült diákok különböző alapismeretekkel rendelkeznek, hiszen az iskolák változó színvonalon oktatnak. A beérkező diákok tudásszintjét felmérve differenciáltan kell a szilenciumokat megszervezni.

Úgy az egyéni tanulás, mint a közös szervezésű szilenciumok során biztosítani kell a megfelelően nyugodt körülményeket. A szilenciumra a nevelőnek és a diákoknak is rá kell hangolódnia, oly módon, hogy egyéni problémáikat és iskolai élményeiket még szilencium előtt meg tudják beszélni.

Segíteni kell a diákokat a helyes időbeosztás kialakításában a hatékony tanulás érdekében.

A tanulószobai munka során fokozottan kell figyelni a gyengén teljesítő diákokra. A valamilyen okból lemaradt tanulók fejlesztése, felzárkóztatása, szervezett keretben, tanári tervezéssel folyik. Érdemes kihasználni a közösségben rejlő segítési módokat is, esetenként például tanulópárok kialakításával.

A szilenciumi munka segítése és ellenőrzése frontálisan, kiscsoportos formában, valamint egyénileg történhet.

A hatékony szilenciumi munkát biztosító módszerek:

- a foglalkozások pontos és következetes kezdése, szilenciumi fegyelem biztosítása;
- a tanulmányi eredmények nyilvántartása;
- a képességekhez viszonyított tanulmányi munka és fegyelem rendszeres értékelése.

A kiemelkedő képességű tanulók tehetséggondozása a speciális szakképesítéssel rendelkező pedagógus vezetésével, egyéni foglalkozás formájában történik.

Az iskolában szerzett ismeretek bővítése, a pályaválasztás segítése érdekében a kollégium egyéni fejlesztést megvalósító csoportos foglalkozásokat szervez a felmerülő tanulói igényeknek megfelelően. A tematika összeállításánál az alábbi szempontokat kell figyelembe venni:

- az iskolai tanulmányok kiegészítését szolgálja,
- segítse a tanulók pályaválasztását,
- tanulói és szülői elvárásokra épüljön,
- vegye figyelembe az eltérő tudásszinteket, ugyanakkor adjon lehetőséget a differenciált haladásra
- figyelmet kell fordítani a tanulók irodalmi, képzőművészeti, zenei képességeinek fejlesztésére, így nyújtva lehetőséget arra, hogy érzelmileg gazdagabbá, kiegyensúlyozottabbá váljanak.
- segítse elő a diákok erkölcsi értékrendjét
- segítse elő a keresztyén értékek megismerését, megértését, elsajátítását

Csoportfoglalkozások

Heti rendszerességgel zajlanak hétfőtől csütörtökig a nevelőtanárok választása szerinti napon.

Ilyenkor kerül sor a kollégium életével kapcsolatos dolgok megbeszélésére, a végzett munka értékelésére, valamint a Kollégiumi Nevelés Alapprogramjában szereplő témák feldolgozására. Ezek a foglalkozások alkalmat kínálnak tanulóink beszédkultúrájának fejlesztésére, viselkedéskultúrájának az alakítására, az együttélés szabályainak a megvitatására és a tanulóink erkölcsi magatartásának formálására.

Fontosnak tartjuk a nevelőtanárok életviteli példamutatását.

Szeretnénk elérni, hogy igénnyé váljék az igazmondás, a fegyelmezettség, a pontosság és a felnőttek, valamint a hagyományok (ebben foglaltatva a keresztény, keresztyén magyarság) iránti tisztelet. A csoportfoglalkozásokat tervezzük, ezek az éves munkaterv részét képezik.

Szabadidő eltöltését szolgáló foglalkozások

A kollégium diákjai szabadon választhatnak a kollégium által szervezett, a szabadidő hasznos eltöltését szolgáló foglalkozást. A szabadidő eltöltését biztosító foglalkozásokon meghatározó szerepet kap az egészséges életmódra nevelés jegyében a sportköri foglalkozás.

A szabadidős foglalkozásokon meghatározó szerepet kap az egészség és kulturált életmódra nevelés, az önkiszolgáló képességek fejlesztése, a diáksport, a természeti környezet megóvása, ápolása.

A foglalkozások során hangsúlyt kap a gyermekek irodalmi, képzőművészeti, zenei és vizuális képességeinek fejlesztése. A kollégium által szervezett kirándulások során a tanulók megismerik történelmi, kulturális és természeti értékeinket; a különböző rendezvények erősítik a kollégiumi közösséget;

A kollégiumi diákok számára a fentieken kívül egyéb, szabadon látogatható foglalkozásokat is szervezünk. Fontosnak tartjuk, hogy tanulóink kollégiumi éveik alatt eljussanak színházba, hangversenyekre. Olyan előadásokat igyekszünk megszervezni, amelyek a tanulók általános műveltségét emelik, illetve az iskolai tanulmányokat segítik, kiegészítik.

A kollégisták rendszeresen részt vesznek a városi rendezvényeken.

Egyéni törődést biztosító foglalkozások

Az egyéni foglalkozások a személyes törődést biztosítják. Jó lehetőséget biztosítanak arra, hogy tanulóink feltárják egyéni gondjaikat, problémáikat. Ha a diák igényli és kéri, megszervezzük a segítségnyújtást.

Ezek csak részben tervezhetők, illetve folyamatosan kezelhetők napi aktualitással.

Az egyéni foglalkozások keretében szorgalmazzuk a tanuló közvetlen környezetének a megismerését, mert csak így segíthetünk egyéni problémáik leküzdésében, szorongásaik feloldásában.

8.Feladatok, tevékenységkategóriák

Szociális kompetenciák fejlesztése

A kollégiumi nevelés segíti a mindenkori szociális környezetbe történő sikeres beilleszkedést. Fejleszti a szociális tájékozódás készségét, alkalmat és közeget teremt a közösségi értékrend és normarendszer fejlesztéséhez, segíti az egyensúly megteremtését a közösségi és az egyéni érdekek között.

A kollégiumon belüli kapcsolat- és tevékenységrendszer szervezésével, ismeretek nyújtásával a nevelés elősegíti, hogy kialakuljanak az önismeret gazdag és szilárd elméleti és tapasztalati alapjai.

A kollégium a nevelési folyamatban figyelmet fordít a társadalmilag elfogadott közösségi szokások és minták közvetítésére, a szociális készségek - empátia, tolerancia, kooperáció, konfliktuskezelés, kommunikációs és vitakultúra, szervezőkészség - fejlesztésére. Segíti a közösségi együttélés szabályainak elsajátítását, az egyén, a csoport, a társadalom kölcsönhatásainak megértését, különös figyelemmel a nemzeti, etnikai kisebbségi és vallási sajátosságokra.

E feladatok megvalósításában kiemelt szerepet és megfelelő teret kap a kollégiumi diák-önkormányzati rendszer.

Önálló életkezdés támogatása, pályaorientáció

A kulturált életmódra nevelés és a világkép kialakulásának segítése

A kollégiumi nevelés bővíti a diákok ismereteit az egyetemes emberi civilizációról, annak legnagyobb hatású eredményeiről. Felkelti az érdeklődést a kultúra, a tudományok, a művészetek iránt, továbbá az emberiség globális problémáival kapcsolatban. Természeti és társadalmi ismeretek átadásával, művészeti élményekkel segíti a világban való tájékozottság, a személyes és szociális azonosságtudat fejlődését. Motivál és helyzeteket biztosít az önkifejezési lehetőségek megtalálásához. Elősegíti az esztétikai-művészeti tudatosság megjelenését, az érzelemvilág gazdagodását. Fejleszti az idegen nyelvi kommunikációt.

A kollégium kiteljesíti a nemzet, valamint a nemzeti és etnikai kisebbségek kultúrájának, értékeinek tiszteletét, a nemzeti, történelmi és vallási hagyományok megismerését és ápolását, ezzel is erősítve a tanulók hazaszeretetét.

A kollégium változatos, sokrétű kulturális tevékenységével hozzájárul a magyar, az európai és az egyetemes kultúra értékeinek megismeréséhez, elsajátításához és értékeléséhez. Ugyanakkor legfontosabbnak tekinti a magyar életközösséghez és annak hagyományaihoz való tartozást, az ahhoz való hűséget, az ezen keresztül tekintő világhoz való tartozást.

Az egészséges életmód, a környezettudatos magatartás kialakításának segítése

A testi és mentális képességek folyamatos megőrzéséhez és fejlesztéséhez szükséges a megfelelő életritmus kialakítása, az egészséges és kulturált étkezés, öltözködés, tisztálkodás, testápolás, a rendszeretet belső igénnyé válása, az ehhez kapcsolódó szokásrendszer megalapozása. A tanulók olyan ismereteket, gyakorlati képességeket sajátítanak el,

szokásokat tanulnak meg, amelyek segítik őket testi és lelki egészségük megőrzésében, az egészségkárosító szokások kialakulásának megelőzésében.

A kollégium a diákok számára otthonos, kulturált, esztétikus közeget biztosít, ahol a tanulók jól érzik magukat, és amely egyúttal fejleszti is ízlésüket, igényességüket. Környezeti adottságai révén hozzájárul az egészséges életvitel, a helyes életmód iránti igény kialakulásához.

A kollégiumban a sajátos nevelési igényű tanulók nevelése során kiemelt figyelmet kap a saját állapot pontos megértése, szükség esetén a gyógyászati, illetve az egyéb speciális eszközök használata.

A kollégium környezettudatos magatartásra neveli a tanulókat, hogy érzékennyé váljanak a környezetük állapota iránt.

A kollégiumnak feladata a családi életre, a családtagi szerepekre, a párkapcsolatok kulturált kialakítására, a takarékos és ésszerű gazdálkodásra és az öngondoskodásra nevelés. A szeretetteljes, bizalmi viszonyra alapozva segít a harmonikus nemi szerep kialakulásában, támaszt nyújt a szexuális életben való tájékozódáshoz.

9.Az iskolával, a szülővel való kapcsolattartás és együttműködés formái

Célunk, hogy együttműködve a szülői házzal, iskolával segítsük elő a pedagógiai programunkban megfogalmazott céljaink sikeres megvalósítását.

A kollégium nevelőtestülete egyet ért abban, hogy

- a nevelés-oktatás folyamatában egyenrangú kapcsolatra törekszünk a szülőkkel
- az egyenrangú kapcsolatban vezető szerep a pedagógusé, a szakmaiságot ő képviseli
- egyetértés szükséges a legfontosabb alapértékekben
- a kölcsönös információcserére, az együttműködésre törekszünk
- a nevelés nem a kollégium kizárólagos feladata, szülői közreműködés nélkül nem lehet eredményesen nevelni, oktatni
- a gyermekek érdeke az együttműködés

- az együttműködés nemcsak pedagógiai belátás és mérlegelés kérdése, hanem az oktatási törvény által előírt jogi kötelezettsége szülőknek és pedagógusoknak egyaránt, a jogszabályok, lehetőségek megismerésére kölcsönösen törekedni kell
- a jól működő kollégium közös érdekünk, amely a tanár- diák- szülő- iskola együttműködésén alapul.

Az együttműködés tartalmi elemei

- együttműködés alapvető nevelési-oktatási kérdésekben, egymás nevelési elveinek megismerése és közös álláspont kialakítása
- tanulásirányítás
- a szabadidő irányítása, szervezése
- egészséges életre nevelés
- a családi életre nevelés, felkészítés
- hátrányos helyzetű tanulók segítése
- tehetséggondozás
- továbbtanulás, pályairányítás
- diák-önkormányzati munka segítése
- gyermek-és ifjúságvédelem
- viselkedés és a magatartás formálása

Az együttműködés fórumai, a kapcsolattartás formái, tevékenységek

- szülői értekezlet évente három alkalommal
- telefonon keresztül
- levélben, elektronikus levélben
- szülők, osztályfőnökök, szaktanárok fogadása előzetes egyeztetés alapján, vagy a nélkül bármikor
- szükség szerinti családlátogatás
- Folyamatos iskolai tájékozódás, szükség esetén személyes kapcsolattartás osztályfőnökkel, szaktanárokkal

Az eredményes együttműködés feltételei

- a rendszeres és folyamatos kapcsolattartás
- a kölcsönös bizalom és őszinteség megléte
- a kölcsönös és korrekt tájékoztatásra épül

- fokozott empátia érvényesül a kapcsolatban
- nyitott a szülő és a pedagógus egyaránt

IV. CSILLAGFÜRT REFORMÁTUS ÓVODA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

1.AZ INTÉZMÉNY ADATAI

Az intézmény neve: Szegedi Kis István Református Gimnázium, Technikum, Általános Iskola, Óvoda és Kollégium

Címe: 5630 Békés, Petőfi Sándor u. 11-13.

Az intézmény fenntartója: Békési Református Egyházközség

Címe: 5630 Békés, Széchenyi tér 21.

Az óvoda neve: Csillagfürt Református Óvoda

Címe: 5630 Békés, Szegedi Kis István sétány 1.

Telefon/Fax: +36 66/ 411-438

E-mail: csillagfurt@refibekes.hu

Az intézmény OM azonosítója:028456

Az intézmény típusa: többcélú köznevelési intézmény

A költségvetési szerv főtevékenységének államháztartási szakágazati besorolása:
Óvodai nevelés

Szakágazati száma: 851020

A költségvetési szerv alaptevékenységének kormányzati funkció szerinti megjelölése:
091110 Óvodai nevelés, ellátás szakmai feladatai

Az óvodába felvehető gyermekek száma: 100

Gyermekcsoportok száma: 4

A gyermekcsoportok összetétele: vegyes életkorú

Gazdálkodása:

Az intézmény a fenntartó Református Egyházközség által biztosított költségvetés alapján önálló gazdálkodási jogkörrel rendelkezik. A gazdasági, pénzügyi, munkaügyi feladatait a székhelyen látja el. Gazdálkodással összefüggő kötelezettséget a fenntartó jóváhagyása nélkül nem vállalhat.

Az intézmény egyházi felügyeleti szerve:

Református Egyházkerület Tanügyi Hivatala

Címe: 5630 Békés Széchenyi tér 21.

Az intézmény törvényességi ellenőrző szerve:

Békés Megyei Kormányhivatal

Az óvodai nevelés magyar nyelven folyik

A református óvoda nevelési elveiben és gyakorlatában elkötelezett a keresztyén értékek és életvitel közvetítésében a rábízott gyermekek felé, figyelembe véve a szülőknek azt a jogát, hogy gyermeküket vallási és világnézeti meggyőződésüknek megfelelő nevelésben részesítsék.

2.TÖRVÉNYI HÁTTÉR

- Magyarország Alaptörvénye
- 2011 évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről
- 2023. évi LII. törvény a pedagógusok új életpályájáról
- 1995. évi I. törvény A Magyarországi Református Egyház Köznevelési Törvénye
- 363/2012. (XII.17.) számú Kormányrendelet az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról
- Az óvoda alapító okirata
- 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról
- 229/20012. (VIII. 28.) Korm. rendelet a nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról
- 401/2023. (VIII. 30.) Korm. rendelet a pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII. törvény végrehajtásáról
- 1992. Egyezmény a gyermekek jogairól Egyesült Nemzetek UNICEF

- 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról
- Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve (OH.)
- 15/2013. (II. 26.) EMMI rendelete a pedagógiai szakszolgálati intézmények működéséről
- 419/2024. (XII. 23.) Korm. rendelet a pedagógus-továbbképzés rendszeréről
- 2003. évi CXXV. törvény az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról
- A nemzetiség óvodai nevelésének és a nemzetiség iskolai nevelés-oktatásának irányelve (OH.)

3. AZ ÓVODA TÖRTÉNETE

Korábbi óvodánk, a Jantyik utcai óvoda műemlék jellegű épület, 1868-ban épült, óvodaként 1889 óta működött. Mint minden Magyarországi Óvoda 1971-től, " Az Óvodai Nevelés Programja" elnevezésű dokumentum alapján, állami fenntartásban működött. A Békésen működő óvodákat az évek során több ízben átszervezték, volt időszak, amikor 3 egységbe sorolták. A rendszerváltással új szellemiség érkezett az óvodákba is. Megalakult az önkormányzati fenntartású Békési Kistérségi Óvoda, melyhez Békésen, mind a 9 városi óvodát rendezték. 1996. Az Óvodai Nevelés OrszágosAlapprogramjának megjelenésével, gyermekközpontúságából és keretjellegéből fakadóan, megjelentek a különböző alternatív pedagógiai programok, saját pedagógiai programok, illetve "választható, szakmailag ellenőrzött, adaptált" programok. A mi nevelőtestületünk, ez utóbbit választotta. Nagy Jenőné: "Csak Tiszta Forrásból" Óvodai nevelés a művészetek eszközeivel alternatív program, című adaptált programmal kezdtünk dolgozni a '90 évek második felében.

2011-ben Békés Város Önkormányzata és a Békési Református Egyházközség megállapodást kötött, melynek értelmében, a Jantyik utcai Óvoda 2011. szeptember 1-vel, egyházi fenntartás alá került. A nevelőtestületben a református szellemiség legtöbbünktől nem áll távol, mert zömében református vallásúak vagyunk. Pedagógiai Programunkat át kellett dolgoznunk, melyben ezek után a református nevelés kapott kiemelt szerepet, de gyakorlatunkban, egyes elemekben továbbra is fellelhető a művészeti ágakhoz való kapcsolódás is. Az óvodapedagógusok közül ketten részesültek katechetikai képzésben, ők tartják a csoportokban a hitéleti nevelést a mindenkori ifjúsági lelkész támogató segítségével. Munkánk során egyre többször éreztük a gyermekek komplex nevelésének - oktatásának előnyeit, keressük az

óvodai innovációk olyan törekvéseit, melyek a komplexitást előtérbe helyezve egy- egy téma, projekt körében valósul meg a gyermekek sokoldalú, harmonikus fejlesztése.

Magyarországi Református Egyház Országos Óvoda Program nyertes pályázatának köszönhetően 2022-ben készült el új óvodánk, a Csillagfürt Református Óvoda. Óvodánkban a modern kor elvárásainak megfelelő és a keresztény nevelés feltételeit kielégítő eszközök, helyiségek találhatók, gyermekeink és az itt dolgozó felnőttek nagy örömére

4. AZ ÓVODA BEMUTATÁSA

4. 1. Az óvoda természeti környezete

Épületünk Békésen, az élővilágban gazdag Élővíz –csatorna partján helyezkedik el, a Földvár bölcsőde szomszédságban, egy csendes kis utcában, a Szegedi Kis István sétány 1. szám alatt. Elhelyezkedése kiváló. Néhány perces sétára található: a városközpont, Református templomunk, Anyaintézményünk telephelyei, Piac, Helyi kistermelők üzletei, Békés Város Művelődési Központ, Könyvtár, Múzeum és Sport Nonprofit Kft. intézményei, a város játszóterei, a GFE Technikum, Szakképző Iskola, Gimnázium és Kollégium. Előbbi helyek és intézmények, sok nevelési és oktatási lehetőséget rejtenek magukban, melyeket projektjeink megvalósítása során igyekszünk beépíteni tevékenységeinkbe.
Régebben, főként az ibrányi városrész lakosságának gyermekei jártak óvodánkba. Ez idővel, a körzethatárok lazulásával, a városrész lakosságának elöregedésével teljesen megszűnt. Ma pedig, lévén egyedüli református óvodaként a város minden részéből, felekezeti hovatartozástól függetlenül fogadunk gyermekeket.

.

4. 2. Az óvodát igénybe vevő családok szociokulturális helyzete

A családok vallásgyakorlását, a családok szerkezetét, a szülők iskolai végzettségét és a családok anyagi helyzetét áttekintve nagyon vegyes képet kapunk.
A családok többsége keresztény és jellemző, hogy egyre több család gyakorolja vallását, fenntartónk megelégedettségére egyre több gyermekünk megkeresztelve érkezik óvodánkba. Többségben vannak a reformátusok, van néhány adventista, baptista és pünkösdi családunk is.
A családok szerkezete nálunk is átalakulóban van. Elmondható, hogy a többségre jellemző a teljes család, közülük sokan nem házastársi, hanem élettársi viszonyban élnek. Előfordul az egy szülős család is, valamint egyre gyakoribb a mozaik szerkezetű család is.

Szüleink zöme középfokú végzettséggel rendelkezik, de van főiskolai, egyetemi végzettségű is. A munkanélküliség egyre kevésbé jellemző. Az anyagi helyzetet vizsgálva, a családok többségére az átlagos státus, megélhetés a jellemző.
De, akad néhány nehéz körülmények között élő, illetve jómódú, vállalkozó család is. Általánosságban az is elmondható, hogy a szülőknek kevés ideje, ereje marad a gyermekek nevelésre, és egyre több feladatellátást várnak el az óvodától.

5. A REFORMÁTUS ÓVODAI NEVELÉS FELTÉTELRENDSZERE

5. 1. Személyi feltételek

A református óvodában az egész napot áthatja a keresztyén szellemiség. Az óvoda dolgozói egész személyiségükkel tükrözik a keresztyén hitet, ismerik a Szentírást és élő kapcsolatban állnak a Szentháromság Istennel. A Bibliai integrációt közvetítik az óvodai élet mindennapjaiban, annak nevelési és tanulási folyamataiban.
Az óvodapedagógusok szakképzettek, közülünk 3 fő szakvizsgázott. 2 fő rendelkezik katechéta (Vasárnapi Iskolai Szövetség 1 hetes képzése) végzettséggel, 3 fő Hitélet a református óvodában akkreditált szakirányú továbbképzést végzett el. Mindenki számára fontos, hogy a legjobb tudása szerint fejlessze a rábízott gyermekeket, ezért folyamatosan képezzük magunkat, és az elsajátított tudást beépítjük a mindennapi tevékenységekbe. Pompás Mesés Óvodaként kiemelt figyelmet fordítunk az élőszavas mesélésre, történetmondásra, a gyermekek képzeletének fejlesztésére, a mesehallgatás örömének és az olvasóvá nevelés alapjainak megalapozására. Több óvodapedagógus is használja a mindennapokban az „Így tedd rá” képzéseken tanultakat. Óvodánkba 8 fő óvodapedagógus és 4 fő óvodai dajka összehangolt munkájával neveljük, gondozzuk a gyermekeket. A nevelő oktató munkát közvetlenül segítő szakemberek: 1 fő pedagógiai asszisztens, 1 fő óvodatitkár, 1 fő konyhai alkalmazott, és 1 fő karbantartó/udvaros, az intézmény zavartalan és színvonalas működéséhez járulnak hozzá.
Az óvodapedagógusok munkáját gyermekcsoportonként egy-egy fő dajka segíti, a köztük meglévő harmónia és együttműködés, emberi viszonyulás mintaként áll a gyermekek előtt. A nevelőmunka, különösen a differenciált egyéni fejlesztés eredményes megvalósítását 1 fő pedagógiai asszisztens közreműködésével segítjük elő. A kiemelt figyelmet igénylő gyermekekkel rendszeresen logopédus, fejlesztőpedagógus és mozgásfejlesztő szakember

foglalkozik az óvodapedagógusokkal együttműködve a hátrányok enyhítése, valamint a gyermekekben megmutatkozó tehetség kibontakoztatása érdekében. A pedagógusok elkötelezettek a folyamatos fejlődés iránt, ezért rendszeresen továbbképzéseken vesznek részt, és az ott elsajátított elméleti és gyakorlati tapasztalatokat beépítik a mindennapi nevelőmunkába. Az óvoda intézményegység-vezetője hitével, szakmai tudásával, magatartásával elősegíti a gyermekek nevelésében, gondozásában résztvevő munkatársak, pedagógusok, a nevelő-oktató munkát közvetlenül segítő alkalmazottak keresztyén világnézetének hiteles átadását a gyermekek és családjuk felé.

A munkakörök szerinti személyi feltételek

Munkakör	**Fő**	**Végzettség**
Intézményegység vezető	1	Főiskolai óvodapedagógusi szakképzettség + szakvizsga
Óvodapedagógus	7+1	Főiskolai óvodapedagógusi szakképzettség
Óvodatitkár	1	Főiskolai óvodapedagógusi szakképzettség
Pedagógiai asszisztens	1	Főiskolai óvodapedagógusi szakképzettség
Dajka	4	Szakmunkás/Érettségi + óvodai dajka szakképzettség
Konyhai dolgozó	1	Érettségi
Karbantartó/udvaros	1	Szakmunkás

A pedagógusok előmeneteli rendszerében elért fokozat szerint

Fokozat	**Fő**
Mesterpedagógus	-
Pedagógus II.	5
Pedagógus I.	3
Gyakornok	-

Az óvodapedagógusok szakvizsgás végzettségei

A végzettség megnevezése	Fő
Fejlesztőpedagógus	1
Közoktatási vezető és pedagógus-szakvizsga	2

5. 2. Tárgyi feltételek

Már a távolból hívogató az épületünk, magas, szép, nagy ablakaival felhívja magára a figyelmet. Belépve egy bibliai ige vonzza magára a tekintetet „Bizony, az Úr ajándéka a gyermek" Zsolt. 127:3. Ezt az igét szívünkre helyezve biztosítjuk a nyugodt, szeretetteljes, családias, keresztény szellemiségű légkört. Az épület előtt több autó befogadására alkalmas zárthelyi parkoló lett kialakítva. A főbejárattól befelé haladva érhető el az aula (közösségi tér), ami rendezvények és összevont foglalkozások, vagy rossz idő esetén játszásra is alkalmas térként szolgál, s innen nyílnak a főhelyiségek is. A csoportszobák keleti irányban tájoltak, előttük a közlekedő szélén helyezkednek el az öltözőszekrények. Minden csoport számára külön mosdó helyiség lett kialakítva a gyermekek igényének megfelelően. A csoportszobákat az óvodai dolgozók a csoportneveknek egyéni arculatnak megfelelően rendezték be. Az egymásba rendezhető műanyag fektetőágyak a csoportszobákban elhelyezett ágytároló szekrényekben tároljuk. Valamennyi csoportszobából kis nyitott teraszra tudunk kimenni a gyermekekkel.

Egy tornaszoba is kialakításra kerül, melyhez kapcsolódóan szertár is készült. Folyamatosan bővítjük fejlesztőjátékaink eszköztárát.

Az aulából nyílik az óvodapszichológusi helyiség, ami egyben szülői fogadóhelyiségként és óvodatitkárihelyiségkén is szolgál, egy logopédiai foglalkoztató és egyéni fejlesztő helyiség is valamint megtalálható a földszinten egy általános raktárhelyiség is.

Az emeleten kapott helyet az intézményegység-vezetői iroda, a dolgozók öltözője, a nevelőtestületi szoba is, ahol azzal egy térben került elhelyezésre a dolgozói teakonyha és könyvtár.

Csoportszobai játékainkat, nagymozgást segítő eszközeink, fejlesztőjáték állományunkat folyamatosan bővítjük. Az óvodapedagógusok kreativitására jelentősen támaszkodik eszköz készletünk. Fejlesztő-, tanulást segítő kellékeinket, bábokat, díszleteket, dekorációkat mi magunk készítjük.

A bibliai történetek megértését segítendően van néhány kész, vásárolt eszközünk is („Történet gúla", „Mesélő Biblia","Kezes-lábas", puzzlek, társasjátékok, memória kártyák, Bibliai Bábszínház, bábok), de itt is helyet kapnak az óvónők saját készítésű eszközei.

Udvarunkon szép új mozgásfejlesztő játékok várják a gyermekeket a nyári melegben, hátránya viszont, hogy nehezen tudjuk megoldani az árnyékolást. A fiatal facsemeték még nem nyújtanak kellő árnyékot, ezért napvitorlával, napernyőkkel, sátrakkal oldjuk meg a napvédelmet.

Az udvaron található: 1 Vár csúszdával mászóhálóval, 1Bástyás függőhíd láncos feljáróval,1 Fészekhinta álvánnyal,1 Háromszögmászóka,1 Egyensúlyozó görgős hálóval, 1 mérleghinta, 2 homokozó, 1 babház, 3 darab 2 eszközös hintaállvány. Néhány motorunk és labdánk van, 2 rollerünk és 2 egyensúlyt fejlesztő mozgó járművünk.

A technikai feltételeink: 1 fénymásoló gép, 2 asztali számítógép, csoportonként 1 laptop, 2 projektor, Bluetooth erősítő, és mobilinternet hozzáférés áll rendelkezésünkre.

Óvodai könyvtárunkat igyekszünk feltölteni igényes szakmai tartalmú könyvekkel. Az óvodai csoportokban találhatók a mindennapi tevékenységeket támogató szakkönyvek valamint az emeleten több szakmai, kreatív , mesekönyvek mellett számos hitéleti tartalmú képeskönyv, gyermekbiblia.

Összességében elmondható a 20/2012.(VIII. 31.) EMMI rendelet 2. sz. melléklete által előírt kötelező (minimális) eszközeiről és felszereléseiről tekintetében a neveléshez szükséges eszközökkel rendelkezünk

6. PEDAGÓGIAI PROGRAMUNK SZELLEMISÉGE

6. 1. Gyermekkép

A református óvoda felnőtt közössége a keresztyén életvitelhez hűen szolgálja Istent és neveli a rábízott gyermekeket.

Valljuk, hogy az óvodának kiemelkedő jelentősége van a szeretetteljes kapcsolatokon, spontán és tudatos hatásokon keresztül a gyermekek személyiségének formálásában.
Az elfogadó és a gyermeki megnyilvánulásokat, önálló próbálkozásokat, kiemelten a játékot és a mesét, éneket támogató légkörben alakulnak azok a tulajdonságaik, melyek az eredményes életvezetés szempontjából lényegesek. Nyitottak az őket körülvevő világra, együtt érzők társaikkal, együttműködésre, egymás segítésére képesek, elfogadják a másságot. Önmagukhoz képest fejlődve elérik a számukra legoptimálisabb szintet. Felismerik, képesek kielégíteni saját szükségleteiket. Nevelőközösségünk érzelemgazdag, boldog gyermekek nevelésére törekszik, akik fogékonyak a szépre, értéknek tekintik saját egészségüket, és az őket körülvevő természeti környezetet, önállók és kreatívok.
Harmóniában és szeretetben élnek Istennel, önmagukkal és környezetükkel.

6. 2. Óvodakép

Óvodai nevelésünk sajátossága Krisztus szeretetének, megértésének sugárzása. Ennek érdekében minden nevelő hatást úgy szervezünk, hogy az bizalmat, hitelességet és feltétel nélküli elfogadást jelentsen a gyermekek számára. Az intézmény teljes szellemisége biztosítja a hit megélésének lehetőségét a mindennapokban. A gyermekek egyediségének, képességeinek megismerése és az arra való építkezés képezi pedagógiánk alapját, szorosan együttműködve a szülőkkel. A differenciált egyéni fejlesztésünkkel az optimális előrelépést, a tehetségek kibontakoztatását is kívánjuk szolgálni. A családi nevelést óvodánk oly módon kívánja kiegészíteni, hogy annak értékeit megismerve alakítja ki a pedagógiai tevékenységrendszert.

Az óvoda személyi, tárgyi, pedagógiai környezete biztosítja a gyermekek fejlődédének és nevelésének legmegfelelőbb feltételei. Az óvodai életrend nyugodt, kiszámítható ritmusával tesszük lehetővé a gyermekek számára az egészséges életmód és ahhoz kapcsolódó tevékenységek nyugodt körülményeit csakúgy, mint a sokszínű, inspiráló tapasztalatszerzést a világról.

6. 3. Óvodai nevelésünk alapelvei

- Harmonikus személyiségfejlődésük elősegítésére az egyéni képességeikhez igazodó nevelési módszereket és eljárásokat alkalmazunk melyek fókuszában az életkorukra

jellemző érdeklődésük felkeltése és fenntartása, a tevékeny óvodai mindennapok és önálló választások lehetősége áll.

- Érzelmi biztonságot nyújtó derűs légkört teremtünk, melyben természetes a gyermek alapvető szükségleteinek figyelembevétele és biztosítása, legyen az testi vagy pszichés vonatkozású. A nevelő hatásokat csakis őszinte szeretet kapcsolatra alapozzuk, amely az azonosulást, mintakövetést és kellő erőfeszítések megtételét is motiválja a gyermekekben.
- Egyszerű, a gyermekek elmélyült tevékenységét elősegítő szokásrendszert alakítunk, mely támaszt nyújt a szociális tanuláshoz, az érzelmi elköteleződéshez a helyes és értékes cselekedetek iránt, valamint az eredményes iskolai előrehaladáshoz szükséges képességek, készségek alakításában.
- Az intézmény és a család együttműködésében, a kölcsönös elfogadás és segítségadás megoldásait tartjuk hatékonynak.
- Az óvodai tevékenységek sokféleségében előtérbe helyezzük a gyermekek fejlődésében megmutatkozó hátrányok enyhítését.
- Egységes pedagógiai hatások közvetítésére törekszünk az értékátadás során a módszertani sokszínűség biztosításával.
- A gyermekek – mással nem helyettesíthető – szabad játékhoz való jogát messzemenően tiszteletben tartjuk.
- Egyenlő hozzáférést biztosítunk az óvodai élet minden területén, elutasítjuk a hátrányos megkülönböztetés mindennemű megnyilvánulását.
- Segítjük a gyermeket abban, hogy megismerje szűkebb és tágabb környezetét, amely a nemzeti identitástudat, a keresztény kulturális értékek, a hazaszeretet, a szülőföldhöz és családhoz való kötődés alapja, hogy rá tudjon csodálkozni a természetben, az emberi környezetben megmutatkozó jóra és szépre, mindazok megbecsülésére.

6. 4. Óvodai nevelésünk célja

- A gyermekek egyéni és életkori sajátosságainak figyelembevétele, személyiségük kibontakoztatása, a sikeres iskolai beilleszkedéshez szükséges testi, lelki és szociális érettség elérésének segítése, életvezetési készségeken alapuló nevelés.

- A különleges bánásmódot igénylő gyermekek inkluzív nevelése, képességeik differenciált fejlesztése, tehetséggondozás.
- A gyermekek műveltségének életkori sajátosságaikhoz igazodó megalapozása, hogy majdan öntevékeny, kreatív és erkölcsös életvitelre legyenek képesek.
- Szülőföldünk, környezetünk népszokásaival, hagyományaival való megismerkedés, ünnepek, hagyományok ápolására való nevelés, továbbélésének segítése.
- Érzelmi intelligencia fejlesztése, mely magában foglalja az érzelmek felismerését, megértését, kezelését és a mások érzelmeinek megértését.
- Az egészséges életmóddal és a környezettudatossággal összefüggő magatartás megalapozása a gyermekekben, fenntarthatóságra való nevelés.
- Átfogó célunk a keresztyén szellemű nevelés, ami által a gyermekek megismerkednek Isten szeretetével, gondoskodásával, személyes kapcsolatuk alakul Istennel, imádkozó emberekké válnak.

6. 5. Keresztyén szellemű nevelés

A gyermek első találkozása Istennel, a szüleivel való kapcsolatában gyökerezik. Óvodás korban még nem tud képet kialakítani Istenről, de erős kötődésben él édesanyjával, alapvető biztonságot tőle kapja. Ez az időszak fontos hitbeli fejlődésére nézve, hiszen, hogy valami képet alkothasson Istenről, hogy tisztelje, szeresse, ahhoz előzetesen ezeket az érzelmeket szüleivel kapcsolatban kell, hogy átélje.

A hitre nevelés sokban múlik azon, hogy az hogyan kezdődik. Nemcsak a bibliai történet mondás adja meg a keresztyén szellemben való nevelés lényegét, nagyon fontos az Istennel való kapcsolat szintje. Ezen a téren a hitelességet az óvodapedagógusok személyes meggyőződése, hitének megélése, vagyis élő kapcsolata Istennel példamutató kell. hogy legyen az óvodában. A gyermeknek éreznie kell, a körülöttük lévő felnőttek hitét, Istenhez való kötödését. Együtt, őszintén csodálkozzunk rá az Isten csodálatos tetteire, alkotásaira. Feladatunk, hogy a gyermekeket önálló imádkozó életre neveljük. A bibliai történetmondás, a hitéleti nevelés, a csendes percek, áhítatok alkalmain az Isten dolgairól hallunk és arról beszélgetünk.

6.5.1. Gyermekáhítatok-csendespercek

A csendes percek célja együtt lenni közösen az Isten színe előtt, keresztény gyermekdalokat énekelni, örömünket, kérésünket elbeszélni az Istennek, megosztani egymással. Ezek a mindennapi reggeli alkalmak elősegítik az „egymáshoz tartozunk", a mi érzésének kialakulását.

A megszokott liturgia, a rendszeresen használt szimbólumok állandóságot, biztonságot közvetítenek a gyermekek felé. Egyben magukban hordozzák az üzenetet: most az Isten dolgairól fogunk hallani. Harangjáték hangja vagy óvodapedagógus hívogató énekhang jelzi az elcsendesedés idejét, ekkor minden gyermek rövid időre felfüggeszti azt, amit éppen csinál, és a szőnyegre telepszik.

Összekulcsoljuk a kezünket, meghajtjuk a fejünket, hogy amíg imádkozunk, ne terelje el semmi a figyelmünket. Eleinte kötött imádságokkal kezdünk (étkezés előtt, után, ebéd utáni pihenés alkalmával). A gyermek önálló imádsága rövid, saját szavaiból alkotott egy-két mondat. Annak megéreztetése, hogy az Isten megszólítható. Beszélhetek hozzá, mert mindig meghallgat.[1] Fontos megtanitanunk helyesen kérni ,megköszönni, hálát adni a kapott dolgokért.

6.5.2. Bibliai történetmondás óvodánkban

Az elérendő cél, hogy minden csoportban a keresztény óvodapedagógus ismertesse meg a bibliaitörténettel a gyermekcsoportot. A Bibliából egy-egy rövid mondatot, aranymondásként való felolvasása, megtanulása segítheti számukra az üzenet megértését, kiemeli azt. Az Úr Jézus ma is és minden nap velük szeretne lenni, rá kell figyelni, Ő szól hozzájuk. Ismerjék meg a gyermekek, hogy a Bibliában Isten szava szól, onnan tudhatják meg üzeneteit.

Keresztyén szellemű nevelésünknek fontos pillére a bibliai történetekkel való ismerkedés, melynek életkorhoz igazodó formáját, tartalmát óvodapedagógusaink keresik. Két dolog meghatározó: a gyermekek életkora és a keresztyén ünnepkörök. Az óvodában a 3-7 éves korú gyermekek életkori sajátosságai behatárolják a lehetőségeinket. Azokat a történeteket részesítjük előnyben, amelyek a korosztály adottságainak megfelelően Isten oltalmazásáról,

[1] Kövér Sándorné dr. Papp Lászlóné Váradi Gáborné: A Református Óvodai Nevelés Keretprogramja. Református Köznevelési És Közoktatási Intézet 1998.

szeretetéről, gondoskodásáról szólnak. Ez a szemlélet határozza meg az elmondásra ajánlott bibliai történeteket. A keresztyén ünnepek történetei keretet adnak együttléteinknek.

A bibliai történetmondása lkalmain az Isten dolgairól hallunk és arról beszélgetünk. A történetmondás a szóbeliségben hat. Meghatározó a beszélgetés körülménye, az a közeg, amiben elcsendesedünk, amiben Istenre figyelünk.

Varázsa van az Istenre figyelés csendes perceinek, érezzük ilyenkor ennek a titokzatosságát és a mégis közellévőségét. Természetes, egyszerű együttléteink mentesek minden kényszertől.

A katechézis sikere emberileg sokban múlik azon, hogy az hogyan kezdődik. Nem a bibliai történetmondás adja meg csupán a keresztyén szellemű nevelés lényegét, legalább olyan fontos, a személyes érintettség, az Istennel való kapcsolat átélése. Ezen a téren a hitelességet az óvodapedagógus személyes meggyőződésének kisugárzása adja, amelyet nem pótol a bibliai eseménysor csak szószerinti visszaadása.

Az elérendő cél, hogy minden csoportban a keresztény óvodapedagógus ismertesse meg a bibliaitörténettel a gyermekcsoportot. A Bibliából egy-egy rövid mondatot, aranymondásként való felolvasása, megtanulása segítheti számukra az üzenet megértését, kiemeli azt. Az Úr Jézus ma is és minden nap velük szeretne lenni, rá kell figyelni, Ő szól hozzájuk. Ismerjék meg a gyermekek, hogy a Bibliában Isten szava szól, onnan tudhatják meg üzeneteit.

Célunk a helyes Istenkép kialakulásának segítése, megéreztetni a gyermekekkel az Isten szeretetének jó ízét, ezért hangsúlyozni kell a szeretetet, rámutatni a bizalomra, hogy növeljük a gyerekben az ős bizalom csíráját.

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére

- A tanult imádságokat önállóan mondják. Az imádság mondás életük természetes részévé válik.
- Várják a bibliai történetmondás alkalmát.
- Segítenek a történetmondás és a történet hallgatás körülményeinek a megteremtésében.
- Az ismert történetek közül szívesen báboznak, dramatizálnak, ábrázolnak számukra kedves jeleneteket.
- Ismernek a keresztyén ünnepekhez kapcsolódó verseket, énekeket.

6. 6. Elvárás munkatársainkkal szemben

Olyan etikai és szakmai elvárás a kívánalom óvodapedagógusainktól, melyet a fenntartó egyházi testületek törvényei, szabályrendeletei, nevelőkre vonatkozó etikai kódexe is megkövetel:

„MRE 2005. évi II. tv. VII. 53.§- a alapján:" a pedagógus hivatásának gyakorlása közben és magánéletében egyházához és hazájához való hűségével, feddhetetlen életmódjával, vallásának gyakorlásával mutasson példát." – MRE Kt VII. 48.§ alapján: „Az intézmény minden alkalmazottjának tekintet nélkül arra, hogy milyen vallású és milyen munkakörben dolgozik, figyelembe kell vennie, hogy református keresztyén közösség munkatársa, és köteles megjelenésével, megnyilatkozásaival, valamint életvitelével segíteni az ifjúság evangéliumi hit és erkölcs szerinti nevelését."

A református intézmények számára készült „Etikai kódex" ismerete és betartása, a keresztyén életvitel folytatása, kötelezettségeink közé tartozik nevelőtestületre, vezetőre és vezetettekre egyaránt vonatkozik. Megkívánjuk, hogy az Etikai kódexnek megfelelő magatartás – a gyermekek számára elsődlegesen érthető – nonverbális csatornákon is megnyilvánuljon. Elfogadó, problémamegoldó, pozitív, segítőkész, szeretetteljes, de nem megengedő attitűd az elvárásunk.

A gyermek és egymás tisztelete jellemezze kapcsolatainkat. Úgy teszem a dolgom mások javára, hogy csendben igyekszem a helyeset cselekedni. Az óvodapedagógus legyen nyitott minden értékre, szakmai érdeklődését tartsa ébren. Az intézmény vezetőségének lehetőséget kell teremtenie a munkatársak lelki épülésére (bibliaórák, áhítatok, istentiszteleti alkalmak), szakmai fejlődésre (továbbképzések, konferenciák).

Pedagóguskép

Óvodapedagógusaink feltétel nélkül szeretik, és tisztelik a gyermeket, a szülőt, elfogadják a különbözőséget. Az óvodás gyermekek fejlődését folyamatosan nyomon követik és írásban rögzítik, a PDCA alkalmazásával tudatosan fejlesztik. A szülőt folyamatosan tájékoztatják az elért eredményekről, gyermekének fejlődésről. Jellemzi őket a humanizmus, a pedagógiai optimizmus, a megújulásra való törekvés, egymás elfogadása, segítése, tisztelete, együttműködés a közösen megfogalmazott célok elérése érdekében. Jó munkahelyi légkörre, hatékony munkakapcsolatra törekvés az intézmény minden partnerével. Tervezik a saját szakmai jövőjüket, fejlődési lehetőségeiket, ismereteiket gyarapítják önképzés és

továbbképzés során egyaránt. Szakmailag elhivatottak, igyekeznek megfelelni a társadalmi, oktatáspolitikai, és szervezeti elvárásoknak. A gyermeki közösség aktív, tevékeny irányítói. Tudatosan alkalmazzák a közösségfejlesztés változatos módszereit, élmény gazdag tevékenységek biztosításával.

Pedagógiai asszisztens kép

- Figyelemmel kíséri az óvodapedagógusok elvárásait és annak megfelelően vesz részt a nevelőmunkában.
- A gyermekekkel türelmes és szeretetteljes a kapcsolata, segíti személyiségük fejlődését.
- Tevékenyen vesz részt a gyermekek gondozási feladatainak ellátásában, szokásainak kialakításában, fejlesztésében.
- Gondoskodik a gyermekek testi épségéről, erkölcsi védelméről, a balesetek megelőzéséről.
- Magatartásával, viselkedésével és beszédkultúrájával pozitív mintát ad, értékeket közvetít.
- Aktív segítőként vesz részt a rendezvények szervezésében, lebonyolításában.

Dajka kép

- Figyelemmel kíséri az óvodapedagógusok elvárásait és annak megfelelően vesz részt a nevelőmunkában.
- Elfogad minden gyermeket és ennek megfelelően segíti személyiségük fejlődését.
- A szokásrendszer alakításában erősíti a gyermekeket személyes példaadással.
- Megfelelően, példamutatóan kommunikál a gyermekekkel és felnőttekkel egyaránt.
- Folyamatosan biztosítja az óvodai élethez szükséges megfelelő higiéniai feltételeket pontos, precíz munkavégzéssel.
- Aktívan részt vesz a rendezvények lebonyolításában.

6. 7. Kívánalom a szülőkkel szemben

Az óvoda igazi keresztyén szellemisége a szülők támogatása nélkül nem valósulhat meg. Természetesnek vesszük, hogy a szülők elfogadják, tisztelik az óvoda református jellegét, értékrendszerét, nevelési elveit, becsülik az intézményben dolgozók munkáját. Ennek érdekében lehetőséget biztosítunk arra, hogy az óvoda pedagógiai programját, feladatait megismerjék. Előjegyzés alkalmával a szülők a fenntartó által elfogadott szándéknyilatkozat

kitöltésével nyilatkoznak arról, hogy az óvodánk keresztyén szellemiségében történő nevelését elfogadják.

7. AZ ÓVODAI NEVELÉS FELADATAI

AZ ÓVODAI NEVELÉS ÁLTALÁNOS FELADATAI

7.1. Az egészséges életmód alakítása

Az óvodában az életritmus, a táplálkozás, a testápolás, öltözködés, mozgás, edzés, pihenés és alvás megszervezésével, az ehhez kapcsolódó gyermeki tevékenységekkel, és az ezeken alapuló szokások kialakításával biztosítjuk a megfelelő életmódot.

A helyes életritmust a nyugodt, kiegyensúlyozott élettempó érdekében a gyermekek óvodában eltöltött idejének és szükségleteinek figyelembevételével alakítjuk ki (lásd napirend).

A gyermekeknek az óvodában napi háromszori étkezést biztosítunk. Fontos szempont az étkezések kulturált megszervezése, az étkezés közbeni helyes viselkedés. Figyelembe vesszük az ízlés és étvágy tekintetében az egyéni különbségeket, esetleges ételallergiát. A folyadék, az étkezések alkalmával és az egész nap során igény szerint rendelkezésre áll a gyermekeknek.

Az egészséges táplálkozási szokások kialakítását segíti, hogy ösztönözzük a gyerekeket a zöldségek és gyümölcsök, illetve tejtermékek fogyasztására.

A testápolási szokások rendszere a gyermekek tisztasági igényének kialakulását szolgálja. Szükségesnek tartjuk a családi és az óvodai gondozási szokások összehangolását. Az óvónő-gyerek közös együttműködése során sajátítják el a gondozási műveletek technikáját és alakítjuk ki a gyermekek igényét az önálló testápolásra (haj, bőr, köröm, fogápolás). Az óvodában kialakult szokásrend szerint a gyermekek akkor mehetnek WC- re, amikor akarnak.

A hőmérsékleti változások ellensúlyozására javasoljuk a szülőknek a többrétegű öltözék biztosítását. Napközben többször is az óvodapedagógus, dajka segítségével öltöznek a gyermekek. Ez lehetőséget teremt a bensőséges érzelmi kapcsolat kialakulására, a gyermekek önállóságának fejlesztésére. Figyelünk a szükség szerinti cipőcserére, az egészséges tartást biztosító lábbeli használatára. A gyermekek mozgásigényének kielégítésére, testi képességeinek fejlesztésére spontán és szervezett lehetőségeket biztosítunk. Játékidőben, megteremtjük annak lehetőségét, hogy a csoportszobában vagy az udvaron, végezhessenek

nagymozgásos tevékenységeket a gyerekek. Ehhez az óvodapedagógus balesetmentes és változatos feltételeket (eszköz, balesetmentes hely, idő, ötlet) biztosítanak.

A mindennapos mozgásra és szervezett foglalkozásra, a napi és hetirend szerint kerül sor.

A szabad levegőn történő délelőtti és délutáni mozgás, a játék mindennapi elfoglaltsága a gyermekeknek. Itt lehetőség nyílik új mozgásformák kipróbálására, begyakorlására, önbizalmuk erősítésére. A mozgásos játékokhoz az óvodapedagógus ad ötletet, bíztatja, segíti a gyermekeket.

A rendszeresen szervezett séták és kirándulások a mozgásigény kielégítésén kívül együttes élményt is jelentenek a gyermekek számára.

A mindennapi pihenés, alvás a csoportszobában történik. Az egyéni alvásigényt figyelembe véve, a nem alvók, bizonyos idő után csendben képeskönyvet nézegethetnek, nem zavarva ezzel alvó, pihenő társaikat.

Az óvodapedagógus feladata

- a gyermekek egészségének védelme, testi fejlődésük elősegítése, természetes mozgásigényük kielégítése,
- harmonikus összerendezett mozgás fejlődédének elősegítése,
- megfelelő higiéniai szokások alakítása a szülők, óvodapedagógusok és segítő szakemberek segítségével és közreműködésével,
- egészséges és biztonságos környezet, megfelelő óvodai életritmus kialakításával testi-szellemi fejlődésük segítése,
- a gyermekek saját és egymás testi épségének óvására, megóvására nevelés,
- egészséges életmód: az étkezés, különösen a magas cukortartalmú ételek, italok, a magas só-és telitett zsírtartalmú ételek fogyasztásának csökkentése, a zöldségek, gyümölcsök, tejtermékek fogyasztásának ösztönzése,
- környezettudatos magatartás alakítása a környezetszennyezés megelőzésével, a környezet védelméhez, megóvásához és a fenntarthatósághoz kapcsolódó szokások alakítása,
- saját egészségük védelmére nevelés (zsebkendő használat, kézmosás, evés előtt, közös használati tárgyak tisztántartása),
- a dajkával aktív, rendszeres együttműködés a környezet tisztántartása, és a fertőzések megelőzés érdekében,

- rendszeres védőnői kapcsolattartás, a gyermekek higiénés ellenőrzése, probléma megbeszélése érdekében (pl. érzékszervi, tartási rendellenességek),
- rendszeres testedzés, időjárásnak megfelelő öltözködés, kirándulás, óvodán kívüli programok szervezése,
- fokozatos fizikai megterhelés, a nagymozgásos foglalkozásokon, és kirándulásokon,
- családi életre való felkészítés (apa-anya szerep),
- életvezetési készségek fejlesztése, amelyek szükségesek a problémamegoldáshoz, a rugalmas alkalmazkodóképességhez, a mérlegelő gondolkodáshoz, hatékony kommunikációhoz,
- a sajátos fejlődésű gyerekek beilleszkedésének segítése, konfliktuskezelésre nevelés,
- önálló munkajellegű feladatoknál a veszélyhelyzetre való figyelemfelhívás (pl. teremrendezés).

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére

- mindennapi szükségleteiket önállóan elégítik ki,
- a kívánt tevékenységi formákhoz pozitívan viszonyulnak,
- önmaguk kiszolgálásában aktívak,
- önállóan, az aktuális és az egyéni szükségleteknek megfelelően végzik a tisztálkodással, az étkezéssel, az öltözködéssel, a pihenéssel kapcsolatos teendőiket, törekedve az egészségmegőrzésre, illetve a betegség megelőzésére, az ezekhez szükséges tárgyakat, eszközöket rendeltetésszerűen használják, óvják, helyére teszik,
- az önkiszolgáló tevékenységek a készség szintjére fejlődnek, automatizálódnak,
- igénylik a rendszeres testmozgást,
- ismeretekkel rendelkeznek az egészséges életmóddal kapcsolatban,
- kialakul az önmaguk és környezetük iránti igényesség, törekednek a környezet megóvására, védelmére,
- edzettek, mozgásuk harmonikussá, összerendezetté válik,
- egészségükkel kapcsolatban képesek a mindennapi élet alternatívái közül az „egészségesebbet” választani,
- kialakul a testképük,
- képessé válnak saját erőforrásaik hatékonyabb mozgósítására.

7. 2. Az érzelmi, az erkölcsi, és az értékorientált közösségi nevelés megvalósítása

Kiemelten fontosnak tartjuk az érzelmi nevelést, melyen egész nevelési rendszerünk alapul. Az óvoda családias, bizalmat közvetítő, szeretetteljes légköre tevékenységre serkent, és ösztönzőleg hat a gyermekek érzelmi kötődéseinek alakulására. Erre az óvodapedagógus keresztyén beállítódása, példamutatása ad indítékot a gyermekek számára.

A gyermekek mindennapi életének színtereit otthonossá, barátságossá, játékra motiválóvá tesszük, ennek folyamatos alakításában a gyermekek is részt vesznek. A csoportszobát közösen díszítjük az aktuális témáknak, ünnepeknek, szimbólumoknak megfelelően. A csoportszoba berendezési tárgyai a gyermekek játéka és a különböző tevékenységeik szerint alakíthatók. A gyermekeknek saját öltöző szekrénye, zsákja van, ahová a személyes holmijukat, az otthonról hozott játékaikat elhelyezhetik.

A gyermekek óvodába lépését az „anyával együtt történő befogadás" lehetőségével (ahol a szülő igényli) és a fokozatos beszoktatással igyekszünk megkönnyíteni.

A gyermekek a csoportnak egyéni színekkel, tulajdonságokkal rendelkező tagjai. Megismerésük, képességeik, érzelmeik, kötődésük mindennapi cselekvéseik, játékuk és beszélgetések által történik. Ezekre alapozva valósítjuk meg egyéni fejlesztésüket, esetleges szorongásuk feloldását.

Az érzelmi elfogadásból táplálkozva alakítjuk ki a gyermekekben a közösségi együttélés alapvető normáit, mint a felelősségérzés, kötelességtudat, konfliktustűrő-és megoldó képesség. Az együttélés szabályait fokozatosan ismertetjük meg, és fogadtatjuk el velük, később bevonva őket újabb szabályok megfogalmazásába. A mindennapi mese, ének és tartalmas játék segítségével lehetővé tesszük, hogy a gyermekek élményszerűen átélhessék azokat az erkölcsi érzelmeket, melyek szocializációjuk szempontjából elengedhetetlenek, a segítőkészséget, együttérzést. A közösségi hatások lehetővé teszik, hogy a gyermekek én tudata megerősödjön én-képe a különböző sikeres próbálkozásokban és kapcsolatokban differenciálódjon. Természetessé válik a kezdeményezés éppúgy, mint az elfogadás és az együttműködés.

Jelentős szerepet tulajdonítunk óvodánkban a napi rendszerességgel ismétlődő csendes perceknek, mesehallgatásnak, Bibliai történetmondásnak és közös ünnepvárásnak.

A nehezen szocializálható, lassabban fejlődő, illetve kiemelt figyelmet igénylő gyermekek nevelésében igénybe vesszük a logopédus, fejlesztő és mozgás szakember, pszichológus segítségét.

Az óvodapedagógus feladatai

- szeretetet, otthonos körülményeket árasztó esztétikus környezet megteremtése,
- biztonságérzetet adó szokás-és szabályrendszer alakítása, mely lehetőséget ad a közös élmények átélésére, és az önálló elképzelések megvalósítására,
- az egészséges énkép, reális önértékelés alakulásának segítése,
- empátiás készségük és szociális érzékenységük fejlesztése,
- a gyermekek pozitív, negatív élményeinek, gondolatainak figyelmes meghallgatása, megoldási utak keresése,
- az érzelmi intelligencia fejlesztése az érzelmi kifejezésmód elmélyítésével, önkontroll alakításával, motivációs szükséglet kontrollálásával,
- az emberek különbözőségének megértetéséhez, és elfogadásához szükséges beállítódásuk alakítása,
- a keresztyén értékrendnek megfelelő erkölcsi tulajdonságok alakítása, pl. becsületesség, igazmondás, a tettek reális következményeinek elfogadása, egymásra való figyelés, öröm, megbecsülés érzésének megtapasztaltatása,
- a kötődést erősítő érzelmek és kifejezésmódok erősítése, a családhoz, óvodástársaihoz, felnőttekhez, szülőföldhöz, nemzethez, természeti és épített környezethez,
- baráti kapcsolatok segítése, tiszteletben tartása,
- egymás iránti felelősségvállalás megalapozása,
- közös feladatok, közös tevékenység a családdal (közös projektek, ünnepek),
- a nehezen szocializálható, lassabban fejlődő, hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek beilleszkedésének segítése, nevelésükhöz szakemberek bevonása.

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére

- kialakul a közösség, társak iránti igényük,
- képesek betartani a közösségi élet szabályait, alkalmazkodnak a szokásokhoz,
- konfliktusaik megoldásával próbálkoznak, kompromisszum készek,
- kialakul az önérvényesítéshez és az önkifejezéshez szükséges készségek, egészséges énképük,
- a választott tevékenységben kitartók, a tevékenységet türelmesen befejezik,
- feladattudatuk kialakulóban van,
- szívesen segítenek egymásnak és a felnőtteknek,
- felelősséget éreznek egymásért és a vállalt feladatokért, kialakul önfegyelmük,

- tudják érzelmeiket kifejezni szóban, cselekedetben,
- empátiás készségük megnyilvánul,
- társas kapcsolataik, a közösségben elfoglalt helyük kialakul, elfogadják a másikat, toleránsak.

7. 3 Az anyanyelvi, az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása

Az anyanyelvi nevelés az óvodában a teljes nevelési folyamatot áthatja. Derűs légkörben, vonzó tevékenységekkel, interperszonális kapcsolatokkal ébresztjük fel és tartjuk fenn a gyermekek beszédkedvét. Kiemelten fontosnak tartjuk az óvodapedagógusok példamutató, utánzásra alkalmas kifejező, szép beszédét, valamint az árnyalt metakommunikatív kifejezésmódot.

A nap során, természetes módon adódó helyzetekben megéreztetjük a gyermekkel a magyar nyelv változatosságát, játékosságát, érzelmeket kifejező árnyaltságát, humorát. Tudatos megerősítéssel érjük el, hogy kialakuljon az életkoruknak megfelelő anyanyelvi kultúrájuk, az élményközpontúság figyelembevételével. Olyan kommunikációs helyzeteket teremtünk, melyekben fejlődik beszédkapcsolatuk, képessé válnak azok folyamatos fenntartására.

Pompás Mesés Óvodaként kiemelt figyelmet fordítunk az élőszavas mesélésre, történetmondásra, a gyermekek képzeletének fejlesztésére, a mesehallgatás örömének és az olvasóvá nevelés alapjainak megalapozására

Részletesen feltárjuk a gyermekek nyelvi fejlődésének családi hátterét, jellemzőit. Felhívjuk a szülők figyelmét a beszélgetések, mesék és az azzal kísért együttes tevékenységek fontosságára.

A beszédhibák megelőzése érdekében játékos formában gyakorolják a helyes hangképzést, kiejtést, beszédritmust, hanglejtést. Kihasználjuk a mese, a vers és a bábjáték pedagógiai hatását.

Az értelmi fejlesztések, nevelés a gyermekek érzelmi képességeinek sokirányú fejlesztését célozza. Építünk a gyermekek megismerési vágyára, érzelmi beállítottságára, a játék során szerzett spontán tapasztalataikra. Az egyéni fejlesztés keretében megteremtjük ezek felhasználásának, alkalmazásának lehetőségét a gyakorlatban. Főleg önkéntelen figyelmükre támaszkodva a tevékenységek során biztosítjuk a sok mozgást, cselekvést, a tárgyak, dolgok jelenségek szemléletességét, azok sokoldalú érzékelését. A tapasztaltak szóbeli

megfogalmazására késztetjük a gyermekeket, miközben gondolkodásukat tartalmilag és formailag is fejlesztjük.
Megteremtjük az önálló tanuláshoz szükséges feltételeket, a véleményformálás és ítéletalkotás lehetőségét. A gyermekek élményeit, tudását, tapasztalatait folyamatosan bővítjük az őket körülvevő természeti és társadalmi környezetről. Eközben fejlődnek az ismeretek rendszerezéséhez szükséges készségeik és képességiek.

Az óvodapedagógus feladatai

- az anyanyelv ismeretére, megbecsülésére, szeretetére nevelés,
- a pozitív beszélő-környezet megteremtése,
- az egyéni szükségletek megfogalmazásának, kifejezésének segítése,
- a szókincs, a kifejezőkészség fejlesztése, a nyelvtanilag helyes beszéd alakítása, beszédbátorság fejlesztése, gyermeki kérdések támogatása és a válaszok igénylésére nevelés,
- a nyelvi identitás és alkotóképesség fejlesztése,
- az érzelmek felismerése és kifejezése,
- a gondolkodás fejlesztése a problémamegoldó, kreatív gondolkodás irányába,
- a minden érzékszervre ható tapasztalatszerzés, folyamatos tevékenykedtetés biztosítása,
- a gyermekek önkéntelen figyelmének, kérdéseinek, megjegyzéseinek, az őket foglalkoztató aktuális témák figyelembevétele,
- fogalmaik, képzeteik gazdagítása az új tapasztalatok összekacsolása a már meglévőkkel, az alkotóképesség és a képzelet fejlesztése,
- a műveltség megalapozása, a művészetek esztétikájának felismertetése, az esztétikai fogékonyság fejlesztése,
- az együttműködés képességének fejlesztése a közös feladatmegoldások által.

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére

- igénylik a mindennapos mesélést, képesek követni, megérteni belsővé formálni a mondanivalóját,
- szívesen beszélnek egymással és a felnőttekkel, mondanivalójuk érzelmi árnyalására is képesek,
- végig tudják hallgatni és megértik mások beszédét,
- a metakommunikációs jelzéseket megértik, maguk is alkalmazzák,

- minden szófajt használnak, különböző mondatszerkezeteket, mondatfajtákat alkotnak.
- képesek az átélt események, történések, mesék, érzelmek felidézésére,
- képesek elemi következtetésekre ok- okozati összefüggések felismerésére,
- képesek megérteni az átvitt értelmet, képesek elvonatkoztatni a konkrét helyzettől,
- kialakul a testséma, a pontos térészlelés, téri tájékozódás,
- megjelenik a tudatos tervezés az eszközkiválasztásban, az egyszerű műveletek sorrendiségének megállapításában,
- képesek előre látni tevékenységük következményét, képesek időben előre gondolkodni,
- kombinatív képességük játéktevékenységeikben megnyilvánul,

8. AZ ÓVODAI ÉLET MEGSZERVEZÉSE

Az óvoda gyermekcsoportjai vegyes életkorúak. Nézetünk szerint ez kedvező feltételeket teremt a differenciált egyéni fejlesztéshez, a személyes interakciókra, a fejlettség szerinti beiskolázáshoz, a közösségi nevelés hatékonyabbá tételéhez. A jó napirend igazodik a gyermekek motiváltságához, aktivitásához és a változó környezethez. A gyermekek érdeklődését úgy motiváljuk, hogy örömmel vegyenek részt a közvetve kötelező, illetve kötelező tevékenységeken is. A gyermek egészséges fejlődéséhez a napirend biztosítja a feltételeket, melyet a megfelelő időtartamú, párhuzamosan is végezhető, differenciált tevékenységek jellemeznek. A rendszeresség és az ismétlődések érzelmi biztonságot teremtenek a gyermeknek, segítik a helyes életritmus kialakulását.

A napirendben és a hetente ismétlődő hetirendben az óvodapedagógusok határozzák meg a gyermekek számára felkínált játék és egyéb tevékenység tartalmát.

Minden nap, csoportszokások szerinti „rituálékkal” határolva, közösségi játékélmény biztosításával kötelező módon verselünk, törekedünk az élőszavas mesélésre a gyerekeknek. Éneklésre, rajzolásra, festésre, környezetükkel való aktív ismerkedésre, irányított ,mindennapos mozgásfejlesztésre is naponta teremtünk lehetőséget. Hetente 1-1 alkalommal, a hetirendben rögzítettek szerint (melyet azért rugalmasan kezelünk) tartunk közvetve kötelező jellegű tevékenységeket korcsoportonként differenciálva, ilyen: az ének-zene, rajzolás-festés, matematikai tapasztalatszerzés, külső világ megismerése. Heti 1-1 alkalom a szervezett formában történő kötelező jellegű szervezett mozgásos tevékenység, valamint a hitéleti nevelés, melyen az életkoruknak megfelelő bibliai történetekkel ismerkednek a

gyerekek. A különböző napirendi elfoglaltságok ideje rugalmasan kötött, az óvodában töltött idő és a tevékenységek sokfélesége miatt.

A gyermekek a tanköteles korukat megelőző nevelési évben a későbbi eredményes iskolai előrehaladáshoz fontos képességeik és készségeik fejlesztése érdekében az óvodai csoportokban naponta összesen 45 perces időkeretben, a feladatra differenciált, a gyermek egyéni terhelhetőségéhez igazodó iskola-előkészítő fejlesztő pedagógiai tevékenységben vesznek részt.
A gyermek fejlődésének nyomon követése a tanköteles kor betöltését megelőző nevelési évtől az iskolai tanulmányok megkezdéséhez szükséges készségek és képességek rögzítésével egészül ki a kötelező dokumentumban az iskola-előkészítő fejlesztő pedagógiai tevékenység tervezése érdekében.
A rendszerességgel szervezett délelőtti csendes percek az étkezések előtti és utáni, elalvás előtti rövid, kötött imádságok mondásának szokása az Istennel való beszélgetés, kapcsolat alakulását segítik.

A nevelési folyamat ritmusát az évszakok, a keresztyén és egyéb ünnepek, jeles napok váltakozása adja meg.

Az óvoda napirendje

6.30 -7.30	Gyülekezés, játék, egyéb szabadon választott tevékenység összevont csoportban
7.30-12.00	**Gyermekek fogadása** **Csendes percek** - hitéletre nevelés 10-25 perces együttlét **Gondozás, testápolási teendők,** előkészületek a tízóraihoz, **Folyamatos tízórai** **Játék,** szabadon választott tevékenységek, képességfejlesztések: **Párhuzamosan végezhető differenciált tevékenységek**: ének, zene, népi játék, tánc rajzolás, festés, mintázás, kézi munka, külső világ tevékeny megismerése, matematikai tartalmú tapasztalatok, spontán, aktív szabad játékban megjelenő mozgásos tevékenység szervezett mozgásos tevékenység

	hitéleti nevelés, irányított mindennapos mozgásfejlesztés, **Verselés, mesélés** **Játék,** egyéb tevékenységek a szabadban
12.00-13.00	**Gondozás, testápolási teendők, ebéd**
13.00-15.00	**Mesehallgatás**, pihenés, alvás
15.00-17.30	**Gondozás, testápolási teendők, uzsonna** **Játék, szabadon választott tevékenységek**, hazabocsátás

A tevékenységek időtartamának meghatározásakor figyelembe vesszük a gyermekek életkorát és életkori sajátosságait, valamint a nyitvatartási időt.

A játék és szervezett foglalkozás aránya a játék irányába tolódik el. Nyáron (júniustól augusztusig) az óvodai tevékenységek nyári napirend szerint zajlanak, melynek jellemzője a sokféle mozgásforma, kirándulás, szabadjáték, vízhez szoktatás, kreatív alkotó tevékenységek, művészeti tevékenységek biztosítása. A nyári időszakon belül az óvoda zárva tartásának idején felújítási, karbantartási munkát végeznek.

9. AZ ÓVODAI ÉLET TEVÉKENYSÉGFORMÁI

9. 1. Játék

A játék az óvodai nevelés leghatékonyabb nevelési eszköze, szükséglet és létforma a kisgyermek életében. Sokrétű és összetett viselkedést, életmódot feltételez.

Minden nap biztosítjuk a zavartalan, hosszan tartó szabad játékot.

A játékban a kisgyermek szinte észrevétlenül tanul, kipróbálhatja, feldolgozhatja és gyakorolhatja az életben előforduló szituációkat, az őt érő pozitív, negatív élményeket. Viselkedését is befolyásolhatja a játék, hisz újra élheti kellemes élményeit, megnyugodhat, kiélheti szorongásait. A kreatív légkör erősíti az ötletek szabad áramlását, a másik gyermek meghallgatását és az alkotó együttműködés kialakulását.

A játék szabadon választott, külső céltól független, melyet örömérzés kísér, és amelyben legsokoldalúbban és legtipikusabban mutatkozik meg a gyermek önkifejezése és környezethez való viszonya.

A kisgyermek a külvilágból és saját belső világából származó tagolatlan benyomásait játékba tagolja. Így válnak kiemelt jelentőségű tájékozódó tevékenységgé a mozgásos játékok, a szerepjátékok, az építő, konstruáló játékok, a szabályjátékok, a dramatizálás és a bábozás, de a gyakorló játék létjogosultságát is tiszteletben tartjuk. Nem választhatók szét egymástól; - a játék folyamata, módja teljes egész. Pedagógiailag egyaránt értékesnek tartjuk a magányos, páros, kisebb vagy nagyobb csoportokban zajló játékot.

Így válik a játék kiemelt jelentőségű tájékozódó, kreativitásukat fejlesztő és erősítő élményt adó tevékenységgé.

A játék valamennyi tevékenységformát magába foglalhatja, ami ebben az életkorban érdekes lehet. A dalok, versek, mondókák, rajzok, kézimunkák segíthetik a játék érzelmi, képzeleti átélését.

A kisgyermek első játszótársa a felnőtt, az óvodapedagógus. Utánozható mintát ad a játéktevékenységre, majd amikor a szabad játékfolyamat már kialakult, bevonható társ marad, illetve segítővé, kezdeményezővé lesz, ha a játékfolyamat elakad. Az óvodapedagógusok személyes példája, hiteles, őszinte viselkedése minta, ösztönző hatású a kisgyermek játéktevékenységére. Követve vezeti a csoport szabad játékát, bekapcsolódik, inspirációt ad szavakkal, kérdéseivel, egy-egy felkínált tárggyal. Tapintatos szemlélője a játéknak. A gyermekek szabad játékához és különböző tevékenységeihez nyugodt teret, és esztétikus, egyszerű, alakítható a gyermeki fantázia kibontakozását segítő anyagokat, eszközöket biztosít.

A csoportszoba tárgyai, berendezése, a játékszerek a belső indítékokból létrejövő játék külső feltételei. A belső tér kialakításakor az esztétikai szempontok mellett figyelembe vesszük, hogy a bútorok, berendezési tárgyak könnyen mozgathatók legyenek, teret adva a gyermek játékában megnyilvánuló fantáziájának, kreativitásának.

A csoportszobát kuckósan próbáljuk berendezni, mert gyermekeinknek körül kerített kis világra, védettségre, meghittségre van szükségük. Jó minőségű, főként természetes anyagú, esztétikus, a gyermeki képzelet szabad áramlását ösztönző anyagokat, játékszereket biztosítunk.

Minden évszakban sokat játszunk az udvaron, adottságait kihasználva itt is megteremtjük a szabad játék lehetőségét.

Cél

- a gyermekek szocializációjának elősegítése önmaga, társai és a környező valóság játékban történő megismerése által.

Feladatok

- a szabad játék túlsúlyának és folyamatosságának érvényesüléséhez szükséges feltételek biztosítása, gyermekek játékban történő önkifejezésének elősegítése,
- a gyermekek szabad képzettársításának, problémahelyzetek önálló megoldásának támogatása,
- valódi játszótársként adjon mintát a játékkapcsolatok alakulásához: mintakövetés, bevonódás, szerepvállalás, kezdeményezés, alkalmazkodás,
- ismerje és segítse elő a gyermekek élményforrásainak alakulását,
- a gyermeki fantázia kibontakozását segítő játékok, játékformák, játékszituációk feltételeinek biztosítása, (anyagok, használati tárgyak, képek, eszközök, játékszerek),
- udvaron egyéb lehetőségek kihasználása mellett a mozgásos játékok kezdeményezése,

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére

- óvodáskor végére szívesen, önállóan kezdeményeznek játékot, megszervezik a tevékenységet,
- képesek együttműködni, szabályokat felállítani, megállapodást kötni és azokhoz, valamint egymáshoz alkalmazkodni,
- képesek kitartóan, elmélyülten játszani a maguk által alakított játékorientált környezetben,
- tartós társkapcsolatok alakulnak a gyermeki önkifejezés megvalósulása során,
- a kialakult konfliktusok megoldására ismernek megoldási módokat,
- tudnak önállóan, konszenzusos alapon szabályt tartva játszani,
- szívesen kezdeményeznek szabályjátékokat, önállóan is kitalálnak szabályokat.

9. 2. Munka jellegű tevékenységek

Keresztyén szellemiségű óvodánkban a munkatevékenységek végzésével célunk a szolgáló élet megalapozása. A gyermekek munka jellegű tevékenysége a tapasztalatszerzésnek és a környezet megismerésének fontos terepe, az adott feladatvégzéshez szükséges tapasztalatok, készségek, attitűd alakításának fontos lehetősége. Ide tartozik elsősorban a saját személyükkel kapcsolatos önkiszolgálás és az élethelyzetekben való közös együttműködés, a folyamatos megbízások rendszere, az önként vállalt naposi munka. Törekszünk arra, hogy a gyermekek sok mindent kipróbálhassanak, ami az életkori sajátosságaiknak megfelel.

A szeretett felnőttel közösen végzett munkatevékenységek örömmel, büszkeséggel töltik el a gyermekeket, legtöbbször nem is az eredmény motiválja őket, hanem az együttes élmény. A környezet rendbetételében, udvar szépítésében, a babakonyha kitakarításában és számtalan más helyzetben felfedezik az esztétikumot, hatással van rájuk az erőfeszítés öröme.

Utánozzák a családban és az óvodában interiorizált mintát, valójában játszanak munkavégzés közben. Lehetőség nyílik mindezek közben a beszélgetésekre, megfigyelésre, szókincsük bővítésére, éneklésre, mondókázásra, mókázásra. Megbízzuk a gyermekeket kisebb-nagyobb alkalmi feladatokkal, élvezik, ha sikeresek (pl. üzenet továbbítása). Bevonjuk őket környezetük ápolásába, növények öntözésébe, seprésbe, tevékenységek utáni asztaltörlésbe, kisállatok gondozásába pl. madáretetés, akváriumgondozás.

Célok

- legyen a munkatevékenység pozitív élmény, sikerélmény forrása,
- alakuljanak ki cselekvő tapasztalás útján a munkavégzéshez szükséges szokások, attitűd, jártasságok és készségek,
- segítse elő a közösséghez, környezethez fűződő pozitív viszony kialakulását, annak megóvását, védelmét,
- kötelesség és felelősségvállalás alakítása,
- legyenek képesek saját és mások munkájának megbecsülésére, elismerésére, pozitív ,reális értékelésre.

Feladatok

- a sokoldalú cselekvő tapasztalatszerzést elősegítő munkaalkalmak feltételeinek megteremtése,
- az önálló munkavégzés lehetőségeinek biztosítása,

- önállóság, felelősségérzet, kitartás, alkalmazkodó-, együttműködő készség fejlesztése
- a munka eszközeinek, azok használatának, a munkavégzés legcélszerűbb fogásainak megismertetése, gyakorlása,
- a balesetvédelmi, higiéniai szabályok megismertetése, betartása, betartatása
- a környezet esztétikumának, rendezettségének átéreztetése, ezzel kapcsolatos komfortérzetük formálása,
- környezettudatos magatartásra, környezetvédelemre nevelés.

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére

- az önkiszolgálást természetes teendőként látják el,
- kialakulnak a környezetük rendben tartásával, óvásával, védelmével kapcsolatos szokások,
- képesek a munkavégzés során együttműködni, alkalmazkodni,
- megjelenik a felelősségtudat, kitartás,
- ismerik a munkaeszközök használatának módját, a legcélszerűbb munkafogásokat,
- kialakulnak a tevékenység által megkívánt baleset-megelőző szokások, vigyáznak saját és egymás testi épségére,
- érzik, tudják, hogy tevékenységüknek hatása van környezetükre,
- értékelik és megbecsülik önmaguk és mások munkáját.

9. 3. A tevékenységekben megvalósuló tanulás

A tanulási folyamat jelentős részben utánzásos, spontán tevékenység, mely a teljes személyiség fejlődését támogatja. Nem szűkül le az ismeretszerzésre, az egész óvodai nap folyamán adódó helyzetekben, természetes környezetben, elsősorban a szabad játékban és az óvodapedagógus által kezdeményezett párhuzamos tevékenységi formákban valósul meg. A gyermek a világot komplex módon érzékeli, ezért a tanulást is komplex módon valósítjuk meg. A témák kiválasztásánál elsődleges szempont a gyerekek érdeklődése, előzetes tapasztalatuk, tudásuk. A tevékenységeket probléma-centrikusság, és egy-egy vezető szempont megléte jellemzi. Arra van szükség, hogy maguk fedezzék fel a „csodákat” környezetük valóságából, mert erre éreznek belső késztetést. A játék magával hozza a problémákat, az új élethelyzeteket. Ezek megismerését és megoldását tapasztalataik, emlékképeik, gondolkodásuk, nemegyszer fantáziájuk segíti, eközben tanulnak is. Ebben a folyamatban az óvodapedagógus a gyermekek tanulási képességeinek alakulását követi, személyre szabott pozitív értékeléssel segíti. A gyermekek tevékenységének megfigyeléséből,

produktumaik elemzéséből kiindulva segítjük tovább a megismerési folyamatot és az egyéni fejlődésüket. Az óvodai tanulás elsősorban a játékba integrált tevékenységekben, cselekvésekben valósul meg.

A családokkal való együttműködésnek, projektekbe való bevonásának, a tanulási folyamatban való esetenkénti részvételüknek és a folyamatos visszacsatolásnak nagy jelentőséget tulajdonítunk pl. témákhoz való anyaggyűjtés, érdekes hobbik, népszokások, mesterségek bemutatása, művészeti előadások.

Célok

- fejlődjenek a spontán és a későbbi tudatos tanulást segítő képességeik,
- alakuljon az önálló tapasztalatszerzéshez, problémamegoldáshoz, tanuláshoz fűződő pozitív viszonyuk,
- erősödjön az önálló cselekvés és feladatvégzés iránti kompetenciakésztetésük a sikerélményeik által.

Feladatok

- a szervezett, tudatos és spontán tanuláshoz szükséges támogató környezet megteremtése pl. élményt nyújtó játék, és egyéb tevékenységek közötti váltás lehetősége, gazdag tárgyi környezet; változatos helyszín, a tanulást segítők köre,
- a különböző képességek fejlesztéséhez a minden érzékszervet foglalkoztató tapasztalás, a felfedezés lehetőségének megteremtése, a kreatív megközelítésre inspirálás,
- azon feltételek biztosítása, melyek révén a tanulási tevékenységet a gyermekek örömmel és önként vállalják fel,
- a szociális tanulás lehetőségeinek megteremtése,
- a gyermekek tanulási tevékenységének személyre szabott, pozitív értékeléssel történő segítése.

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére

- örömmel és önként vesznek részt a tanulási tevékenységben,
- képesek elmélyülten, kitartóan játszani, tevékenykedni,
- kreatív ötleteik vannak a problémamegoldásban,
- képesek a társaikkal és felnőttekkel való együttműködésre,
- képesek rövid ideig tartó szándékos figyelemre,

- alakulóban van türelmük, önfegyelmük.

9. 4. A külső világ tevékeny megismerése

Az óvodás gyermek szüntelenül felfedezi környezetét, és eközben számára fontos tapasztalatok birtokába jut. A környezet megismerése révén sokoldalú matematikai tapasztalatokat szerez, hiszen életünk tele van matematikai tartalommal.

A környezettudatos magatartás formálása elsődleges, kiemelve az egyén és a társadalom kapcsolatát, és felelősségét.

A természetszeretetre és védelemre való nevelést lakóhelyünk élővilágának, a helyi értékek megismertetésével kezdjük. A rácsodálkozást követi a természet megszerettetése, majd az érte való cselekvés gyakorlása.

A gyermekek megismerik a szülőföld, az ott élő emberek, a hazai táj, a helyi hagyományok, a szokások, közösséghez való tartozás élményét, az összefogás, a nemzeti, a családi és a tárgyi kultúra értékeit.

Az óvoda udvarán, a ligetben, közvetlen környeztetünkben figyeljük az évszakok és az időjárás változásait. Évszaknak megfelelően tevékenykedünk a gyermekekkel közösen. Például: télen madarakat etetünk, játszunk a hóval, tavasszal rügyeket, hajtásokat figyelünk, csíráztatunk, palántázunk, ültetünk, nyáron locsolunk, homokvárat építünk, ősszel terméseket gyűjtünk, falevelet gereblyézünk, udvart rendezünk, ellátogatunk szüretre, kukoricatörésre, stb… Tevékenységeink során mindent megnézünk, megfogunk, beszélünk róla, használunk nagyítót, kis kosarat, kis seprűt, lapátot, ásót. Észrevesszük a madarakat, a kis bogarakat, lepkéket, hangyákat, ásás során gilisztát figyelünk.

Sokat beszélgetünk, a gyermekek élményeit, mondanivalóját elsődlegesnek tekintjük. A kötöttségektől mentes gondolkodást és a beszédkedv támogatását fontosnak tartjuk. Fontosak vagyunk egymásnak, így segítjük elő, hogy a gyermekek önálló véleményt alkothassanak környezetükről, a szépségről, különlegességről.

Az emberek és a természet világával való ismerkedésünk során élünk az információs és kommunikációs technika eszközeinek használatával is. IKT eszközöket minden esetben az óvodás korú gyermek életkori sajátosságaihoz, kíváncsiságukat figyelembe véve és megfelelő mérték mentén haladva alkalmazzuk, elsődlegesen az óvodapedagógusi munka felkészülő, tervező szakaszában, pl. CD lejátszó, fényképezőgép, internet, laptop, projektor.

Célok

- szerezzenek olyan tapasztalatokat a külső világ felfedezése során, amelyek révén képessé válnak az életkoruknak megfelelő eligazodásra,
- alakuljon bennük a természet, az élet tisztelete, az élőlények iránti szeretet, kímélet,
- legyenek tapasztalataik a szűkebb és tágabb természeti, emberi, tárgyi környezet formai, mennyiségi, téri viszonyairól,
- alakuljanak azok a magatartási formák, szokások, amelyek a természeti, társadalmi környezet megóvásához és megbecsüléséhez szükségesek,
- környezettudatos magatartásformák alapozása, alakítása, fenntarthatósági szemléletformálás,
- fogalmazzák meg a környezetről szerzett tapasztalataikat az adott beszédhelyzethez alkalmazkodva.

Feladatok

- a folyamatos, cselekvő tapasztalatszerzés biztosítása a közvetlen és tágabb természeti környezetről,
- a környezet szépségének felfedeztetése, megóvására nevelés,
- az ember alkotta mesterséges környezetben való eligazodás segítése, a környezetkultúra, környezettudatos megatartás alakítása,
- a matematikai kíváncsiság és érdeklődés kibontakoztatása a környezet formai és mennyiségi viszonyainak felfedezésével,
- annak felismertetése, hogy környezetünknek magunk is alakítói vagyunk (élősarok, teremdíszítés),
- a testséma és térpercepció fejlesztése,
- az évszakok változásának érzékelésével, az ünnepek a népi megfigyelések, a készülődés örömének megéreztetése,
- keresztyén értékeink szerint a teremtett világ szépségeinek felfedeztetése,
- nemzeti kultúránk, hagyományaink játékba ágyazott felidézésével a hazaszeretetük, szülőföldhöz tartozásuk erősítése.

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére

- pozitívan viszonyulnak az őket körülvevő természeti környezethez, óvják azt,

- az ember alkotta közvetlen környezetben képesek tájékozódni,
- családjukról, önmagukról, lakóhelyükről megbízható tudásuk van,
- az évszakok változását, napszakokat ismerik, aktívan, örömmel vesznek részt a néphagyományhoz, hitélethez, kapcsolódó ünnepeken,
- képesek ok-okozati összefüggések felismerésére, megfogalmazására,
- képesek cselekvéses úton különféle dolgok csoportosítására, ahhoz szempontok találására,
- tudnak számlálni, mennyiségeket, térbeli viszonyokat megkülönböztetni.

9. 5. Verselés, mesélés

A mindennapos mesélés, verselés, mondókázás a kisgyermek egészséges lelki fejlődésének egyik legfőbb segítője. A csoportszokások szerinti „rituálékkal" (gyertyagyújtás, mese zene) határolva tartott napi mesélést, lehetőség szerint egy-egy közmondás megismertetésével zárjuk le. Egy mesét egy héten keresztül többnyire élőszóban mesélünk és változatos módon dramatikus játékok segítségével, dramatizálás, bábozás formájában dolgozzuk felA népmeséket a Pompás Napok módszerét használva élőszóban, komplexen, interaktív módon ismertetjük meg és dolgozzuk fel. A mese és a vers örömforrás, esztétikai- és társas élmény. Nyelvi és gondolati szinten is nagy belső energiákat mozgósít. Az értékes népmesék biztosítják a gyermeki érdeklődés fenntartását a természeti és társadalmi környezet, és önmaga iránt. A mese képi és konkrét formában, - esetenként a bábozás, dramatizálás eszközeivel - feltárja a gyermek előtt a külvilág és az emberi belső világ legfőbb érzelmi viszonylatait, a megfelelő viselkedésformákat. Segíti a kulturális értékeket élvező, értékelő felnőtté válás, valamint a *keresztyén erkölcs motiválta cselekvések érzelmi megalapozását.*

A játék és a mese a gyermek anyanyelve: segítségükkel tájékozódik az őt körülvevő világban, általuk szerzi meg az életről szóló tudást.

Az óvodában a 3–7 éves gyermekek életkori sajátosságaihoz igazodóan a népi – népmesék, népi hagyományokat felelevenítő mondókák, rigmusok, a magyarság történelmét feldolgozó mondavilág elemei, meséi –, a klasszikus és a kortárs irodalmi műveknek egyaránt helye van. Jelentősége túlmutat a gyermekkoron, krízishelyzetekben valódi lelki erőként, támaszként jelenik meg, megoldási stratégiákat ad. Népünk bölcsességét kikristályosodott formában hordozó népmeséink szemléletes magyarázatot adnak a világ egészéről, az emberi természetről.

Célok

- a mese sajátos hatásrendszerével a valóság teljesebb megismerésének elősegítése,
- gazdagodjon verbális kifejezőképességük, emlékezetük, belső képi világuk, a gyönyörködtetésén és érzelmeiken keresztül,
- alakuljanak az irodalmi érték befogadásával kapcsolatos szokások,
- a könyvekhez való pozitív érzelmi kapcsolat megalapozása,
- a gyermekek úgy váljanak nyitottá a világ értékei iránt, hogy közben biztonságban gyökerezzenek a magyar kultúra talajában, s váljanak majd olvasó és alkotó felnőtté.

Feladatok

- az érzelmi biztonságot nyújtó, derűs légkör megteremtése, - ahol meghitt személyes kapcsolatot alakít ki a gyermekekkel, - és élményt nyújt az alkotások képszerű, fantáziára ható bemutatásával,
- a mindennapi mesélés, verselés nyugalmas színterének, szertartásainak megteremtése,
- a gyermekek mindennapjaihoz, a csoport és az egyéni fejlettségi szintek figyelembevételével, a gyermekek élményvilágához, életkorához igazodó népmesék, versek, mondókák, kortárs irodalmi alkotások kiválasztása,
- a klasszikus és modern írók, költők irodalmi alkotásaiból, más népek, nemzetiségek meséiből való korosztályos válogatás,
- a gyermekek számára az irodalmi élményeik újra alkotásához, bábozáshoz, dramatizáláshoz esztétikus, szimbolizált eszközök biztosítása,
- A gyermekek által kezdeményezett spontán lehetőségek kihasználása, a természetes beszéd és kommunikációs kedv fenntartása, a gyermeki kérdések megválaszolása,
- A gyermekek saját vers és mesealkotásának ösztönzése, kombinálása egyéb tevékenységekkel,
- a pihenés előtti mesélés, verselés nyugalmának, meghittségének megteremtése.
- a saját mese, vers repertoár gazdagítása, az előadásmód folyamatos munkálása.

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére

- megszilárdulnak a mese – vershallgatáshoz kapcsolódó szokásaik
- szókincsükben, mondatalkotásukban megjelenik a mesék, versek irodalmi nyelvezete
- képessé válnak az irodalmi élmény befogadására

- képesek ráhangolódni, és figyelmesen, csendben végighallgatni a mesét
- rajzaikat és kézműves tevékenységeiket is ösztönzik irodalmi élményeik
- képesek azonosulni az irodalmi művek szereplőivel
- képesek kitalálni mesét, verset, mondókát; önállóan is kezdeményezni mesélést, verselést, mondókázást,
- esztétikai érzékük formálódik, érzékelik a szavak szépségét, humorát.

A tevékenységforma tartalmi elemeinek kiválasztásánál felhasználjuk *A Református Óvodai Nevelés Keretprogramja* módszertani ajánlásait.

9. 6. Ének, zene, népi játék, tánc

A zenei anyanyelv az óvodás korú gyerekek legbensőbb megnyilvánulása, az érzelmek hordozója, a képzelet előidézője, a kreativitás megnyilvánulási lehetősége. Magában hordozza a környezet hangjainak megfigyelését, az ölbeli játékokat, a népi gyermekdalokat. Az éneklés, az énekes játékok felkeltik a gyermekek zenei érdeklődését, formálják zenei ízlésüket, esztétikai fogékonyságukat. Az élményt nyújtó közös ének-zenei tevékenységek során a gyermekek felfedezik a dallam, a ritmus, a mozgás szépségét, a közös éneklés örömét. A népdalok éneklése, hallgatása, a gyermek néptáncok és népi játékok, a hagyományok megismerését, tovább élését segítik.

A népi játékok sokaságával alapozzuk meg a zenei anyanyelvet. A kisgyermek hallása, ritmusérzéke a rendszeres játék és éneklés hatására spontán fejlődik.

Néphagyományaink őrzése mellett a Kodály alkotta módszer folyamatosan megújulva, megtartotta kapcsolatát az életre neveléssel. Az éneklésre, zenélésre vagy népi játékok játszására napközben bármikor adódhat lehetőség, melyet kihasználunk. Az óvodapedagógus heti 1 alkalommal közvetve kötelező módon, a gyerekek fejlettségi szintjét figyelembe véve szervez külön készségfejlesztő játékokat, mely néhány percet (3-5-10 perc) vesz igénybe, és a csoportban „forgóban” mindenkire sor kerül. Az új anyagok megismertetésére is itt adódik alkalom. Ezt a csoportban erre kijelölt helyen és formában végzi a pedagógus, pl. énekes hívogatókkal kéri a gyerekeket, a részt vételre. Általában ezen a napon, ha lehetőség van rá, akkor a szabadban szervezi a foglalkozás további részét, melyben a játék lendületét nem töri meg a készségek fejlesztése. Zenehallgatásra a nap bármelyik részében sor kerülhet.

Ugyanakkor, támogatja, bátorítja a gyermekek próbálkozásait is, a maguk által kitalált, esetleg halandzsa szöveggel megformált alkotásokra, játékra.

A zenei anyag többsége a naptári évhez, a természet jelenségeihez, az évszakok változásaihoz, a hitélethez, az emberi élet fordulópontjaihoz, valamint állami, egyházi, jeles ünnepekhez fűződik.

Az ének, a zene, a népi játék, a néptánc, a néphagyomány, az ünnep meghatározó szerepet tölt be a nemzeti nevelésben, az élményalapú értékközvetítés eszközével, korosztályi sajátosságokra építve.

A református óvodai nevelés óriási lehetősége, hogy a bibliai történetek megismertetésére a református zenei anyanyelvet is felhasználhatjuk.

Fontos, hogy a református óvoda keresztyén szellemisége a zenei nevelésen keresztül is áthassa az egész napot. Ennek lehetősége az áhítatokon kívül az éneklésben rejlik.

Célok

- legyen örömforrás a közös éneklés, a közös játék, a zene és a gyermektánc,
- fejlődjön zenei ízlésük, mozgáskultúrájuk,
- alakuljon zenei képességük, kreativitásuk,
- magyar népzenei kultúránk sajátos ritmus-és dallamvilágának elültetése a gyermekekben.

Feladatok

- a népi játékaink, dalaink élményszerű közvetítése, zenei ízlésformálás és a zenei anyanyelv megalapozása (népzene, népdal, népszokások, népi hangszerek),
- a dallam, a ritmus és a mozgás szépségének, a közös éneklés örömének megéreztetése;
- a zenei alkotókedv felébresztése, támogatása,
- zenei képességek és készségek fejlesztése utánzás és játékos gyakorlás útján,
- igényes zenei kultúrát képviselő népi gyermekdalok, dalos játékok, mondókák, ölbeli játékok, népdalok, népi játék, néptánc, kortárs művészeti alkotások válogatása,
- önismeretük, önállóságuk, önfegyelmük fejlesztése az egyéni képességek megismerésével és a szerepvállalás segítésével,
- érzelmi, esztétikai élmények nyújtása az igényes zenehallgatással.

- az óvodapedagógus énekeljen gyakran a gyerekeknek olyan zsoltárokat, dicséreteket, amelyek nem szán elsajátításra, de szövegüknél és dallamuknál fogva mégis magával ragadók.

Fontos, hogy a református óvodánk keresztyén szellemisége a zenei nevelésen keresztül is áthassa az egész napot. A keresztyén ember számára az egyházi ének egyúttal olyan imádság, amely Istent magasztalja. Egy adott tevékenységi formához hozzákapcsolhatunk egy-egy éneket és kihasználhatjuk azok rendszeres visszatéréséből adódó lehetőségét

~ áhítatra hívó és áhítatból kivezető énekkel,
~ imádság előtti és utáni énekkel,
~ étkezés előtti és utáni ének,
~ elalvás előtti énekkel,
~ név-, vagy születésnap megünneplése áldást kívánó énekkel.

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére

- szívesen, örömmel, gátlások nélkül énekelnek, használják az ütőhangszereket,
- az éneklés, zenélés, népi játékok, néptánc a gyermekek mindennapi tevékenységének részévé válik,
- maguk is kitalálnak, alkotnak dallamokat, szövegeket, táncmozdulatokat,
- képesek az egyszerű szerkezetű és ritmusú mondókák, dalok egyenletes lüktetését, ritmusát hangoztatni, különböző mozgásokkal, játékos utánzásokkal, tapssal, járással kifejezni,
- tudnak harmonikus, szép mozgással kísérni különböző mondókákat, dalokat, változatos térformákat alakítani az óvodapedagógus segítségével,
- ismerik szűkebb és tágabb környezetük hangjelenségeit, képesek hallás után megkülönböztetni azokat,
- felismerik a hallott dalok dinamika, hangerő és hangmagasság szerinti különbségeit,
- az ismert dalokat felismerik dúdolásról, hangszerről jellegzetes részletei alapján,
- mozgásuk esztétikus, kifejező.

A tevékenységforma tartalmi elemeinek kiválasztásánál felhasználjuk *A Református Óvodai Nevelés Keretprogramja* módszertani ajánlásait.

9. 7. Mindennapos mozgás

A 3-7 éves gyermekekre jellemző a nagyfokú motorikusság. Ebben az életkorban a gyermekek leginkább a mozgás, a tevékenység által szereznek információt környezetükről. Fejlődési sajátosságuk, hogy szeretnek mozogni, játékaik nagy része is mozgásos játék. A mozgásos cselekvések révén fejlődnek a természetes mozgásformák, és vele azok a pszichikus funkciók is, amelyek a kognitív és szociális képességek fejlődése szempontjából elengedhetetlenek. A mozgás elősegíti a gyermeki szervezet egészséges fejlődését, növeli teherbíró és ellenálló képességét.

Fontos szerepe van az egészség megőrzésében, megóvásában, kiegészíti az egészséges életmódra nevelés hatását.

A mozgás, mint a gyermekek egyik fő tevékenységi formája a nagy mozgásoktól a finommotoros manipulációig mindent magában foglal.

A mozgás nemcsak a tevékenységforma keretein belül valósul meg, hanem az egész napi gyermeki tevékenységbe szervesen illeszkedik. Sokszínű, és örömteli, érzelmi biztonságban zajló mozgásformákat, játékokat kínálunk fel.

A tevékenység szervezeti keretei:

- spontán, aktív szabad játékban megjelenő mozgásos tevékenység,
- irányított, mindennapos mozgásfejlesztés,
- szervezett mozgásos tevékenység.

Az óvodai élet minden napján biztosított aktív szabad játék mellett hangsúlyosan jelennek meg az irányított mozgásos tevékenységek, amelyek játékos környezetben és játékba ágyazottan fejlesztik az alapvető mozgáskészségeket

Az ugrás, ugrándozás, futás, járás, bújás, egyensúlyozás, a labdával való ügyeskedés, az állatok, mesealakok mozdulatainak utánzása, egy sor olyan hagyományos népi és testnevelési játék nélkülözhetetlen eleme, ami a legtermészetesebb mozgásbiztonság-erősítő, önként és örömmel végzett gyakorlása.

A szabad játékba ágyazott mozgástevékenységeket kiegészítik az óvodapedagógus által irányított mozgásos tevékenységek. Ezek együtt hatnak a gyermek személyiségének fejlődésére, mint pl.- pozitív énkép, önkontroll, érzelemszabályozás, szabálykövető társas viselkedés, együttműködés, kommunikáció, problémamegoldó gondolkodás.

A mindennapos irányított testmozgás részét képezhetik a zenére, zenei ritmusra végzett mozgásos feladatok, (népi) játékok és táncok (kiemelten a néptánc), amelyek jelentős mértékben segítik a mozgáskultúra játékos, táncos úton történő fejlesztését. A mindennapos testmozgás az óvodai tornaszobában, a csoportszobában vagy az udvaron szerveződik.

Ha az időjárás engedi, sokat tartózkodunk a szabadban és ott játszunk, mozgunk, tornázunk. Törekszünk a gyermekeket legjobban fejlesztő, kooperatív mozgásos játékok széleskörű alkalmazására.

Célok

- alakuljon ki a gyermekek játékos mozgáshoz való pozitív viszonya, szívesen, örömmel vegyenek részt a szabad és kötött tevékenységekben,
- fejlődjenek testi képességeik, alakuljanak mozgásbeli jártasságaik, készségeik, képességeik,
- fejlődjön önismeretük, önállóságuk, együttműködési képességük.

Feladatok

- változatos testmozgások beépítése az óvodai tevékenységekbe,
- a mozgáshoz való pozitív viszony megalapozása sikerélmény biztosításával, helyi adottságok kihasználásával,
- a mindennapi játékos egészségfejlesztő testmozgás megszervezése,
- mozgástapasztalatok bővítése, mozgáskészség alakítása spontán szabadjáték keretében, illetve irányított mozgástevékenység során
- a nagymozgások fejlesztése (járás, futás, ugrás, mászás, kúszás, csúszás) változatos játékokban, körülmények között, kézi szerek és különböző tornaszerek alkalmazásával,
- a mozgás által az értelmi és testi képességek fejlesztése, testkép, testséma alakítása,
- a kitartás és a szabálytudat erősítése,
- a gyermekek ösztönzése képességeik kipróbálására,
- a baleseti lehetőségek kiküszöbölése, erre a gyermekek figyelmének ráirányítása.

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére

- Igénylik, és szívesen végzik a mindennapi, játékos mozgást, kitartók benne,
- szeressenek mozogni, legyenek kitartók a mozgásos játékokban,
- tudnak néhány mozgásos játékot (futó-, fogó-, labdajáték) irányítás nélkül is játszani,

- tudnak térben tájékozódni, ismerik az irányokat,
- önfegyelmük, figyelmük, önbizalmuk megerősödik, képesek a szabályok betartására,
- testi képességeik életkoruknak és egyéni sajátosságaiknak megfelelően fejlettek,
- tudnak a mozgásos játékokban, feladatokban társaikhoz alkalmazkodni.

9. 8. Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka

A gyermekek megtanulják észrevenni az Isten által teremtett természet szépségeit, az ember és a természet harmóniájának esztétikáját, az emberi alkotások értékét.

Gyermekkorban az érzéki megismerésé a főszerep, főként képekben fogja fel a világot a kisgyermek. Rendszerint hároméves kora körül rájön, hogy az így kialakult képzetei kivetíthetők. A környezet képi megismerése a személyiségfejlődés fontos eszköze, ezért úgy szervezzük az életterüket, hogy a vizuális élmények hatni tudjanak rájuk.

A rajzolás, festés, mintázás, építés, képalakítás, a kézi munka, mint az ábrázolás különböző fajtái, továbbá a műalkotásokkal, a népművészeti elemekkel, szokásokkal, hagyományokkal, nemzeti szimbólumokkal, az esztétikus tárgyi környezettel való ismerkedés fontos szerepet kap mindennapjainkban. Maga a tevékenység –s ennek öröme– a fontos, valamint az igény az alkotásra, az önkifejezésre, a környezet esztétikai alakítására és az esztétikai élmények befogadására.

Az alkotó tevékenységhez olyan légkör szükséges, ahol előtérbe kerül a természet, a világ megismerésében a látási, mozgási, tapintási, szaglási, hallási érzékelés összerendezése, a tér, forma, szín egységében. Az óvodai oldott légkörben előtérbe kerül a gyermek alkotó-befogató képességének, fantáziájának, kreatív gondolkodásának az esztétikumra való érzékenységének alakítása. Az egész nap folyamán rendelkezésükre áll a lehetőség, hogy meg tudják formálni elképzeléseiket, próbálkozásokat tehetnek mindenféle érdekes anyag megmunkálásával, vágással, tépéssel, gyúrással, fűzéssel, ragasztással, nyomat hagyással stb.

Lehetőségük nyílik a művészeti ágak megismerésére, kézműves-technikák kipróbálására, kézműves-sarkok kialakítására.

Az ábrázoló tevékenység legfőbb feltétele, hogy minél több alkalmat adjunk az élményszerzésre. Ez nem csupán abból áll, hogy kirándulni megyünk, bibliai történeteket mondunk, mesélünk, hanem főként abból, hogy figyelmüket ráirányítjuk a jelenségekre.

A közös játékkészítés során, valóban megtapasztalhatják, hogy mi rejlik az anyagokban, hogyan kel életre a rongy, a csuhé, kóré, hogyan lehet fonalból tarisznyát szőni, fonni, csomózni, száraz terményekből állatseregletet készíteni. Mindenféle eszközzel szívesen dolgozunk, krétával, festékkel, agyaggal, papírral, fonallal, gyapjúval, terménnyel, fával, kővel, homokkal, vízzel játszunk. Ábrázolni, kézimunkázni játékidőben, gyermeki, vagy óvodapedagógusi kezdeményezésre is lehetséges.

Az elkészítés folyamata is játék, s az elkészült tárgy, kép, kézimunka játékszer lesz, lehet valamelyik ügyességi vagy szimbolikus játékban. Az eredményt nem minősítjük. Az elkészített munka érték. Szívesen díszítjük vele a csoportszobát, valamint az öltözői falitáblát, hogy a szülők is gyönyörködhessenek benne. Törekszünk a gyermeki alkotások közösségi rendezvényeken való bemutatására és a tehetségek bátorítására.

A csoportszobában rendelkezésükre áll kisszekrény, polc, „barkácssarok", ahol a barkácsoláshoz szükséges eszközöket, anyagokat, felszereléseket tároljuk.

Célok

- legyen természetes örömforrás számukra a vizuális manipuláció és önkifejezés,
- fejlődjön finom motorikájuk, eszközhasználatuk és s koordinációs képességük,
- fedezzék fel környezetük szépségét, formagazdagságát,
- fantáziájuk segítségével tudják kifejezni érzelmeiket, elképzeléseiket, emlékképeiket,
- örömmel vegyenek részt a csoportot díszítő tárgyak, képek elkészítésében, ünnepi alkalmak előtt a teremdíszítésben,
- játékukhoz elképzeléseik, igényeik szerint tudjanak kiegészítő eszközt, díszletet készíteni.

Feladatok

- a gyermeki vizuális tapasztalatszerzés biztosítása,
- nyugodt, biztonságos feltételek, alkotó légkör megteremtése,
- változatos technikák, természetes anyagok, eszközök biztosítása és használatának megismertetése, új megoldások keresése,
- az esztétikai érzék fejlesztése és ízlésformálás,
- a gyermekek tervezhető alkotó, alakító tevékenységének differenciált fejlesztése,
- a vizuális tevékenységekkel kapcsolatos szokások kialakítása,
- a gyermekek biztatása, dicsérete, bátorítása útmutatás adása, ahol kell segítségnyújtás,
- kreatív megoldások támogatása,

- kreatív környezettudatos gondolkodásra, fenntarthatóságra nevelés,
- műalkotásokkal, népi ábrázoló eszközökkel, anyagokkal, technikákkal, motívumokkal való ismerkedés.

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére

- Kialakulnak a vizuális tevékenységekkel kapcsolatos szokások,
- Képesek a gazdag színhasználatra, és változatos formák alkalmazására
- Ismernek és önállóan tudnak különböző technikákat alkalmazni egyszerű játékok, kellékek készítésénél,
- Képesek az alkotás örömének átélésére egyéni és csoportos formában,
- Képesek a vizuális önkifejezésre,
- Életkoruknak és egyéni sajátosságaiknak megfelelő mértékben kialakul finom motorikájuk, szem – kéz, kéz – kéz koordinációjuk,
- Kialakul a síkban és térben való tájékozódás képessége.

9. 9. Német nemzetiségi nyelv és hagyományok ápolása

Előzmény: 2005. szeptember 1 óta német nyelvvel történő ismerkedés, nemzetiségi hagyományápolás folyik óvodánk 1 csoportjában.

Célok

- az óvodáskorú gyermekek életkori sajátosságainak és egyéni fejlettségének megfelelően a német nemzetiségi nyelvvel való ismerkedés
- a kultúrával a kisebbség egyes hagyományaival való ismerkedés, a hagyomány ápolása

Feladatok

- segítjük a nyelvhez fűződő pozitív érzelmi viszony kialakítását
- biztatjuk, bátorítjuk a nyelvet ismerő szülőket, nagyszülőket, a német nyelv használatára, munkánk ez irányú segítésére
- a napirend bármely szakában kötetlen nyelvi szituációkat teremtünk
- megismerjük és ápoljuk a kisebbségi életmódhoz kötődő szokásokat
- ápoljuk kapcsolatainkat:
- a helyi német kisebbségi önkormányzattal,

- intézményünk, iskolájában, valamint a város nemzetiségi és német nyelvet oktató pedagógusaival
- lehetőség szerint, más német nemzetiségű óvodával
- mindennapos kommunikációban, nyelvi szituációkban: köszönés, bemutatkozás, kérések, kérdések megértése, egyszerű válaszok a német nyelven
- esetenként, mozgásos játékok és didaktikai játékok alkalmazása német utasításokkal
- a környezet megismerése közben német szókincs bővítése
- versek, mondókák, kiszámolók mondogatása, ismert mesék meghallgatása német nyelven, dramatizálással, bábozással bátorítva a gyerekeket a nyelv használatára.
- énekes játékok, nemzetiségi zene megismerése
- figyelembe vesszük a különböző korú, fejlettségű és érdeklődésű gyermekek egyéni képességeit

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére

- Kíváncsisággal, érdeklődve vegyenek részt a hagyományápolásban
- Ismerjék fel (jellemző hangzás alapján) a német nyelvet, próbálják, utánozzák a helyes kiejtést
- Passzív szókincs segítségével értsenek meg rövid mondatokat, bátran alkalmazzák aktív szókincsüket
- Bővüljön aktív szókincsük.
- Egyes kifejezéseket, szavakat ismerjenek fel, esetleg alkalmazzanak eltérő szituációkban.
- Bátran készüljenek az iskolai nyelvtanulásra.

10. AZ ÓVODA PEDAGÓGIAI DOKUMENTUMAI

20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet részletezi az óvodák alapdokumentumaira vonatkozó követelményeket.

Az óvoda pedagógiai programja

Az óvodai csoportnapló (az óvoda pedagógiai programja alapján a nevelőmunka tervezésének dokumentálására szolgál), az állam által díjmentesen biztosított tanulmányi rendszerben az Ovikrétában vezetünk.

Az óvodai csoportnapló tartalmazza:

- A gyermekek nevét és óvodai jelét

- Összesített adatokat a fiúk és lányok számáról
- Három–négyéves, a négy–öt éves, az öt–hatéves a hat–hét éves gyerekek számát, akik bölcsődések voltak
- Gyermekjóléti adatokat
- A sajátos nevelést igénylő gyermekek száma
- A nevelési évben tankötelessé váló gyermekek nevét
- Névnapokat - születésnapokat (nem kötelező elem)
- A gyermekek növekedését (súly, magasság, ősszel-tavasszal)
- Fejlesztő foglalkozáson részt vevő gyermekek névsora
- Csoportprofil
- A napirendet, a napirend szerinti tevékenységek időtartamát és a tevékenységeket
- A hetente ismétlődő közös tevékenységeket tartalmazó heti rendet napi bontásban
- Félévenkénti nevelési tervet:(1. Egészséges életmód alakítása, 2.Az érzelmi, az erkölcsi és közösségi nevelés, 3. Az anyanyelvi, az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása, 4. Játék, Munka jellegű tevékenységek, A tevékenységben megvalósuló tanulás, 5. A csoport egyéb szokásai)
- Félévenkénti nevelési terv, elemzése, értékelése
- Évszakonkénti eseménytervek, szervezési feladatok
    - ~ A gyermekek fejlődését elősegítő tartalmakat: tevékenységi terveket heti bontásban:
    - ~ verselés, mesélés,
    - ~ ének, zene, népi játék, tánc,
    - ~ rajzolás, festés, mintázás, kézi munka,
    - ~ mindennapos mozgás,
    - ~ a külső világ tevékeny megismerése, a környezeti nevelés feladatai, matematikai tapasztalatok szerzése
    - ~ hitéleti nevelés
- Évszakonkénti értékelő feljegyzések
- Kapcsolattartás a szülőkkel, szülői értekezletek
- A csoportban elvégzett eü. szűrések/ellenőrzések
- Szülői nyilatkozatokat (élményszerző programon való részt vételről, fotók megjelenéséről, behozott élelmiszerről, Házirend megismeréséről)
- Balesetek nyilvántartása

- Hivatalos látogatások, ellenőrzések, értékelések (dátuma, a látogató pedagógus- neve, beosztása, aláírása-, az ellenőrzés területe, célja, szempontjai)
- Feljegyzéseket a gyermek csoport életéből

A gyermek fejlődését nyomon követő dokumentáció

A gyermek fejlődéséről folyamatosan vezetett dokumentum, amely tartalmazza a gyermek fejlettségi szintjét, fejlődésének ütemét, a differenciált nevelés irányát. Az állam által díjmentesen biztosított tanulmányi rendszerben az Ovikrétában vezetünk.

Tartalmazza:

~ a gyermek anamnézisét,
~ a gyermek fejlődésének mutatóit (érzelmi-szociális, értelmi, beszéd-, mozgásfejlődés),
~ a gyermek fejlődését segítő megállapításokat, intézkedéseket, az elért eredményt,
~ amennyiben a gyermeket szakértői bizottság vizsgálta, a vizsgálat megállapításait, a fejlesztést végző pedagógus fejlődést szolgáló intézkedésre tett javaslatait,
~ a szakértői bizottság felülvizsgálatának megállapításait,
~ a szülő tájékoztatásáról szóló feljegyzéseket.

A mindennapi tevékenységekben zajló óvodapedagógusi megfigyelések a gyermekek természetes életének zavarása nélkül adnak alkalmat mozgásos, értelmi és szociális képességeik, egyéni fejlődési ütemük megismerésére. Kiegészülnek e megfigyelések a gyermeki produktumok elemzésével, családlátogatások, szülőkkel folytatott megbeszélések tapasztalataival is.

Hangsúlyozzuk, hogy a megfigyelések hosszabb időt ölelnek fel, valóság hűbb képet adva az egyenetlen, megtorpanásokkal, majd erőteljesebb ugrásokkal jellemezhető gyermekkori személyiségfejlődésről. A fejlődésben megmutatkozó sajátosságok értelmezése mindig holisztikusan [2]történik, és figyelembe veszi az ok-okozati együtthatókat.

[2] A holisztikus szemléletű pedagógia olyan nevelés, fejlesztés, amely az embert a maga teljességében: testi, lelki, szellemi és szociális egységében szemléli.

A nevelőmunka tervezése, elemzése, értékelése, az egészségesen fejlődő gyermekekről szerzett ismereteknek, előrehaladásuk mértékének megfigyelése, írásos dokumentálása minden óvodapedagógus kötelessége.

Az óvodapedagógusok feladata félévente tájékoztatni a szülőket gyermekük aktuális fejlettségi állapotáról, fejlődési üteméről, az esetleges problémákról A gyermekek aktuális cselekvéseit, magatartását, létrehozott alkotásaikat, feladatmegoldásukat a pozitívumok előtérbe helyezésével, konkrétan értékelik.

11. EGÉSZSÉGNEVELÉSI ÉS KÖRNYEZETI NEVELÉSI ELVEK

Az egészség-, és környezeti nevelés óvodás korban kiemelt jelentőségű.

- Mintakövetés által, biztonságot, egészséges életfeltételeket, személyiségfejlesztő tevékenységeket, és napirendet biztosító közegben valósul meg.
- A gyermekek egyéni különbözőségét tiszteletben tartó, személyre szóló gondoskodást, nevelést jelent, melynek **tevékenységformái**:
  - **a szabad játék,**
  - **az egészséges életmódot alakító cselekvések gyakorlása,**
  - **mindennapos mozgásfejlesztő tevékenységek,**
  - **a környezettel harmóniát teremtő spontán tapasztalások.**
- Az óvodás gyermekekhez érzelemvilágához közelálló formában, kutató, felfedező, gyönyörködő szemlélettel közelítünk a természeti környezethez, növényekhez és állatokhoz, ami érzelmi kötődést teremt, természetessé válik számukra azok védelme és tisztelete.
- Az óvoda építészeti, tárgyi kialakítása, működése környezettudatosságot tükröz, kiemelten figyelmet kap az anyagok újra hasznosítási lehetősége, takarékos felhasználása, a környező élővilág és épített környezet védelme, a használati tárgyak, eszközök minősége és biztonságossága.
- A másság elfogadása természetes módon valósul meg nevelési rendszerünkben, erre neveljük gyermekeinket. Az óvoda elfogadó, bátorító miliőjével pozitív életszemléletet közvetítünk, ahol természetes a fejlődésbe vetett hit csakúgy, mint a személyes tulajdonságok értékének elismerése.

- Valljuk, hogy a gyermekek pozitív énképének, önismeretének alakításával a világra nyitott, öntevékeny, önmagáért és a közösségért felelősséget vállaló gyermeket nevelünk.
- A gyermekek testi épsége, egészségük megőrzése valamennyi óvodai dolgozó cselekedeteit, magatartását, attitűdjét meghatározza. A gyermekek érthető formában, játékosan, rendszeresen gyakorolhatják a veszélyhelyzetek elkerülését, és az egészségmegőrző tevékenységeket pl. tisztálkodás, orrfújás, egészséges ételek fogyasztása, testápolás, pihenés, mozgásos tevékenységek.
- A szülők számára egészségmegőrző, környezetvédő programok, rendezvények, előadások nyílt napok formájában közvetítjük mindezen elveket és tartalmakat.
- A szülőkben, gyermekekben a korszerű táplálkozás iránti igényt alakítjuk. Tudatosítjuk az egészség = érték szemléletet, szemléletüket formáljuk.
- A mindennapos és egészségfejlesztő testmozgással az alapvető mozgáskészségeket fejlesztjük, fontosságára minden fórumon felhívjuk az érintettek figyelmét.
- A káros szenvedélyektől mentes egészségvédő modellt megismertetjük, népszerűsítjük.
- A lelki egészség fontosságát is gyakran hangsúlyozzuk.
- A bántalmazás megelőzésére teszünk lépéseket, - felvilágosítással, gyermekvédelmi munkával, a családsegítőt bevonva.
- Baleset megelőzést a szabályok folyamatos ismertetésével, felidézésével biztosítjuk.
- Nagy hangsúly fektetünk, hogy a gyerekek megismerjék, alkalmazzák a személyi higiéné alapvető szokásait.
- Fontosnak tartjuk teremtett világunk környezetének megóvását, és hogy minél szélesebb körben szerezzenek ezzel kapcsolatos elméleti és gyakorlati tapasztalatokat gyermekeink és a szülők is.

12. A GYERMEKEK ESÉLYEGYENLŐSÉGÉT SZOLGÁLÓ INTÉZKEDÉSEK

Az egyenlő bánásmód követelménye és esélyegyenlőség előmozdítása akkor valósulhat meg, ha általánossá válik az a gyakorlat, hogy minden gyermeknek vele született joga van az emberi méltósághoz. Ezért az egyenlő hozzáférés megteremtése, a gyermeki jogok biztosítása elengedhetetlen.

Célok

EFOP-3.1.5-16-2016-00001 tanulói lemorzsolódással veszélyeztetett intézmények támogatása című Projektben megfogalmazott cél: a tanulási zavarokat megelőző (preventív) támogató, minőségi és befogadó nevelés-oktatáshoz való hozzáférés folyamatos javítása, hátránycsökkentő óvodai fejlesztő program kidolgozásával, családközpontú jó gyakorlatok összegyűjtésével valamint a szakemberek fejlesztésével – az Óvoda hátránycsökkentő szerep eredményes megvalósítása

- a teljes körű, minél hosszabb ideig tartó óvodáztatás biztosítása a célcsoport körében,
- a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek óvodai beíratásának támogatása,
- a nevelésbe történő bekapcsolódás feltételeinek biztosítása.

Intézkedések

- A szülők munkába állását lehetővé tévő nyitva tartás kialakítása.
- Felvételi kérelmek elbírálásának kiemelt szempontja az esélyegyenlőség.
- Integrációt elősegítő csoportalakítás (olyan csoportalakítási elvet kell választani, amely biztosítja a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek arányos eloszlását).
- A gyermekek egyénre szabott beszoktatásának biztosítása, a többi gyermek érdekeinek figyelembevételével, és érzelmeik tiszteletben tartásával.
- Az igazolatlan hiányzások minimalizálása, okok feltárása.
- Intézményi kapacitások fejlesztése, szemlélet, látókör bővítése.
- Pedagógus módszertani kultúrájának megújítása, korszerű, kultúra azonos pedagógiai eljárások konfliktuskezelési technikák elsajátítása.
- A továbbképzések kiválasztásánál az egyéni bánásmódot, differenciált nevelést – helyezzük előtérbe (az integrációs programokat, formákat, módszereket terjesztjük).
- A beóvodázási programért felelős személy vagy team kijelölése.
- A belső kommunikáció hatékonyságának biztosítása.
- Egyenlő hozzáférés biztosítása az óvodai neveléshez kapcsolódó szolgáltatásokhoz.
- Egyéni foglalkozásokon való részvétel biztosítása, egyéni fejlesztési terv alapján – esetmegbeszélések.
- Anyagi támogatás biztosítása (fenntartói, alapítványi, pályázati).
- Egészségügyi szűrővizsgálatok kezdeményezése, megszervezése, gyermekorvosi, védőnői tanácsadás.
- A gyermek fejlődésének nyomon követése, regisztrálása.
- A szülők számára az együttműködő partnerekkel kialakított közös programok szervezése.

- Személyes kapcsolat kialakítása minden szülővel.
- Gyermekjóléti szolgáltatások kezdeményezése, illetve szervezése (ruhák, játékok, könyvek gyűjtése, adományozása, kölcsönzése; kirándulások, táborok szervezése; rendezvények látogatása).
- A szociális ellátórendszerrel való aktív együttműködés (egyetlen gyermek se maradjon ki az óvodából a szülők szegénysége, az óvoda által kért természetbeni és pénzbeli hozzájárulások fedezetének hiányában).
- Együttműködések kialakítása az óvodán kívüli szervezetekkel, különösen az alábbiakkal:
    - ~ gyermekjóléti, családsegítő szolgálat (a szülők támogatása, erőforrásainak feltárása),
    - ~ védőnői hálózat (a gyermekek óvodai beíratásának támogatása; korai képességgondozással kapcsolatos tanácsadás),
    - ~ szakszolgálatok (konzultációk a gyermek fejlődéséről, fejlesztési terv közös kidolgozása, szolgáltatások biztosításának megtervezése és biztosítása),
    - ~ civil szervezetek (a gyermekek óvodai beíratásával, a hiányzás csökkentésével, iskolaválasztással, szülői programokkal kapcsolatos együttműködés).
- Iskolaérettség elérését támogató pedagógiai munka (a tanulási képességek megalapozása, a tanulási és egyéb részképesség zavarok kialakulásának megelőzése).
- Saját intézményünk alsó tagozatával, esetleg s város többi iskolájával közös óvoda - iskola átmenetet segítő program, együttműködés kidolgozása (esetleg DIFER mérés 5 éves korban, hospitálások, esetmegbeszélések, szakmai műhely, közös programok).
- A gyerekek fejlődésének után követése legalább az általános iskola első évében.

13. A GYERMEKVÉDELEMMEL ÖSSZEFÜGGŐ PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉGEK

A gyermekvédelmi munka, védelem minden gyermekre kortól, nemtől, vallástól, származástól független odafigyelést, gondoskodást jelent.

A gyermekek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődése a saját családjában történő nevelés során valósul meg. Ha ezt a folyamatot valamilyen gátló tényező befolyásolja, akkor az intézmény feladata ezt a helyzetet felismerni, és a gyermek fejlődését elősegítő megoldásokat megkeresni.

A gyermekek, fejlődésében, életében bekövetkezett változásokat az óvodapedagógusok fedezhetik fel leghamarabb, az ő szerepük meghatározó.

A gyermek szocializációjának legfontosabb feltétele, hogy tartós személyes szeretetkapcsolatban, azaz pozitív személyes kapcsolatban éljen közvetlen környezete tagjaival. Ez a kötődés teremti meg a gyermek számára a biztonságot, védelmet, tevékenységre késztetést, a keresztyén minta elfogadását. A szeretetteljes kötődés színterei a család, a vele összefüggő felnőtt és kortárscsoportok, a felnőttek, és a kultúrában fellelhető értékek szereplői (mesék, bibliai történetek).

Célja

- a prevenció, a gyermekek hátrányos helyzetének csökkentése és veszélyeztetettség kialakulásának megelőzése,
- az óvodába beíratott és járó gyermekek problémáinak korai felismerése, kezelése,
- a gyermek hátrányos helyzetének, veszélyeztetettség kialakulásának megakadályozása, csökkentése, hogy hátrányos helyzetbe tartósan ne kerüljön, vagy hátrányos helyzetűből ne váljék veszélyeztetetté.

Az óvodapedagógusok gyermekvédelmi feladatai

- biztosítani a gyermeket meg illető jogok érvényesülését az óvodán belül, szükség esetén védő – óvó intézkedésekre javaslatot tenni,
- az új óvodások befogadását, beilleszkedésüket segíteni,
- a családok, minél átfogóbb megismerése,
- rendszeres tájékozódás a szülőktől a problémákról, változásokról, eredményekről,
- a problémák, a hátrányos helyzet okozta tünetek, okok felismerése, és ha szükséges, ehhez szakember segítségének igénylése,
- a feltáró munka után az indulási hátrányok kompenzálására tervkészítés, és annak megvalósítása,
- az óvodán belüli szociális szolgáltatások megszervezésében közreműködés,
- az egészségügyi szűrővizsgálatok lebonyolításában részvétel, a szűrővizsgálatok szükség szerinti javaslása,
- a rendszeres óvodalátogatást figyelemmel kísérése, szükség esetén a hiányzás jelzése az illetékesek felé,

- a szülőkkel való együttműködő kapcsolat kialakítása,
- jó kapcsolat kiépítése a helyi gyermekvédelmi szervekkel, személyekkel.

Az Intézmény gyermekvédelmi felelőse és a szociális segítő összehangolt munkája segíti az óvodai intézményegység gyermekvédelmi feladatainak ellátását, illetve az óvópedagógusok ezen jellegű tevékenységét

- összehangolja a gyermekvédelmi tevékenységet az óvodában dolgozó pedagógusok között,
- a nevelési év elején megtervezi a gyermekvédelmi munkaprogramot az adott évre,
- nyilvántartja a kiemelt figyelmet igénylő gyermekeket- feljegyzi a nyilvántartásába a gyermekekkel és a családdal kapcsolatos intézkedéseket és azok eredményességét,
- az óvodapedagógusok gyermekvédelmi tevékenységének segítése,
- a nevelési év elején tájékoztatja a szülőket, a gyermekvédelmi tevékenységről, arról, hogy probléma esetén, milyen óvodán kívüli gyermekvédelmi feladatokat ellátó intézményeket kereshetnek fel, helyi szintű szakmai rendezvényeken való részvétel,
- évente egyeztetés a gyermekjóléti szolgálattal,
- amennyiben előfordul, folyamatosan ellenőrzi a nyilvántartásba vétel, illetve a megszüntetés okait,
- szükség esetén családlátogatást végez a csoportos óvodapedagógussal,
- tájékoztatót tart a lehetséges eljárásokról, módszerekről, szakmai fórumok alkalmairól,
- javaslatokat tesz a különböző segélyezési formákra, segít a környezettanulmányok elkészítésében,
- a gyermekvédelmi munkát segítő partnerkapcsolatok folyamatos ápolása,
- az óvodán kívüli társ és segítő intézményekkel történő rendszeres együttműködés.

Az óvodavezető gyermekvédelmi feladatai:

- a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek óvodai felvételének biztosítása,
- a problémák, tünetek felismerése,
- szakember, szakszolgálati segítség igénylése,
- a rendszeres óvodába járás figyelemmel kísérése,

- a támogatások biztosítása, a támogatáshoz jutás segítése,
- a Gyermekjóléti Szolgálattal, a gyermekvédelmi rendszer szakembereivel való kapcsolattartás, együttműködés,
- a gyermekvédelemmel kapcsolatos jogszabályi változások figyelemmel kísérése.

14. A SZOCIÁLIS HÁTRÁNYOK ENYHÍTÉSÉT SEGÍTŐ TEVÉKENYSÉGEK

A szülőkkel való közvetlen kapcsolat kialakításával oldjuk fel a szorongásaikat, így rövid idő után őszintén feltárják az előttük álló nehézségeket. Igyekszünk a gyermek személyét szem előtt tartva, a számára legjobb megoldást megkeresni, melyet a szülővel együtt valósítunk meg.

Célok

- mintaadás a felnőttek és gyermektársak részéről,
- egyéni bánásmód alkalmazásával a hátrányok enyhítése,
- előítéletek kezelése.

A szociális hátrányok enyhítését szolgáló tevékenységeink

- a gyermekek érzelmi biztonságának megteremtése, bizalmi kapcsolat kialakítás a gyermekkel,
- a megszokott cselekvések, mindennapi események, a rendszeresen használt szimbólumok, melyek az állandóság, biztonság, elfogadottság érzését közvetítik a gyermekek felé,
- az egyéni problémák hatékony kezelése, intervenciós gyakorlat alkalmazása,
- partnerkapcsolatok fenntartása a szülőkkel, munkánkat segítő szakemberekkel, intézményekkel,
- differenciált pedagógiai módszerek alkalmazása,
- a játék személyiségfejlesztő hatásának kihasználása a gyermekek önismeretének, énképének, kommunikációjának, társas viszonyulásainak fejlesztése,
- mozgásfejlesztés a testi képességek, akarati tulajdonságok, sikerorientáltság elősegítésére,

- környezettudatosságra, helyes életvezetésre, egészségmegőrzésre nevelés az óvodai tevékenységek rendszerében (ld. „Óvodai élet tevékenységformái” fejezetben),
- tehetségazonosítás és fejlesztés a művészetek eszközével,
- népi kultúránk megismertetése, érzelmi kötődés alakítása,
- népmeséink, Bibliai történeteink nevelő hatású, önerősítő példáján keresztül, erkölcsi érzelmek, és magatartás orientálása,
- közös rendezvények, délutánok szervezése a szülők számára,
- tájékoztató, felvilágosító, prevenciós programok szervezése,
- beiskolázási tennivalók elvégzése, a szülők rendszeres tájékoztatása,
- természetben nyújtott segítség (ruha, élelmezés, könyv…),
- szabadidős programok biztosítás a gyermekek számára,
- pszichés segítségnyújtás – nevelési tanácsok,
- tanulást segítő korszerű módszerek alkalmazása (szituációs játékok, kooperatív technikák, báb, projektmódszer),
- fejlesztést segítő eszközök beszerzése,
- konfliktusmegoldó technikák alkalmazása.

15. A KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ GYERMEKEK EGYÉNI FEJLESZTÉSE, FEJLŐDÉSÉNEK SEGÍTÉSE AZ ÓVODÁBAN

A sajátos nevelési igényű gyermek családi nevelését, a közösségbe való beilleszkedését segítjük a többi gyermekkel együtt történő integrált nevelés során. Az átlagtól eltérően fejlődő és ép fejlődésvonalú gyermekek kölcsönös tapasztalatai egymásról, közös tevékenységeik együttes élményeik azt valószínűsítik, hogy később is elfogadók, igény szerint segítőkészek lesznek egymás iránt.

15. 1. Sajátos nevelési igényű gyermek nevelése, fejlesztése

Célok

- *Inkluzív pedagógia - Integráció a sajátosságok megőrzésével, a különbségekhez való alkalmazkodással - a gyermekek esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések különös tekintettel az EFOP 3.1.5-16-2016-00001 Óvodai Alprojektben megfogalmazott célokkal, feladatokkal.*
- váljon természetessé a gyermekközösségben jelenlétük,
- alakuljon ki biztonságérzetük, stabil helyük környezetükben,

- valósuljon meg a gyermekek szakvéleményben kijelölt képessége területeinek fejlesztése,
- jussanak hozzá az egyéni képességeket figyelembe vevő legeredményesebb speciális fejlesztéshez a számukra megfelelő területen,
- a sérült funkciók pozitív irányba történő fejlesztése, a sikeres, kudarctól mentes iskolai pályafutás kezdése érdekében.

Feladatok:

- a szükséges feltételek megteremtése: finanszírozás, eszközkészlet, humánerőforrás,
- a sajátos nevelési igényű gyermekek elfogadása, megismerése, befogadása,
- a kívánatos viselkedési formák megismertetése, elsajátítása, alkalmazása az SNI-s gyermekek kapcsolataiban,
- az intézményben dolgozók pozitív attitűdje legyen modell értékű, mert az a gyermekek szemléletének is irányadója,
- konzultálás a gyógypedagógussal, pszichológussal, logopédussal, a Református Egységes Gyógypedagógiai és Módszertani Intézménnyel (team munka),
- együttműködés a szülőkkel, családdal a rehabilitáció sikeressége érdekében,
- korszerű pedagógiai módszerek és tanulásszervezési eljárások megismerése, alkalmazása (projekt-módszer, drámapedagógia),
- az egyéni bánásmód jelenléte az egész nap folyamán,
- elvárásaink is igazodjanak a gyermek fejlődési üteméhez,
- erősségeik feltérképezése, azok felhasználása a kompenzáció érdekében,
- pozitív tulajdonságok, tehetség kiemelése, támogatása.

A fejlődés jellemzői óvodáskor végére

- rendelkeznek olyan képességekkel, technikákkal, amelyek a speciális igényeikhez igazítva a testi-lelki-mentális egészség megőrzéséhez szükségesek,
- biztonságban érzik magukat a közösségben, kötődnek az őket körülvevő felnőttekhez és egymáshoz,
- elfogadják önmagukat és egymást,
- lehetőségeikhez mérten aktív tagjai a gyermekközösségnek,
- képesek az alkalmazkodásra,
- eljutnak fejlődésük optimális szintjére.

15. 2. Kiemelten tehetséges gyermekek nevelése

Célok

- a tehetséges gyermekek kiemelkedő képességeinek korai felismerése,
- tehetsége kibontakoztatásához megfelelő feltételek biztosítása.

Feladatok

- inger gazdag környezet és a személyre szabott interakció biztosítása,
- az önálló felfedezés lehetőségének megteremtése,
- fokozott érzelmi fejlődés lehetőségének biztosítása,
- egyéni képességeknek megfelelő tanulási utak biztosítása,
- megértő, elfogadó légkör, sajátos törődés biztosítása,
- a gyermekek szükségleteinek, igényeinek felmérése, kezelése a pedagógiai kompetenciahatárokon belül,
- a beilleszkedés segítése,
- változatos tevékenységek biztosítása önmaguk kipróbálására, megismerésére,
- sokszínű játékforma felkínálása,
- adekvát fejlesztési eszközök, formák alkalmazása,
- a kiemelkedő képesség fejlesztése egyéni terhelés biztosításával,
- a családok segítése, tájékoztatása,
- gyenge oldal erősítése,
- a megfelelő szakemberrel történő kapcsolatfelvétel és együttműködés.

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére

- képesek a közösségben megtalálni helyüket, kialakul biztonságérzetük,
- képesek önmaguk, társaik és a felnőttek elfogadására,
- képesek az együttműködésre,
- erősödik önbizalmuk,
- megalapozódik önmaguk megismerése,
- kimagasló képességterületén többlettudással rendelkeznek,
- kreativitásuk fejlett,
- tudja az érzelmeit kezelni és kifejezni,
- kiemelkedő képessége megjelenik szerepjátékában.

15. 3. Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek

Célok

- a fejlesztés során a szakvéleményben kijelölt területek egyéni fejlesztése, kompenzációja az óvodapedagógus közreműködésével a pedagógiai kompetencia határokon belül,
- ne terhelje túl a nevelés – fejlesztés a tanulási, beilleszkedési, tanulási nehézség kialakulására veszélyeztetett gyermeket.

Feladatok

- a szakvéleményben megállapított területek megsegítése az óvodapedagógus közreműködésével, olyan technikák, módszerek megismertetése, melyek képességeiket figyelembe véve segítik az egészség megőrzését,
- a szükséges feltételek megteremtése: finanszírozás, eszközkészlet, humánerőforrás.
- a kívánatos viselkedési formák megismertetése, elsajátítása, alkalmazása a BTMN-es gyermekek kapcsolataiban,
- konzultálás a gyógypedagógussal, pszichológussal, logopédussal, szakszolgálatokkal (team munka),
- együttműködés a szülőkkel, családdal a felzárkóztatás sikeressége érdekében,
- a differenciálás elsődlegességének biztosítása,
- az elvárásaink a gyermek fejlődési üteméhez igazítása,
- a másképpen fejlődő gyermek célirányos segítése, korrekciója egészséges társaival együtt, - egyéni bánásmóddal -,
- az utánzásos-, és szociális tanulás lehetőségének biztosítása.

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére

- a szakvéleményben megjelölt képességek elérik a következő köznevelési intézményben folyó pedagógiai munkához szükséges szintet,
- rendelkezik olyan képességekkel, technikákkal, amelyek a speciális igényeikhez igazítva a testi-lelki-mentális egészség megőrzéséhez szükségesek,
- biztonságban érzik magukat a közösségben, kötődnek az őket körülvevő felnőttekhez és egymáshoz,
- elfogadják önmagukat és egymást,

- lehetőségeikhez mérten aktív tagjai a gyermekközösségnek,
- képesek az alkalmazkodásra,
- eljutottak fejlődésük optimális szintjére.

15. 4. A hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek

Célok

- valósuljon meg a HH és a HHH gyermekek rendszeres óvodába járása,
- csökkenjen az óvodai igazolatlan hiányzások száma,
- legyen arányos a HH és a HHH gyermekek csoportokban történő elhelyezése,
- legyen rendszeres és hatékony a szülőkkel való kapcsolattartás,
- erősödjön az együttműködés a szakszolgálatokkal,
- valósuljon meg az óvodába lépő hátrányos helyzetű gyermekek komplex állapotfelmérése,
- valósuljon meg a kommunikációs képesség fejlesztése, szókincs bővítése,
- kompenzáljuk a szociális hátrányokból adódó lemaradásokat,
- valósuljon meg az egészséges életmódra nevelés a szülők, a gyermekorvos, a védőnő bevonásával.

Feladatok

- a gyermekek hiányzásainak nyomon követése, jelzése az óvoda intézményegység vezetője felé,
- az óvodapedagógus, óvoda vezetővel és a szociális segítővel együttműködve a hiányzások okainak feltárása, segítségnyújtás,
- rendszeres kapcsolattartás „jelzőrendszer működtetése” a szakszolgálatokkal,
- az arányos elhelyezés figyelembevétele a HH és a HHH gyermekek csoportba sorolásánál,
- a szülők tájékoztatása szociális juttatások, kedvezmények, támogatások, segítő pályázatok igénybevételére való jogosultságról, lehetőségekről,
- a beilleszkedés segítése, egyénre szabott fejlesztése,
- együttműködés az óvoda gyermekorvosával, a védőnővel,
- kiemelten kezeljük a szociális hátrányokból adódó lemaradásokat, az egészséges életmódra nevelést,
- a differenciálás elsődlegességének biztosítása,

- kommunikációs képesség fejlesztése, szókincs bővítése,
- az iskolai életre való tudatos ráhangolás,
- megalapozzuk az egészséges életmód iránti igényüket.

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére

- a HH és HHH gyermekek rendszeresen járnak óvodába,
- szociális hátrányaik csökkennek,
- kommunikációs képességeik fejlődnek,
- az óvoda- iskola átmenet könnyebb lesz számukra,
- biztonságban érzik magukat a közösségben, kötődnek az őket körülvevő felnőttekhez és egymáshoz,
- elfogadják önmagukat és egymást,
- képesek az alkalmazkodásra, együttműködésre,
- egyéni ütemben eljutottak fejlődésük optimális szintjére.

16. AZ ÓVODA KAPCSOLATAI

16. 1. A szülő, a gyermek, a pedagógus együttműködése

Elvei

- Óvodai nevelésünk a családi neveléssel együtt és azt kiegészítve, esetenként hátránycsökkentő szerepet betöltve valósul meg.
- Ebben nagyon fontos folyamat a családok megismerése, elfogadása, az együttműködésben a konstruktív szemlélet.
- Kiemelten fontos a nyitottság, az óvodai életbe való betekintés lehetősége, az együttnevelés során az elvek minél teljesebb közelítése, a nehézségek őszinte feltárása, és közös megoldásra törekvés.

Tartalma

- A szülők, gyermekek, pedagógusok számára szervezett közös programok, tevékenységek, együttműködési lehetőségek, melynek során mintát adunk, érzelmi kötődést alakítunk ki.
- Szülői igények, vélemények megismerése, a pedagógiai célok és a gyakorlati munka bemutatása, tájékoztatás a szülőket érintő kérdésekről.

- Egyházi ünnepeken, szeretet-vendégségünkön való részvétel, mely módot és lehetőséget ad keresztyén szellemiségünk megismerésére, hitünk elmélyítésére.

Formái

- *Egyéni beszélgetések a szülővel, gyermekkel* közösen (előjegyzés, ismerkedés az óvodával óvodakezdés előtt, Játszóház, családlátogatás, beszoktatás, ünnepi készülődések, növények ültetése, udvarrendezés).
- *Ünnepi rendezvények,* melyek a meghittség, összetartozás élményét adják (Márton nap, advent, Farsang, Anyák napja…)
- *Kirándulások sportnapok,* melyek a szülők közösségének alakulását is elősegítik (ügyességi sportjátékok az óvodában, külső helyszíneken, egész napos kirándulás a természetbe).
- *Közös áhítatok, gyülekezeti összejövetelek.*
- *Fogadóóra* keretében félévente tájékoztatást kapnak gyermekük fejlődéséről fogadóóra keretében a szülők. A pedagógusokkal megbeszélik a továbblépés közös feladatait, illetve a gyermek óvodai életével kapcsolatos egyéb kérdések megbeszélésére itt nyílik lehetőség. A fogadóórát mindkét fél kezdeményezheti.
- *Csoportos szülői értekezleten* évente három alkalommal beszélik meg a pedagógusok és szülők a csoport életével kapcsolatos eredményeket, újabb közös feladatokat, a szülőket érintő programok szervezését.
- *A szülők közössége* véleményével, otthoni tapasztalataival, javaslataival segíti a pedagógusok munkáját. Képviselőik útján véleményt fogalmaznak meg, javaslatot tesznek a nemzeti köznevelési törvényben nevesített esetekben, mely jogukról előzetesen tájékoztatást kapnak.
- *A szülők közössége* évente véleményével segíti ezen kívül az óvodapedagógusok és az óvoda szakmai munkáját, valamint az óvodavezető irányító, kapcsolatépítő tevékenységét.
- *Alapítványi rendezvények* jótékonysági rendezvény, lehetőséget teremtenek arra, hogy az óvoda munkatársai együttműködjenek az alapítványi célok megvalósításában, ezáltal anyagi támogatást nyújtsanak az óvodának.

16. 2. Kapcsolat a fenntartóval

Elvei

- Bizalom, és a magas színvonalú feladatvégzésre való elkötelezettség a kapcsolatépítés és a napi munka során.

Tartalma

- Rendszeres kapcsolattartás az óvoda működési feladatainak naprakész ellátása érdekében a Békési Református Egyházközséggel.
- Az óvodavezető a fenntartó által meghatározott időszakonként beszámol az intézmény működésével, pedagógiai, humánerőforrás kapcsolatos helyzetről.
- A fenntartó egyházközségen kívül a működéssel összefüggő adatok és információk eljuttatása a Magyarországi Református Egyház Zsinata Oktatási Irodája felé.

Formái

- Személyes találkozók, igazgató tanácsülések, megbeszélések, vezetői értekezletek, konferenciák, szakmai rendezvényeken való részvétel, írásbeli beszámoló, e-mail és telefonos kapcsolat, kiadványok, publikációk.

16. 3. Kapcsolat a gyülekezettel

Elvei

- Az óvoda nevelőközössége kezdeményező a kapcsolatépítésben, szem előtt tartják az óvoda missziós szerepét.

Tartalma

- Az óvoda elősegíti a gyermekek jelenlétét a gyülekezet életében, ami által a gyermek érzi, hogy van olyan közösség, ahová mindig bizalommal fordulhat iskolás korában is.
- A gyülekezet tagjai megismerik a református óvoda nevelőmunkáját, áldásait, s felismerve e szolgálat fontosságát segítik azt.

Formái

- Részvétel az istentiszteleteken, ünnepségeken, szeretetvendégségen, közös áhítatokon.
- Gyermekistentiszteleti alkalmak megtartása.
- Vasárnapi szolgálat adása a nagyobb gyermekekkel.

16. 4. Kapcsolat a társintézményekkel, óvodákkal, bölcsődével, iskolával

Elvei

- A gyermekek intézményes nevelésében kiemelten fontosnak tartjuk a nevelés folyamatjellegét, az egymásra épülő hatások pozitívumainak kihasználását.
- Egymás munkájának megismerése, tiszteletben tartása, és a lehető legteljesebb összehangolása segítheti csak az egymásra épülő fokozatokba való sikeres átlépést a gyermekek számára.
- Kapcsolatainkat a nyitottság, korrekt tájékoztatás, az együttműködés lehetséges formáinak közös kimunkálása jellemzi.
- Egymás munkájának megismerése, tiszteletben tartása, kölcsönösség elve az önkormányzati óvodákkal.

Tartalma

- Pedagógusok kölcsönös látogatásai, melynek során betekintést nyerhetnek az ott folyó gondozó, nevelő, személyiségfejlesztő munkába. Az alkalmazott módszerek, eljárások megfigyelése, tapasztalatok megbeszélése.
- A gyermekek részvételével megvalósuló intézménylátogatások, közös játékok, ismerkedés a sajátos (óvodai, iskolai) környezettel.
- *Az óvoda-iskolai átmenet támogatása- Kapcsolattartási forma - munkaközösség létrehozása, éves munkaterv szerinti működtetése.*
- A gyermekek tovább haladásának nyomon követese, különös tekintettel a különleges bánásmódot igénylő gyermekekre. Az iskolai beilleszkedésük tapasztalatait figyelembe vesszük nevelőmunkánk tovább-fejlesztésében.
- Önkormányzati óvodák által szervezett szakmai napokon, rendezvényeken való részt vétel, mely kölcsönösségen alapul.

Formái

- Óvodába készülő bölcsődések látogatása a szüleikkel az óvodánkba a Játszóház alkalmával, nyílt nap az óvodában, iskolában, esetmegbeszélések, műhelymunkák, nagycsoportosok iskolalátogatása, részvételük egy játékos órán, közös rendezvények: Suli-váró, Családi nap, játszóházi napok, iskolások kedveskedése énekkel, hangszeres zenével ünnepek alkalmával, pedagógusok szakmai megbeszélései, hospitálások, az iskolába készülő gyermekek szüleinek előadások, kérdőíves felmérés.

- Egy-egy alkalommal, az önkormányzati óvodák által szervezett szakmai napokon, rendezvényeken veszünk részt, alkalmanként mi is meghívjuk őket.

16. 5. Kapcsolat, a munkánkat segítő intézményekkel

Elvei

- Nyitottság, korrekt tájékoztatás, naprakész informáltság jellemzi a kapcsolatunkat a gyermekeket megillető gondoskodás, védelem, és intervenciós gyakorlat megvalósításában.

Tartalma

- Rendszeres vagy eseti együttműködés az alábbi intézményekkel a gyermekek egészséges személyiségfejlődésnek, speciális fejlesztésének, valamint jogaik érvényesítése érdekében.
    - Békés Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat Békési Tagintézmény
    - Református Egyház Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény
    - Békés Város Szociális Szolgáltató Központ:
    - Család és Gyermekjóléti Szolgálat

Formái

- Esetmegbeszélés, szülők tájékoztatása, előadás, együttműködés a gyermekek számára előírt szakirányú (gyógypedagógiai) fejlesztésekben.

16. 6. Kapcsolat a közművelődési intézményekkel

Elvei

- Egymás munkájának elismerése, tiszteletben tartása.
- Kapcsolatainkat a nyitottság, korrektség, az együttműködés lehetséges formáinak közös kimunkálása jellemzi.

Tartalma

- Rendszeres, vagy eseti együttműködés: a Békés Városi Művelődési Központ, Könyvtár, Múzeum és Sport Nonprofit Kft., Szokolay Sándor Alapfokú Művészeti Iskola, Napsugár Bábszínházzal, Napocska Bábcsoport, valamint civil szervezetekkel, mint a Nefelejcs Békési Kulturális és Hagyományőrző Közhasznú Egyesület, Belencéres Néptáncegyüttes.

Formái

Az említett intézmények által szervezett programokon igyekszünk részt venni, tájékoztatjuk szüleinket. Programajánlóikat elhelyezzük óvodánkban.

Gyermekeknek szervezett rendezvényeken, esetenként elvisszük óvodásainkat.

Alkalmanként mi is elhívjuk képviselőiket, illetve meghívjuk egy-egy projektre őket.

16. 7. Külső szakmai kapcsolatok

Kapcsolat a Református Pedagógiai Intézettel

Elvei

- A keresztyén értékrend szerinti magas színvonalú nevelés érdekében törekszünk a nevelő hatások egységesítésére, a református tartalmak erősítésére, a pedagógus hivatás megújítására.

Tartalma

- A pedagógusok szakmai és mentálhigiénés támogatása a RPI által nyújtott szolgáltatások igénybevétele útján.

Formái

- Pedagógus továbbképzések, szaktanácsadás igénybevétele, előadásokon, konferenciákon való részvétel, határon túli óvodákkal történő kapcsolatalakítás támogatása, szakmai kiadványok, publikációk megjelentetése, pedagógiai adatbázisok igénybevétele, pedagógus minősítések és az országos pedagógiai, szakmai ellenőrzésekre való felkészülés és lebonyolítás segítése, szakmai dokumentumok készítésében segítségadás, esetenként kutatási, elemzési célú szakmai információk cseréje.
- Az intézményegység vezető lehetőség szerint rendszeresen részt vesz az Országos Óvodavezetői Értekezleten

Kapcsolat a magyar református óvodákkal

Elvei

- A pedagógusok módszertani kultúrájának fejlesztése érdekében rendszeres szakmai együttműködésre, tapasztalatcserére, nyitottságra törekszünk más hazai református óvodákkal.

Tartalma

- A pedagógiai gyakorlati tapasztalatok átadása.

Formái

- Hospitálások szervezése, szakmai előadások, jó gyakorlatok bemutatása, szakmai anyagok kidolgozása.

Kapcsolat a határon túli református óvodákkal

- A Kárpát-medence magyar nyelvű intézményei közötti oktatási tér kialakítása érdekében az óvoda a külhoni magyar óvodával, mi a nagyszalontai Toldi Napközivel több, mint 10 éve fennálló szakmai együttműködést, kapcsolatot tartunk.
- A kapcsolatépítés során a hasznosítható tapasztalatok, módszerek és pedagógiai tartalmú információk átadása, valamint a környező országokban működő magyar református óvodák pedagógusainak keresztyén értékek mentén történő értékteremtése valósul meg.
- Lehetőség szerint a minden évben megrendezésre kerülő Református Óvodák Kárpát-medencei Szakmai Találkozóján való részvétel a nevelőtestület részéről.

Az óvoda kapcsolatépítő munkáját akkor tekintjük eredményesnek, ha:

- a gyermekek jogai, mindenek felett álló érdekük érvényre jut,
- óvodás éveik alatt minden segítséghez hozzájutnak személyiségük optimális fejlődéséhez,
- a szülők ismerik és elismerik, elégedettek az óvodában folyó nevelőmunkával,
- partnereink érzékelik és elismerik törekvéseinket a nyitottság és folyamatos együttműködés terén,
- a pedagógusok szakmai tudása, látóköre folyamatosan gyarapszik, annak eredményeként nevelőmunkájuk napi gyakorlatában megjelenik a megszerzett tudásuk.

17. MEGEMLÉKEZÉSEK, ÜNNEPEK

Az ünnepek szépséget, értelmet adnak a hétköznapoknak. A keresztyén óvodákban az ünnepek az öröm, a hálaadás alkalmai gyermekeknek, felnőtteknek egyaránt.

Népmese nap

Családi délután alkalmával élőszavas mesemondás majd az óvoda pedagógusainak vezetésével: a Pompás napok módszerével, a mese továbbélése, kijátszása meseösvényen - mesei állomásokon, a meséhez kapcsolódva a családok játékos, fejlesztő tartalmú programpontokon vesznek részt.

Márton Nap

Minden évben műsorral, lampionos felvonulással készülünk, a végén szeretetvendégséget tartunk (libazsíros kenyér és tea). Ez városi szintű rendezvényünk. A Német Nemzetiségi Önkormányzat támogat bennünket.

December 6. Mikulás

A gyermekek a Mikulást várva a titok és a közös készülődés örömét élik át.

Advent időszaka, Karácsony

Várakozás Jézus megszületésére. Elcsendesedés, gyertyagyújtás, éneklés, betlehemes játékok. Adventi készülődés együtt a szülőkkel. Templomlátogatás ovisainkkal.

Farsang

Télbúcsúztatás vidámsággal, énekkel, tánccal, farsangi maskarával, szülőkkel együtt szeretetvendégség.

Március 15. Nemzeti ünnep

Beszélgetés, képek nézegetése a régmúlt eseményekről, nemzeti színű kokárda, csákó, stb. készítés, ellátogatás a forradalmi emlékműhöz.

Virágvasárnap

Az óvodapedagógus történetmondása Jézus bevonulásáról Jeruzsálembe. Templomi szolgálat nagyobb gyermekeinkkel.

Húsvét

A feltámadás ünnepe. Készülődés az óvodapedagógussal, a bibliai történet megismerése. A húsvéti néphagyománynak megfelelően tojás festés, locsolkodás.

Pünkösd

Az óvodapedagógus történetmondása arról, hogy a Szentlélek ereje segít legyőzni a rosszat.

Anyák napja

A gyermekek meglepetéssel, maguk által készített ajándékkal, énekkel, verssel fejezik ki hálájukat édesanyjuknak, nagymamájuknak.

Gyermeknap

Vidám játékok, közös éneklés, kirándulás a szabadba.

Évzáró

Közös délután, szeretetvendégség a szülőkkel.

Kibocsájtó istentisztelet

Az óvodánkból elballagott nagycsoportosaink a gyülekezet kezességében kibocsátatnak a nagybetűs iskolás életbe.

Gyermekeink születésnapja, névnapja

Az ünnepeltet énekkel, verssel köszöntik a társaik. Apró, maguk által készített ajándékot kapnak egymástól és az óvodapedagógusoktól.

Jeles napjaink

Víz világnapja (március 22.)

Föld napja (április 22.)

Madarak, fák napja (május 10.)

V. Záró dokumentum

Záró rendelkezések, legitimáció

A program érvényességi ideje: elfogadástól határozatlan ideig.

A Pedagógiai Program nyilvános. A Pedagógiai Programot hozzáférhetővé kell tenni valamennyi intézményegység-vezetői irodában, valamennyi feladat ellátási hely tanári szobájában, az iskolai könyvtárakban, valamint közzé kell tenni az intézmény honlapján.

A pedagógiai program módosítását el kell végezni rendelet-változáskor és az intézmény bármely közösségének kezdeményezésére.

A módosítást az intézmény igazgatója végzi el az előírt legitimációs eljárás lefolytatásával.

Legitimációs záradékok

A Szegedi Kis István Református Gimnázium, Technikum, Általános Iskola, Óvoda és Kollégium Pedagógiai Programjának elfogadása

A Szegedi Kis István Református Gimnázium, Technikum, Általános Iskola, Óvoda és Kollégium nevelőtestülete az intézmény **Pedagógiai Programjának** módosítását megismerte és azt 2025. augusztus 28-án tartott ülésén egyhangúlag elfogadta.

Kelt: 2025.08.28.

Tóth Tamás
.....
jegyzőkönyv hitelesítő

Bagita Attila
.....
jegyzőkönyv hitelesítő

Legitimációs záradékok

A Szegedi Kis István Református Gimnázium, Technikum, Általános Iskola, Óvoda és Kollégium Pedagógiai Programjának jóváhagyása

A Békési Református Egyházközség Igazgatótanácsa a 17/2025/IT. határozatával jóváhagyja a Szegedi Kis István Református Gimnázium, Technikum, Általános Iskola, Óvoda és Kollégium **Pedagógiai Programjának** az előterjesztés indoklásában szereplő javaslatok szerinti módosítását.

Kelt: Békés, 2025.08.30.

A Békési Református Egyházközség Köznevelési Intézményének Igazgatótanácsa

Molnár Máté
az Igazgatótanács elnöke